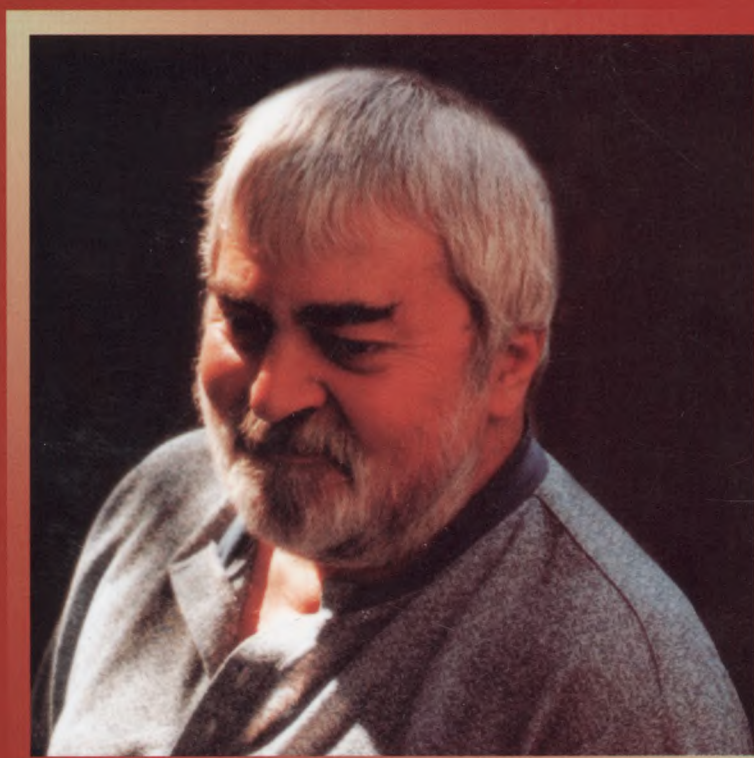

MC
136.202

Utassy József

Összegyűjtött versek

Tüzek tüze

Littera Nova

Utassy József / TŰZEK TŰZE

A könyv megjelenését a
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma –
Magyar Könyv Alapítvány
támogatta

Utassy József

TÜZEK TÜZE

összegyűjtött versek

(1957–1997)

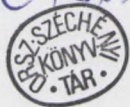

Littera Nova Kiadó
Budapest, 2001

883240.

© Utassy József, 2001

MC 136.202

2007

TÜZEM, LOBOGÓM!

*KÉREM! én eddig hallgattam csak,
mert jól tudom, mi lesz a sorsa
a szeleburdi szilvafákon
kék csillaggá robbant rügyeknek.*

*Mondják, mikor az ózdi kórház
műtőjében Kiss Margit megszült:
barkát borzolt a szél, s az utcán
kizöldültek a vasporos fák.*

*Ám alighogy a réz kilincset
lábujjhegyről – így ni! – fölértem:
ifjú házunk szemét kilőtték,*

*s lekalimpált a kis kakukk is.
Anyám összesöpörte az időt,
én meg kidobtam a szemétre!*

RAGYOGÁSBAN

Aj, hogy ragyog rajtam ez a
szikrás hómező-ing!
Ilyen ragyogásban tűnt el
apám is, s most ő int

a Hadak Útjáról felém:
csillagág öt ujjá,
zubbonyát, a zörgő zöldet,
fújja a szél, fújja.

KORATAVASZ

Föllázad a víz éjszaka
csörömpöl a tél ablaka
inal a hó s hajnalba már
zöld aknára lép a madár

Kilőtt harckocsik a sziklák
napsugár-sorozat ropog
emelt fővel és mezítláb
szeretőmhöz gyalogolok

KIS FEHÉR KAKAS

Hogy ne emlékeznék a kis fehér kakasra!

A húslila hajnal
A hófehér szélcsend

A magas gátoszlop
A kis fehér kakas

A korgó konyha
A bordó fazék

A fölkelő nap!
A kukoríííkkúúúú!

A lángvörös kályha
A rárázott bolhák

A ratatata
A szédelgő tollak

A katonák!
A katonák!

A piros gejzír
A szeplős hó

És a röhögő sisakok
És a röhögő sisakok

Ó, hogyne! Emlékszem a hős fehér kakasra.

SZERELEMHAJNAL

Te fölkelő-nap-arcú!
Hajadba hálni jár az éj.

Csurog a fény majd rólam!
Körülsoboglak: nyílj ki.

Te tavirózsa-kedvű!
Szép vagy. Beúszom érted.

Virradó Szerelmem!

Fejemet lehajtom:
koronázz meg engem.

VIKTÓRIA

engem veled
téged velem
kitüntetett a szerelem
kitüntetett a szerelem

bimm-bamm bimm-balabamm bimm-bamm
bimm-bamm bimm-balabamm bimm-bamm

ezen a hosszú betűvert soron te lépdelsz
ezen pedig – mindig mellédszegődve – én

bimm-bamm bimm-balabamm: piros!
bimm-bamm bimm-balabamm: hogy zúg!

leng! bong! jaj csupa hang!
virágvasárnapi harang
a szoknyád.

IMÁDLAK

A SZŰZ

Addig-addig játszik velem,
egy éjjel haragomban
beugrok majd az ablakán,
hónom alatt a holddal.

TERMÉKENY ÉJ

Virágporos szél jár a kertben.
Szeretkezik vele a mák.
Sziromszoknyája földre lebben,
s magát megadva, önfeledten

hajlongja át az éjszakát.

FÁKAT ALTAT A SZÉL

Fákat altat a szél,
álmos lombú fákat,
S én most ébredek rá:

nagyon szerethetlek,
ha már a sálam is
integet utánad.

HOGY KIBÍRJAM

Hajad sötétje ébred, este lesz.
Nyílnak az utcai lámpák.
Fényük megistenít: ablakkereszt
dönti vállamra árnyát.

Szobám cella.
Rám fillérek vigyáznak.
Képzelt karórámon fluoreszkál a számlap.

Hogy nélküled mégis kibírjam itt:
előhívom csókjaink negatívjait.

TÜZEM, LOBOGÓM!

Lobog tulipán szoknyád,
leng liliomláng sálád,
szikrás szél fúj, s lobot vet
hajad is: csupa láng vagy!

Élek-halok a fényért,
égj hát, gyönyörűm, lángolj!
Tüzem, lobogóm vagy már.
Lobbantsd rám ifjúságom!

HURRÁ

Szaladj, ha akarod látni, fuss!
Kitört a fák forradalma!
Szaval a száműzött Március!
Jégkirályt lincsel a Tarna!

Március! Március! Március!
Lángok a barackfaágon!
Láng, lobogó lila láng! Fiúk,
dobjuk rá a nagykabátom!

Március, gyönyörű Március!
Szeretlek százezer éve!
Ki merne utadba állni?! Fuss!
Március, szerelmem: érj be!

MICSODA ÉVSZAK

Zöldül az árok
porzik az út
harsog a topolyafa
szól a kakukk

Habzik a fürtös
orgonalomb
fényzuhogásban
túr a vakond

Füstliliom nyit
pernye havaz
pattog aranylik
hamvad a gaz

Vedlik a vén puli
dolga csupán
nézni a gyapjas
felleget után

Távvezetékek
húrjait egy
csöpp siheder szél
pengeti meg

Héja kereng fönn
percek alatt
megrohamozza a
fecskecsapat

Elnyeled őket
fényteli ég
összenevetnek a
szőke csibék

Élni szeretnék
Élni Igen
Emberül élni
végre hiszen

Micsoda évszak
még a magas
drótkerítésen is
úr a kakas

azt se tudom hogy
/élve talán?/
hova temették
édesapám

Sárgarigófütty
cinke-öröm
pók-szerelem a
függönyökön

kit nem a rák, nem:
FEGYVER ÖLT MEG
árva maradtam
s anyám özvegy

Dália jázmin
petrezselyem
illata hál a
kedvesemen

És belereszket
majdnem elájul
ha a suhanc szél
blúza alá nyúl

KIKELET HORTOBÁGYRÓL

Sárlík a meddő szél csődörszáj virághoz!

Emeletes lovak körül
süvölvénykorom göndörül,
nyúlok ágyékához.

Tavasza az unalom szaros legelőjén!

Világ! eladó a sorsom:
pulim, kullancsos koloncom,
kis pejlovam, karikásom,
a Hortobágy, az a bársony,
s a baltás verőfény.

Tele a gyalogút villamos-bogárral!

Hű menyecskék már az esték,
elkötöm a jószerencsét
kalauzsuhában.

VEZÉRÖKÖR

Lantom hiába nőtt homlokodra:
te is csak bögni tudsz, mint a csorda!

VIHAR ELŐTT A RÉTEN

Lenyúlt egy villám a földre,
karjába kapta a csöndet.

kibomlik lobogva-égve
s szálanként szédül az égbe.

Szemet húnyt az ég, de látták
s beleremegtek a nyárfák.

Tépik a lovak a hámat.
Mennydörgés. Kalap kóvályog.

Körben, a dombokon túl,
hét harang bronzá kondul.

Reccsen a karja egy gallynak
s ráfeketednek a varjak.

Sűrög a szél s a boglya
laza fonatú kontya

Fűz alá futnak a lányok,
szoknyájuk suhog a szélben,

s a dombok hajlatából
utánuk ered a zápor.

HEGYI LEGELŐN

Szélcsend van. Rekkenő meleg.
Térdemen hangya őgyeleg.

megérjük, a bolondgomba
kalapos nőt visz a holdba.

Hallani, liheg a legelő.
Lapu leng. Sodorintja a hő.

Csöppenj rám, te tündöklő ég!
Megtébolyít ez a hőség.

Feketedik, süti a föld
pöfötek-hangszóró üvölt:

Ezüstfenyő csalt le a tóba
– félrebeszélsz, törpe boróka?

Szarkaláb szédeleg hozzám:
– adj vizet, adj, nem bírom már!

Vasárnap van vagy csütörtök?!
Rámöklendeznek az ökrök.

Lilán kér. Megszánom, s végül
ráhugyozok. Belekékül.

Szomorú vagyok és komor.
Én utálok gyerekkorom!

Micsoda lobogó nyár van,
rezseg a levegő, szárnyal!

Bógnak a tehenek, tinók.
Bivalyok bömbölnek, bikák!

S búzlik a csülök. A fosott
friss trágya ragyog és bozsog.

Kalimpál, félrever szívem:
kolompol benne a világ!

Vizenyős, kidülledt szemek
sarkában zöldarany legyek

Sárgaláz: kikerics fetreng.
Lökösök! Hangrobaj. A hegy reng.

lepik a tűnődő csipát:
– gyönyörködj, glottgatyás diák!

Ég a szamártövis! majd ordít,
s megőrülnek a pipacsok mind.

Én meg belebolondulok
egy lányalakú felhőbe!

S megszökünk.

Meg innen!

Még ma.

NYÁRUTÓ

Hát csudaszép ez a nyár: csupa fény, csupa árny, csupa ritmus!

Berkenyebokrok alól
sárgarigózene szól.

Hangos a völgy, tele van még szilvaszedőkkel a hegyhát.

Fülledt lombok alatt
zsendül az őszibarack.

Őszül a zöld fűszál, libanyáj pepitázza a tarlót.

Vedlik az ostorom is,
szál sihederkorom is.

Meg-megroggyan a zsák, hazagondol már a malomból.

Szérűn tyúkjaival
szunnyad a szalmakazal.

Csönd van. Fényes csönd. Gyönyörű harkály veri mellem.

Hej görögök, latinok!
Kopp, kipikopp, kipikopp.

IRIGYKEDŐ

Egy kis tücsök
tanyát ütött
szobámban,
s dalába bújt előlem,
hogy ne lássam.

SZÜRET UTÁN

Pihen a prés.
Mustszag bódít.
Zenél a csönd,
hallgatom.

Szőlőszem és
részeg darázs
hempereg az
udvaron.

FÁN MARADT LEVELEK

A drága Doktor úr,
a novemberi nap
röntgenezgeti még
beteg bordáikat.

Hátuk panaszfalán
sóhajokhoz szokott,
esőcsepp-puha ujj
kopog, kopog, kopog.

Magam varjúhodón
egy rendelőpadon
várok a leltre.

Kint fák. Itt-ott levél.
És zeng a gyászruhás
rigók rekviemje.

VADÁSZDALOCSKA

Róka, terítsd le a bundád!
Hideg a föld, minden havas.
Hova térdeljen, ha jön a
hóvirágbúvölő Tavasz?
VÉGÜL IS mondd, miért utálod,
hiszen igaza van a kölyöknek,
ki térdig gazban jár, s ujjáról
mégis hétpettyes örömet röptet!

GUNARAM, JAJGASS

Röppenj föl, fehér
gunaram, jajgass!
Magasra szállj,
te csillagtalpas!

Vasvillánk, sarlónk
mind sikolyéles,
menekülj innen:
itt piros tél lesz!

Nézd: kipofozva
városok, falvak.
Szállj, gitárnyakú
gunaram, jajgass!

Kereket old az
ördögszekér is,
anyám csomagol,
elmegyek én is.

JÉGVIRÁG

Égi szeszt iszom én
szilvafa alakú pohárból!
Kint-bent komisz a tél:
hold lobog, tehéntrágya lángol.

Jégvirág, jégvirág,
ne szépítsd nekem a világot,
úgyis rád lehelek,
s ha belepusztulsz is: kilátok!

Felhőt morzsol a fagy,
december mennyei darát szór:
éhes kismalacunk
kitör a rozoga karámból.

Itt ül a suszterájban.
Egy barna tölgyfalócán
sültkrumplit sózogat. Kint
nagyelyhű csillaghó száll.

Csizmák fényébe bámul.
Hallgatja, mit beszélnek
a pipával parázsló
parasztok: – „Nem, nem élet,

nem élet ez. Sanyargás!”
Szívük üres. Üres, mint
fejük fölött a padlás.

Itt ül a suszterájban.
Gyermek. Nincs szava. Hallgat.
Mit is tehetne mást még?!
Csináljon forradalmat?

Csak ül a suszterájban,
s egy barna tölgyfalócán
sültkrumplit sózogat. Kint
nagyelyhű csillaghó száll,

szél fúj, sötétedik, és
a hófüggöny mögül már
dereng a drótkerítés.

... !

Őszt pillantó szőlőszemek.
Fél a levél: postás szelek
hordják szét az idézést.

Járőr felhők hangoskodnak.
Tele a kert véresre vert
paradicsommal, virággal.

Rózsafák, kötelek, karók.
Trombita-tulipán-roncsok.
Petúnia-tárogatók.

S dér-zápolyák, zúzmara-horthyk...!
Micsoda forradalom, hit,
micsoda március volt itt!

Örökzöld fenyő! én megölellek.
Egy perc, s a gesztenyék, diók
szemhéjai mind fölrepednek.

EL

Fellegek, vadludak,
tollhullató nyárvég.
Mintás a föld: csupa
vándormadár-árnyék.

Kifosztva szívéig,
a nyár délre jajgat.
Őszt pillant a levél,
megdermed a harmat.

Hóna alatt ív leng,
kilincsel a jövő,
a hívatlan vendég,
a múltból üldöző.

Égre írom föl a
fájdalmak nagy Ó-ját,
s íme, láthatóvá
kerengik a gólyák.

Horizont-körhintán
száll a világ, forog:
fecskék, fecskék, fecskék,
szabad elektronok!

ELSŐ ÉV

Örökíts meg, Történelem!
Állok falum fölött.
Kezemben kis rög énekel:
pacsirtabarna rög.

Keleti szél fúj. Reng a rozs.
Lüktet kezem kalitka-ökle.
Ne sírj, mert gazdád megtapos:
rög, te pacsirtabarna rög, te!

Fejem fölött, az égi freskón,
átlényegül a nap: tüzes trón.
Elsőnek én harapok Györgybe.

S mert húsa szén, fekete-forró,
pörgök, mint őrült napraforgó,
s az égbe váglak: rög, te rög, te!

AZOK A JEGENYÉK

E táj surrogó szökőkútjai szomorúfűzfák.
Dombjain dundi csecsemőfelhők sírnak.
Csodájára nem jár senki, csak én.

E táj hol-léte nem ismeretlen.
Ott van mindenütt.

Közepén köhécsel kérdőjel nagyapám.
Megmeszesedve a válaszáért.
Majd eltemetem!

E táj fatornyos templomában
én fényes törömmel szíven döftem az Istent.
Itt már csak ebédre harangoznak!

Hát gyere, feküdj mellém a fűbe,
s ha idefűttem ennek az égnek
csontnál fehérebb
galambját,
majd ne hussogasd el,
s ne is csodálkozz rajtam!

Hangulataim hegyvonulatát hatalmas hó födi.
De hallgasd meg, hogy micsoda erő
döngeti bordám!

E tájon tetszhalott tűzhányók élnek.
Éjszaka piroslik minden domb itt.

Sose felejttem: virradt, amikor
pontosan eddig az írott kőig
kísértek el a jegenyék.

ITT

zubog a zaj, sűrög a lármaörvény,
korom kering, virít a szikrarózsa,
önérdekem dirib-darabra tört szét,
sok-sok tenyérre, hűsvér csillagokra.

Itt

liheg a mell, füst fojt, láng leng, huzat van,
hasogat, fáj, sorra kihull a fog,
unalmában a lustaszép higanyszál
nyolcvan fokig nyújtózkodik s ragyog.

Itt

sóvirág nyit! Szódavizet vedelnek,
lángost, szalonnát, hagymát, retket esznek,
s a fellegrázó drágalátos Istent
nagy vasfogókkal megfenyegetik, mert

itt

azt hiszik még, övé a felelősség,
ha bőrükön hólyagot húz a hőség,
ha föl kacag a nagy kirakatablak,
mert bérüknél még fejfel magasabbak

itt

az árak, s a kis nyugdíjból sóra,
kenyérre telik. S egy szép koporsóra!
Asszonyuk meg könnyeit nyelve hallgat,
mert fáradtan befordulnak a falnak.

Hej,
forradalmak,
forradalmak!

A NAGY SZAVAK KÖRÚTJÁN

Lézengek itt, a Nagy Szavak körútján.
Surrog a szél, szikrásodik hajamtól.
Ünnep van, május, térzene, piros pad.
A park összes petúniája harsog.

S én lengek itt hófúvásos fehérben,
elhagyatva, csattogón, mint a zászlónk.
Nagy hóvirág szemem lassan kinyílik
Segesvárnál, Abdán, Balatonszárszón.

S tüntetek itt! A Nagy Szavak körútján!
Nem tud mit kezdeni velem a rendőr,
mert nem öltem – úgymond: parancsra! – senkit,
s verejtéket sem sikkasztottam elvből

édes hazám (vagy a magam) javára.
És nem fuvaroztattam úgy az eszmét,
hogy a gazda a légyzenés küszöbről
rávillantsa a nagypofájú fejszét.

Csak ácsorgok a Nagy Szavak körútján!
A kirakat csörren tekintetemtől.
Az árak bércein el-eltűnődöm.
Belátni onnan multam és jövőmdm.

Zörgő csontváz-apám itt jár előttem!
Bukdos, selymek örvényében fehérlik.
És közénk áll a Nagy Szavak körútján,
ha vállon ver egy veterán Vezércikk.

Kacsingat rám a Szőke Optimizmus!
Övé jövőm. Vezesd hozzám, te sétány!
Kifordítom zsebeimet, mosolygok.
S a lampionmellű ringyó odébb áll.

Föl a fejjel: bimbós rakéta pattan!
A standokon súlyos ponyvák duhognak.
Ott árulják a Megtért Bumerángok:
a jó békét s az üde szóvirágot.

HÉT KRAJCÁR AZ ÁRA MINDEN CSUPORNAK!

SENKI FÖLDJÉN

Ritmusa van a krumpliföldnek!
Sormetszetei fehér zsákok.
Hazajöttem! Itthon is jött-ment:
Senki Földjén örök Napszámos!

Nincs életed, Édesanyám, nincs.
Már jegenyésedik magányod.
Égig növekszel hajladozva.
Rád fehérednek mind a zsákok.

Fényes kapád ha én fogom föl:
dombon a napot kettévágom.
Zörögj, zörögj csak sárga csontú
halál a kukoricásból!

FILLÉREITEK

Itt van például ez a koldus.
De hol lehet vajon a lába?
Mert a koldus, a koldus itt van.
S az én hazám az ő hazája!

Föl kell rúgni ott azt a tányért:
kalimpáljon az égre holdnak!
Korog az éjszaka, hideg van.
Filléreitek hunyorognak.

ENGEDJE MEG, HOGY BEMUTASSAM!

Íme, ez a szobám.
Különbejáratú
s keskeny, mint a kedvem.
De úgy nézzen körül:
itt a világ lakik!
Sajnos, albérletben.

Az a rés ott: ablak.
Udvarba les. Rácsos.
De szép csillagot vet
szeme majd, ha rásóz
öklösödő dühöm,
de szép csillagot vet!

Szekrény. Ódivatú
diófa-dokumentum:
„maraggyon itt a szű
naccsága hazamentem”

De újra itt hasal mind
egymás hegyén-hátán:
trikó, svájci, vasalt ing,
ujtság, könyv, gitár, sál,
bokafix, pizsama...

Tudom, mire gondol.
Én nem megyek haza!
Ez itt az asztalom.
Politúros. Kerek.
Vizeskancsót tükröz,
s félkiló kenyeret.

Az a piros vekker
siet vagy száz évet!
Ebben a szobában
csöpp kagylóhamutál
méri a gyöngy időt:
pontos költeménynek.

Két szék. Nyűtt bársonyú.
Foglaljon már helyet!
Ha kér vizet, öntök.
Ha kenyér kell, szelek.

SEJHAJ

Enyém a Marci gitárja!
Félcipőm Varga-Balázsé.
S bevallom: Benedek ingét
mintha csak rám szabták volna!

Gitár, ha pengetlek, mért fájsz?
Cipő, ha sétálunk, mért sírsz?
S ha begombollak, te szép ing,
mért kapkodok levegőért?

No dehát jókedvem kötömb!
Vagdoshat bele a villám.
Legalább fölfénylik arcom,
s ragyog, mint a nadrág: itt ni.

ILLEGÁLIS NÁSZÉJSZAKA

Olyan sötét van itt már,
mint egy pasztásdobozban.

Fekszem hanyatt az ágyon.
Fekszel hanyatt az ágyon.

Kint, a betonküszöb alól,
hallucinált tücsök dalol.

Ujjad között, leégve lakkig,
cigarettavég csillaglik.

Megszívod. Látom a melled.
Alatta két nagy árnyéksarló.

Nem beszélünk. Dunnánk
felleg.
S vonul az ágy lassan,
virrasztón.

Illegális nászéjszaka!
Hajad arcom holddudvara.

Testünkön csillagok
teremnek.

– Jó?
– Jaj, nagyon!

– Szeretsz?
– Szeretlek.

Holdfény és porpaplan.
Horkol Magyarország.

Magányos vonatfütty.
Alszol. Megcsókolom szád.

Csönd. Cirpel a csengő.
Ásítva nyit kaput

a jámbikus léptű
öreg házmesternő.

S te félálomban morgod:
húzd föl hatra a csörgőt.

CSÖNDDEL CSEREPEZVE

Csönd
Csend-Csönd
Csönd-Csend-Csönd
Csönd-Csend-Csönd-Csend

Ki innen! El innen!

Zuhan a lift. Lépcső.
Utcák, hidak, terek.

Keresztülugrosva
a városra zúdult
dirib-darab eget:

suhogok hozzád, te!
s a küszöböd előtt
nagy, tüdő formájú
felleget lihegek.

Nyiss ajtót! Nyiss ajtót!

Csönd.
Csend-Csönd.
Csönd-Csend-Csönd.

Tücsök-villanycsengő!
Círpeld föl!! Círpeld föl!!!

ABORTUSZ UTÁN

Szemed égi csordakútján
holló szemöldököm verdes.

Hol a gyerek?!
Beleugrott!

Ropogtatja ránk a holdat,
mennyei savanyúcukrot.

Ne sírj!

SZIDOM AZ ISTENED

Nem voltam hozzád kedves?
Nem voltam durva se!
Csak ez a sors keserves:
te rohadt kurva, te.

Egyetlenem, Te Édes!
Csillagod hogy letűnt,
mióta ama véres
vödörből gyermekünk

disznók elé vetették.
Tudjuk már, mi a bűn.
Szidom az istened: én
gyilkosom, gyönyörűm.

HÓ HULL

Lucskot szürcsöl a zoknim
pillámra hó hull könnynek.
Melengetem maroknyi
kedvem, ha rámköszönnek:

visszaköszönjek!

S hó hull a kék sínekre,
vonatra, villamosra,
talán havas a hold is,
hó hull a csillagokra.

WARNEMÜNDE

Kék öbölben lengő
tengeren tekergő
fehér lombú erdő
fehér lombú erdő

Hol az áldozó nap
égáján fölborult
piros motorcsónak
piros motorcsónak

S kagylóhéj az égbolt
az ember homokszem
körémgöngyösül a világ
bárhová menekszem

Markomban vérhólyag-
meduzák lüktetnek
fia nyugtalan kisfia
vagyok a tengernek

Mellemre tetovált
gyönyörű albatrosz
szállj el velem kék szabadság
emelj föl magadhoz

Csillaghorgonyoddal
én legkisebb matróz
hadd kössem csavargó békénk
örökre a parthoz

Kék öbölben lengő
tengeren tekergő
fehér lombú erdő
fehér lombú erdő

KIKIÁLTÓ

Ez a hajnal,
meg ez a jó lila levegő,
ez éljen.

Éljen a jó lila levegő!

No meg a komp.
S itt ez a kis tolakodó nő.
Ó ő.

Éljen a kis tolakodó nő!

S üdv neked út.
Ha vízi, ha földi, ha égi:
mindegy:

ÉLJEN AZ ÚT,
A VÍZI, A FÖLDI, AZ ÉGI!

És aki vár,
aki nyugtalanabb, mint a tenger:
ő ám,
a szeretőm,
a csuromkékszemű.

Ó, ÉLJEN MINDEN SZOKNYÁS,
MINDEN NADRÁGOS EMBER!

EZÜSTHÍD

Monika Bayernek

kapcsold
ki
melltartód
szépem

hadd
ússzanak
a
szerelmes
meduzák

heverjenek
a
homokra
kéken

tudja
meg
mindenki
reggelig

holdfényes
bólyák
a
melleid

NUDISTA STRANDON

Végre
kifeküdhetek a fényre
meztelenül,
ahogy megszülettem!

Zúg a zöld,
pereg a homok.

Csiklandozzák egymást
a lábnyomok.

Egy kisiút kerget a tenger.
A csöppség tapsikolva szalad,
végül elgáncsolja egy hullám.
Kánikulát kacag a nap.

Csudajó!

Fúj a szeszínű,
viszi a szürkét.

Meduza dereng,
víz alá merült
miniatűr ég,
tengericsillag kék napernyője.

Micsoda béke van,
micsoda béke.

Mégis: szép itt, csakazértis!

Néhány kilométerre innét:
ásítóznak az ágyúk,
pisálnak a hadihajók,
s az égre otromba
torpedót emel
a zsiráfdarucsorda.

Egy karcsú lány áll a parton.
A szél zászlós hajába kap.
Karján kosár hold aranylik.
Combja között megy le a nap.

MONOLÓG A PÓDIUMON

Maradtál volna a felvégben inkább!
Nem perzselné talpadat most a szószék.
Palócföldön porosodó faludban
pofozkodnál az asszonynakvalóért.

De már kölyökkorodban elkötöttél
kapufélfátoktól egy sárga kancát:
sörényeset, keselylábút, s azóta
nyargal, vágdat veled a nyugtalanság.

A csodaszarvas igazságot űződ.
Verejtékes vágta micsoda hajsza!
Ha el nem éred, érte fogsz kimúlni.
Ha meg eléred, úgylehet, miatta.

Az értelmet szolgálnád közlegényként,
s íme, már a vak is ujjal mutat rád:
olyan fényesre nyítt, lassan lobot vet
testi valód becses felén a nadrág.

Huszonnégy évgyűrű szorítja szíved.
Elég ahhoz, hogy a világnak úgy vallj:
maradtál volna a felvégben inkább,
palócföldön porosodó faludban.

De jaj, taknyos kölyökként elkötöttem
kapufélfátok mellől azt a kancát,
és egyre beljebb csal a rengetegbe
az iramló csodaszarvas-igazság.

Hát hajsza! csak rendületlen, s amíg élsz:
lába nyomát a világerő se hagyd el!
Mit vesztel, ha egy-két maszkos bitang majd
a legfénylőbb csillag-ágra akaszt fel?!

SZÁRSZÓ

József Attilának

Én vagyok itt a legszomorúbb fűz.
Zöld zokogású.
Én vagyok itt az eső.
Én ragyogok, nem a nap.

Nincs egy árva szavam.
Csak a pontért jöttem a sínig.
Mert ez az én jussom!
Hazám: a mozdony alatt.

A FÖLD ALÓL IS

Aj, szegénység! Halál se gyógyít.
Apám vért köp a föld alól is:
pirosak pirosát.

Feni csontját csontjaimhoz,
lobogónk döfi át,
gyilkos, hetvenhétszer gyilkos,
de rám csak ő vigyáz,
csak ő vigyáz.

Ellenetek is ő véd!
Bár tagjait a Don partján furulyává lötték,
s játszik a szél,
a pásztor szél combcsontjain sípol:
HEJ ÉLET BE GYÖNGY ÉLET
egy kupa vért zihál a sírból,
és körbe jár a telt kancsó!

ISZUNK PUSZTASZERRE
ERRE A NOMÁD VILÁGRA
MULTRA
JELENRE

Víz,
hosszú víz
egy koporsó katonával rengj át Európán!
Voníts,
halálhozó kutya:
te kísérd a nótánk!

HEJ DUNÁRÓL FÚJ A SZÉL
SZEGÉNY EMBERT MINDIG ÉR
DUNÁRÓL FÚJ A SZÉL

S üres a part.
A Duna zsong csak.
Hol vannak hát, akik danolnak?!
HOLTAK

De élek én! s a koporsóig:
szavukat hallom a föld alól is,
a föld alól is.

FESLŐ FÁK EREJÉRE

Tüzek szállodái már a kertek,
ragyogás ráz eget, földet, folyót.
Kikeleti ágablakok nyílnak,
piros rügyek, becsavart lobogók.

Én, amíg a remény ága renget,
tüzek tüze, márciusi gyermek,
a fésző fák erejére mondom:
győzni kell a gyöngyös gyökereknek!

ZÚG MÁRCIUS

Én szemfedőlapod lerántom:
kelj föl és járj, Petőfi Sándor!

Zúg Március, záporos fény ver,
suhog a zászlós tűz a vérben,

Hüvelyét veszti, brong a kardlap:
úgy kelj föl, mint forradalmad!

Szedd össze csontjaid, barátom:
lopnak a bőség kosarából,

a jognak asztalánál lopnak,
népek nevében! S te halott vagy?!

Holnap a szellem napvilágát
roppantják ránk a hétszer gyávák.

Talpra, Petőfi! Sírodat rázom:
szólj még egyszer a Szabadságról!

A KÖR ÁTVÁLTOZÁSAI

Hula-hopp-karika, szeretőm köldöke, jegygyűrű.
Pisztolycső, puskacső, ágyúcső mielőtt eldőrdül.

Fabatka aranyból! korona, rúpia, frank, jen, font,...
Lila lyuk a tarkón, homlokon, végül is mindegy hol.

Nézzétek: karomon gyászszalag növekszik! Lassan már
oly nagyra tágul, hogy ráhúzhatjátok a Földre is.

Csak tudnám, mit akart üzeni nektek egy öreg ponty
a nagyvásárcsarnoki siralom-akváriumból!

CSILLAGVIRÁGVÁZA

Nagy Lászlónak

Pokoljáró Arkangyalod
küszöbömre tetted,
kicsinosítottad nagyon,
hogy beleszeresek.

Szemöldöke patkó,
szeme beszakadt tó,
tekintete rúgás rajtam,
lúktető holdsarló.

Cimpáin a függő
repedt csikócsengő,
melltartója szétvált földgömb,
csillagra derengő.

Hogy zúg az út! Bátyám,
minden fán harang van.
Félreverik a világot.
Ágyamban az Angyal!

Szája, mint a döggút...
Fél a Hitehitvány!
Mellén borzong a papiros.
Én írok, Ő diktál.

Ökörnyárson forog a Föld!
Hét nap és hét éjjel
ropja már a fergetegest
szikra a pernyével.

Ég a bálnazsíros tenger,
zöld óceán zubog:
micsoda halászlé készül!
betonút bugyborog,

pityereg a pingvines part,
tolong a hegy, a domb,
megkergül a „bárányos ég”,
tűzes tehénkolomp

hull a pacsirtatojásra:
rántotta lesz a dal!
a pilóta égre kozmál,
propeller-láng hadar,

s megered a kék levegő,
zuhog, zuhog, zuhog:
piros kardvirágba dőlnek
a virágárusok,

s izzik az isten sisakja!
dómkupola duhog,
indul a korom-körmenet,
s forog a Föld, forog!

tornyok törnek: ó, csillagász,
szemed párkányára
négy égtájról csörömpöl a
CSILLAGVIRÁGVÁZA.

Szaternusz-jegygyűrűm
ujjamon megolvad:
SZERELEM SZERELEM
jaj, szerelem, hol vagy,

hol vagy, te bimbó-erejű?!
Szétfeslik az ököl,
s fejem fölött, mint kihamvadt
csontcsillag tündököl.

MERT

kinyílnak a mézőntő virágok,
visítva majmok rugóznak spirál-fán,
bársony dívány a domb, s felbőg hiányod
a paradicsomi párzásból, Ádám!

PIROS PÁNT RAJTAM

Sikolyig szított szén, szenem:
micsoda tűz vagy, értelem!

A körémhűlt, merevedett
abroncs-világegyetemem
rámforrósítja lángod:

piros pánt rajtam! Átfog,
s húsom, akár a bronz, ragyog,
s ifjan emberré borzadok.

Szólogathatsz már, Szerelem,
nevemet sűgva százszor:
kitámolygok a mellbimbók
rengő holdudvarából,

és részegen, és józanul:
írnom kell! addig írnom,

míg föl nem száll kék terhével
galambfehér papírom.

CSILLAGOK ÁRVÁJA

*„Szabadság, szerelem!
E kettő kell nekem.”*

Petőfi Sándor

„Mert ÉN – az mindig valaki más.”

Arthur Rimbaud

MOTÍVUM

Küszöbén az estnek

csillagfakadáskor
dalba fog az ember

ha már fáj a sorsa
nagyon szépen fájjon

küszöbén az estnek
csillagfakadáskor

AKIT A GYÁSZ FELÖLTÖZTET

Sírhat, akit a gyász
öltöztet föl, sírhat!

Katonaköpenygomb,
kétszázezer csillag!

Ki zuborgatja szép
arca tengerszemét
özvegy Kiss Margitnak?

Én nem tehetek arról
s ő sem tehet róla,
ha elengedném kezét:

a Föld is elforogna
szép lassan alóla.

SIRATÓ

A hugomnak hosszú, szőke haja volna.
Míg fészülködne, én a tükröt tartanám,
incselkednék vele: csúnya vagy, nem tetszel,
barátnőid szebbek... – Hadd haragudna rám!

A taknyosan is szép, csöpp csintalan öcsémnek
csúzlit csinálnék, s ha csörrenne az ablak:
magamra vállalnám a kis mesterlövésznek
találataiért kijáró jutalmat.

Vasárnap délelőtt – nehogy még rajtakapjon! –
valami kedveset füllentenénk anyámnak,
s elcsalnánk a papát: meséljen újra arról,
hogyan menekült meg Ő, s hogy pusztult el a század.

KIT KOLDUS HAZÁMNAK HÍVOK

Anyámnak hősi halott a párja,
méhe a szerelem hullaháza.

S hogy belefojtsák a szót a gyávák,
ajkát iszonyú csókra zárták.

Megszült hát engem: forradalmat.
De nekem minden bordám kardlap!

S anyám – kit koldus hazámnak hívok
mert a megváltó krajcár hiányzik:

kiül a gazdag világ sarkára,
s homlokán sorsom harmonikázik.

ISMERETLEN KATONA

Országok Sisakja!
Sisakok Izsákja,
regiment regrutám!

Sortüzekkel terelt,
hadak útjára vert,
csillagközi bakám!

Csipkebokorugróm,
remény romvitéze,
kit bronzzá vezényelt
egy örült Ábrahám!

Kiért sírhatok én,
kiálthatok, miként
báránylvér fű után!

Ha meg is testesülsz;
szellem vagy! Messze tűnsz.
Hetvenhét pecsétes
pokoli parancs vár!

Kulacs rum részege,
fagy szalmaözvegye,
didergő bakancspár!

Látomásos őszám:
káprázat havának,
havak tengerének
szalajtott katonám!

Sisakország fia:
patron pro patria,
csurompiros csatám!

Istenre esküszik,
s Pilátus piacán
harmincezüstködik
rongy bajtársad: Hazám!

Légy pogány, keresztény:
ott függsz a távcsöves
puskák célkeresztjén,
hajnalok hajnalán!

Bükkszenterzsébeti
senkim, jézus krisztus:

Apám, Édesapám!

FEKETE TRÓN

Vonóit én a nagybőgő éjnek,
térdemen török rőzsét a fényhez,
zenét gyújtok rád, piros zenét,
énekek énekét, tüzek tüztét,
rádlobbantom a muzsika-máglyát,
rezes csontjaid bandája előtt
recsejenek a karnagyai pálcák,
s legyen áldott a tűz piros hite,
ama nagy tábortűzé, mielőtt

egy abrak zabért Fritz Schischak lelőtt:

világíts, Papa, világítsd ki Te
a temetőt, a bakatemetőt,
mert ha egy öreg muzsik gyújt fáklyát,
elfújja Isten annak a lángját,
ha ő nem, elfújna a balti szél.
Sírról csak azok tudnak, kik ássák!
Magukat gyásszal megkoronázzák,
s lesznek egy halott helytartói és
fekete trónra ültetett árvák.

MAGYARORSZÁG!

Világ Világa,
Szerelem Kápolna-virága,
nekem
Édes Egyetlenem,
Hazám,
Te Drága!

Kérdezd Illés kocsisomat,
honnan mennydörög e fogat,
mért is tértem meg-vissza hozzád,
mind kiforgatva sírodat:

Magyarország!

Én,
a te fényed,
napkeleti vőlegényed,
kit elcsaptak a háztól csúnyán,

Ím,
itt fekszem rádvirradva,
pannon melled málnás csúcsán,

hogy combjaid holtágában
ülnék tort kesergőn:
s Hadak csillagporos Útján
pirosra vált kendőm,
pirosra vált kendőm.
Ha százszor is kitagadnak,
én temetni el nem hagylok:
kihívón
keresztbe fektetlek a síron!
sárig szomorúfűz hajad
tíz ujjal vidítom,
tíz ujjal vidítom.

Micsoda kilátás nyílik tűzhányó melleidről!

Vakon is látom:
én az oltár előtt,
te az oltár mögött,
virágom, virágom.

Úgy
ölelsz át,
sejtjeim fájnak,
hátadba körmeim holdvilágárkot vájnak,
ezeregy fényévnyi sáncot
mai,
holnapi bizáncok
ellen,
hogy védd magad:
Szerelmem,
Szerelmem Kápolna-virága,
Nekem
Édes Egyetlenem,
Világ
Világa.

CSENDÉLET

Illyés Gyulának

Egy kérdés gerincgörbülete,
mint szíved ágába akadt kampó.
Én magamhoz húztalak vele!
És mondom: minden válasz halandó,

csakis a Kérdés örök e Földön,
meg a csigolyák csendélete.
S fönn rég nem arra vár a Göncöl,
hogyan fényre fordítson az eke!

Ez a szívnagyobbodásos ország
félutak lihegője. Keselyűk
koszorúzzák a horizontját.

Korai szonett-koporsómon
fölaranylanak mégis a betűk:
száz évig élj, akár a sólyom!

MINDENSÉG DÉVA-VÁRA

Juhász Ferencnek

Házam nagyobb hazámnál is.
Fényévek az emeletek.
Reggelre rom! – Tanácskoztok,
jó Kőműves Kelemenek?

Mire a nap zenitre ér,
téglák pórusain átlát,
zokog a Mester, falfehér:
porhintó hozza a DRÁGÁT.

Mindenség Déva-vára:
VÉR AZ ÁRA!
Szabadság Déva-vára:
VÉR AZ ÁRA!
Szerelem Déva-vára:
VÉR AZ ÁRA!

S jönnek jézusarcú ácsok,
hogy csillaggal cserepezzék?!
Reményben a bizonyosság:
megérjük magunk elestét.

MERT NAGYON SÚJT ÉS SZERET

Ady Endrének

Lesz ez a ház siralomház!

dereng bőrön át a csontváz,
mellre csillagról szívok csak füstöt,
verejték mosdat, s a hideg só
tetőtől talpig fölezüstöz.

Ítélni engem eljön az Idő!

hajam, szakállam méterre kinő,
körmeim alól hús hold jön föl,
nagy fényben áll fölém a Göncöl,
nem szekér: Égig-Emelő-Daru!

S fölmarkol majd a sírgödörből.

LOBOGÓ GYÁSZ

Vajda Jánosért

Ó,
Én,
Ének,
Te fene térzene,
Úrdöngölő csillagi csárdás,
Egy bolygó hét naprendszere:
Pályám is!
Ez a zokogtató zéró,
Szentségtörő tűz,
Csordátlan csillagé,
Zeneüzenet,
Ének,
Én,
Ó.

A FÜRJFUTÁSÚ

El,
eltűnt,
eltűnt a fürjfutású,
eltűnt a fürjfutású öregasszony,
el a falumból,
el,

el, mire hazaértem.

Hogy tündököl a temető!
Bölcsők, bölcsődék távlata.

Rengess csak,
rengess,

te üregesedő
ráncok tengere:

Nagymama!

Az eget nézem, a felleget,
s mintha a föld suhanna,
a Föld suhanna el veled:

Utassy Barta Zsuzsanna

TEMETŐ ÉG

Búcsú Váci Mihálytól

Dúdoljunk, Miska, mielőtt landol
e szívlökéses repülőgép!
A nyíregyházi harang is kondul:
utolsó út a temető ég.

Arcod márványlik, szobrosul szemed.
Benne vésőket roncsoló tűz ég.
Dúdoljunk, Miska, mindentudón!
Magát ölelő asszony a hűség.

Lovat ragyogtat rúdhoz a Göncöl.
Határtalan a lehetőség!
Dél Keresztje is keleten jön föl.
Csillagnak húz a repülőgép.

SZEMFEDŐ FÖLD

Sírtól sírásig lengve, derengőn
zörgök itt kint a fejfaerdőn.

Nem világítok gyertyalánggal,
kezemben csipkebokorág van.

Előre hallom, amit mondok,
oly hangosan súgnak a csontok.

Csillagok árvája, Ember, figyelsz?!
Őst keresel és apádra se lelsz.

Szív dobol így vagy a temető döng?
Tenger nép volt az Őssejtig ősöd!

Magyar vagy, mert lengyel a lengyel,
mongol a mongol és dán a dán.

Intsen partjához, s mosson a tenger
tisztító, nagy tüzek hajnalán!

REGE, REGE, RÁRÓ!

Menekülő ménem,
homlokcsillagfényem,
eget-földet járó,
taplótűzpatás ló:
megriadt reményem,
ó, gyönyörű Ráró!

Négy égtáj szele zúg,
Ringasson bár tenger,
rengessen tevépúp:
amerre jár ember,
cél játszik minden út,
cél játszik minden út.

Ménem! Tűzpattintó!
Mögötted nincs hintó,
nincs visszaút, rézsút,
szürke fény, egérút –
csillag iránt, nap iránt
utunk ha van: félút.

Vágtass velem, vágtass,
halhatatlan háta,
lírám, telivérem,
szárnyas-szép reményem,
keselyűnek kesely,
prométheuszi pej!

Egyszer-volt lét a mult,
s végül mese minden:
rege, rege, Ráró!
Magunk vagyunk, magunk,
s jaj, a mi igazunk
mese messze járó.

SZÁRNYAS OLTÁR

1.

Éjjel a szél ha dögszagot lódít,
ebek tudják csak elsiratni úgy
az ember összes magánhangzóit,
mint e fölkaravánózott fiú,

ki most a Tenger színe előtt áll.
Lelkére már a moraj se gyógyír,
csak áll a parton, pokolból jövet
áztatja lábát Arthur. S Rimbaud sír.

Mert nincs többé Párizs, ha a kömmün
lelőtt Albatrosz az Egyenlítőn.
Történelem sincs! Csak igazolt bűn.

És bőgnek a tevék. Árusivatag. Csend.
Mint egy arany százfrankos, a vízből
ellenállhatatlan, óriási Nap kel.

2.

És pereg, pereg a száraz tenger,
hajói kilenc hullámos állat,
pillád is hamis gyöngyöket ejt el:
kiköpött kalózkapitány vagy!

Pereg és pereg a száraz tenger,
fordulnak óráid zokogóra,
mert könnyűnek mutat minden percben
a sivatag, e nagy homokóra.

Málháidon ha babrál a hajcsár,
gyilok villantja fényét a frontra.
Sírkövesednek az arabok már:

recontra, Monsieur Rimbaud, recontra!
Íme: van itt egy világ!! Hát add el!!!
Mindened lesz majd, csak igazad nem.

3.

Hallod-e zúgni a nyílhegy Á
zivatarát az Ú völgyében?!

Angyali kancát az É elé,
s hajrá e néhai faekével
birizgáld, vénítsd meg, zokogtasd
az érzékeny öblök kis ó-ját!

Eleget éltünk ahhoz, hogy oktass,
tudjuk, amit egy hadihajó lát.

Taszítsd a tenger tornyait szét,
Istenét kutasd, meredek Í-jét,
s ha térde tündökletére fölvelt:
Ü-sd az Ó-ért! vagy csillagára,

verj a holdbéli lány farára,
s kerüld meg hetvenhétszer a Földet.

NAPÓRA

A tengerparton,
a tengerparton,
hol tyúkistenek
fogyókúráznak,

homokba szúrt a
kelő nap engem:
jelöljek teret,
mutassak időt,

adjak a fénynek emberi árnyat!

TENGERLÁTÓ

Kormos Istvánnak

Csipkebokortól
gyúlt ki az alkony,
tombolt a tűz
a túlsó parton:

Dánia égett,
Yorick jajgatott.

Láttam a Tengert: nem hallgathatok!

Mert rőt rongyait a partra kiadta,
és felöltöztetett az Isten,
felöltöztetett
a Napba.

Ki téphetné le rólam e bíbort,
palástomat, ha Hold a csatja?

Éreztem én már:

tündöklük,
ragyog,
süt minden sejtem
a Sötét ellen.

S mondá a Tenger:
hatalmas vagyok!

De túl a partokon,
hol már pereg a hullám,
medvésedek a csúcs,
jeges:

ki súg és mit sugall?!

amíg az öntelt
hullámon sütkérezik
az összejt,
kit a Lét
hontalanul is felez,

s ki mégis egyetemes!

Ki súg nekünk hát
és mit sugallnak?

Mi az,

miről a Halál is hallgat?!

S rá csak legyintgetek:

útilapukkal,
pálmaággal,
játékos lombú mókusfákkal
legyintgetek,

s legyintek is,
mert lényegtelen már,
lényegtelen minden sugallat,
egy árva szóra,
arra sem érdemes.

Látott a Tenger hatalmasnak ott,
s én láttam a Tengert!

Hatalmas vagyok.

APOLLINAIRE

Írni arról kell, AMI NINCS!
Mert ami nincs, vallom, LEHETNE!
Erre tanított a BILINCS:
az AMI VAN muszáj szerelme.

Figyel kikericseivel,
a kerek éggel mered rám:
– igazam van, te francia?!

Bólint, s fölsüt Apollinaire
koponyáján a vaspánt.

KÖNYÖRTELEN KÖNYÖRGÉS

*(Mert a szabadság:
az emberiség fejlődésének
Abszolút Nulla Foka.)*

Szép Senkim,
Te Idehazudott,
Ide,
Erre A Földre!

Mutass itt nekem egy zugot,
csak egy talpatatnyi hazát,
ahol meglelem a házad,
s ott engemet dönts le,
hasíts szíjat a hátamból,
korbácsolj vörösre,
s én vallok neked,
mindent bevallok:

Szabadság!

Szép Senkim,
Te Idehazudott,
Ide,
Erre A Földre.

ERŐFORRÁS

Ha nem az enyém,
ha le kell majd mondani róla,
akkor kinek a javára mondok le én,
kié a naprendszer harmadik bolygója,
ha nem az enyém!

FÉNY A BILINCSEN

Pilinszky Jánosnak

Isten?
azt mondod:
Isten?!

Mondd csak!

Ő az én
egyetlen
Nincsem.

De nézz
e paradicsomi pogány párra,
ha félsz!

Oly igen árva.

Se istene már,
se csillagi társa.

Csak látomása van,
látomása.

Isten:
első és utolsó metaforánk!

Hidd
vagy ne hidd el.

Holt hadak útkeresztjén az időt,
ha látni vélem,
őt látom,
őt:

ki fény a bilincsen.

MELEG ZSÁK

Weöres Sándornak

Sándor-nap!

Hevülnek a hatalmas zsákok,
lihegnek a fény trógerei,
zsákolnak.

Mintha iszákot,
vállamra vetek én is egy zsákot!

- Quo vadis?
- Wohin gehts?
- Kudá igyos?
- Hová mész?

Viszem
Weöres Sándornak.

Van benne: ü!
Panyigai.
Meg kéknyelű!
Venyigei.

Van kóc,
kenderből!

S kicsobbantottam a tengerből:
cepelek öt kila ángolnát,
hátha jókedvre hangolnák.

POHÁRKÖSZÖNTŐ

Egy mondatot,
egy mondatot csak,
csak egyetlen mondatot,
egy árva mondatot, ha holnap
hangot se lehet mondanod,

hangot se,
mert a pályabér
nem ám az ének örökzöld ága,
dehogyan lesz az az ág
babér:

huncut kis hóhérok mennek ölre
szavaid tisztásán
nyakadért,

s ő,
igen, Ő:

Ki A Holdra Föltett,
úgy rúgja alólad ki a Földet,
hogyan elzúg talpad alatt a szél,

s függsz majd:
egy vízszintes mondatért!

egy mondatot,
egy mondatot csak,
csak egyetlen mondatot,
egy árva mondatot a Sorsnak,

hogyan hallják a vakok:
kimondatott!
lássák a süketek:
leíratott!

egy mondatot,
egy mondatot csak,
csak egyetlen mondatot:

egy félig földi,
félig csillagárvat!

arról,

mit tündököl a tenger,
bár ismered jól holdalattiságát

a csillagosban,
hol fényévek a rések,
földiek mégis
az úri keringések,

földiek,
mert iker,
mert iker bolygó
a Plútó és a Péntek,

nagy idők síkján,
az őszi földön,
hol Szabadságot
az Ember úgy nyer itt:

bilincsel együtt
töri a tengerit!

egy mondatot,
egy mondatot csak,
csak egyetlen mondatot,
egy árva mondatot ragyogj csak:

EMBERNEK MAGYART,
MAGYARNAK EMBERIT!

HÓFEHÉRKE

Tudom is én már: ki volt, ki nem volt!
Mintha mesében, minden úgy történt.
Még szoknyája is hol volt, hol nem volt.
Ragyogtuk egymást: virág, verőfény.

Csemete férfi voltam még, diák.
De már a csókja szárba szökkenett,
ha elkapott a kikeleti vágy.

Gyere világgá – sírta –, szöktess meg!
Mondom, mese volt. Pedig megtörtént.

Később jöttek is érte a törpék.

KENDERÁZTATÓ

Néhai menyecske: cukornádszál
ahogy a vízből partra röppen.
Hajlong, nem leli ám a ruháját!
Melle növekvőn majd lecsöppen.

Jaj, mi meg hattyúpásztorok, hárman
tülekedünk egy fűz ablakában.
Egymás hátán a Nap, a Hold és Én!
Kukucskálunk a levelek résén.

ZÖLD LÁZ

Arra, hol a Tarna ered,
szállnak pillangó levelek
pirosan, sárgán.

Bokor fütytyöget. Zöld lázban
remegek a rezedásban:
szeress, Devlász Lány!

Duruzsollak, darázsollak.
Kereshet már anyád: hol vagy,
bronzkori drágám?!

Kék szoknyádat ágra veted,
harangozzanak a szelek
litániát ránk.

Hálám ha van, szürke hála:
hajad ősze széna szála,
míg a világ áll!

DIRIDON

Hangya bizsergeti, oly parázna:
diridon-dondiri-diridon!
Ím, darazsat fog éjszakára,
zúgdos a kandzsi tök virága,
cinkosa ciklámen, liliom.

Nőktől karcsú az alkonyat ma:
diridon-dondiri-diridon!
Kis ugrabugra mellük labda,
sétás, estike combjuk csapda,
liliomcsapda, tűzliliom.

Dondiri-diridon-dondiri:
ki-ki a párját hogy viszi!
Diridon-dondiri-diridon:
szív dobog át a fahídon.

EGY PILLANAT RÖGZÍTÉSE

Szoknyád alá szalad a szél,
csókolja combod, térded,
s ott, ahol állsz, a járdaél
föl-föltündöklöklik, és egy

sereg csupaszem kis kavics
sarud körül ragyog, örül,
boldog most mind, hogy nézhet,
les a kirakatablak is,

mögötte rúzsok, krémek
tolongnak, s gondolatban
fut, fut, habosan fut feléd
egy dundi babaszappan!

Tündér ámulat vesz körül.
Egy kisleány kezéből
fülig-pirult-szemérmesen
tovalibeg a léggömb.

S hogy megtorpan egy nénike!
Valaha szép volt. Szőke?
Rád néz, aztán a semmibe:
maga elé tűnődve.

A hírlapos, ki tudja jól,
hol ölt ma bicska, bomba...
egy árva szót se szól. Figyel:
lélegzet-visszafojtva.

S a szél, a kis szoknyavadász,
diadaltól ragyogva
elsündörög. Nyomában egy
szájtáti tökmagocska.

EGÉSZSÉGEDRE: KRISZTINA!

ha hóval hullna is ruhád
kimájusítanád szobámat
mert te magad vagy a virág

s

n

i

n

c

s

vázám sincs
karcsúbb tenálad

TÉL

Bent:

szeretőmmel gordiuszi csomóban.

Kint:

Nagy Sándor karddal a hóban.

Ő is,

mi is:

ébren!

Ezerkilencszázhatvanhét

decemberében.

KIKELETEK

Havazz,
tavasz!

Te
pelyhes pünkösdi
tél!
Kakukkszavas!

Mint a világ,
fölfegyverezve minden ág!

Avass
katonáddá:

Tavasz!

Örököld Földem!

Májusom!

Cigány Virágárusom!

VÉGTELENÜL

Tenger,
istenemre,
tenger!

Minden mozdulata
hullám.

Hol
én borulok,
hol
ő
borul
rám.

Renget,
ágyéki csónakon
ringat.

Szürkül,
hajnalik,
lassan kiveriad.

AZ ÉN KICSI FIAM

Lent,
Magyarország égalján hagytam:

verjen félre
egy nagyharang szoknyát,
rúgja zeniten,
köldökmagasban
követelje, hogy világra lopják,

mert ő:

az eljövendő
ondó,
ősömig,
az összejtig hiú,
legeslegkisebbik fiú,
halálnak is jövőmondó,
pöttöm,
horizont alatti Hamlet,

kezében huzatos koponyámmal

az én üvöltő,
kicsi fiam lesz!

DERENGŐK

Hatalmas este van,
holdas,

Szél
fú,
hogymint
hajladozhass.

Félsz,
ahogy derengő blúzod
melleden összehúzódsz.

Melegedj
leheletemnél,
mintha általam lennél.

Minket,
virágom,
le nem győznek!

Szarvas-szemeid bőgnek.

Őszülünk.
Hullong a rengeteg.

Termő ág,
fiamat rengeted.

Csókkal szítom én hamvadó ajkad!
Csillag zúg,
ropog az ősz alattad.

SZERELEMIJESZTŐ

Szodomából szalajtott asszony, Icuja három kívánságnak, dugáru a gyönyörpiacról, méhkirálynőm, te virágállat, ezen a holdig hímporos esten: szerelemijesztő Budapesten!	föltámadásig sarkon álló arkangyal, hímvesszőn harsonázó, körúti tündérkedő fillér, fillérkedő körúti tündér, kinek én vagyok ma éjjel újra csillagmilliomos fiúja!
--	--

VÁRVAVÁRÓ

Mélyebbre innen hova hull ember?!
Összefektetsz egy váróteremmel.
Kölyökálomra a kerekektől!
Várni mindarra, ami ma sem jön.

A SZERELEM SZÉLÉN

Légy a szerelem szélén is bátor: szeress engemet, Horváth Erzs!	Sorsom örökség: tág a világom, szűk Magyarország.
Mert a lebillent mérlegű ágyon nincs többé játék.	Mit akar itt ez a kéz a számon? Csillagi csöndet emberi tájon?! Hogy ami fáj, szóttanul fájjon?
Már fiam is csak a hinta álom lengeti hozzád.	Költő vagyok én: magyar költő!

Csak ami szívemen tollászkodik,
az röpül el az én számról.

Szeress engemet, Horváth Erzsí:
légy a szerelem szélén is bátor!

Majd összeterelem kis családom,
aklok melege szobánk belengi,
s tested fűvére, én édes párom,
kicsapom tíz ujjam legelni.

Csak légy mindenk szélén is bátor,
és szeress engem, Horváth Erzsí!

FELLEGAJTÓ

Íme: a szerelem szentháromsága!
Dómért dörömböl a fellegajtón.
Óbálvány mered az új, pogány párra.
Térden az ország! Kőért sóhajton.

VAN EGY VILÁG

Csörgőre húzva hajnalunk,
sörhab csipkézi éjszakánk:
van egy világ itt általunk!
S honunk helyett egy félhazánk.

Kerekíti a telehold
szemünk esteledő tavát.
Miasszonyunk, szomorúfűz
tükrözteti ott szép magát.

És testet ölt a szerelem,
mert nem égi bútor az ágy!
Mégis, mikéntha fellegen
vonulnának az éjszakák.

ÉNEK VIRÁG HELYETT

Vujoseviť Slobodandának

A tóba fecske csókolt,
és hogy pillogott az én szeretőm!

az én szeretőm,
aki dombjairól
holdbeli málnával kínált meg.

Mert úgy van ám, jaj:

ha nem magával,
akkor minek is kínálna mással
férfit egy nő –

egy nő,
akinek csillagokkal
nyílik a combja.

ó,
emberek,

amikor velem a homorú heverőn

ő hempereg:

innen döngetett vénuszi dombján,
s túl az ősködök menyecskekontyán
úgy ruganyoznak a göndör terek,
iríglylenek
az istenek.

Tördeld, idő, a tornyokat!

Ha bábeli,
ha bizánci.

Gyere,
Szlobodanka,
gyere:
csak blúz alatt dzsámi a dzsámi!

Úntatnak Allah néhai
nagyhatalmának
kórakétái.

Ásításom a müezzin odva.

Gyere,
Szlobodanka,
gyere:

csak egy ujjal érints meg engem,
s lekondul csípődről a szoknya!

És dícsértessék az Ohridi Tó,
ha néma is a csillagok bronza.

Struga, 1973

ÁVE, ÉVA!

Legendák lánya, te édesvízi
csókjaink partján delelő Szűz:
nézz vissza, láss végig az úton!
És dícsértessél, mert beleöszülsz!

Mert beleöszülsz, én édes párom,
Isten se óvja már azt a tájat:
vércsével pillog az ég, fölöttünk
sasok körözik a pacsirtákat.

Elangyalodnak minden ördögök,
kék tavon szürkehályog a pára,
szemed villámlik, gyomrom mennydörög:
éhes vagyok a Tilalomfára!

VERONIKON

1

Keríts két karoddal körül
hogy az egek tornya mögül,
s tócsák, tavak tükre alól:
mellem két szomszédvárának
nagy udvarát ne süsse Hold!

2

Én asszonyom, kendőcske szentem,
bocsásd meg nékem a keresztfát,
derekad oltáráról felejtsd el
kerítő két karom! Szeress mást.

Mert harminchárom évgyűrűmet én
eladom Szaturnusz abroncsáért
egy kupec istennek: a Hit hegyén.

Fakul a bíbor? Áhítana vért!
Óriás rakéta-körmenetből

keresztfám Húsvét Holdján mered föl.

ANGYALI ÜDVÖZLET

Szárnyam havát küszöbödről
elhordja a szél reggelig.
Ne félj! – rúddal áll a Göncöl
csillag-tükörképedhez is.

CIGÁNY KIKELET

Lina, Szabina, Nánika
combja fekete tátika.

De nálam ám a kék bibe!
Lengünk. Lilán a semmibe.

HAMIS JEGYBEN

Gurítsd világgá karikagyűrűd!
Bitang fém ujjad aranya. Gyűlöld!

Derekamról a sziszegő szíjat
ha nyakam köré bűvölöd: sírj csak.

Zengjenek hozzá himnuszt, bármit:
szemét az űrben a gyémánt is.

Te legutolsó magántulajdon:
szerelem gyűrűsférge vagy, Asszony!

Hamis jegyben jársz. Léted is talmi.
Szabadságodat vissza kell adni!

Hány karátos az éj, mit az űr küld?!
Legyen Szaturnusz fényköre gyűrűnk.

A SZERELEMTŐL VÉGLEG ELOLDVA

A szerelemtől
végleg eloldva
ugathatsz rám, mint
ebek a Holdra.

Melled lampion-
fénye mellett
nem leli apját,
sír a gyermek.

A szerelemtől
végleg eloldva
borulok gyászba,
fekete gondba.

HANYATLÁSVÉGI NYÁR

Sárga és piros pánik a szélben,
lombvisszavonulás úton-útfélen.

Besúgó nádas. Címerárulás.
Gulába gyávul a kukoricás.

Hova hamvad a nyár, a hajdani forró?
Lefejezve ím, egy ezred napraforgó.

Mi mindent mérnek most meg a mázsák!
Fölnégyelendő: krumpli. Detronizált: mák.

Kezdetben minden zsarnok kegyeske.
Virágletétel. Gyümölcseleste.

S az ég alján egy csönddel megrakott
szekér kerékbetöri a napot.

AMERRE A NAP LEJÁR

Dühöm évszaka: kivagyí nyár van
e bajúszpödrő kukoricásban.

Már tudtam én, hogy eljön a perc, el:
megállok, hazám, előtted háttal,
s kivárom, míg a naplementtel
hontalanná nyurgul nagy árnyam.

Állok itt: Magyarországnak háttal.

Háttal! anélkül, hogy hűtlen volnék,
s lennék idegen utakon vendég:

ki-fia-borja-megcsodáltan.

Ifjú bakancs és őzikelábnym
remeg át előttem a határon.

Johnny-vá itt lényegül át János!

Vagy egy vak lépés, s virradatra
beszakad végleg a Föld alatta.

Hazám a halállal is határos!

Kérdéske görbül sírásra számon,
mert a felelet próféta haragú:
nincs határ, ami engem határol!

Koponyám geoid alakú,
koponyánk geoid alakú.

BALATONI KÉPESLAPOK

Antal Istvánnak

1.

Hogy hadonászik e vén szomorúfűz, hogy hadonászik!
Fészkes ágairól szinte lepottyan a Nap.
Nincs egy árva forint a zsebemben. Nincs mosolyom sem.
Fáradt dankasirály fürdeti gondjaimat.

2.

Sarlót képzelsz kezedbe,
és már suhintanád:
hajlong, suttog előtted
a satnya sás, a nád.

E zöld társadalomban
mindegy: Z elvtárs, X úr.
Egyikben sincs gerinc, csak
hitvány előgerinchúr!

ŐSZELŐ

Piros padon felejt a csend már,
dohorog rám egy világváros.
Szöcske pillanat, rebbenet nyár.
Térdem szenthely egy perc fohászhoz.

Tegnap itt, annál a két platánnál,
egy fényes bűn baltája láttán
megőszült gyökeréig a páfrány.

Körben kémények merengenek.
Gólyátlanul.
Szálldos, miriád korom rezseg.
Lustábbja hull.

Tenyerük csuklóból ejtik a fák rám.

Aztán a parkőr botja hazaleng.
Leskel, botorkál.

Magam vagyok: piros padon a csend.

Fehér ingben is varjúhódok már.

HAZÁIG

Könnyű öklömet egy fuvallat
eskühöz; lassan szívemre ejti.
Kivallat, minden ősz kivallat!
S a sorsomat, mint vádat, elejti.

Kicsillagosodik a csönd és
bogárlik felém egy távoli zöngés.
Hazáig az út fogyó holdmeredek!

Rétről a ködöt magamra húzom,
s őszén, a kertek alatt elúszón

ballagok tova, szeptemberedek.

ŐSZ FA

Adjatok ennek a fának nevet:
szállni tanít egy fészek éneket,
s ő tartja fölém reccsenet-kék
dómkupolád is, szüette mennyezet!

Adjatok ennek az ősz fának nevet,
ha kinek mersze van, keresztelje meg!
Nékem szavaktól üres odú a szám:
ma kaptam tőle tízezer levelet.

Már tudom, én a gyermeke voltam,
csillaggal érő s hulló gyümölcs,
kit szemmel tart a szőlőhegyoldal,
s kiért fölnyúl a nagyárnyú csősz.

NAPLEMENTE

A nap szétfeszíti térded,
s megerőszakol a halál.
Holdasul arcom, ha nézlek.
Alkonyodol, Édesanyám?!

Árnyam ijesztő nagy így is,
hátha a föld alól fénylesz?
Nyurgulhatok én már égig,
mama, itt olyan sötét lesz:

arcom, minden sejtem elfogy,
sarlósodik, suhog sárgán,
sikolyélesre fen a szél,
s hozzádsötétülök, mama!

Várj rám.

HITFOGYATKOZÁS

Adhin Persaud-nak

Dióverőfény, Rezgőnyárfa
idegösszeroppanása.

Csoda nincs! Lám, a sós vér is felforr:
tréningezik velem a terror,

Sisakból makk, emberfej pottyán.
Hitfogytkozás játszik napommal.

ördögszekerek után köttet,
csúfolja testemmel a Földet.

Koppanás, csönd: ez lett a ritmus.
Mezőn új csaták csontja virít most.

Fogadna fiának is: ha élve
törhet az idő kerekébe.

Győzelem?! Harminc ezüsttel győztek!
Énekelem hát: júdás idő ez,

De alku sincs! hát hosszú hajammal
söpreti avar forradalmam.

s úgy meredek a kereszt fiára,
kiroppan bogyószemem világa.

Süvíts, süketíts Hatalmi Lárma,
véniets Hetvenhét Tornyodba zárva:

ellened én, Ember az őszben,
immár halálig levetkőztem.

ŐSZVILÁG

(Bartók Béla és Radnóti Miklós emlékének)

1.

Deres a Hold,
hideg van.

Nemzetközi szél fúj
a tengerről,
kipirosít.

Csillag és levél hull.

2.

ÍM ITT E KŐ,
hidege csontodé.

Koponyafény:
A HOLD MA OLY KEREK!

Ragozhatom a létigét
létem hamleti szélénél.

Ragozgatom:
meghalni nem lehet!

Ha ez a kő itt pogány oltár,
akkor én hiszek ebben a kőben.

Csillaggal kiszemelt költő
voltál!

A sövény pusztul,
Fanni időtlen.

Rét rongya immár,
pipacsod is rohad.

Rigók borzongatják a bokrokat.

Ősz van.
Őszvilág.

Avar ha zörren,
záraké a zaj.

Kikeleti fegyencek ím a fák.

És veri az ősz halántékomat,
üti a tarkót.

Ősz ül a zongoránál is:
Bartók!

3.

Égmerengő tó, derengő romház,
csónakszomorú tengerszem,
fölfelé hulló pontylevélcsontváz,
ki előtt már csak Isten a horgász,
csillag a csali őszreggel.

Át a nádason zongora tűnik.
Püföli a szél vakfehér keze
félhangok buzogány billentyűit.
Szuronyrohamra zúdul egy front sás.
Arany- és ezüsthíd robbantás.

Szomorú csónak: Emberszem!

Csontok közé csapj, félelmetes
cromagnoni ős: Te Négykezes!

Nem marad semmi biztató itt,
égre leng, oly sovány a tó is,
zenitre húzó légnemű láger:
Kémény-Anyaöl! hol a kondor gyász
párafüstből is Piétát formáz,

Viador páncélbikacsorda bőg,
hágja húgodat, ökleli nőd,
s úgy veti szarván anyádat vállra,
kiáll a Hold peremére Isten,
és vakjainak lekiáltja:

s örökmécs ragyog: Holdkandeláber!

Ím, Európa Elrablása!

4.

Nem, tovább nem menekülök.
Hová fut az ember gömbön?

Hiába himnuszolsz, haris!
Kilakoltatták szavam is.

Hold alatti kőre ülök:
jöjjön, várom, dörömböljön
ajtón, ablakon, mellemen,
ha már elindult ellenem.

Égüres immár minden ének,
szomorú vagyok, szomorú,
csillagom nagy csönd, s még abban is
perceg a szú, perceg a szú.

Némulj el, nagyon fájsz, haris!
Honvágy kínoz hazámban is.

AKÁR A SZARVASOK

(Szervátiusz Jenő: *Cantata Profana*)

Zörgőre jár, fiúk: vége a vadonnak!

Atyánk nagy íjának nyilas félholdja kel,
ropog ellenünk, mint rőt láng a berekben.

Szemben a vénséges vén Ezüst Öreggel
megállunk, mikéntha csillagra meredten:

kilencen, akár a szarvasok, kilencen.

Magunkra riadva, patánkra maradva,
énekijesztő lett beszédünk is, zagyva.

Házunkból kimartan, hazánkából kiverten,
agancsunk boronál csak a kék hidegben.

Ágak, egek bőre horzsolódik tőle:
idő, koronánkat derező idő, te!

Jaj, ha megbrong a húr, gordonkán se szebben,
se halálosabban, se szerelmesebben,

ha elbrong ama húr az öreg kezekben:

megfutamodik a vér a rengetegben,
ez úttalan úton járó rengetegben!

Kilencen? Kilencszázkilencvenkilencen!

S úgy sokasul a szám, immár Négymilliárd
fölött inog, lobog, veresedik a bárd.

Ezüst Öreg! ha ránk szarvasok szaván szólsz,
halld meg hát az Arany Szarvasifjúságoszt:

NEM ISZUNK CSATÁKRA CSENDÜLŐ POHÁRBÓL!

csak tiszta forrásból,
csak tiszta forrásból.

CSILLAGRA ZÁRT EGEK ALATT

In Memoriam Prometheus

Isteni tolvajok ivadékát,
a Bükkhöz láncra ne verj engem,
gyáva véretem se futamítsd meg:
hazám, keselyúm, szerelmem!

Itt, e csillagra zárt egek alatt,
hol csak a cellám lenne tágabb,
kímélj a kaukázusi kintől:
Huszedik Század!

Írott kövekből szikrák ha pattan,
ne vakítsd meg a látnoki lángot,
taplóba tüzeimet ne törpítsd:
nem zsarátnok!

Túl a meglopott mennyei máglyán,
pokoli kikelet heve fűt rég.
Fenyvesből gyászt, koporsófákat
dönt ki a fűrész.

Halál varjai, holló-nagy pernyék
riognak rólunk a csillagokhoz.
Hallod ezt az őszt, Kaukázus?!
Károgva károg rám a kozmosz.

PARADICSOMI TÚZMADÁR

Dehogy a nyitja:
rabja teszi a kalitkát,
mert az a titka!

Ha van remény még:
ezt is, amazt is a csillagi mélység
kulcsa kinyitja.

Szép mese!

Maga
az énekek éneke
dobog a bordák birodalmában.

Tüdőpuha már priccsem is,
ruganyozhat a szellem.

Félénk virágok
s vadrózsák rengetik csak a rácsot,
ha barmot szabadít
rájuk a reggel!

A láng
piros madara lobog,
énekel,
ugrál sorsa ellen.

SZÁLL AZ ÉNEK

Kiss Benedekhez

Írsz jegenyék magasában,
madárlátta kis szobában,
ahová csak integetnek,
fölötte már mindeneknek;

mindeneknek fölötte már
csendül a csönd, szabad a száj,
s mérni mérhetetlenséget
nem marad más – csak az ének:

ki csillagról csillagra száll,
ki csillagról csillagra száll.

POKOLBÓL JÖVET

*Dr. Szeleczy Mária-nak és
Dr. Juhász Pálnak: öleléssel*

T
E
ÉGRE-TÁRT-KARÚ
H
A
T
A
L
M
A
S
I S
T E N

Utolsó tantuszommal,
a teleholddal hívom föl a figyelmed:
úgy dől belőlem a dögszag,
mint egy fölakasztott kutyából.

ESET

Édesanyám!
Mi van akkor,
tudod-e,

tudod-e,
édesanyám,
mi van akkor:

ha megőszült
magzatod
álmában

visszaordít
öled odújába?

SÖTÉTEDEM

Esteledik a Zéró
kilométerköve:

sötétedem én is.

Csillagok bronzából a Mester
most önti fölém
az egek nagyharangját.

Fúj a szél is.

Végem
van.

EGY SÜKET ÉS VAK ISTEN PANASZFALÁRA

Láttuk, uram, remegtük
pupillád fényrobbanását,
féltünk, úgy hadonásztál
fényszóró két karoddal;

és hallottuk, uram,
fütyülsz a fájdalomra:
bombákkal hamisan!
Te, Az Abszolút Hallás.

És volt képed, uram,
állni a hulla Holdra,
s volt bőr is arcodon,

hogy süketen, vakon
egy világot vezényelj!
Köpvén a csillagokra.

LAKÓTELEPI JÉZUS

Prétor Károlynak

Hogy ragyognak levetett rongyaid a holdsütésben!
Koponyádön csillagok töviskoszorúja, és hallod, ahogy
el-elpattan, zéróvá zörren halántékodon a hajszáj.
Göndörebb vagy már a görbe tereknél is, göndörebb.

Három világtáj hatalmaival pörölsz az emberiségért,
és villámlanak körben az egek minden szavadra.
Dicsértessék hát a te neved, lakótelepi Jézus!

Ki a megmondhatója, hogy mióta állsz itt?
Meztelen vagy, mozdulatlan, fejed körül piros derengés.

Szirénszóval jönnek érted a fehér köpenyesek.

IMMÁR TÍZEST LŐ

Ezen a szélbe bugyolált bolygón,
e méregzöld, megkergült Földön,
mit keresel te köztünk mosolygón,
mondd, mit akarsz itt, szerelem, álom,

e mozgósítható világon?

Énekeimre Isten is ráúnt.
Futnék, de gömbölyű földön hova?!
Huzatosak a lőtéri bábuk:
tízest lő immár a kiskatona.

AKI MAGA ELÉ MERED

Domokos Mátyásnak

Örültek háza. Éjszaka.
Vizelet szaga. Vér szaga.

Hold veri rám az ablakot.
Fenyegетnek a csillagok.

Micsoda ősi félelem
fagya dermeszti éjjelem.

De én tagadom, hogy a félhold
szabadította rám a tébolyt!

Gyilokkal néz farkas-szemet,
aki maga elé mered.

S iszonyú huzat járja át
koponyáját és mellkasát.

CSENGÉS EZÜST EMLÉKE SZÁLL

Tél! Palotádnak padlása füst, köd,
nem golfozik ott egér dióval,
ezüstöt hallok én, színezüstöt,
dehogy száncsengő halkul a hóban:

harminc ezüst ez, szétgurulóban!

Ne suhogj hozzám hollóselyemben,
hol leszek én már, mire kivirrad!
Hars kakasokkal, mint ama reggel,
Pilátus pendelye virít csak.

S rongyaim várnak rád a veremben.

KOVÁCS ISTVÁNHOZ

Kinek szemébe
csöppent a tenger,
helyét nem leli
már sohatöbbé.

Sejtből sejtelem
úgy lehetsz, testvér,
ha sütkérezel
a kezdeteknél.

Szólítsd lánykori
nevén a mákot,
kit a kikelet
megkoronázott:

mielőtt május
ragyája rád ég,
s megrontanának
Szent Bonifácék!

Testvér, kell hogy a
játszmát megnyerd:
fordítsd le magyarra
a Tengert!

TE ÜSS AGYON!

Fokozhatatlan Jákob létrája,
hiába újhodnak meg a vének.
Ablaknál ülök. Gyöngybaglyasodva
lesem a hulla Holdat. Félek.

Zuhanj rám, te üss agyon, te drága
csillagok röge, vak pacsirtája!

FÉLEK MÁR

Félek már magamtól,
félek, nagyon félek,
félek, ha megvillan,
késétől e kéznek.

Házam is, hazám is
csontig kifehérült,
anyámat átkozom,
világra miért szült.

Mért szültél világra
anyácskám, szerelmem:
magam vagyok immár,
nincs már hová lennem.

HALÁL ÚR!

Mint a betonbontó,
légkalapácsos ember,
úgy remegtem színed előtt:

de nem akasztottam föl magam,
nyelvem világra nem öltöttem.

Őcsontságod ezért
meglehet, hogy átkoz,
ám jogom van,
jogom:

a természetes halálhoz.

HALÁLRA VÁLTAN

Azt hittem én már,
csak arra gondoltam szinte halálra váltan,
hogy elcsavargok
egy éji folyó fényoszlopcsarnokában.

Az éjféli víz vonzott engem,
az éjféli víz panteonja:
tükörképe a teleholdnak
nyelvemen volt már szentséges ostya.

DALTALANUL

Elhagyott minden.
Isten se pártol.
Száműzetett az
ének a számról.

Sisakos tollam
bebábozódik.
Nincs dal! Az ember
csak átkozódik.

HOLTPONT

1

Jaj, most vagyok csak
igazán árva,
sárgaház sahja,
kékség királya,

most vagyok én csak
igazán árva:
görbe fának is
egyenes lágja!

2

Mint ama nagy, hamuhodó madár,
ki tolla tábortüzéből éled,
üzenem neked – a szél megtalál –,
hogy élek, barátom, újra élek:

mint ama nagy, hamuhodó madár.

3

Add már ajakamnak a szót,
idegeimre a vonót,
zendítsd rám a csontok csöndjét,
azt a száz csillagra valót!

Add már ajakamnak a szót,
kifütyülnek így a rigók,
dáridót csapnak, dáridót!

Add már ajakamnak a szót,
a pokolra hurcolhatót:

a tűzben is vacogtatót!

BÚCSÚ

Hát megnyílt a föld alattad, Pistám!
Már méteres lehet szakállad.
Érted én, árván maradt tanítvány,
üvölthetnék, mint a vadállat.

De csak nézek nagy, szárazkút szemmel.
Rám az ég tekintetteddel bámul,
s megszólít a hó, zarándok tenger,
Szófiában, kormosistvánul.

Mert Mecséren vagy Ágborisréten,
kölykes, métázó vadnyulak közt:
egy kisfiú szavalja Vackort!
Maga az Isten ül vele szemközt.

I
T
T
NYUGSZIK
N
A
G
Y

L
Á
S
Z
L
Ó

kikeleti zöldözönben
vigyázlak világba öltözötten
orcámra permeteg bánat nem kell
fájdalom vizének ott a tenger
ZENG HANT ALÓL IS ZENG A SZAVAD ZENG
NINCS SEMMI ÚJ A FÖLD ALATT SEM

SZAVAM

Szavam csillagfegyelmű ének.
Engem a szabadság igazgat.
Így vagyok én a legszegényebb,
gazdagnak is így vagyok gazdag.

Repülőre, hajóra szállnék
bejárni birtokom: a Földet.
Tudom, hogy zöld a fű, a táj szép,
de van vidék, hol a fű zöldebb.

Engem a szabadság igazgat.
Szavam csillagfegyelmű ének.
Gazdagnak is így vagyok gazdag,
s így vagyok én a legszegényebb.

BÁBUTOK BÚBJÁN

Énekijesztő korban élek.

Közösíts ki, Zarándokének!

Süveg a szélben hogyha biccent,
avagy egy kabát ujja nemet int:
rebben a raj, hogy a zenit zeng!
Csupa egyenrongy a Mák-Föld megint.

Delej se bolondítson délnek,
mint sárguláskor e sok süvöltőt.
Riogjatok csak, szeplőzzétek
szemem égálját: seregély költők!

Bábutok búbján billegdélek.

A MÉLYSÉGEKBŐL

Kondor Bélához

Piros portája, rőt udvara: van!
Kivégző udvara: nincs a Holdnak.
Kukorikútlan, roppant reggelén
míves kövek sem tanakodnak.

Bölcsebb a szikla, ha nincs mestere?!
Csöndje, türelme csillagi kölcsön.
Rózsa már nem, csak ballada terem
a terméketlen, néhai földön.

Mert újra idejár lopni, ölni
a mélységekből Egy Bukott Angyal.
Vak térzenére kering a többi:
húzzák nekik a műszerfallal,

hogy zeng a zenit, remeg a nadír!
Nagy szárnyuk kint az éj fogasán lóg,
szeplős haváról hallgat ám a hír:
titok a tollak pöttye, mert vádpont.

Nincs bűn, amire van magyarázat.
Öltél: bűnös vagy, Huszadik Század!
Ezért csillagra zárom a szemed,
s énekre csikordítom a szádat.

Föltéped kilenc fénygömb-lakatom?
Túl a Plútón se ragyog bocsánat!
Kuss az anyádba vissza, te barom:
Ábelra Merőleges Vadállat.

IFJÚSÁG, MINT SÓLYOMMADÁR

Jaj, Te! akinek olyan hosszú
haja nőtt, mint a fűzfavessző!
Miről merengsz úgy, hova tűnődsz,
hogy párodnak is, ki veled időz,
ökörnyálat húz kontyából az ősz?

Vallasd meg inkább öklödet, szóljon:
vissza miért nem suhog rá sólyom,
e kezes állat már hozzád se hű?!
S tudod-e azt, te Dávid-erejű,
hogy nem kesztyűd, nem is a keselyű:

te ijesztetted világgá, kóbor!
Mert ezüst rablánc csörög csuklódon.

POTOMSÁG

Petőfi Sándor utolsó szavára

Ingyen idő, májusi potomság!
Csillagerővel nyílnak a rózsák.

Radarernyőt bont, pörög a kapor,
tökvirág darázsreaktora zsong.

Vagyok egy vén csillag kiszemeltje:
gáttalan galaktikáim kertje.

Nyílik az ég, ha csuknak a bankok!
Nézd, uramisten: micsoda bankók!

Lótuszülésben húz napkeletre
rongyarany szőnyegén Ady Endre.

Íme, a sarkokig tárt valóság!
Verejtékezi lovát a Lóság.

Tovatündököl asszonyom, alszik.
Haja zúg. Ezüst combja közt partfis.

Életen innen, túl a halálon:
kisfiam is száll! Kék lova álom.

SZPARTAKUSZ ÉNEKEL

Ő népekkel játszat
gladiátorosdit,
izgul, ha megfutamodik a vér.
Övé a dísztribün,
páholya piroslik.
A teste hájas, lelke ösztövé.

SZÉP ELMÚLÁS, GYÖNYÖRŰ ENYÉSZET

Rettegem itt a csillagok titkát,
hunyorogok: hátha kerengő kripták?!

Ezen a haláltávlatú bolygón
nem tudok tűnődni még mosolygón.

Elég, ha egy száraz ágra nézek,
odavan máris minden kedvem.

Szép elmúlás, gyönyörű enyészet:
mért nem tudsz megvigasztalni engem?

POKOLBÓL JÖVET

*Dr. Dér Piroskának,
Dr. Nádas Máriának,
Dr. Bitter Istvánnak,
Dr. Karczag Istvánnak,
Dr. Récsey Bélának,
Dr. Sombor Gábornak:
köszönettel.*

Ifjúságnak háttal,
hosszú, nagy víz mellé,
kiültetem kölyök szívem
csillag alá, kőre.

Dobogná ki, verné,
lüktetné világgá,
ami fáj és lehetetlen
immáron kibírni.

Így az a vers indul,
mihez végső pontot
görgethet akár maga a
dátumos halál is.

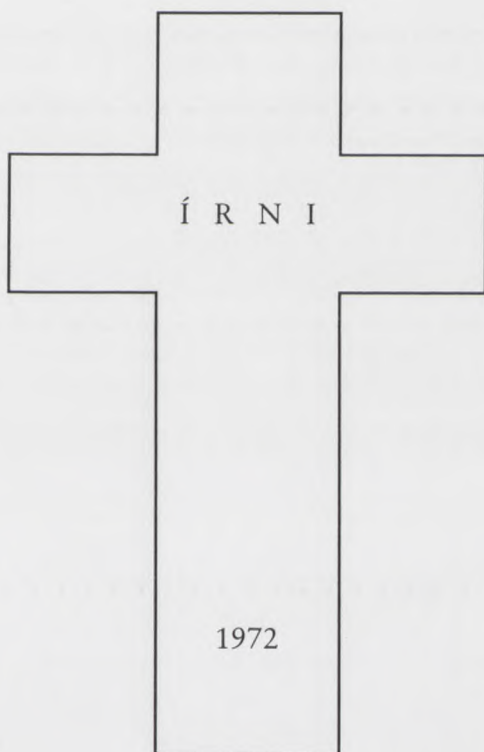
Harmincnyolc évyűű
arany tüze őřjít,
pántolódik homlokomra
a negyvenedik már.

Jövők a pokolból,
kór tüze ragyogtat,
megettem egy mázsa gyógyszert,
mégsem enyhül kínom.

Jövők a pokolból,
immáron öt éve
űgy járok én oda, mintha
otthonomba mennék.

Otthonomba, végleg
tébolydába zárva:
ments meg engem, ifjűságom,
te egyetlen, árva.

AZ ÉN KERESZTEM

SZÉLKIÁLTÓ

Jaj, ne hagyjatok magamra,
jaj, ne hagyjatok magamra,
ne számúzzetek a dalba,
ne számúzzetek a dalba:
jaj, ne hagyjatok magamra!

Furcsa tömlőc ám az ének,
furcsa tömlőc ám az ének,
rabja vagy, de mégse véd meg,
rabja vagy, de mégse véd meg:
furcsa tömlőc ám az ének.

Engemet ha árván hagytok,
engemet ha árván hagytok,
ti is egyedül maradtok,
ti is egyedül maradtok:
engemet ha árván hagytok.

Jaj, ne hagyjatok magamra,
jaj, ne hagyjatok magamra,
ne számúzzetek a dalba,
ne számúzzetek a dalba:
jaj, ne hagyjatok magamra!

RAGADOZÓ FÖLD

1941. III. 23.

A negyvenegyes tavasz harmadik napján
megszült egy napraforgó arcú asszony,
hogy ebben az égbőlalkotóház-világban
mutassam föl a szépet, a jót,
s mondjam ki bátran
az igazságot.

SZÉP LASSAN

Rombol már az idő, rohamozzák arcom a ráncok,
gesztenyebarna hajam zúzmara-vert, odavan.
Kopnak a porcok is, elmeszesednek a nyűtt csigolyák mind:
fújnak az őszi szelek, fáznak a gyöngy idegek.

ÖREGEDŐBEN

Negyvenhárom évem
tüzénél melegszem:
remeg hangom, térdem,
lassan megöregszem,

s ásít a föld értem,
ásít a Föld értem.

RAGADOZÓ FÖLD

Jaj,
te májusi vidám valóság!
Holtak fújják
a harsona rózsát.

Hiába hajtod
tenyeredbe föld:
nem tűnődheted
porrá az időt.

Testeddel vagy
a Földnek adósa,
s úgy meredsz rá,
mint ragadozóra.

Negyven évgyűrű
fénybilincseiben:
dideregsz álmodban,
vacogsz ébren.

Szemeid
síron pillogó rózsák.
Jaj,
te májusi szörnyű valóság!

BÉKE

Íme,
a vadkapor
radarernyőt bontott!
Szelek mozgósítják
fönt a horizontot.

A kerti utakon
ragyog a csiganyom.
Perzsel,
betűz a Nap
egy átlőtt sisakon.

Ebével a hídon
egy lurkó átszalad.
Karján gyászszalag van.
Gyászszalag.
Gyászszalag.

GYÁSZDOBOZ

Rég volt nagyon,
nem emlékeztek már,
hát újra elmesélem.

1943 februárjában
kaptunk egy dobozocskát,
a minszki hadikórházból küldte
anyámnak és nekem egy katonaorvos.

Volt ebben a kis fekete dobozban
egy lereszelt karikagyűrű,
negyedkiló kristálycukor,
ceruza,
radír,
borotva,
zsebóra,

néhány levél
és egy agyonmutogatott fénykép
anyámról és rólam.

Ülök
egy napraforgó arcú asszony balján,
rajtam drapp pulóver,
H betű forma kantárral
egy rövidnadrág,
térdharisnya,
és két pingvinszínű cipőcske
tipegésemhez.
Bal hüvelyk- és mutatóujjammal
hatalmasat csípek combomba.

„Tisztelt Asszonyom!
Az ön férje nem tűnt el
a belorusz hómezőkön,
bajtársai
egy hónapon keresztül húzták szánon
egész Minszk városáig.

Kezeim közt,
szemem láttára halt meg
a hadikórházban.
Sajnos,
nem tudtam már segíteni.
Lőtt seb,
harmadfokú fagyás
és nagyméretű vérveszteség volt
halálának oka.
Fogadja őszinte részvéteimet!”

„Jaj,
drága feleségem,
te faluszépe asszony,
gyönyörű Kiss Margit!
És nekem édes egyetlenem,
te drága-drága,
aranyos kicsi fiam:
mit is mondtam én nektek
mielőtt bevonultam,
mit is mondtam én nektek akkor?!”

HA TUDNÁM,
HOGY NEM JÖVÖK HAZA
TÖBBÉ,
ITT,
A HÁZUNK SARKÁN
LÖVETNÉM FŐBE MAGAMAT
A CSENDŐRÖKKEL,

legalább tudnátok akkor,
hol fekszem én,
Utassy Vadász József,
Isten és az Ózdi Vasgyár
segédmunkása,
legalább kijárhatnátok a temetőbe,
síromra virágot és gyertyát
lobbantani...

És mondtam azt is,
jaj,
mondtam én,
ígértem én,
ígérgettem,
hogy ne féljete,
nem leszek én gyilkos,
nem lövök én agyon
egyetlen katonát sem,
mert mindenkit hazavárnak innen,
mint ahogy engem is hazavár
az én futosó kicsi fiam,
hogy karomba szaladjon,
és én fölkapjam őt,
fölemeljem,
és magasba dobálva
bemutassam őt ennek a gyönyörű
Napnak,
amely itt ragyog most is a fejem fölött.
És én szénné feketedem lassan alatta.”

PAPA!

Eljönnek újra
a téli esték,
te pipád,
szemüveged keresnéd,

s a világ dolgát
meghányva-vetve:
néznék, csak néznék,
hosszan, kezedre.

AHOGY TELNEK

Ahogy telnek-múlnak az évek:
egyre árvább leszek, papa.
Egyre árvább és egyre vénebb.
Arcom: bánat kirakata.

Tudod-e, hogy túléltelek már
tíz évvel, Te Minszki Halott?!
Őszök piros lombja pereg rám:
sétáló sírköved vagyok.

GYÖNGY

Vertél anyám,
de virágos ággal!
Neked én
gyöngyöt pityeregtem:

nehogy megcsalj
a másvilággal,
s hulládba
botoljak el reggel.

MINT

Árva vagyok,
elhagyatott,
árva,
nagyon árva:

árva,
mint a forradalmak
három kívánsága.

AD NOTAM: BALASSI BÁLINT

Csillagok, virágok, kikeleti lányok,
áprilisi fényes szél,
hogy tündököl minden, suhog, csattog ingem,
Isten, engem éltessél,
éltess nyolcvan évig, hadd legyek vitéz itt:
a szellemi végeknél!

ZRÍNYI MIKLÓS!

Sírodon egy virág kardot rántott.

ADY ENDRE!

Lobogót, szentségtartót vinni:
de jó is volna hinni, hinni!

Rámeredni, míg döng a dogma,
hatalmi hókuszpókuszokra.

Fölesküdni istenre, pártra:
hátha megváltanának, hátha!

Végül csalódni, pórul járni.
S a szent bibliát földhöz vágni.

HERVAY GIZELLA

Ellobbantál közülünk fényesen
Gizike, tüneményesen.

Gondtól fekete, gyásztól ében
menyecske a halál ölében.

Voltál a magány vakmerő lánya,
karcsú alkonyat, ideges nyárfa.

És hazádban is hontalan, árva.
Nézd, a tébolydák ajtaja tárva –

Te Drága, Te Drága, Te Drága!

VERBŐCZY ANTALHOZ

Tónikám, Antikám:

a világgal van vitám,
az egész világgal,
Antikám!

Mert A Halálod Égre Kiált.

Fölfénylik harminchárom éved,
s viszed, viszed a krisztusi fát
a dőrejlő kemencékhez.

És hull a hajad szomorú halomba.

Te kenet helyett kómát kapsz, kómát.
Hallottam szinte, ahogy fölvihog
a sejtjeid közt molnárkodó Rák.

Övé a játszma. Hát vihoghat.

És szégyellheti magát a szellem!
Nincs ezerjófű, sem tablettácska
e dőzsölő vírusok ellen.

Hol vannak hát a milliárdok?!

Immár lőtéri bábu az ember.
És hol a visszhang, hogyha kiáltok?
Csak a tenger zúg, csak a tenger.

Ő mossa lábam krisztusian.

Tarkómra tűz a tébolyító Nap.
Nézek utánad szomorúan.
Távolban reng egy fekete csónak.

FÖLFELE

Nap,
szárítsd föl utunk,
és fújj,
villogó szél!

Hallod?
Levihog ránk
a csúcsbitorló Tél.

HÍRHEDT HANGULAT

Kedvem volna
magamat megölni!
Hírhedt hangulat
foglya lettem.

S nincs más kiút,
mint megdögölni
oly egyszerűen,
ahogy születtem.

MIKOR A TÉBOLY TRÓNOL

Mikor az elme elborul már,
zúgván betör hozzád egy angyal,
végighorzsolja bőröd, és
megetet varanggyal.

Míg délibábozik az elméd,
mutat kétfelé hasadt bolygót,
disznók elé vágott tököt,
sárgán vicsorgót.

Mikor az agyban téboly trónol,
ős félelem árama renget,
kiver az idegláz, de úgy,
hogy szíved reped meg.

És fölugatnak a fegyverek.
Menekülnél a földbe bújva,
rögöt harapsz, s meztelenül
kiállsz az útra.

Körötted nagy tumultus támad.
Ágyékodra repül egy kendő.
Szirénázva megjön érted,
s elvisz a mentő.

SZÍVEM „KETTÉHASADÁSAKOR”

Ily
nagyot
szív
csak
csillagon
dobban,

mikor
a
szellem
magára
döbben.

MI TÖRTÉNT?

Mi történt veled,
mondd,
mi történt,
hogy mindenről lemondtál
önként,
s mint egykedvű pálma
a szélben:
legyintgetsz csak
úton-útfélen?

Mi történt veled,
jaj,
mi történt,
hogy a halálhoz szegődtél
önként,
s vagy remetéje
a hallgatásnak,
kit az isten is
megaláz csak!

Hova tűnt
hímpora hitednek?
a hited,
a hited hova lett?!
Oly árva maradtál
nélküle,
mint halott mellén
az amulett.

HAZÁM!

Hozzád
csecsemőként
sírok
negyven
éve:

ne
tégy
ki
engem
a
világ
küszöbére!

ÉRTELMEZŐ HALÁLOM

Megszégyenítesz,
megalázol,
júliusi hőben is
fázom,
göndör perceim
farkasa vagy te:
halálom,
egyetlen halálom.

Remek terveim
gyilkolója,
szöcske pillanatomban
gólya:
te vagy,
te vagy az iszonyú Isten
feketén fekete lobogója.

Ne szégyeníts meg,
ne alázz meg,
szépen
az elmúlástól
válts meg,
tündér energiám is tiéd:
csak tollamat áldd meg!

Áldj meg,
értelmező halálom,
legyen mentes
tőled az álmom,
ne remegjek majd,
ne könyörögjek,
ha utolsó órámat várom.

AMA NAPON

Nem lesz semmi ama napon,
semmi különös.
Rohadok a ravatalon.
Büdös lesz. Büdös.

Fekszem vigyázzban előtted:
Szervetlen Anyag!
Trágyázni fogom a Földet.
Fölém fű fakad.

Nem lesz semmi ama napon,
semmi különös.
Hatalom lesz a hatalom,
s a nép: alpörös.

Száll a kozmikus körhinta,
száll velem, pörög.
Vár a mindenség már vissza.
Rögöt rám, rögöt.

Ma még verseim vigyázzák
hétfőim hitét.
Száz ezer csillag-öklével
fenyeget az ég.

FÖLDEM

Krumplival
aláaknázott föld ez,
hová zuhanórepülésben
jő el a héja,
és sárga takarodót fúj
egy tökvirág
a méheknek,
dongóknak,
darazsaknak.

Feszes vigyázzban áll
a más itt,
s e királyi hadsereg élén
ágál,
hadonászik
egy madárijesztő.

Őrzi a Földet,
földemet,
hol a kelő Nap zsebtükre
minden napraforgó.

Láthatod,
tábornok:

itt nincs mit keresned.

TANK

Hát Csak Nézzétek Az Ember Fiát!

Kötve robogó harckocsi után,
rántatik végig az Egyenlítőn,
a Baktérítőn, a Ráktérítőn,
végig az összes meridiánon,
sivatagon át, havon, sáron
csörömpöl vele, csak csörtet, csörtet,
kerüli hetvenhétszer a Földet,
kormányosa meg egykedvűn dúdol:

füles inal el a hadiútról.

– Hova hurcolsz hát, hektori szekér,
hisz csupa vér vagyok, csupa vér,
fekete volt-e bőröm vagy fehér,

isten se tudja, csak a televény,
csak a televény, a humusz maga:
micsoda itatós vagy Szahara,
horzsolja húsom hajnal, éjszaka.

Minek e vágta, mondd, miért, miért?!

– Csalogány tollad sercegése sért,
fülemet sérti, hát ezért, ezért!
Már a hordában, amíg a mamut
verme éjelén vérében aludt:
ellenem virrasztottál, ne lopjak,
fényesítettél csillagot, holdat,
és nyüzszítetted, sírtad, makogtad,
hogy itt rabolnak, hogy itt rabolnak!

– Néhai nóta, valami módon
mégiscsak mai, vadonatódon,
és az is lesz, míg világ a világ,
de én ellened, csillagod iránt
énekelek itt, zengem, ami bánt!
hiába hurcolsz héthatáron át!

– Pofa be, ne rázd itt a szövegfát!

– Lövess hát akkor, lövess, lövess hát!

– Sor kerül arra is, csak várd ki:
utad utolsó út, kiabáld ki
magadat, szentem, hallgatlak némán:
Allah néhai tornya rakétám,
súgjam soraid, ismerlek én már,
te ifjan lekurváztad Helénám,
Le Agamemnont, Priamoszt, Hektort,
Páriszt, Patrokloszt, Akhillészt,
Nesztort,
utáltad versét a vaksi vénnek:
undorított az udvari ének!

SZAPPHÓT szeretted, a töredékest.

– Igen, Őt, az Egyetlent, az Édest,
akire ráfogtad, hogy banális,
rágalmaztad, homoszexuális,
feketítetted hattyúi tollát,
mert nem írt époszt, ódákat hozzád,
mert nem ment férjhez egy vasszekérhez,
és nem himnuszolt csengő csatákról,
pajzsaid holdfogyatkozásáról,
sunyi sereged piros útjáról:
de tündökölte, ami nagyon fáj,
amibe belepusztul egy ország;
s ha volt jutalma – nincs is nagyobb tán:
dalait szerelmesek ragyogták.

– De hol az életmű, a lényeg?!

– Verseit elkótyavetyélted,
mert e tükörből hiányzott képed,
úrhatnámságod és dőzsölésed!

– Vakmerő senki, pimasz poeta,
még ma a holdon kötsz ki, még ma!
Hátadra púpnak kapsz egy palackot,
ami elég lesz hattyúdalodhoz,
a többi már nem az én gondom...

– Boldogan Halok Meg A Holdon.

TÚLÉLNI

Csak most meg nem halni,
fiúk!
nyögetnek majd
a nyolcvanas évek,

sugalmazták,
hogyan nincs kiút:
csak most meg nem halni,
fiúk.

Férgek, varangyok
mennyországa
csak most ne legyen
ifjú testünk!

Kezet kell emelni
a halálra!
Úgy szép,
ha természetes veszünk.

Csak most meg nem halni,
fiúk!
Jöjjenek
ama nyolcvanas évek,
sugalmazták,
hogy nincs kiút:

túlélni,
túl mindent,
fiúk!

VASBAN A VILÁG

Vasban a világ ellenem:
töri gerincem, szellemem,
idegem, álmom, szép arám,
jövőm, virrasztott éjszakám.

Vasban a világ, fegyverben!
Nem marad élve ember, nem.
Értünk iszonyút kiáltok:
láng legeli a világot,

láng legeli a világot!

MIKOR NEKIVÁGTAM

Már őrségváltásra sorakoztak lassan
az ötvenes évek,
mikor nekivágtam fényes tollammal a
szavak sűrűjének.

Augusztus fáradt-szép testére rátapadt
izzadt zubbonyzöldje,
s a zsendülő gondok az éveim ágát
lehúzták a földre.

És micsoda vágta volt, micsoda vágta!
Elnéztem, hogy rohan:
sisakos tollam, s a sörényes gondolat
boldogan, boldogan.

HADD SZÁLLJON AZ ÉNEK!

Mondani,
mondani,
mondani,
mint aki magzatát hordja ki!

Mondani,
mondani,
mondani,
mint aki életét oltja ki!

Mondani,
mondani,
zúgni, zengni:
ennyi a lét. Csak ennyi! Ennyi.

AHOGY A TORKOMON KIFÉR

Énekelek én,
mondom én,
ahogy a torkomon
kifér:

hogy van remény,
hogy lesz remény,
énekelem én,
zengem én!

Dúdolom halhatatlanul,
hogy utál engemet az úr,
szárnyas dalaim üldözi,
mert gyűlöli,
mert gyűlöli.

Dalolok mégis,
mondom én,
ahogy a torkomon
kifér:

hogy van remény,
hogy lesz remény,
énekelem én,
zengem én.

KARÁCSONY

Holdra ül az Életfavágó,
szalonnát süt csillagparázson.
– Hova, hova, Három Királyok?!
– Betlehembe. Itt a Karácsony.

– Siessetek csak, menjetek csak,
kísérjen utatokon csillag,
köszöntsétek fiamat illón,
a Megváltót, kit Mária ringat!

– Urunk, Teremtőnk, Istenünk!
Viszünk aranyat, tömjént, mirhát,
de vinnénk mi a félvilágot,
ha bírnánk, Urunk, ha bírnánk.

– Jól van, jól van, Három Királyok,
menjetek csak isten hírével,
mert hideg lesz, nagyon hideg,
farkasordító hideg éjjel.

URAMISTEN

Mit megértem én már,
uramisten,
mit megértem!

Már csak az hiányzik,
hogy az eget szakítsd rám.

Igaz,
attól se félek én,
mióta
látomásoktól gyötörten élek.

Emlékszel-e még rá,
uramisten,
emlékszel-e?

Fölcsúzliztam hozzád
utolsó szem cukorkám,
s fületem is befogtam,
nehogy halljam a koppanást.

De hol van azóta csúzlím,
füttyös kedvem?

Hol vagy azóta te is,
uramisten,
hol vagy?

És hol a hajdani süvölvény,
aki megtagadott?!

TAVASZI ÁHÍTAT

Uram,
én téged
nem imádlak.

Nem fohászkodom
este hozzád,

a házam többé
nem a házad:
fordítsd el tőlem
ostyás orcád!

Én ha térdelek,
csak ibolyához.

Ha hódolok,
hát a Tavasznak.
Ha kiátkoz a pápa,
kiátkoz.

Fő,
hogy a nyárfák
újra havaznak!

ÚTI DAL

Mindenütt kék az ég
szürke az út a portól
két lábon jár a svéd
ugyanannyin a mongol

Ne kongjon a fazék
erre csak erre gondol
a finn a dán az észt
Szófia Párizs London

Mindenütt kék az ég
szürke az út a portól

Mindenütt kék az ég
szürke az út a portól

TOLLRAJZ

Tehenekkel tűnődő tó,
ragyog a víz, mint a kőso,
tehenekkel tűnődő tó.

Egy vén fűzfa zöld csöndjében
ebédel a gulyás éppen,
egy vén fűzfa zöld csöndjében.

A tó fölött hatalmas kék ég,
hol héját kereng az éhség,
a tó fölött hatalmas kék ég.

Felesége hosszan nézi,
tudja ezt a gulyás, érzi,
felesége hosszan nézi.

Bucskáznak a kacsák, ludak,
égnek meresztik farukat,
bucskáznak a kacsák, ludak.

Tehenekkel tűnődő tó,
ragyog a víz, mint a kőso,
tehenekkel tűnődő tó.

PÁSZTOREMLÉK

Ahogy fürdik
a kis patakban
meztelenül,
hisz perzselő nyár van –

s ahogy felöltözik a
Napba:

matatni kezdünk
a klottgatyában.

ÜDVÖZLET SZÓFIÁBÓL

Micsoda nő
fekszik hanyatt
a Vitosán,
felleg alatt:

micsoda nő,
micsoda akt!

Szófiában
már a tavasz
tombol, de az ő
melle havas:

ezer szikrától
parazsas.

Tárt öle, térde,
mindene az!
Remegek érte,
mint egy kamasz,

mert: te vagy az,
jaj, Te vagy az.

ARANYHOMOK, NÉLKÜLED

Éj. Moszkva szálloda.
Tizedik emelet,
tizenhármasszoba.

Asztalnak, szekrénynek,
ágnak magyarázom:
mennyire hiányzol.

Ablakommal szemben
érted tüntet, reng, zeng,
a Fekete-tenger.

Hallanád, hogyan hull
hullámra itt hullám?!
Jönnél, s rámborulnál.

A szél fát ölelget,
lomb alól kivillan
birsalma-hold-melled.

Téged idéz minden
szép szóval, szelíden.
Mért hagyta el így el!

Tizedik emelet,
tizenhármasszoba.
Éj. Moszkva szálloda.

ÖKÖLBE SZORÍTOTT KÉZZEL

Ökölbe szorított kézzel alszom,
de, kedves, rád én nem haragszom:
ökölbe szorított kézzel alszom.

Tündöklök, rezeg, ráng roskadozva
idegrendszerünk mimózábkra:
tündöklök, rezeg, ráng roskadozva.

Így élünk. Tetőtől talpig fényben.
Sem isten, sem ember előtt térden!
Így élünk. Tetőtől talpig fényben.

VÁRLAK

Alvó,
ki rólad álmodik,
és szépnak lát,
nagyon szépnak:

ő sejtí csak,
hogý állók itt,
s várlak,
várva várlak téged.

HUNGÁRIA KÁVÉHÁZ

- *Hungária Kávéház?*
- *Kávéház Hungária!*

SZÉKFOGLALÓ

E kávéházban, hol járvány az ihlet,
receptre jár a dupla, Cola, sör,
egy szék, egy asztal engem is megillet,
bár arcomon még lábon áll a szőr,

e kávéházban, hol mér-tan az ihlet,
s szerkesztve töprengsz,
sorsod hátha így szebb:
magyar költő vagy, életed kiáltvány!

s pókhálózik pillámon a tekintet.
De hallga! hív az Eustach-féle kürt
a könyvelésben naprakész zsenikhez.
Mért bántaná az Érintő a Kört

Hó hull, mégis rezseg a hó a járdán,
s alig állítják össze ím a ceched:
törzsasztalodról oda a márvány.

KÁVÉ-SZONETT

Idő, te aztán karburátor vagy!
Az örökmozgó Energiáé.
S te kétütemű piros motornak
vagy a sebességváltója: kávé!

Betűországút, ha cserben hagynak
gyalogos verseim igazáért,
legyen majd ez a szonett: talapzat!
Ihletem isteni italáé.

Ha meghalok, egy halhatatlan
kávéfőzőt viszek magammal!
Sejtem én, cinkos bűneim súgják:

rejt a pokol is tűzről pattant,
csillagszemű, ördögded Angyalt,
ki főz egy léleklendítő duplát.

MINDEN KÜLÖN ÉRTESÍTÉS HELYETT

Ma hajnalban,
egy perccel ezelőtt,
hogya a Nap kelt:

gondolataim
a szélrózsa minden irányában
átlépték a magyar határt.

VALLOMÁS

Magyar vagyok.
Európai.
Költőnek is
egy kis hazáé.

De ősemberi
a mozdulat,
minden mozdulat
szavaimban:

Az Első Piros Tűzrakásé!

IRODALMI ÉLET

Istenülnek a piacon
Pegazus-lócsiszárok,
s öltre mennek – ó, kis haszon! –
a bajnok és a bájnok:

mert szent a rongy középszer,
mert szent a rongy középszer,
mert szent a rongy középszer,
mert szent a rongy középszer.

AZ ŐSTEHETSÉG

„Nem érdekel!
a verseimre kushadt
kritikus had.

Cigányasszony!
jósolj nekem babért
krumpliért, babért.”

AJÁNLÁS

Hallod a kis nyugodtját?!

Ma ráér,
s könyörög hozzád
nyugtalanságért.

Bocsáss meg néki, herceg:
nem tudja, mit cselekszik!

VILÁGVÁROSI ÉJ

A nagyfeszültségű neonlugasokban
magányos Díszzőkők bibircsókolóznak.

HÁT TI KIK VAGYTOK?

Mi vagyunk a kurvák.
Se szerelem, se flört!
Palink mellén pénzért
pöndörgetjük a szórt.

MAGYAR NÓTA

Kimegyek a timi-temetőbe,
béfekszem egy kipi-koporsóba.

FOLK BEAT

Kimegyek a temetőbe,
befekszem egy koporsóba.
Kukucskálok, kukucska:
hul-la, hul-la, hu-hul-la!

EGYEDÜL, ELHAGYATVA

Korog az éj gyomra,
hó szakad a fákra.

Főzz egy erőlevest,
automatácska:

Automatácska!

RÖGESZME

Rög esz meg.

PILLANATKÉP

Megtorpanok majd égre meredten,
torkomba visszanyelem a sikolyt.
És rádöbbenek a rettenetben:
hajam ellobbant, két szemem kifolyt.

EGY RAKÁS VERSRŐL

Orrfacsaróak.
Vidd a fenébe!
Búzzlik a tollad
kék ürüléke.

PROGNÓZIS

Laptölte.
Pilinszky versfogyatkozása.
Kötetem
saját bőrömbé köttem.

SZÉLJEGYZET

Amiről beszélnek a szombatesték:
nem tűri el a nyomdafesték.

KÉT IDÉZET

- „ez az ország létezésem tere”
- „hogyan nézni is tereh.”

RÍMEK

(Nyelvészeti vizsga után)

Szemere
szomorú
számara
számára

HOGY MIT CSINÁLJATOK?!

Fiúk, fogjatok legyeket!
Töméntelent. Rengeteget.

Ti meg, lányok, taktusra,
tűzzétek egy kaktuszra!

KÖZBESZÓLÁSOK

– Uszítható a macskakő?!

*

– Minek állítja hát esküdözve,
hogy isten uccse
ő Che
öccse?!

*

– Ki a pocakos erszényű
papa hobója:

te ne tudnád,
te szépreményű,

hogy forradalmat sem hoz a gólya?!

*

– Kinek az ajkán
terror a dal már:
az forradalmár?!

UTOLSÓ HITVITÁM

avagy: Ember a Holdon!

Hajdanán túl is a tülök Hold
csillagosba tévedt tulok volt.
Alant a sárba lovak léptek
égi patkóra tükörképet.

Minap egy rideg lelkipásztor
így papolt hitfogyatkozáskor:
„Meglásd, a mennyei betyár Hold
még elköti Istent a Nyájtól!”

Én meg részvétellel válaszoltam:
Ő, aki minden nőt bevérez,
S Jónással, cettel, tankhajókkal

az Óceánt is megemeli,
annak, Domine, semmiség ez.
Teheti, istenkém, teheti!

NYÍLT LEVÉL

Szavaimat hogy öld,
hogy szárnyát szegd a dalnak,
jogot, te önjelölt,
kitől kaptál, ha kaptad?!
Ne énvelem közöld,
csak válaszolj magadnak.

Engemet ez a Föld,
ki véneidnél vénebb:
fiaként üdvözölt,
s énekek énekének
fogadott föl a zöld.
Nem: csillagra cselédnek!

VERS ÉS PRÓZA

A vers: gyöngyszem.
S a próza?
E gyöngyszemet
aprózza.

SZOBROT A HOLDRA!

Sziclák szerűjén, kavicstarlón,
ahová csak a Fiastyúk költ,
ott, hol a Hold a leginkább fáj,
mert holtában is föld:

e szobor talapzat nélkül álljon!
Gyúrja isteni ihlet agyagból!
Jobbjával intsen az ürbe várón,
balja bökjön a Földre haragvón!

Seszínű legyen. Seszármazású.
Ám nyugtalan, akár a tenger.
Fölnézhecssünk rá, ragyogva mindig:
Ecco homo! Íme, az Ember!

A világ küszöbére kitéve
lűktessen minden sejtje sajgón!
És üvöltsön, mint százezer éve –
Valaki hátha kilép az Ajtón.

SZISZIFOSZ

Ki mer ott állni
pár szál virággal,
ahová én
a Földet görgetem?!

KILENCEK

Különcök

a

Kilencek?

Hűek,

mint a kivert eb!

EGY KRITIKÁRA

Miért mond INDULATOT? Miért nem
említ inkább ENERGIÁT?!

Így arra kényszerít, idézzem
Federico Garcia Lorca szavát,

miszerint: a MŰVÉSZET
ENERGIAÁTVITEL.

Neki csak elhiszi, ha már
nekem nem hiszi el?!

Node, kedves H R G!

Remélem nincs HaRaG?

TÁVLAT

Bízom benned, te kis gazember!

A tócsa távlata is tenger.

ELLENPONT

Hogy ontja a verset,
hogyan ontja!

Újabban:
naponta tíz szonett.

Bezzeg én,
orvosok bolondja,

tablettázgatók itt
szorongva:

naponta
tíz szemet!

MÚZSA

Szavak kerítőnöje,
Múzsza!
Hát hol vannak
az ígért versek?!

Ajánlom,
csókolj homlokon újra,
vagy ha nem,
ha nem, hát: vessz meg!

AZ ÖRDÖGBE IS!

Nem vitázom többé veled.
Vigyen el a tatár!
Buta vagy és oly agresszív,
mint egy országhatár.

REF

Nem tűnődik
vágya tűntén,
viszont minden csókja:
bűntény.
Tarifája

csak egy tízes,
ám:
közismert szifilisz.

KÖZÉPSZERY KÁZMÉR!

Ismerjük tollad anyagcseréjét.
Minden szavad bozsog.
A szárnyas betűk belepik végképp,
lásd be már: tollad kék ürülékét,
hiába cukrozod.

BEE!

Muszáj élni, muszáj:
bégeti egy juhszáj.

HOGY KI A GYAGYA?

Akinek
kihagy a
gügye
agya!

MENTSVÁR

Poétánk ír, és
el-elméláz.
A mindenség?
Jó menedékház.

Látok ám én ott
képet, mi rávall:
kertitörpét
a Hold udvarában!

Jó lesz tudnod,
magadat mentsd bár:
nincs kacsalábon
forgó mentsvár.

INTÉS

Nős vagy.
Ne hősködj!
Hős vagy.

KIÁLTVÁNY

Azt mondjátok:
margaréta?!
Én azt mondom:
marharépa!
Félelem?
Magány?
Mész?
Közöny?
Bibircsók a Dísztökön!

Azt mondjátok:
bű?!

Én azt mondom:
bá!

HOGY MIKOR VÁLTOZOM MEG?!

Ha majd az éhes
oroszlánnak
egy suta gazella
nekitámad!

ESTI MÉRKŐZÉS

Amit a szem lát:
hold a hálóban!

S amit a fül hall:

csillag-tribün-csend,
csillag-tribün-zaj.

KORKÉP

Suhoghatsz,
Pegazus,
ügethetsz:

dárda áll
mindenütt
szügyedhez!

TE SZALMALÁNGÉSZ!

Hova hamuhodsz,
hirtelenkém?
Ráérsz.

INTELEM

Júdás, engem ne csókolj meg,
nyáladdal ne csúfítsd arcom.
Fölösleges! Mint a rossz pénzt,
úgy ismer Pilátus.
Pardon!

FELHŐFEJES

Hát lássunk csak egy impozáns magyar gólt!
Puskás Czibort szökteti, egy csel, két csel,
Kocsis fölugrik, felhőfejes, és benn
a csillagok hálójában a fals Hold!

NEM ELADÓ!

Vásár ez a világ,
vennék már irhámát:
de az nem eladó!

Viszik hát: irkámát.

OLYAN JÓ!

ma csókol minden,
a szél ölel:
    pihés galamb ül
    szívemen.

VETKŐZTETŐ

Vetkőzz le, kedvesem:
összegyűrném a blúzod.
Vetkőzz csak. Én addig
ráfordítom a kulcsot.

Érzed-e, drága, mondd:
a gesztenyelevél
árnya, mint nagy tenyér
tapogat válladon,

vetkőzz csak, kedvesem,
én megyek, s lecsukom
utcánk rolós szemét:
ruhára száll a por.

Zeng ereimben a
vér, tombol, téged áhít:
karomba kaplak – és
ölben viszlek az ágyig!

NŐK

Karcsúak vagytok,
gömbölyűek,
hosszúcsókúak,
nagyöläk:

a vaknak is gyönyörűek!

MAGDIHOZ

Csókjaim már elhamvadtak a szádon,
trikómon sem restelkedik rúzsod.
Nem faggatod a szótlan éjszakáktól
hol-létemet. Élek-e? Nem tudod.

Szoknyád alatt is más kutat-keresgél.
Lassan fél éve már, hogy láttalak.
Mit is kívánnék mást neked: szeressél,
szépüljön meg életem általad!

FAGYÖNGY

Nem zuhatagos
vérem gyümölcse:
fagyöngy voltál csak,
testem fagyöngye.

Virultál rajtam,
nedvem elszívtad.
Remélted titkon:
majd versbe írlak.

Hát itt a vers!
A költemény: kurtán.
Lengesd, lobogtasd!
Ég veled: kurvám.

Fagyöngy voltál csak,
testem fagyöngye:
nem zuhatagos
vérem gyümölcse.

NE HIDD, HOGY MEGVÁLTOZOM!

Se-fiú-se-lány Isten dörög,
mert csillagszemű arkangyallal
paráználkodik egy ördög:
se-fiú-se-lány Isten dörög.

Tetőtől talpig parázna voltam,
darazsa minden combnyílásnak.
Ne hidd, hogy megváltozom majd holtan:
vár Luciferné buján bomoltan,

ne hidd, hogy megváltozom holtan.

DISZTICHON HESIODOSHOZ

Kérlelsz minket, szent Helikon fia, jó Hesiodos:
hitvesként oly nőt válasszunk, aki szűz!
Megfontoltad-e, Múzsafi, mondd, eme balga tanácsot,
'sz joggal kérdheti nőd: szűz voltál te talán?!

KÉRDÉSEK KÉRDÉSE

és a többi és a többi
vajon tudnál-e embert ölni
tudnál-e vajon embert ölni
és a többi és a többi

MEGINT EGYEDÜL

Egyszemű-Óriás-Éjszaka
mered rád a horizontról.
Már megint egyedül mégy haza.
Vonít egy magányos mozdony.

ÓRÁK CIKIZÉSE

Toronyóra! Ringyója réznek!
Konduljak meg, ha még rád nézek.

Falióra! Te hülye falióra!
Fészkedben tizenkét kakukkfióka.

Nem akarom, hogy szerződést kössünk:
emlékeidet súlyzó tököd csüng!

Az éjjéli égbolt a legszebb számlap!
Egy krumpliért a karórát

Zsebóra! Ezüst rabláncfűzérke!
Te vagy itt minden Nagy Mellény sérve.

ki veszi meg?!
Ki veszi meg?

FÉLÁLOMBAN

Csend.
Bal fülem kovácsműhelye
cseng.

Te kovács,
ne patkold Pegazus paripám!
Nem szokás.

Cseng
bal fülem kovácsműhelye.
Csend.

GYÓGYSZEREID

Hibernál, Orap, Haloperidol:
tíz éve, hogy egy korty szeszt sem iszol.

Szemap, Frenolon, Pipolfen:
gúzsotokból, jaj, ki old fel?!

Lítium, Ludiomil, Melleril:
a jókedv nagy ívben elkerül.

HÁTHA

Zokog a nagy éjszaka, sír, mert
úgy borul rám, mint a koporsó.
Hátha az űr csak csillag-sírkert,
s a földi élet az utolsó?!

HALKAN

Bomba után 1-ben,
ha majd mennybe szállunk:

kinő a szárnyunk?
Kinő a szárnyunk?!

JÁTÉK

Egy lihegő gondolat
hasal az agyamban,
tekintete sunyítva
ballag végig rajtam.

Majd szökkenve fölugrik,
s leteper hirtelen.
Dulakodunk, de végül
papírra fektetem.

EGY NÉPDALRA

Hej páva, hej, páva,
fiaid az idő fészkeből kihányva,
éjjel
szanaszéjjel
keresnek a térben,
mindenütt hasztalan,
mindenhol hiába,
hej páva, hej páva!

ISMERŐS

Ismerek, sajnos, valakit:
akit a vakhit alakít.

KANCSAL RÍM

Ahasvér
A vérhas

PANASZ

Mindenki
milyen magabiztos!
Szerintük így,
szerintük úgy.

S megszállottak,
mint maga Krisztus!
Észre sem vesznek:
kisfiút.

KÉTSOROS

Legyint a csősz, legyint:
megint az ősz, megint.

TANULSÁG

Mióta
úgy akarok írni,
mint Más:
                  nem
                          megy
                              az
                                írás!

JÓTANÁCS

Az ihletre nem várni kell,
hanem elébe menni!
Ácsorgó időre nincs hitel
semennyi.

SZERELMEM, ÉNEK!

Ha égigérő	köröztetnek itt,
fán raksz is fészket:	szerelmem,
királysasokkal,	Ének.
dögkeselyűkkel	

RÉDICSI APRÓSZENT

Íme, U. J. pólyás fia!
Azt csak sejti még a zene:
kis xilofon bordáira
mit is ütöget a szíve.

KARTOTÉKADAT

Rám vall ez is, mindenképp rám vall,
mert utálom, ha megoszt a virtus.
E körülmetélt kis országban
zsidó is vagyok, mint Jézus Krisztus!

KÉP

Fölrebbentik a fák az éjfélt:
tízezer varjat, százezer hollót.
Nap oltja el a hangulat Holdat.
Lehúzza minden csillag a rolót.

SLÁGER

Rongyokban lóg már a szép szerelem-szőttes,
mit együtt álmodtunk meztelenségünkre,
mi: másnak-hazudó, két ölelkező test –
rongyokban lóg már a szép szerelem-szőttes.

TAVASZ VAN, KIKELET

Tavasza van, kikelet,
erdőt, mezőt járok.
Hej, ti virágkurvák,
ti kurva virágok!

Három úriasszony
döngetteti méhét
velem is, szegénnyel,
ki csoda, hogy él még,

ki csoda, hogy él még.

AZ ÚT KEZDETÉN

Menyhért Jenőnek

Olyan vagyok én még e földön, mint a gyermek.
A rámszabott ruhát kinőttem. Sír a varrás.
Lassan már huszonnégy foltja lesz életemnek,
s tudom, nem véletlen, hogy minden foltanyag más.

Úgy tartozom hozzád, mint út mellé az árok.
Ha útra kelsz, pajtás, én mindig elkísérlek,
s együtt nyüvöm veled a ránkvasalt világot.
Közös-szép törvényünk: az út sosem ér véget.

CSAK ÉLTEM

Ma sem csináltam semmit:
csak éltem ezt a verset.
Ez okozott örömet,
gyötrelmet,
keservet.

Mert a verset nem írják:
a verset élve élik!
Ezért időtlenül a szó,
és fénylik,
fénylik,
fénylik.

WEÖRES MESTER!

Mit hetven év! Mit száz! S ezer!
Ha dalokba temetkezel.

AZ UTOLSÓ SZÓ JOGÁN

Maradatok örökre velem:
Mindenség!
Szabadság!
Szerelem!

HOL IFJÚSÁGOM TÚNT EL

BÜKKSZENTERZSÉBET

Ujjongó hegyek közt,
sóhajtásnyi völgyben
élt egyszer egy falu.

Benne gömölyödtem
fényre, napvilágra.

Ó hát szülőföldem!

AZ ÉG ALATT

Az ég alatt,
az irdatlan ég alatt,
egy férfi mered ki a földből,
magányosan egy férfi.

Meztelen, mint Jézus.
Nagy szeme lobbanékony.
Harminchárom éves.
Agyát öli a téboly,
agyát öli a téboly.

Vigyázzban áll, feszes vigyázzban.
Lábához béklyózták a földet.
Lépni nem tud, hallucinál csak:
„Nosza, öleld meg!” „Rajta, öld meg!”

Lábához béklyózták: a Földet.

– HALLOD-E, KISS MARGIT?!

– Hallod-e, Kiss Margit?!
Ki elől dugdosod a fiacskádat?
Vasárnap van,
gyere,
mutasd be a kis tököt a falunak,
hadd lássa mindenki!

– Jaj, barátném, barátném,
mennék én, rohannék,
vinném fölmutatni fiam
Bükkszenterzsébetnek,
de mit tegyek, mit csináljak:

a te pólyásod gyönyörű,
az enyém meg oly csúf,
s olyan beteg a kis szentem,
félek tőle én is:

csüngnek róla a hólyagok,
a pokol hólyagai,
kis kezéről,

csöpp fejről
csüngnek alá sárgán.

Ne hívj engem!
Nem mehetek.

Ne hívj,
ne is várj rám.

HÁZ ÉPÜL

Ház épül téglából
kőből meg vályogból
ház épül nem kastély
egy szoba egy konyha

Kőműves napszámos
s ki tudja hány rokon
sűrög segédkezik
épülne föl a ház

Épülne föl ha már
Európa romban
s rettegik a postást
hoz-e sas-behívót

Én meg az árnyékban
alszom vagy leskelek
hol anyám hol apám
csókolja meg arcom

De én nem emlékszem
de én nem emlékszem
senkire semmire
csak mesélik így volt

DIÓFA

Ünnep van, szerszám-
szentséges ünnep!
Apám a kertben
diófát ültet.

Róhatja körös-
körül a róka:
nem szédül le a
Fiastyúk róla.

De ha én törzsét,
ágait rázom,
sírás szakad rám,
meg diózápor.

A FEKETE LEVÉL

Futott, futott, futott.
Futott Kiss Bella végig a bércezen,
ki a faluból,
a szőlőhegy felé.

Zihált a melle,
már nagyon nehezen szedte a levegőt,
megállt hát egy kicsit pihenni
a dűlőút kökényese mellett.

Margit! Margitóóónk! – kiáltott a völgybe.
Anyánk szalajtott érted, hagyd abba az ásást,
gyere haza gyorsan,

siess, ahogy csak tudsz,
mert itt van, megjött,
megjött a fekete levél a frontról.

LESEK ÁT A SZOMSZÉDBA

Lesek át a szomszédba,
ahol az udvaron,
a diófa alatt
hokedli fehérlik.

A hokedlin kék lavór van,
s a lavór fölé,
szembe velem,
egy szőke, göndör katona hajlik.

Mint a veszett kutyának,
olyan habos a szája.

Nézem.

Kijön a házból Keresztanyu,
ő is nézi.
Kijön Keresztapu,
ő is.

Előbújnak a gyerekek:
Bözsi és Bálint,
én meg szaladok anyámért,
hadd látná ezt ő is.

És körbecsodáljuk a katonát,
aki:

fogat mos.

VONULNAK

vonulnak
vonulnak
vonulnak
vonulnak

ragyog a
zenekar
cintányér
holdja zeng

katonák
vonulnak
végig a
falunkon

és szalad
utánuk
a falu
bolondja

fáradtak
vesztesek
de azért
nótáznak

üvöltözi
győztünk
győzelem
győzelem

KATONÁK, LEVENTÉK

Katonák, leventék gyakorlatoznak a házunk melletti réten. Vigyázz! Pihenj! Jobbra át! Balra át! – mennydörögnek a vezényszavak. Tőlük mintegy harminc-negyven méternyire van a szemétdombunk, ahonnét világga kergetem a kendermagos kakast, és egy erőteljes hej!-t kiáltva: magamra vonom a szakasz figyelmét. Csak erre vártam! Hátat fordítok nekik, kis kezemmel összefogom mellemen az inget, és leguggolok. Mögöttem kuncogás járja át az alakulatot. Majd a mennydörgő gép, akinek fényes kard villámlik a kezében, így zárja le ezt a költeményt:

Katonák! Leventék!

Mi alighanem:

LE VAGYUNK SZARVA.

A HÁLA

Pincénk a nyárikonyhából nyílik,
bejáratát teljesen eltorlaszolták vágott tűzifával,
mi meg – gyerekek, asszonyok – nyolcan-tízen kuksolunk
a sötétben, szerencsére a szellőző ad valamicske fényt.

Egyszer csak hallom, hogy anyám sikoltozik az udvaron:
segítség! – kiáltja. Egy katonával birkózik elszántan.
A suszterájából kibiceg a Mester úr, kiszaladnak az ina-
sok is, körülveszik őket, de senki sem mer közbeavatkozni.

Én üvöltök, mint a fába szorult féreg, Keresztanyu
a dunna csücskét gyömöszöli a számba, hogy ne rínék.
Végre jön egy oficér, és kancsukával észrepüföli a merénylőt.

Anyám meg fölkel a földről, leveri a havat magáról,
karját széttárja, hogy ő ártatlan, és méltatlankodik:
hát ez a hála, az ember süt-főz nekik, és ez a hála.

OTROMBA ÁGYÚ

Ágyút vontatnak a házunk elé,
egy iszonyatos, otromba ágyút.
A szomszédok körben már szedik le
az ablakokat, ajtókat: parancsra.

Hála az égnek, lövésre nem kerül sor.
Ott ólálkodom a csillagosok körül:
az egyik katona hirtelen a hónom alá nyúl,

és egy nagy lendülettel föltesz az ágyúra.
Gyí, paci, paripa! Belebámulok a csövébe is.

Nekem aztán mesélhettek már bármit!

HOVA CIPELED AZT A NAGY ÁSÓT?

Náni néném:

Kis Vadászom, madarászom,
hova cipeled azt a nagy ásót?!

Én:

Menek Oroszországba!

Náni néném:

Minek, kisfiam?!

Én:

Hogy kiássam apámat.

SZOKNYÁT KÜLDTÉL

Szoknyát küldtél s egy doboz kockasajtot:
fényes fájdalommat feledjem el.
Apám tagadjam meg?!? Te Rongy Akarnok!!
Ringyó Magyarország! Szégyentelen.

És ha Papa széttépi a behívót?
Sőt: nemet mond, kiáltó nagy nemet?!
Kopóidat, csendőreid uszítod:
lőjék agyon, akár egy korcs ebet.

Hát mellemre ne tűzd a gyásznak érmét!
Viseld jelvényeidet magadon!
A többit elragyogja majd a térkép:
s a Don, a Don, a Don, a Don, a Don.

ÖRDÖGSZEKÉR

Ördögszekér
ördögszekér
hová úz hajt
sodor a szél
kerget a szél

Jaj tudod-e
ördögszekér
sarkadban itt
lohol a tél
liheg a tél

S ha itt a tél
hová levél
te is szegény
ördögszekér
hová levél

HAVAK HATALMA

Ragyog a dombhát.
De jobban ragyog nála
tizenhárom srác!

Lobog kabátunk,
sálunk a suhogó szél:
sítalpon szállunk.

Anyóka, amíg
te az időt csempülsz:
ródlin repülsz!

Szomjasan, éhen
korcsolyázok egész nap
a jeges réten.

Még ilyen viccet!
Nem bírom elengedni
a rézkilincset.

Sírok, didergek:
kezem a kályha fölött
lassan kienged.

Anyám nevetve
paprikás forralt borral
kínálgat egyre.

Estére megnő
az eresz jégszakála.
Peng éjszakámba.

Havak tonnái
nyögetik a gyümölcsöst.
Fújj, szél, süvöltözz!

Álmukban olykor
beszélnek a havas fák.
Hozzád: Szabadság!

FAGY

Jég tündököl.
Hó szikrázik.
Hallgatom:

egy kis veréb
kopogat az
ablakon.

FEHÉR SVÁJCISAPKÁM

Szélcsend. Szakad a hó.
Fehér svájcisapkám
ma divatba hozza
a sok sürgönypózna,
paradicsomkaró.
Szélcsend. Szakad a hó.

KARÁCSONYFA

Kis szobámba varázsolva
áll egy fényes karácsonyfa.

A fa alatt három király:
Gáspár, Menyhért meg Boldizsár

Tetejében ezüst torony,
hol maga az Isten honol.

lesik ámuldozva hosszan:
ki tündököl a jászolban?

S virraszt ama csillag fénye
immáron kétezer éve.

MEGYEK ISKOLÁBA

Ropog a hó talpam alatt,
megyek iskolába reggel.
Fát viszek a hónom alatt,
két hasáb fát minden reggel,

Azt papolja nekünk folyvást:
gyerekek, szegény az ország,
segítenünk kell a bajban.
Mondom: biztos kirabolták!

mert a tanítónőnk megver.

Psz! Csak halkan. Nagyon halkan.

EGYEDÜL

Házacska, hóval.
Vacog a téli égbolt,
nagy telehold van.

Egyedül vagyok.
Nézek a vidám tűzbe.
Nagy szemem ragyog.

A Nemzeti dalt
zengem kifulladásig.
Kiscicám ásít.

A suszterájban
öreges bölögnak:
itt kupleráj van.

Anyukám elment
nagymamáéhoz fonni,
meg panaszkodni.

Ha engem itthagyt,
hazavezeti talán
egy fényes csillag!

Lángok lobogó
árnya táncol a falon.
Félek, de nagyon.

Odakint hó, jég.
Szívem fölött kiscicám
dorombol. Jó éjt.

KÖDMÖN BUDU SÁNDOR

Hét és fél évig hányt-vetett a tenger,
Sándor bácsi! gondol még rád a kék víz.
Hajód, korallok közt, rólad mereng el.
S látod, ragyogva emlegetlek én is.

Mert te voltál az én öreg barátom!
Egy-egy meséd után a végtelent
csempészte szívembe a néma csend.
Elorozlak hát a fösvény haláltól.

Sándor bácsi! gondol még rád a kék víz.
Hajód, korallok közt, rólad mereng el.
S látod, ragyogva emlegetlek én is.
Hét és fél évig hányt-vetett a tenger.

CINKE

Éhség madara,
tél cinkéje,
dér hull, zúzmara,
fák fehér vére.

Borzong a bokor
tőled, reszket.
Szél fúj, magot szór
a kóró, ezret.

Lábaid nyomán
csupa csillag
estére a táj:
de jó, hogy itt vagy!

De szeretek én
várni veled,
amíg ideér
a vén Kikelet!

Madarak fénye:
láng vagy! tűz vagy!
Európához
halálíg hű vagy.

VARJÚLAKODALOM

A gyémántló égen
suhogó nagy fényben
varjúlakodalom vonul
tisztá feketében.

A menyasszony fázik,
fátyola szikrázik,
dideregnek a menetben
varjúnénik, bácsik.

A vőfély boldogan
károgat a sorban,
jobbában egy fényes flaskó,
abban piros bor van.

Kardvirágon harmat:
a vőlegény hallgat.
Tőri fejét a menyasszony:
ugyan, mit akarhat?!

Kacsint a násznagynak:
bort a zenekarnak!
Rázendít a rezesbanda,
csak úgy csujjogatnak!

S a gyémántló égen
suhogó nagy fényben:
elvonul a varjúlagzi
tűnő feketében.

A KÉTSZÍNŰ TÉL

Nyitni kék!
Nyitni kék!
Nyitni kék!

Jaj, ne még,
cinegék,
jaj, ne még!

Játszik a tél,
tavaszt játszik,
csalókat:

füvet ingerel,
bolondít
bokrot, fát.

Barkát buzdít,
másszon a sün
az ágra:

barka, ezüst
sündisznócska,
te drága,

nehogy moccanj,
ki ne gyere
fészekdből,

míg a télnek
zsarnoksága
meg nem dől!

A fagy rátok
uszítja majd
haragját:

félreveri
a hóvirág
harangját.

Deresednek
a szarvasok,
őzikék,

letapossák
a megriadt
tőzikét.

Cinegék, jaj,
jaj, cinegék,
cinegék:

legyen
bennetek legalább
hit elég:

várjátok ki,
míg Március
ideér,

s nevettek majd,
ahogy inal,
fut a tél.

HÓEMBER

A hóember, a hóember
távlata óceán, tenger.
De ma még itt áll a grundon,
házak előtt, udvarunkon:
kobakján kék, repedt fazék,
rajta jókat derül az ég.

Szeme Tatabánya szene,
süt is ám a tekintete!

Hogy süt-e?! Hú! Szinte perzsel:
udvarunkon a hóember.

Virít sárgarépa orra,
mintha sokat ivott volna
piros bort a disznótorba.

Igaz, van bánata elég:
lassan megenyhül már a lég,

egyre kegyetlenebb a nap,
sütik-verik a sugarak.

Szegény már-már arra gondol,
hogy szökjön meg udvarunkból.
Roskatagon, ám fényesen,
elinal majd egy éjjel, el.

Reggelre hűlt helyét leljük:
meg fazekat, szenet, seprűt.

S valami bánt, valami bosszant!
Nézünk magunk elé hosszan.

MÁRCIUSRA

Lomhul a hó. Márciusra
buborékokat fú a föld:
kupolát a tücsöklukra,
kupolát a tücsöklukra.

Gyújtózzsinór minden gyökér:
rügy robban, reped a göröngy,
s fakad a fű, szakad a fény,
fakad a fű, szakad a fény.

TOMBOL A TAVASZ

Szélben és fényben
tenger hóvirág tüntet
az erdőszélen.

Nyit a tűzike.
Meg-megszagolja szirmát:
szarvas, őzike.

Füzek, fényesek,
szeleburdiak, barnák
ontják a barkát.

Tán el se hinnéd:
megfutamították a
telet a cinkék!

Hólé szivárog.
Hódítják a füvek az
egész világot.

Árad a Tarna.
Gallyat sodor, feketét.
Gyors vize barna.

Vén cinkos a Nap.
Kirajzanak a fényre
férges, bogarak.

Csupa gólyahír,
csupa kökőrcsin a rét:
némát szóra bír!

Szántanak, vetnek.
Kankalin-koszorút kap,
Krisztus, kereszted.

Dongók, ödöngők
dörmögnek a virágnak
tavaszköszöntőt.

Méhkas a meggyes.
Nem figyel a kisdíák:
egyest kap, egyest.

De gyűjti pénzét,
s a moziba beváltja:
Király Irénkét!

Tombol a tavasz.
Ám a magvak szívében
irdatlan csönd van.

RAGADOZÓ

Karvaly karma közt,
jegenyék magasán túl:
csipog egy csibe.

ANYÁM VASAL

Ingem kék hullámaiban
cirkál egy villangó hajó:
a forró villanyvasaló.

Elnézlek hosszan, szeretve.
S mint a gyöngyházfényű gombok,
mosolygok rád és mosolygok.

Holnap virágvasárnap lesz,
este kádban meg is fürdetsz,
s a templomba, Isten elé

tisztán küldesz, tisztán küldesz.

NAGY ÉJSZAKA VAN

Nagy éjszaka van, telehold.
Alatta járnak a párok.
Hogy édesebb legyen csókjuk:
nekik én harmonikázok,
nekik én harmonikázok.

Nyílnak az ablakok sorra.
Most illik ám hallgatózni!
Dicsérik is muzsikámat:
„Szépen húzod, Vadász Józsi,
szépen húzod, Vadász Józsi!”

DERENGŐ RÉT

Fűzfák.
Hajnali füzek a réten.

Egy kis szénaboglya
ölébe hajolva
alszik a csönd.

A kocsit mellett,
alig hallhatóan,
álmában beszél egy
béka,
kicsi béka,
a kenderáztatóban.

Vajon a szerelmem,
kiért itt csellengek,
álmodik-e engem,
tűnődik-e rólam?

IRÁNY: PÉTERVÁSÁRA!

Úgy indul ez a költemény, hogy
kerékpárom nyergébe pattanok,
s usgyí,
ki a falumból,

irány Pétervására,
ahol kéttornyú már a templom.

De nem az oltár elé
suhanok térdepelni,
az én Istenem a Kakas vendéglőben
trónol:

konyakos kupicák közt
kong értem krinolinja.

Dicsértessél hát mindörökké
huszadik évem pincér Marikája,
mert visszeres lesz majd a lábad,
s hol lesz az én darázs tekintetem

hervatag melledről,
bedagadt bokádról!

A PÉTERVÁSÁRI URAK

A pétervásári urak,
bizony mondom, nagy legények!
Övék a Járási Tanács.
S eme dicsőítő ének.

A pétervásári urak
dölyfősek ám és kevélyek!

Nagymessziről úgy tűnik föl,
mintha elvtársak lennének.
De megcsap az úrszag menten,
ahogy közelükbe értek!

A pétervásári urak
már nem tavalyi cselédek!

Elfeledtek gyorsan mindent,
de leghamarább a népet.

Uralkodnak: nem vezetnek!

Jelszó: éljen az önérdék!

A pétervásári urak
nem vegyülnek el közétek.

Úgy hozta aztán az idő:
– hála a nagy magas égne! –
megszüntették a tanácsot.
Ám az ének nem ér véget,
mert az urak elszegődtek
csinovnyiknak a megyéhez.

ORSZÁGOS VIGYÁZZBAN

Aznap, amikor országos vigyázst vezényeltek,
a mi osztályunk is mintha karót nyelt volna.
Épp földrajzóra van, a táblán színes krétarajz
a fölkoncolt Földről. Először látunk a magmáig.

Szmigura tanár úr feje fölé glóriát kereng
három legyecske, de csak a szemét veti föl rájuk,
mint egy szent. A világért se hessentené el őket.

És akkor a Hőscincér őrs kultúrosa elhaloványul.
Nagyot szellent, hosszan szerpentinezgeti szegényke.

Mintha elgurult volna a földgömb! Mindenki a pad alatt.

IDILL, 1951

Kötöm piros nyakkendőmet,
éppen ünnepségre mennék,
mikor rámförmed a suszter:

„Föl kéne rá akasztani!
Dísznek meg Rákosit melléd.”

POFON

Mert Emmát mellbe csípi,
leken Bivaly tanár úr
két akkora pofont, hogy
ötszirmú rózsaláng gyúl
helyén, s a pöttöm ember
nekiesik a padnak.

Csönd lesz. Moccanni sem mer
az osztály. Csak az ablak
párkányán otffelejtett,
félszemnyi kockacukron
tülekedő darázsraj
zavarja meg a csendet.

Most egy paradicsommal
púposra megrakott,
kofás szekér nyomában
kullog, s mint a nagyok,
hátra csapja kezét és
szentséget szerfölött.

Így jön haza haragvón,
s lábujjai között
fel-felpipál a por, míg
azon tűnődik el:

Bivaly tanár urat hol,
mikor, hogyan s mivel
kólintsa főbe, s aztán
beérje ennyivel,
vagy nyúzza meg s a bőrét
kitömje sebtiben?!

Villog a sok villanydrót.
Ablak ragyog. Tető
tündöklök és fölötte
rezseg a levegő.

KERESZTAPU

Tehervagonok dobogatója
volt a szívlapátod,
végtelen tehervagonoké.

Egyszer elvittél magaddal Ózdra,
hogy lássak világot:
világot, ami a nyomoré.

Főztük a bablevest a barakkban.
Virító véremtől
majd kicsattantak a poloskák!

Aztán nagyon egyedül maradtam.
Halott apám felől
faggattam ott füvet, poros fát.

És rugdaltam a töltést, a bodzát.
Téged rugdostalak
dühömben, Te Kurva Kis Ország!

VILLÁMFÉNYBEN

Bükkszenterzsébet. Nyár van.
Kék dongó zöng szobámban.

Pulyka, liba, kacs, tyúk
a mezőről hazafut.

Nézem hosszan a kertet.
Lomb lobog. Levél herseg.

Úton asszony néz hátra.
Villámfényben a Mátra.

Az ég tintája mérgül:
vihár, zivatar készül.

Táncba szél visz levelet.
Mennydörög. És megered.

VIHARBAN

Viharban a villanatnyi égbolt:
szép volt, igen, szép volt, nagyon szép volt
viharban a villanatnyi égbolt.

Kacsát, libát, tyúkot ólba zártam,
és remegtem, félelem, szobádban,
kacsát, libát, tyúkot ólba zártam.

Recsegtek-ropogtak a menny gerendái,
rebegtek ajkamon az Úrnak imái,
recsegtek-ropogtak a menny gerendái.

Mikut, a pásztort, a villám agyoncsapta.
Néztem őt: csupa kék foltok voltak rajta.
Mikut, a pásztort, a villám agyoncsapta.

Egy lélekkal így a falum kevesebb lett,
ám a temetőnk is kövérebben csendlett,
csendlett, csendlett, csendlett.

HA RÁM IJESZT A ZÁPOR

Vállamra vetve zöld viharkabátom,
legyintek csak, ha rám ijeszt a zápor,
mert én szeretek szembeszállni a szelekkel,
hisz olyan jó, ha fényesre püfölik arcom
a rám förmedt felhők esőcsepp-öklei.

REZSEG A LEVEGŐ

Zúg a cséplőgép.
Okádja a szalmát és
falja a kévét.

Kazal tetején
hancúrozgatunk hárman.
Nagy, szőke nyár van.

Combja kivillan,
hajlong a kévevágó
asszony bugyitlan.

És mi hasalunk,
lesünk, micskézünk hosszan
a forró porban.

Majd elinalunk.
Lopott dinnyénkről hallgat
zölden a parlag.

Gubacs-pipából
szívjuk a bablevelet:
vad gyerekek.

S ahogy alkonyul:
ki-ki libáival a
mezőre vonul.

Pacsirták zengve
dicsérik, hisz olyan szép
a naplemente.

Egy egérlyuknál
pamutpuha macska ül:
les, fülel, úgy vár.

S messzire hangzó,
érces hangjával haza-
hív a harangszó.

SEREG LIBA ÉLÉN

Ez a kisfiú, aki itt koncsorog ebben a költeményben,
jókedvű rigók cimborája, fülig maszatosan is vezér.
Egy sereg liba élén jön most a dűlőúton, mezítláb,
klottgatyában, fején zöld kalap, vállán kenderostor.

A Kékes kilátója fölött piros pont már a Nap, fordított
mennyei fölkiáltójel, mert gyönyörű arany mondat az ég.
Szekerek hordják haza a homályt a határból, este lesz.

Ahol egész nap pacsirtaszárnyak verték a kék levegőget,
az ének átforrósodott helyén ott ülnek már a csillagok.

Akkora félhold süt le a mezőre, mint egy kaszasuhintás.

REZEDA-ÁLOM

Zsong a libapást, zsong,
kék harangvirág bong,
piros szitakötőt fogtam:
megvagy, Ifjúságom!

Jaj, rezeda-álom,
remegtet halálom,
lány és tízéves az Isten,
ujjait számlálom:

Merkur, Vénusz, Föld, Mars,
Jupiter, Szaturnusz,
Uránusz, Neptunusz, Plútó,
s tizedik a Nap: fuss!

No madárijesztő,
vigyen el a kórság,
ide azzal a kabáttal,
s irány a mennyország!

Magasan repülnek,
nyílhegyek a fecskék,
csillagokra aggatják föl
a függönyös estét.

ŐZEK

Lopakodnak,
fülelgetnek,
meg-megállnak,
legelgetnek
őzei a rengetegnek.

Szőrük szikrás,
fülük bársony,
barnállanak
a tisztáson,
távol a világtól, távol.

Nemhiába
hord agancsot
a vezérbak,
a parancsnok:
kicsit szelíd, kicsit zsarnok.

De csupa szem,
de csupa fül,
orrcimpája
tágul, szűkül,
alig harap a friss fűből.

Bokor mögül
négy-öt gyerek
kukucskálgat:
szemük kerek,
négy-öt gombászó kisgyerek.

Ám az őzbak
szimatot kap,
horkant egyet
a csapatnak,
s máris világgá szaladnak.

Búcsút int a
nap is lassan,
s a hatalmas
alkonyatban
fénylő szemmel, tüzes arccal:

az a négy-öt
kisfiúcska
hazakullog,
hazatalpal
az óriás alkonyatban.

ALKONY-EMLÉK

Megkopott keddi nap volt.
Anyám a grádicson ült,
lyukas zoknikat stoppolt.

Boldog voltam és boldog!
Láttam égre kelni
akkora sárga foltot,

amekkora még este
poros pantallómnak
becses felére holdlott.

DÉLUTÁNI UDVAR

Ültem a grádicson,
hunyorogtam.

A vakító fehér
házfal hűvösén túl:
három veréb fürdött
a forró homokban.

Fönn,
a karámtetőn,
hová árnyékukat fektették a lombok,
a bádoglemezről felröppentek néha,
hófehér köröket írva az eperfa
fölé,
a galambok.

Az istálló mellett
kis kacsák heverték,

s a forróság elől fészker alá bújva:
a sok lim-lom között csörömpölt a
pulyka.

Lenn, a nyárikonyhán,
amíg nézelődtem:

anyám tésztát nyújtott,
s egy régi summásdalt
dúdolgatott közben.

Mellettem,
a grádic oldalához dőlve,
fehér lavór guggolt.

Csorgott a fény belőle.

GALAMBOK

A tetőn galambok
marakodnak,
áll a csetepaté,
hullnak tollak,

a tetőn galambok
marakodnak.

Hogy tépik egymást,
hoggy gyűlölik!
Koponya koppan,
reccsen, török.

De hát mi történt,
mi zajlik itt?

A hímek csőre,
karma villog,
szárnyukon vércsepp
virít itt-ott,

a hímek csőre,
karma villog.

Egy fehér tubica
félrelépett,
miatta dúl a harc,
hull a vércsepp.

egy fehér tubica
félrelépett.

Ismerős kép ez
valahonnan,
de már isten se
tudja, honnan!

Csárdást rop a szél
piros tollal.

AKÁCOS

Áll a levegő.
De leng, leng, lengedez a
boszorkánylevél.

PATAKPARTON

A Tarna-patak
homokja süt, szikrázik,
perzseli a Nap.

Idejár úszni
öt-hat fiúcska. Cingár
nyakukban csúzli.

Kézzel halásznak.
Aztán sütkéreznek, mint
réten a vásznak.

Arrább egy csokor
lány fürdik. Nagy szemektől
izzik a bokor.

Most aztán van ok:
meresztgetik a fütyköst.
Kié a nagyobb?

Sütik a krumplit.
Majd hajbakapnak. Karcsi
gyepálja Gusztit.

Valaki kiált.
Csönd lesz, nagy csönd. Elszívják
a békepipát.

A patakparton
öt-hat fiúcskát mindig
ott lel az alkony.

NAP HANYATLIK

Méh döng, darázs dong,
kukorica pattog a
piros parázson.
Nap hanyatlik, alkonyul,
herét fal egy falka nyúl.

MEGVIRRAD

Az ébredő erdő álmos fái között
közeleg a hajnal: lassan megvirrad már.

Megyek a szomszédba tejért. Megtorpanok.

Fölöttem, a sürgönyoszlopon az éhség
hexameterait kopogja egy harkály.

TÖKLEVÉL

Remegtem Istent én, jaj hogy remegtem!
Imádni őt már jobban nem lehet.
Ha cukorka lapult meg a zsebemben:
Megcélozta csúzlím a felleget.

Röpült felé selyem cukrom hívatlan.
Fülem befogtam, amíg földet ért,
és beszakadt, és megrezzent riadtan
a nagy, a cintányér-nagy töklevél.

TISZTÁBA ÍGY TETTÉL

Kiss Mariska, Kiss Mariska,
drága Mariska néném!
Szárnyas időnk nem száll vissza,
bárhogy szeretném én.

Állok a gátba fogódzva,
sírok, reszketve tűrök:
tűröm, ahogy haragodban
fenekem seprűződ.

Tisztába így tettél engem,
mert nem tellett gyolcsra.
Mégis: dicséreted zengem,
versem drága foglya.

Hogy elsuhogott az idő!
Nézném, hosszan nézném,
ahogy visszafiatalodsz
az időben, néném.

Kiss Mariska, Kiss Mariska,
drága Mariska néném!

A SÁNTA SUSZTER

Részeg a sánta suszter, részeg.
Jön, leveri a fecskefészket:
ének hull, toll havaz.

Nagy vasvillával hadonászok,
dühömben fényeset kiáltok:
Te Hülye Kaptafasz!

Élve temetted el cicámat,
egerek álma: emberállat,
patkányok doktora!

Hazajön egyszer Papa és véged,
mert Ő szereti a füstikéket. –
Röhög a mostoha.

MALOMUDVAR

Szomszédunkban
van egy malom,
egész nap duhhogat,
csahol.

Reng, dörömböl,
ahogy kereng
a nagy kendertörő
harang.

Micsoda munka
meg összhang!
Hajon, szemöldökön
szösz leng.

Féltelek, anyám,
ha ott vagy:
megüt ez a
nagy bolond vas,

ahogy jártok
körbe-körbe,
szájak
kendővel kötve.

Itt mindenki
krákog, köhög,
s mángorol a szörny,
mennydörög.

Gatter alól:
ó, szent rések!
minden nő alá
fölnézek,

s ha elkapnak,
lesi puskást:
asszony nép közt
van visongás.

Az udvaron
harminc szekér
híreli, hogy
üzent a tél.

Ökör, bivaly,
tehén, szamár,
ló és öszvér
hever, zabál.

Farkuk ingája
leng, leng, leng
közöttük egy
kutya cselleng.

Meleg vízzel
csurig telve
páráll egy beton
medence,

ahol fürdik,
lubickolgat
meztelenül
a gyerekhad.

Sajna, minden
félórában
fut két molnár
üres zsákkal,

s úgy elagyabulál
minket,
megutálunk
korpát, lisztet,

de főleg a
molnárokat!
Kiknek bajt
kívánunk, sokat.

S ha már fehérlünk,
mint a hó,
irány:
a kenderáztató!

Megmártózunk
békás vízben,
a mai nap:
ötödízben!

Aztán lassan,
szépen, csendbe,
visszacsál
a kismedence.

Ó, puffogó!
ha már itt vagy,
szárítsd meg a
gatyáinkat!

Körülállunk
heten-nyolcan,
térdig érő
egyenklottban.

Kerek szemmel
megcsodáljuk
a nagy udvart,
s körbejárjuk.

Egyik gazda
mellett asszony,
másik gazda
mellett leány:

Elcsípem a
tekintetét,
de úgy, hogy a
szívem megáll!

S ím, a szekér
alkonyatkor
kiökörrül
az udvarból,

s három falu
porát puhán
taposom az
ökrök után.

Hátra-hátranéz,
megcsudál,
lelket önt belém
az a lány,

aki hozzám
szemmel beszél,
s fújja lisztes
haját a szél.

Apja fején
zsíros kalap,
mosolyog a
bajsa alatt.

S én csak megyek,
bandukolok:
szemem lángol,
szívem dobbog.

ŐSZÖK HÚRJAIRA

Az iskolába
ballag három fiúcska.
Mind csupa táska.

Szél hátán fölszáll,
és leng lassan, ezüstlőn,
leng az ökörnyal.

Az őszi tarlón,
hosszán a dűlőútnak,
levél barangol.

Ördögszekeret
kerget a puli, prüszköl
a dértől, füsttől.

Már hazagondol
a juhász: hömpölyög a
nyáj az akolból.

A jegenyét
varjúcsapat szállja meg.
Oda az ének.

Hullnak a lombok,
hullnak, emberek halnak.
Ősz, ravatalszag.

AHOGY KEL A NAP

Dereng, hajnallik.
Rágyújtanak a házak.
Kanász tülkölget,
és fénylik, ragyog a fán
a pókháló, a jonatán.

BOSZORKÁNY

Már annyi asszonyt
megnyomtál! Hadd nyomjalak
meg most én téged!

CSILLAGOK PARAZSÁNÁL

Hamubundában hál a tűz,
a tőke hold ágát siratja,
pajta előtt pipál a csősz,
kalapja van, kerek kalapja.

A csillagok parazsát nézi,
szítja szűrős tekintetével,
és látja Istent, s kérve kéri:
ne haljon meg ezen az éjen!

KOCSMA

Dehogyis dúlsz te
össze! Faladnak dőlve
támaszt két részeg.

VADONATÓDON

Veri hitvesét.
Pedig az asszonykának
kéne ütnie.

ÉJFÉLI NÁSZNÉP

A hegyeket
hatalmas telehold hizlalja,
nekilódul
az éjféli násznép az útnak,
brummog a bőgő,
jajonganak a hegedűk,
viszi menyasszonyát a vőlegény ragyogva,
viszi,
ölbe kapja,
tűzön is átröpíti,
baglyok
riognak ránk a templomtoronyból:

cimboráim
apjuk kezét szorongatják,
csak én,
én lődörgök
a hérész mögött árván,
kis öklöm
pirosra dörzsöli nagy szemem,
mert nekem nincs kihez bújnom e világban,
nincs kihez röpiülöm,
nincs kire ragyogjak,
megleng a nagyharang égbolt is fölöttem,
fölriasztom hát
a templomban a csöndet:

Isten,

Isten,

ha vagy:

dögölj meg,

dögölj meg!

ŐSZIDŐ

El-elnézem,
ahogy nesztelenül
ez az öreg fa
lemeztelenül.

Törzse nyarat akar még,
de már telet kavarnak,
és hullnak rá a nagy fekete rongyok:
ejtőznek az óriás varjak.

Kár
már
mindenért,
kár,
kár.

Száll a levélhullaillat.

És holdimádó kutyák ugatnak.

LOMTÁR

Ki emlékszik rám
itt, hajdani gyerekre?
A vasgereblye.
Fésülgettem a kertet
vele, ha tél közelgett.

MAGÁNY

Kicsi ház, pöttöm.
Kapujában vár, vigyáz:
anyám örökkön.

GYERMEKKOROMRA MUTATÓ UJJAM

Gyermekkoromra mutató ujjam
repülőtere egy messze nyárnak,
hová éberem, félig ájultan
az emlékeim visszajárnak.

Látom, katicát röptetek róla,
forog velem a világ a tarlón,
sötétlik egy pap, nyakában stóla,
levél zörög az úton, barangol.

Megyek, végén a gyászmenetnek,
mezítláb bandukolok, csendben.
Azt sem tudom, hogy kit temetnek.
Kölyökkoromat? Kicsit engem.

CSONK ÁGADON CSÜNGTEM

Almafa csonk ága,
te drága, te drága,
de varacskos lettél,
hogy megvastagított
a negyven esztendő:
Édes Jonatánka!

Szinte ma is látom:
a hegy mögött lángol,
óriási csöndben
nyomul égre a Nap,
pókhálók páválnak,
akár a sugarak.

Minden áldott reggel
csonk ágadon csüngtem,
húzódkodtam, lengtem,
megcsókoltam arcod:
erős leszel, súgtad,
mint Papp Laci, bajnok.

És mit látok, nagy ég,
ahogy föltekintek!
Pókhálód foglyaként
három harmatcseppek
csillognak, remegnek,
csilingelnek, csengnek.

Ifjúságom társa,
almafák királya,
eljöttem hozzád, hogy
mélyen fejet hajtsak,
s legördül arcomon
ama három harmat.

HOL IFJÚSÁGOD TŰNT EL

Hol ifjúságod tűnt el,
fekszel hanyatt a fűben.

Hatalmas fellegárnyban,
heversz az elmúlásban.

Villanydrót-kotta-hangok
a fecskék, vadgalambok.

Dúdolod őket halkan.
Suhanc vagy. Halhatatlan.

KESERVES

(1986-89)

ÖREG VERS

Vezet egy ösvény, ballagok,
csönd van, lihegek, hallgatok.

Nap süt, de szemem nem ragyog:
levert forradalom vagyok.

És föl-fölnyögnek a havas fák!

Hol vagy, én tündérem, Szabadság?!

OKTÓBER

Rothadt rózsák a kertben,
deresen, megdermedten,
rothadt rózsák a kertben.

Szél ama suhanc-sírokat
ölelgesd, becézd, simogasd,
s csókold, aki ott sírogat!

Ősz fű leng, minden kihalt, vén,
te pompázol csak, krizantém,
ősz fű leng, minden kihalt, vén.

Mert fakítja forradalmad
fényét, ki hallgatván hallgat,
fakítja forradalmad.

Ünnepek ünnepe: tüntess,
ha kell, hát bitangot büntess,
tüntess, Október, tüntess!

TORKIG VAGYOK

Elég,
elég volt,
elég volt a hallgatásból,
a dögletes hallgatásból elég volt,
elég,
elég,
elég.

Undorodik tőlem a föld,
csillagokat borzong az égbolt,
a dögletes hallgatásból elég,
elég volt.

Nekem a nyár is csak temetés már,
a határ hatalmas, fekete cinterem,
ahol a napraforgó kandelábereit
oltja ki sorra a lebukó Nap.

Hát álljatok elő az óriás
alkonyatban:
hitem megrontói,
ezerszer átkozottak,
ti leprások,
dögevők:

sorakozzatok föl itt,
a szíнем előtt.

Gyere,
te kibiztosított-bomba-fejű,
ha te csak egyet kacsintasz,
levegőbe röpül a bölcsőde
dadástól,
asszonyom hajzata leég,
melle lecsöppen.

Hát mibe higgyek én,
mibe higgyek,
ha a szabadság angyala
szembeköppve,
s törli arcát zászlókba,
lobogókba,

rejtí szégyenét fiam elől,
mert dög a jövőendő.

Hát mibe higgyek én,
mondjátok,
mibe higgyek?!

Énekeljek elégiát az égett hús
szagáról?

Ó, Giordano Brúnó,
és ti,
ragyogó boszorkányok,
drága elődeink a lángban:

immáron minden sejtünk sikolt, sajog.

Világ!
Torkig vagyok veled.

Torkig vagyok.

ÁTOK

Föld,
ne fogadd be őket,
ne fogadd be!

Vak idő malma:
csontjaikat
őröld vakító liszté,
és szórd a sziszegő szelekbe:

ne fogadd be őket,
Föld,
ne fogadd be!

Pattanjon ki szemük,
mint a hóbogyó gyümölcse,
tekintetük tűzkútjába
vizeljenek varangyok,
kecskebékák,

mert ezek:

a föld alatt is hágnak!
sisak sisakon,
koporsó koporsó hátán,
szétkamatyolják a drága jövőt,
és megsokszorozódva
újra kikelnek.

Hát ne fogadd be őket,
Föld,
ne fogadd be,

tagadd ki sorra mind,
tagadd,
tagadd ki!

VILÁG VAGÁNYA

Itt állok f e l p o f o z v a.
Kitiltva. Lefokozva.

Vagyok a világ vagánya.
Vállamon iszonyat árnya.

Mellemről potyog az érem.
Nincs kedvem csúszni térden!

Árulás ezüstje nem kell!
A nap: ingyen is fölkel.

Írok hát igazat árván!
A hold a hangulatlámpám.

PAPÍROM HAVA MELLETT

Én már csak arról akarok írni,
amit nem lehet kibírni,
amit nem lehet kibírni.

Csörtessenek csak államok, álmok:
én mindentudó magányra vágyok,
már mindentudó magányra vágyok.

Nem érdekel a gondolat szennye!
Ordasok bújnak báránybekecsbe:
nem érdekel a gondolat szennye...

Papírom hava mellett borozván:
világ lármája föl nem ér hozzám,
papírom hava mellett borozván.

BORDAL

Torkom sivatagát látva
dohogsz-e,
Noé,
te vén hordótulajdonos,
te?!

Ím,
itt vagyok.
Kilétem
ne tudakold.
Ragyogtass az asztalra
egy kupa bort!

Lobogók után loholtam,
lihegtem:
selymek bolondja,
suhogva siettem.

Bár ballagtam
volna veled
a hegyre:
tőkék remetéje,
te jóöreg,
te.

Oda hitem,
oda minden
reményem:
a poharat
szorítom csak
keményen.

Csupa csillag
ez a világ,
csupa hold.
Tündököltess elém hát
egy kupa bort.

10 HAIKU

Hitető égbolt!
Várok alattad árván.
És nincs szivárvány.

*

Romokban hitem.
Hallom, ahogy bordámat
döngeti szívem.

*

Leszentül a Nap.
Nyelem ostyáját nyögve.
Barbár pillanat.

*

Miért, miért is,
hogy a telehold helyén
koponya fénylik?!

*

Kicsi az ember.
De bánatában vele
zokog a tenger.

Szemed hajói
megrakva sóval, éggel:
ne süllyeszd még el.

*

Rémült vagy, riadt.
Suhogj hát haza, te! Vár
asszonyod, fiad.

*

Villogó álom
verejtékeztet. Látom:
irtják családom.

*

Amerre nézek:
fegyver, fegyver és fegyver.
Megölnek egyszer!

*

Valami kéne.
Szellem szigora, fénye.
Hogy lenne vége!

IRGALMATLANUL

Köd van,
hatalmas.

Fuldokolnak
az utcai lámpák.

Dakota indián
fényátoruk alatt
dideregtet december,
vacogtat.

Egyik cigarettáról
a másikra gyújtok,
szítom parazsukat,
füstölök kegyetlenül.

Deres a fű,
hóharmatos az utca.

Éjfél van.

Homlokomon
a tűnődés tengertánca,
meg a töprengése.

Negyvennyolc éves leszek
márciusban:
negyvennyolc éves.

És nincs hitem,
emberek!

Nagy szemeim
kirakatából
kilopták a fényt,
a derűt,
számúzték még a
könnyeimet is –

csak a só ragyog,
csak a só,
csak a só kristálya
izzik irgalmatlanul.

Nem hiszek semmiben.

Sem istenben,
sem államban
nem hiszek többé!

Törvényt is
csak egyet tisztellek:
az örök elmúlását.

A lüktető idő
mellkasában tombol,
hánytorog a szívem,
amíg hánytoroghat.

MAGAMNAK ÍROK

Mit bánom én, ha olvassa, ha nem
verseimet a Nyájas Olvasó!
Magamnak írok. Nem csábít siker.
Átlényegít az ég alatt a szó.

Tudom: hazudni nem hazudtam.
Minden betű ragyog.
Arany sisakot hord a tollam,
s fényes gondolatot.

CSÖND HULL

Gyávul, öregszik a hajdani ifjú, retteg az újtól,
hőskora távoli már,
száll az idő vele, száll.

Hej, pedig annakelőtte, ha rügyropogásra riadt föl:
nagy szeme fénybe borult,
homloka, arca kigyúlt!

Március angyala jött hozzá kipirultan a láztól,
diktált néki, dalolt:
forradalom szaga volt!

Jöttek az ifjak, a bátrak, erősek, a harcra se gyávák:
és suhogott, lecsapott,
sújtott száz gumibot!

S jöttek a múzsák, – méginkább ama lófaru lányok,
kiknek a csődöre volt,
s tombolt értük a Hold.

Tombol a Hold most is, tombol, de az egykori ifjú
rémül alatta, kiált:
állj meg, idő, ne tovább!

Szeptember szédíti le már a lombot a fákról:
száll, tovaszökül a nyár,
elfeketül a határ.

S áll a fiú a tébolyító Hold fényözönében,
álmodik éberen és
csönd hull rá, feledés.

MORGOLÓDÓ

Péntek Imréhez

Mondják, hogy higgyek.
Újra?
És ezeknek?!
Hiszen ezeknek még a szemük sem áll jól!
Belerakják a nemzeti jövedelmet egy kalapba:
és volt pénz,
nincs pénz!
Helyette fölmutatnak vigasztalásul
egy nyamvadt békegalambot.
Ó,
Rodolfó!
Gátlástalan tanítványaid
eltüntetik előbb-utóbb
az országot is.
Hát hogyan higgyek én
egy zsebmetsző
rezsimnek?!
Hogyan!

PARLANDÓ

Isten elé soha már,
de letérdelek néha egy
hangyabolyhoz,
szemlélődöm,
töprengék hosszan:

eltűnődtet a tülekedés –
bosszant.

Hangyák vonszolnak egy
páncélos bogarat.

Érzem nyelvem alatt
a bénító savat.

Tavasza van?
Jó.
Hát legyen tavasz.

A réten
lepke után libeg egy lányka.
Nézem.

Hopp!!
Megvan!

Kis tűvel hátba szúrja.
Csupa maszat lesz ujja.

Hát igen.

Na és ha a lánykát szúrnák szíven?!
Mint hajdanán s nemrégiben?

Gyilkol a természet,
öl a társadalom.

Nem lep meg engem már semmi sem.
Engem már nem lep meg semmi,
nem.

Te vagy csak ártatlan,
te:
drága dalom!

Torkomig villog a tigrisek foga.
Bűvöli tarkóm a téboly pisztolya.

HÁT IDE JUTOTTAM

Mit szépítsem: unom a tavaszt,
füvek, fák, bokrok egyenruháját,
ezt a kikeleti örök katonásdit,
ezt a szuronyt-szegezz-időt:
„Öld meg, mert megöl a másik!” –
unom, unom a természet kupleráját is,
bagzó bogarak bandáját az útilapuk alatt,
és unom a virágok vagináját,
s bennük a darazsat.

Negyvenöt éve vagyok szemtanúja
zendüléseknek zsurlók, zsályák,
és faggatok eget és földet újra:

ki veri le,
ki fojtja vérbe
a liliomok lázadását?!

Van válasz.

Villog az Ararát hava!

És vakít december fehér terrora.

CSOMA PISTA BÁCSI

Nyájak hulláma hömpölyög a hegyről,
elárvulnak lassan az esztenák.
Páráll a völgy öle, turista felhők
másszák a csúcsokat a Hargitán.

Csak egy szempár figyel, ragyog riadtan,
nézi a vonulást, bólint, köszön.
És dörmög: „Megint magamra maradtam,
mint Krisztus ama Nagycsütörtökön.”

VALLOMÁS A DUNÁN

Farkas Árpádnak

Hazám
hetvenhét-ördögbukfenc-hosszú.
Szélessége,
miként kitárt karom.
Magyar vagyok.
Szívemben semmi bosszú.
Jövőnket én
akarván-akarom.

Nem öl a kór,
boldog vagyok most, boldog.
Szőkéll a víz,
sétahajónk fehér.
De gond felhőzi,
meg-megráng a homlok:
hírek fájdalmát
ontja rá a szél.

Idehallom
a balladás magyarnak
zokogását,
fenyvesek panaszát:
„Irgalmatlan Isten,
hát mit akarnak?!
Megfojtani
egy csecsemő hazát!?”

Magyar vagyok.
Szívemben semmi bosszú.
Jövőnket én
akarván-akarom.
Hazám
hetvenhét-ördögbukfenc-hosszú.
Szélessége:
táruló két karom.

CEZAROŞESCU

Vezír, te vak vagy?!
Mintha vakon hinnél a
hazudós tapsnak?

Számít is neked,
zsarnokok zsarnokának,
ha néped remeg:

Számít is neked,
ha csontok csöndjét dúrják
a bulldózerek!

mit számít neked!!!
Országod néma nemzet,
hol spicli hemzseg.

Számít is neked,
ha dől a templomtorony,
hol Isten honol!

De száll, fölfénylik
suhogtában az ének:
hitnek, reménynek.

S vacogsz alatta
őszén, göndören, görbén:
óriás törpém!

ÖNFELEDTEN!

Önfeledten kéne énekelni,
mint az alkony feketerigója.
Szűz ajakkal kifütyülni mindent,
mindent, ami avított, ódon, ócska!

Dobd a fűbe izzadékony málhád,
fellegek vizével könnyítsd arcod,
s ha a kékség borzongása jár át,
hallgatózz: az ökörszáj hogy harsog!

Ostromolni: csak a lehetetlent!
Szóra bírni őt kell: ama némát! – – –
Gondold jól meg. Ez a tét. És rajta!
Támaszd égnek a jákobi létrát.

FIAMHOZ

Hát munkásember lettél, kisfiam!
Látod, üzentek általad a génnek:
a föld alól a nagypapák, a dédek,
az őssejtig vissza megannyian,
mert munkásember lettél, kisfiam.

Ám nélküle mi lenne, mondd, veled?
Lopnál, csálnál, talán embert is ölnél,
hóhért állítana mögéd a törvény,
gyötörné szívemet a szégyened.
Mi lenne, mondd, mi lenne így veled?!

A munka mindig nehéz volt nagyon.
Gondolj csak a roppant piramisokra,
tenger verejték ontatott miatta,
de áll büszkén, az idővel dacol;
a munka mindig nehéz volt nagyon.

Az idő ajkán mosoly ül, mosoly.
Elmúlásunk értelme itt a munka.
Csak a hűtlen halál hagy majd magunkra.
Mindegy, hol élsz, falun vagy városon:
az idő ajkán mosoly ül, mosoly.

Légy büszke rá, fiam, hogy dolgozol!

BÁNAT

Csak bámulok a vak világba,
tikkadt szemem könnybe lábad.
Hiányzik ugye, Jóskám, drága,
hiányzik nagyon a lábad?

Csak bámulok a vak világba,
szemem tava villog, lázad.

Rengess, fájdalom tengere, ringass!
Nehéz a szívem, szomorú.
Fekete bánat ül vállaimra,
fekete gond, fekete bú.

Rengess, fájdalom tengere, ringass!
Nehéz a szívem, szomorú.

Jegyenékkal, kiket szél ingat,
íratik égre a vád itt:
csend hóhérolja szavainkat
Csernobiltól Nevadáig!

Jegyenékkal, kiket szél ingat,
íratik égre a vád itt.

Bámulok csak a vak világba,
szemem tava villog, lázad.
Hiányzik ugye, Jóskám, drága,
hiányzik nagyon a lábad?

Csak bámulok a vak világba,
szemem tava villog, lázad.

EZÜSTVILÁG

Csupa dér, csupa zúzmara minden:
beleillek a tájba nagyon.
Ölöd, irtod a gyermekem, Isten:
te gonosz, te bitang, te barom!
Beleillek a tájba nagyon.

KRÓNIKUS OSZTÁLY

Kórtermed ajtaja
míg lassan csukódott,
dobtam neked hamar
még két búcsúcsókot.

Félig integetté,
félig legyintgetté,
mintha tengerparti
öreg pálma lennél.

Az úton elszívtam
három cigarettát.
Nem tudtam, hogy többé
sosem látjuk egymást.

NAGY KÉK SZEMEIDET ÖRÖKRE LEHUNYTAD

Nagy kék szemeidet örökre lehunytad:
halott az én drága kicsi fiam, halott.
Engemet már, hidd el, a halál is untat.
Élek, amíg élek. Ha kell, hát meghalok.

Eleddig én apám sírkeresztje voltam,
veled most jövőmet temetem el végleg.
Kell az istennek egy ember, aki árván,
őszén, kiraboltan: a Napba néz érted.

GYÁSZÉJ

Akkora hold van,
recseg-ropog a mennybolt.
Fiam a földben.

NAPÁLDOZAT

Arany felhők koszorúzzák
a Napot,
repülőgép húzkod ezüst
szalagot.

Dereng, ami múlik, rejtett
fénye van.
Fiam halott. Ha van Isten:
véle van.

VÁLASZT VILÁGOMTUL

Láttalak vidámnak,
fülig-nevetősnek,
szomorúság bajnokának,
gyávának és hősnak;

láttalak, amikor
valamin töprengtél,
és akkorát dobbant szíved:
te is megdöbbentél;

láttalak erősnek,
láttalak gyöngének,
láttam, ahogy átlényegít
egy pillangó ének;

és láttam, amikor
az első szerelem
tisztítótűzétől voltál:
kiscsikó-eleven;

és láttalak sírni:
stadionból hoztad
szorongatván az érmet, mi
aranynál is bronzabb;

és láttalak ott is,
ama kórteremben,
ahol sohasem alkonyul,
csak reggel van, reggel;

láttalak, látlak is:
bár volna félálom!
bicegsz felém járókával:
fállábon, fállábon.

Így látlak, míg élek.
Ifjan, krisztusian.
Nem is, nem is vagy te halott:
drága kicsi fiam!

A NAGY GÖNCÖLHÖZ

Vége,
végre itt vagy, Nagy Göncöl,
itt virrasztasz házunk fölött újra!
Csókolom csillagaidat,
csókolom,
szememet lehunyva.

Tudod-e,
jaj,
tudod-e,
hogy én már kisfiúként
odaképzeltam magamat
bársony bakodra büszkén,

fütttyentettem
Pegazus-paripámnak,
ki ott is termett tüstént,
és tovasuhogtunk,
tova,
a végtelenbe – – –

De most másért várlak,
másért könyörgöm hozzád,
Mindenség Szekere,
elibéd térdepelve.

Vedd föl,
vedd föl az én fiam,
és ültess a bakra,
s röptesd,
suhogj vele
az Esthajnalcsillagra!

Mert látni akarom,
látni minden este:

ŐT,

akinek fény lett,
fény lett teste-lelke.

LES RÁM A LOMBOK RÉSEIN

Les rám a lombok résein
egy indián fiú,
hever a fény a késein,
baltája szigorú,

tollkoronája virradat,
kelő-Nap-mosolyú,
alatta ágak inganak:
apacs-e vagy szíú?

Íja törpécske szívárvány,
nyilaz tekintete:
Eltaláltalak! – kiált rám,
s én meghalok bele.

FIAM!

Horzsolta csak szíved
az érdes szerelem,
súrolta sejtjeid,
fényesre sikálta,

de nem omolhattál
termékeny éjeken
egy halandó lánnyal
halhatatlan ágyba.

Mégis úgy remegtél,
mint az ifjú nyárfa,
mikoron nem a szél,
hanem a fény rázza.

FAGGATOM FIAMAT

Letérdelek egy tűzikehez,
kis fehér kelyhe mikrofon:
faggatom fiamat, miként Ő
faggatott engem egykoron.

„Nincs isten, sem ördög, sem angyal,
csak bűz van és tízezer féreg.
Vénséges vartyogó varangy ül
a szívemen. És pislog. És les.”

EGY KISFIÚT KERGET A TENGER

Egy kisfiút
kerget a tenger,
inal a csöppség előle,
szalad,
játszik a vízzel
önfeledten,
gyöngysort ragyogtat bokáján
a hab.

Egy kisfiút
kerget a tenger – – –
De hol az a lurkó,
roppant vizek?!
Dankasirály kiált
nevemben.
Zokoghatnék is.
De kinek?
Minek!?

FARAGJ, MŰVÉSZ, VÁDOLJ!

Varga Ferencnek

Faragj, művész, vádolg,
forgács göndörödj, hullj:
fájdalmam a fából
fölfénylik, kijajdul.

Gyermeke, én drága
mulandóm, derengőm,
világom világa,
rengetlek: ébredj föl!

1989

Jött rám ez a rút esztendő,
hozott bánatot, keservet.
Szent Sebestyén teste sem volt
barbár nyállal átalvertebb –
jött rám ez a rút esztendő,
fálnál fehérebbre festett.

Meg-megálltam séta közben,
néztem magam elé hosszan,
mormoltam a szót, mint imát,
azt hihették, megbomoltam,
honnan is tudhatták volna:
hallgat engem fiam holtan!

Jött rám ez a rút esztendő,
és itthagyt kiraboltan –
Jóskám, vágd az Úr szemébe:
én egy költő fia voltam,
ki nem trónusod cselédje,
de testvér a csillagokkal!

NÉGY HAIKU

Tombol a tavasz.
Ám a magvak szívében
irdatlan csönd van.

*

Paraszadat, nyár,
zápor sisteregteti.
Füstöl a határ.

Látod, szememben
barna bánat bandukol.
Ősz van, szerelmem.

*

Álmukban olykor
beszélnek a havas fák.
Hozzád: Szabadság!

ÉVSZAKOK

Almafavirág.
Kukac menyasszonya mind,
bár gyönyörűek.

Tengerlik a rozs.
Hajóért kiált, s jön egy
otromba kombájn.

Forr a bor, ősz van.
Két részeg imbolyog, sír,
nem talál haza.

Ezüst gyümölcsös.
De álmomban nyílnak az
almavirágok.

MÁRCIUS

Csetteg a rigó,
köszörüli már torkát,
hisz fütyülni jó.

Lány örömű Nap:
tükröd itt minden tócsa,
oly gyönyörű vagy.

Füzek fodrásza,
szél fésüli hajukat
fényesre, lágyra.

Nyesik a sövényt,
metszik a meggyfaágat,
park füve lázad.

Drága kökörcsin:
millió éve te vagy
itt az örök csíny!

Virrasztok veled,
márciusi hold, látod,
én, vén barátod.

Csillag-garázsban
álmodó autók alatt
macskák bagzanak.

Hiába várom:
nagy szemem tábortüzét
nem oltja álom.

Negyvenhét éve,
hogy kijajdult magából
anyám a fényre.

Rügyek sortüze
ragyogta hírül jöttöm:
éljek örökkön.

ÁPRILIS

Száműzött színét
világgá kiáltja ím,
az aranyeső.

Vidáman sárgáll,
mert bánata nincs még a
szomorúfűznek.

A háztetőkön
galambok balladáznek:
„Nézz a fejembe!”

Nagy önfeledten
mitugrász verébcspat
fürdik a porban.

Hirtelen fényes
zápor zúdul nyakunkba,
friss, kikeleti.

Taxi ront bele
a tükrös tócsákba: zsupsz!
Csupa ég lettem.

Nap, sugaradtól
kifeslenek a bimbók,
rügyek repednek.

Evoé, Húsvét!
Krisztus nem, de föltámadt
lelke, a lágy szél.

Rigók, torkosak!
Bezzeg télen nem volt még
egy kukkotok sem.

Zengj csak, Nyitnikék!
Mennyi de mennyi ajtót,
zárat nyitni kék.

MÁJUS

Meggyfavrágok!
Nálatok fehérebben
íme, itt állok.

Hull a hajamra,
szakad a szirom-zápor,
meg a virágpor.

Honnan e bánat?
Torkolattüze villog
a tulipánnak.

Május. Orgonák
mélylila illata leng,
liliom mereng.

Immáron ötven
esztendő van mögöttem,
immáron ötven.

Láttam, s ez rávall:
láttam az Ararátot
örök havával.

S íme: december
a három fagyosszenttel
gyilkolja kertem.

Sír a barackfa,
zokog a vén diófa:
csönd hull majd róla.

Állok alattuk
fejem lehajtva mélyen,
s faggatom, kérdem:

miért, miért törsz
az ártatlanokra, Tél,
miért, miért ölsz?!?

PIROS ÜNNEP

Tűz van, gyönyörű tűz a kertben:
virít a rózsarendületlen,
lobogó láng leng, lepke lebben.

Kitavasodik tó és tenger,
bokrot szel szalagoz selyemmel,
vadak vidulnak, mint az ember.

Zsong a rét, zsurló, zsálya tüntet,
a rigók száraz ágra ülnek,
s mindent, ami ó: kifütyülnek.

Üdvözlégy, május, piros ünnep!

FALFEHÉREN

Az évszakok óriáskerekén
ámulod magadat,
te szegény,
te szegény,

hajad hava hull,
szállingózik,
de azért mondogatod:
jó itt,

van levegő,
víz,
bor,
kenyér:

Csak a papírod arca
falfehér,
csak a papírod arca
falfehér.

SZIGLIGET

Szeretek én menni,
menni megigézve,
bejárni a májust
suhogva, kísértve.

Barangolni fényben,
sugaraktól verten
himnuszod hatalmát
borzongani, Kertem.

Jaj, szeretek élni – – –!
S ha utamnak vége:
beleőrülök egy
tulipán tüzébe.

MILYEN EGYSZERŰ

Odvas, korhadt, repedezett,
öreg fűzfatóke,
ám kihajtott, fénynek eredt
egy új ág belőle.

Milyen egyszerű ez, lám-lám,
dúdolom is halkan:
ha elevent halott táplál,
örök, halhatatlan.

Így vagyok veled is, apám.
A hiányod éltet.
Kiülök a nagy hold alá,
virrasztok, fehérlek.

ALIG ISMEREK RÁD

Szervusz, falum! Hát alig ismerek rád!
Hová tűntek a mohos zsúptetők?
Sutok, ámbitusok, mestergerendák?!
Szervusz, falucska! Alig ismerek rád.

Te megifjodtál, én megöregedtem.
Csönded értem ragyog már, temető!
Hogy is tudnálak köszönteni szebben:
te megifjodtál, én megöregedtem.

De nem felejtik, őrzik még a dombok
mezítelen lábam csillagnyomát.
Boldog voltam barátaimmal, boldog:
tengertáncodon tűnődöm, homlok!

ŐSERŐ

Mama, én téged –
hiszen tudod:
futok elébed,
futok, futok,

mintha kondor-nagy
szárnyam nőne,
suhogok hozzád:
te őserő, te!

Pilládon villan,
meging a harmat:
nagy szárnyaimmal
betakarlak.

SZOMORÚN INTEGETVE

Suhogó,
sárga holdsarló alatt
szalad az idő szekere,
szalad.

Gyeplő
a paripák közé vetve:
távozunk
szomorún integetve.

Akiben hittem sokáig
vakon:
nem ül ragyogva senki
a bakon.

Szalad az idő szekere,
szalad –
suhogó,
sárga holdsarló alatt.

TÜKRÖS LEVÉL

Tükrös levél,
tükrös levél,
sejted-e a
sorsod, szegény
tükrös levél,
tükrös levél?

Kerekedik
ősszel kevély,
büszke zápor,
nagy szenvedély,
és csárdást rop
veled a szél.

Tükrös levél,
tükrös levél,
sárba ájulsz,
avarrá mulsz,
mint veled én,
mint veled én.

SZEPTEMBER

Csönd. Park. Piros pad.
Vállamra ejti kezét
a gesztenyefa.
Még bánatom is boldog!
Fölnézek rá, mosolygok.

RÁLEHEL A FÁKRA A TÉL

Rálehel a fákra a tél,
leájul egy sárga levél,
sárga levél.

Ködös a november,
szeles:
bújj közelebb hozzám,
szeress,

ködös a november,
szeles.

Ránk lehel miránk is a tél,
hajad, rémült arcod fehér,
arcom fehér:

rálehel a fákra a tél.

NOVEMBER

A menny kirakata hallgat,
arany minden erkély, ablak
sugaraitól a napnak,
a menny kirakata hallgat.

Sárga csárdást rop a széllal
a falevél az útszélen,
sárga csárdást, haláltáncot,
ró a homlokomra ráncot.

Járok bokáig avarban,
rigók tekintete rajtam,
hallgatók vagyunk, némák,
lábunk egy esztendő lép át.

NEGYVENÖT ÉVESEN

Párom a sorsban,
édesem,
mit is mondhatnék én
neked,
s miről mesélnél
énnekem

új mesét negyvenöt
évesen!

Fiatalságunk évsora
messze madárlik:
sehova.

Ne nézz utánuk,
ne, soha.

Fiunk,
kit nyakamban vittem én,
ütközőszarvú kis bölény:
remek
gyerek.

Létünknek súlya,
fénye van,
suhogó fénye,
s célja van:

hogy is élhetnénk
céltalan?!

Párom a sorsban,
édesem,
mit is mondhatnék más
neked:

ragyogj reám
egy életen.

MINDEN

Ősz.
Országos eső.
Óriás szomorúfűzfá.

Gyötri szívem az elmúlás,
de a szeretőm oly
gyönyörű ma,

boruljatok rám,
takarjatok be:

ősz,
országos eső,
óriás szomorúfűzfá.

RIGÓHÍVOGATÓ

Gyere,
te kis néma madár:
feketerigó!

Hagyd ott,
olyan vén a határ,
ránézni se jó.

Gyere,
hallgatag testvérem:
diktátor a tél!

Hallgassunk együtt
kevélyen,
súgva, mint a szél.

Ne borzongasd a bokrokat,
gyere,
gyere már:

Bajtársam a sorsban,
költő
fekete madár!

MÁR

Már az utolsó levél is lepergett:
vak huzatodban, vén Idő, didergek,
már az utolsó levél is lepergett.

Tél, dideregtess dérrel, faggyal:
szemem bekötni jön egy angyal,
tél, dideregtess dérrel, faggyal!

Ködöt vajúdnak völgyek, rétek,
zúzmara hull, fák feketéllnek,
ködöt vajúdnak völgyek, rétek.

Krisztusi sorsomat, világ, értsd meg:
pecsétnek kell a porhóba vércsepp,
világ, krisztusi sorsomat értsd meg!

Nyirkos a lelkem is – nyúlós, nyálkás,
vállam fekete varjú-virágzás,
nyirkos a lelkem is – nyúlós, nyálkás.

Villogó terror, havas hársfa:
tündököltess utat a nyárba,
villogó terror, havas hársfa!

Évszakok zsarnoka, légy hát látható!
Pengjen a jégcsap, szakadjon rám a hó!
Te zsarnok évszak, légy hát látható!

Már az utolsó levél is lepergett:
vak huzatodban, vén Idő, didergek,
már az utolsó levél is lepergett.

DALOLÓ ARANYHAL

Fönnakadtam
az idő merítőhálójában,
kifogott a vén huncut,
rabul ejtett,
daloló aranyhalat,
és most dörzsöli kezét a kapzsi,
aranyat akar dézsával,
aranyat,
mert látja ő,
nagyon is jól látja,
hogyan remeg értem a tenger,
sír a szabócska rák,
zokog a bálna,
és látom,
csillagtalan szeme odvából
ömlik felém az álság,
vigyora vacogtat,
míg végre kinyögöm:

teljesítve leszen
a három kívánság.

A RAGADOZÓ LÁTOGATÁSA

Ne menekülj,
magad elől
sohase futamodj meg,
dőlj végig
a magány kanapéján,
álmodj ki
a fenyvesből egy hangszert,
szorítsd álland alá,
és hegedülj,
hegedülj – –
csodálni
eljön majd a szirti sas,
párkányodon landol,
rád zörgeti az ablakot,
csőre villog aranylón,
karmai között meg sír,
nyüszt,

zokog
egy kétségbeesett mókus,
mert élni akar,
élni,
hallod is talán,
hallod,
akkorákat dobban
szíve,
mint cirkuszban
a nagydob,
de pillád se remegjen,
s ne hussold el félve:
tekinteted törét
döfd a ragadozó
dögnek a szemébe.

LÁTOK ÉN EGY NAGY MADARAT

Látok én egy nagy madarat
a nap felé repülni,
lángol, óriás magánya
űzi a nyárból, űzi:
látok én egy nagy madarat
a nap felé repülni.

Jaj, nem a tél elől szökik,
annál büszkébb e madár:
hétszer kerüli meg Földünk,
s nincs ág, amire leszáll,
jaj, nem a tél elől szökik,
annál büszkébb e madár.

Csak a szelek pártfogolják,
csak a szelek egyedül,
szítják tolla tábornútát,
s ő menekül, menekül,
csak a szelek pártfogolják,
csak a szelek egyedül.

A magányok magánya ő,
elérhetetlen, örök,
nézünk utána, s hallgatunk,
hallgatunk a csend mögött:
a magányok magánya ő,
elérhetetlen, örök.

AZ ÖREGSÉG ELŐSZAVA

Ráncok,
homlokom gondolatjelei –
redők,
táncotok a tűnődés tengertánca,
vigasztaljátok a maga elé
meredőt,
ráncok,
rovátkák,
redők,
nagy szemem égalját övezők,
szarkalábaktól ké kellő mezők,
végül is:
megkövezők!
mert árulók vagytok ti mind,
az elmúlás besúgóí,
mosolyomon mosolygók,

kémei istennek,
pokoli pribékek – – –
ráncok,
mindentudók,
miket nem ért az ifjú
partján a tűnődésnek,
csak nézi a tengert,
nézi,
szemei tűzben égneek,
sejti csak hatalmát
a legöregebb vénnek – – –
ráncok,
űrbeliék:
görbe terei
az örök mindenségnek!

NAGY LÁSZLÓ ÜZENETE

Mert esendők vagyunk mi, emberek.
Siratnivaló még a gyilkos is,
ki álomi anyja ölében szendereg,
s havon siklatja őket a kocsis:
siratnivaló még a gyilkos is.

Mert esendők vagyunk mi, emberek.
ha volna Isten, ha volna szegény,
lenne, ki háborogna bűneink felett,
és megbocsátaná e költeményt:
ha volna Isten, ha volna szegény.

De csak mi vagyunk: egyes-egyedül.
Csillagi csöndben csattan el a csók,
de a pofon is, mi lelkünkre feketül.
Vadak vagyunk, gyönyörű lázadók!
Csillagi csöndben csattan el a csók.

ÁLMOK ALAGÚTJA

Az álmok alagútján
követ engem egy férfi,
feje árnyékán lépdelek,
kipp-kopp,
kipp-kopp,
kipp-kopp,
s nem merek visszanézni:
az álmok alagútján
feketéll felém egy férfi.

Már-már félrevert a szívem,
hirtelen megtorpanok,
nyakamon érzem a lehetét,
és tíz ujjától megvakulok:

– No, ki vagyok?!
No, ki vagyok?!

Megfordulnék, de nem tudok.

Dulakodunk,
s egy pillanatra
súrolja arcomat az arca,
ám nincs szeme,
és nincsen orra,
még szája sincs,
csak arca van,
nagy bábuarca.

Ekkor megvillan kezében
a véremért meleg tűr:

és én nem ébredek föl,
nem ébredek föl.

EGER VÁROS FŐUTCÁJÁN

Fúj,
fúj a szél,
első szeretőm ablakát fürkészem,
hogym látánám meg,
hogym villantaná elém egy pillanatot,
mielőtt az óriás nap leszentül,
és bevérzik Isten homloka.

Fúj,
fúj a szél,
szikrásodik hajamtól,
itt állok Eger város főutcáján
egy kollégium ablakkeresztjére meredve,
és magam sem tudom,
hogym tekintetem kígyója
avagy a szél sziszeg rám.

Fúj,
fúj a szél,
az elmúlás szele dúdol,
de nekem nincs kedvem dalolni,
egy hajdani gimnazistát keresek,
de nem lelem sehol,
sehol nem lelem őt.

Fújj,
fújj csak, szél:
ama hölgy immár hatvanéves,
rámm sem ismerne,
itthagyna faképnél,
égetné orcámat a szégyen,
míg a nap ostyája leszentül,
s Isten homloka bevérzik.

IMMÁRON ÖTVEN

Immáron ötven
esztendő szakadéka
tátong mögöttem.

De hol a palló,
az az egyszál, amin én
idáig jöttem?!

Ing-leng törötten.
Valóságos csoda, hogy
embert nem öltem!

Csak jöttem, jöttem,
ballagtam sarki fényben,
caplattam ködben,

s nem könyörögtem
soha senki fiának,
nem könyörögtem – – –

Állok itt gyöngyben.
Ajkamon csönd lakatja.
Törd fel, Szerelem, törd fel!

NYUGDÍJASOK HÁZA

Napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
olykor olyan kurták vagytok,
megmérni két pillanat sok,
néha meg egy nap oly nehéz,
emészteni év is kevés;
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
szürkéek, ködösek, álmosak,
deresek, jégvirágosak:
vacog a ház, a kert hóvert,
kötöd a gypjú pulóvert,
kesztyűt, sapkát, puha sálat
vejednek meg unokádnak;
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
józanok és mámorosak,
virágportól záporosak:
kerted körbe dongó döngi,
méh a kökörcsint köszönti,
ülsz nyugágyadban és nézdelisz,

vidít minden, amit észlelsz,
az is, ahogy valahonnan
két szerelmes darázs loppal
piros pokrócra pottyán;
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
villámosak, mennydörgősek,
szívárvánnyal viselősek,
s a hirtelen csöndben, mintha
szólongatnának az ősök – – –
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
tudom, nehéz, nagyon nehéz
mellen a fej, ölben a kéz,
nem érdekel már, mi újság,
kihull kezedből az újság,
szemüveged szomorúság,
s míg pilládra száll a szender,
mormolgatod magad elé:
istenem, mi is az ember,
istenem, mi is az ember! –

áldott, ki magában beszél,
zenél neki a kert, zenél,
megpecsételni a múltat
köré piros lombok hullnak:

de boldog is, jaj, aki él!
ül a szomorúfűz alatt,
zizegteti haját a szél,
zizegteti haját a szél.

FOHÁSZ

Istenek istene,
mit nem adnék érte,
ha léteznél,
ha volnál:
térdedre ültetnél,
fölibém hajolnál –
istenem,
istenem,
de boldog is volnék,
ha lennél,
ha volnál!

De nem vagy.

Szökik arcomról a mosoly,
hervad,
hátat fordít
hitem is:
cserbenhagy.

Didergek hiányod
hidegében.

Pillámon a könnycsepp
megfagy.

TITKOK TITKA

Pironkodik
a hét pecsét nagyárván,
feltörve mind,
angyalszárnytollak itt-ott,
béget az Úr,
jobbán birkáll a Bárány:
bámulgatják a nagy semmit,
a titkot.

Én teremtettem őket,
én,
a költő:
ne a mamutölőt imádjátok,
mint istent,
s most,
hogy elmúlt millió emberöltő,
legyen a titkok titka végre
ismert:

mert nincs az ember szellemén túl semmi,
semmi sincs az ember szellemén túl!
A kerge kozmosz köreit kerengi,
mágneses viharja tombol és dül.

BARNA

Tellegeti szárnyát egy nagy madár.
Ragadozó, levillog rám a karma.
Megölhetne, ha éppen meg akarna.
Mint a szívem, kong, üres a határ.

Az a madár ott, jaj, az a madár!
Szomját nem oltja vérem, sem a Tarna.
Barna, mint a rög, barna, barna, barna.
Lomb hull, toll hull, nyarat temet a táj.

Az angyalok ördögszekérre ülnek,
boszorkák húznak el, tovaseprülnek.
Minden halott lelke hazatalál.

Félig örülten itt csak én bolyongok,
visszhangozzák lépteimet a dombok.
Kiált értem, suhog a nagy madár.

IN MEMORIAM U. J.

szomorú
szomorú
szomorú

a halott
a halott
a halott

koszorú
koszorú
koszorú

én vagyok
én vagyok
én vagyok

mindenütt
mindenütt
mindenütt

homorú
homorú
homorú

és amott
és amott
és amott

domború
domború
domború

SZEMED ÉGBOLTJA ALATT

Szemed égboltja alatt
hallgatok:
hol nap süt rám,
hol meg a hold ragyog.

Nagy albatrosz-szemöldököd
lassan
legyezi a tengert
a magasban.

Így látlak én.
Így szeretlek.
Kéken!

Feleségem,
édes feleségem.

TE MEG A TENGER

Én elkísérlek, el a tengerig.
Folyókat búcsúztatnak így a fűzfák,
megtorpannak a parton, lengetik
ágaikat, borulnak, gyönyörűm, rád.

A rengeteg víz megráng, remeg érted.
Velem a fűzek szomorúan nézik,
ahogyan átadod magad a kéknek,
s hűtlen hajód lassan tovafehérlik.

ZSÓKA

Én már szeretlek akkor is,
amikor nem szeretlek.
Magával szédít Ág Boris
a tintás tengerekhez.
Részeg betűim ilyenkor
dülöngnek, hemperegnek,
pálinkabűz és vad boríz
meg nikotin remegtet:
én már szeretlek akkor is,
amikor nem szeretlek.

TENGERIKÉK

PARTODON

Irdatlan tenger!
Partodon picurka pont
a büszke ember.

ÖREGEK

Agg hölgy, vén férfi.
A férj a vénebb vizet,
őt párja nézi.
Nagy idők árja reng el.
Borong értük a tenger.

SIRÁLYOK

Micsoda falat!
Az ember azt hihetné,
torkukon akad.

*

Micsoda viszály!
Csetepatés családod
ronda raj, sirály.

TEMETÉS A TENGEREN

Van-e szomorúbb:
hullámokra helyezni
bánat, koszorúd?
A gyász gyertyája ég, ég,
nagy hold hizlalja fényét.

ÖNARCKÉP

Szorong a tenger.
Magánya mord. Partján: sem
isten, sem ember.

*

Fekete-tenger!
Szőke boszorkányt bűvölsz
csuromkék szemmel.
De ha nincs kint a parton,
dúlsz-fúlsz, dühöngsz, haragszol.

*

Egy részeg bolgár
pisál vizedbe s röhög.
Loccs! hanyattlököd.

Nem mondhatnám, hogy
suhan a vízen, siklik
vízibiciklid!

*

Német turisták
ejtőernyőznek. Bosszant.
Kiköpött desszant!

*

Várnára három
hadihajó vonszol nagy
estéli homályt.
Éj, holddal jöjj, derűvel!
Szép álom, ne kerülj el.

Ó tenger, tenger!
Sirályhinta hullámod
remegem, rengem.
Partodon zeng az élet!
Boldog vagyok, hogy élek.

*

Tücskök, ti tücskök,
ti tengerparti tücskök:
hazáig úztök!

*

Érik a füge.
Legyen hullásom, tenger,
csak kettőnk ügye!

Füstöl, ködöt ont,
páráll a rengeteg víz.
Hurrá, jön a komp!

*

Őrli, csak őrli
partját a tenger, őrli.
S ő: orrát törli.

*

Tenger, hadd lássam,
hogyan mosod meg lábam,
ágyékom, hátam!
Milyen is, ha elmerül,
s minden sejtem tengerül?

RÉSZEG DAL

Nagy várnai piros hold,
tengerhez hangulatlámpa,
bort ide, bort, piros bort,
lerészegedem máma,
nagy várnai piros hold,
tengerhez hangulatlámpa!

Isten szeme, szemafor,
hajókat hőköltetsz hátra,
bizseg vénámban a bor,
bizseregted, Várna,
Isten szeme, szemafor,
hajókat hőköltetsz hátra!

Ezüsthidad csuromfény,
sápadhatsz, Krisztus, dohoghatsz:
nekivágok, neki én,
gyalog Szevasztopolnak!

TENGERPARTON

Rózsa Endréhez

Homorú ég, domború tenger –
látom az időt sirálylani,
egy szárnycsapással tovapercen
a pillanat, az örök mai:
látom az időt sirálylani.

Két őselem felesel, nyelvel,
hullám a parton elhabul mind,
hogy is tudnálak óvni szebben,
miriád éves vitájuk int:
fú az elmúlás szele, suhint.

TENGER

Ifjú voltam, heves, szerelmes,
butáknak sohasem engedelmes,
nappal aludtam, éjjel írtam,
nem illett rám a jelző:
rendes.

Megtérít mást is, nemcsak engem,
ama temérdek víz: a Tenger,
kinek én minden mozdulatát
remegem,
zengem.

Öreg vagyok, kicsit avittas,
túl józan és kevésbé ittas,
de azért juttass csókjaidból
nekem is,
juttass.

Mert Ő a távlata minden népnek,
hiszen határait ráún,
és föllázad a luzitán lélek:
delejezi
az ÓCEÁNUM.

ÖRÖK ÉS MULANDÓ

Én egy agyonszeretett nő
tengerillatától
istenibb ihletet kapok,
mint az Országháztól.

MINDEN MOZOG

Robog a hold, felhő,
fűben pocok szalad,
gyorsvonat csattog el
a csillagok alatt.

TÓPART

Lehelet szél fúj,
könnyebbítő szelecske.
Zizeg az este.

NAGY ÉJSZAKA VAN

Csillagok, tücskök.
Cseppents a tollamra, Hold,
egy csöpp ezüstöt!

CSÓKJAID ÉDESVIZÉVEL

Benned bíztam,
csak benned,
Szerelem!

Hitem
mindig is tied volt,
tied.

Ölelése lassóját
remegem,
s hosszan hallgatom:
dobrokol szíved.

Mindig is benned bíztam,
Szerelem!

Ha öled diadalkapuja
döng:
dicsőségedre döngettetik az!

Csókjaid édesvizével
köszöntsd.

CSODA KELL!

Engedd kivillanni
szoknyád alól térded,
fürödj meg szemem tavában,
nézd, ragyogok érted:
engedd kivillanni
szoknyád alól térded!

Szél barátom és én
megleljük a módját:
amikor átmegy az utcán,
rád borítjuk szoknyád,
szél barátom és én
megleljük a módját.

Csoda kell, csoda kell
terekre, utcákra,
nagyon kell már egy kis csoda,
lelkünk hogy fölrázza:
csoda kell, csoda kell
terekre, utcákra!

A tarka sokaság
mind pénz után lohol,
ám a boldogság madara
itt lobog vállamon:
a tarka sokaság
mind pénz után lohol.

Barát barát mellett
suhog el szótlantul,
ez magazint olvas, az sír,
amaz jiddist tanul:
    barát barát mellett
    suhog el szótlantul.

Lófrál a közöny, mint
Delhiben szent tehén – – –
Borítsuk rá ezt a szoknyát
kedvesemre, te szél:
    lófrál a közöny, mint
    Delhiben szent tehén.

Csoda kell, csoda kell
terekre, utcákra,
nagyon kell már egy kis csoda,
hogy lelkünk fölrázza:
    csoda kell, csoda kell
    terekre, utcákra!

Engedd kivillanni
szoknyád alól térded,
fürödj meg szemem tavában,
nézd, ragyogok érted:
    engedd kivillanni
    szoknyád alól térded!

Szél barátom és én
megleljük a módját,
amikor átmegy az utcán,
rád borítjuk szoknyád:
    amikor átmegy az utcán,
    rád borítjuk szoknyád.

EGY MOZDULATRÓL

A mozdulat,
ím félreérthetetlen:
megmarkolod
és lüktet a kezeden...

Micsoda ősi gesztus ez,
milyen rég
ragadják így meg
a hím nemiszervét

a nők:
a vágy remek vagányai.

No persze: már aki.

De bennem zeng a vér,
sejtjeim tengere lázad,
s mint egy-egy mamut eleste
után:

remegek érted,

s futok utánad.

UTAMBA KERÜLTÉL

Utamba kerültél,
meg is perzselődtél,
nagy szemem tükrében
óriássá nőttél,
ölelt a szél, csókolt
kikelet, nyár, ősz, tél:
mikor levetkőztél,
mikor levetkőztél.

Időnk, a dezertőr,
pecséteket feltör,
megrontja szerelmünk,
paraszad is pernyül,
emlék leszel, emlék:
szobám ablakából
nézlek, ahogy elmegy,
nézlek, ahogy elmegy.

ELKÖSZÖNÉS HELYETT

... te pedig álmodj velem ma,
és riadj föl,
levegő után kapkodj,
dörzsöld meggyipirosra csiklódat,
mert én köpök az olyan hitvesi ágyra,
ahonnan száműzetett a gyönyör!

Butaságaid fellegvárát
nem óhajtom megostromolni,
rázd csak a rongyot a világ előtt,
illegesd magadat,
tetszelegjél:

a vár fehér asszonya
tetőtől talpig patyolat! – – –

de lám, a lelke:
mocskos.

DEDIKÁCIÓ

Mártának,
mert Ének.

KRITIKUSOM SZÍNE ELŐTT

Özveggy Utassy Vadász Józsefné,
faggatlak félve: versem jó vers-é,
fürkészem orcád, homlokod ráncát,
pillád rebbenését, moccanását,

szemöldöködet, ama hatalmas
mezőt, mi fölött kereng a nagy sas,
és kulcsra zárja a naplementét,
mielőtt szemed rólam levennéd.

ÚJVIDÉK KIKÖTŐJÉBEN

Mintha nagy madárszárny
volna kifeszítve,
olyan a híd íve,
olyan a híd íve,

mintha nagy madárszárny
volna kifeszítve.

Sirálycsapat lopkod
halat a folyóból,
a vár, a fellegrvár,
nem is olyan ódon,

sirálycsapat lopkod
halat a folyóból.

Három motorcsónak
szeli át a vizet,
sízőket siklatnak,
kilencet vagy tizet,

három motorcsónak
szeli át a vizet.

Szerelmes hajónkat
kiköti két matróz,
remeg minden sejtje,
úgy simul a parthoz,

szerelmes hajónkat
kiköti két matróz.

Egy hadi monstrumra
nyelvet ölt egy részeg,
évődnek is vele
vidám tengerészek,

egy hadi monstrumra
nyelvet ölt egy részeg.

A hold reflektora
pásztáz a magasból,
kékül a kikötő,
kékíti az alkony,

a hold reflektora
pásztáz a magasból.

Al-Duna, 1987

SZÜRET

Szüretelünk Szent György hegyen,
a tőke sárga zubbonyos,
Benedek gyakran tölt nekem,
mert én vagyok a puttonyos,
mert én vagyok a puttonyos.

Riasztókkal durrogatnak,
ám a seregélynép okos,
hol fölszállnak, hol lecsapnak:
ámul rajtuk a puttonyos,
ámul rajtuk a puttonyos.

Lassan hét ágra tűz a nap,
sajtol a prés, a must csorog,
füttyentenek értem: szaladj,
ha már te vagy a puttonyos,
ha már te vagy a puttonyos.

Aztán, ahogy a nap leszáll,
a gazda izgul, oszt, szoroz,
és ugrat engem a betyár,
hisz én voltam a puttonyos,
hisz én voltam a puttonyos.

A hordókat kopogtatjuk,
rossz a termés: három hektó.
Nevet ránk az égből Bacchus,
vágat szekerével hat ló,
röpíti szekerét hat ló.

ÁMULAT

Farkasszemet néz
a Holddal egy kisfiú.
És pisil, pisil.

AUGUSZTUS

Hull az éj könnye.
És a csillagi csöndbe
potyog a körte.

DARVADOZVA

Egyedül iszom.
Mennyire más, mennyire
a szüreti bor!

DÉLUTÁN

Szobám a csöndé.
Kiabálnak agyamban
gondolataim.

KÚT

Gondjaim kútja!
Vagy hold csücsül benned, vagy
az ég azúrja.
Ágasodon ül egy ölyv,
tollászkodik. Fél a csönd.

TOKAJ

Tisza és Bodrog
önfeledten öleli
egymást, oly boldog.
A mindenható tenger
parancsa eddig zeng el.

PROSZIT!

Koccintsunk, Tokaj!
Hárslevelűd, furmintod
maga a tökély!

HUKK!

Ma sokat ittam.
Fejem körül kerengnek
nézd, a muslicák.

EGY FÉNYRÉSZEZEGHEZ

Újság? Mit mondjak?!
Papíromra pottyant egy
pici drapp lepke.

HOGY HOGYAN ÉLEK?

Lustán, akár a
lajhár, és iparkodón,
mint ezer hangya.

VÁLASZ

Ki a hatalom szekerét tolja,
előbb vagy utóbb a bakra vágyik.

KIS PINTÉR IMRÉHEZ

Beosonok egyszer, be én,
íróasztalodhoz halkán:
megcsókolom tolladat, és
elbújok a szakállamban.

FÉNY A BILINCSEN

KORAI KIKELET

Itt a tavasz, itt igazán!
Gerlék tetvéskednek a fán.

Fényes ablaküvegemen
darázs futkos le-fel, le-fel.

Mégis korai az óra:
üres a tél koporsója.

Vagy én tamáskodom csak, én?!
Lüktet ujjam az ág sebén.

Szebbet annál, mondd, ki látott:
szarvas legel hóvirágot.

Ernyőt nyit az erdő, lombot,
verejtékeznek a dombok.

Bércek hava inal, szalad,
csöpp csermelyek iramlanak.

Nézi, nézi kerek szemmel
a hídról egy öregember,

s nagyot köp a vízbe, dörmög:
dagadj tenger, te hétördög.

KESERŰ FÚSZÁL

Beleillek
a tájba én nagyon,
beleillek,

szájam szögletében
keserű fűszál
billeg,

beleillek
a tájba én nagyon,
beleillek.

Libáim
tizenhét
fehér pötty
a tarlón,

gondolatom
messze,
a piramisoknál
őgyeleg,
barangol.

Ám hiába
forrong a vér,
hiába izz,
lázít:

nem jutok
messzebb,
csak
Pétervásáráig.

TARLÓK FAKÍRJA

Tessék,
tessék,
hölgyeim és uraim,
itt látható
a tarlók siheder
fakírja,
mezítláb,
klott gatyában,
fején zöld kalap,
kezében kenderostor!

Úgy köszönti
a fölkelő Napot,
hogy karját szélesre tárja,
és hanyatt fekszik
a virradó földön,
az irdatlan isten
tarlóján.

Mit neki a rettegett
Rákosi pajtás,
hatalmasabb az ő birodalma,
ha éhség gyötri,
felhőrpint
huszonegy fürjtojást,
vadnyulat riaszt
világgá a bokorból,
kiabál utána:
hopp miska,
hopp miska.

Csak istentől retteg,
meg a kerülőtől,
idomítottabbak libái
még a katonáknál is,
napszállatkor,
ha begyük domború már,
élükön jön haza,
akár egy pöttöm Napóleon.

Nagytávol:
ragyog a recski rabtábor.

A ZIZEGÉS KAZLÁBAN

A zizegés kazlában lapulva
nem tőled féltem én,
Isten,
templomok falára festett
fajankó,
dehogyan tőled féltem én,
ugyan már,

engem a szürkeség osonása
ijesztett:

ezeztől ijedt istenig
kölyökszívem mimózárokra,
ezeztől.

a patkány,
a pocok,
a hörcsög,
az egér,
no meg a bűz görénye
és a menyét,
kacsák, libák vámpírja,
ez a vérespofájú ragadozó – – –

SZAMÁRCSILLAG

A malom udvarában,
a malom udvarában
öt számár csillagban áll,
öt számár csillagban áll.

Az orrok összeérnek,
az orrok összeérnek,
szímatolják a levegőt,
a rekkenő hőséget.

Oldalukról patazik,
ragyog a verejték rám,
bánják is ők, felőlük
földbe nyomhat a létrám,

amit a rokonoktól
cipelek haza nyögve,
ám előttük megállok
hosszan gyönyörködve.

Ekkor a számárcsődör,
ekkor a számárcsődör
beleordít a csöndbe,
beleordít a csöndbe.

Messze pattog egy ostor,
messze pattog egy ostor,
megérkezik hatalmasan
az öt csacsi gazdája.

És közibük cserdít,
nincs benne tapintat:
széjjel is ugrik ötfelé
a szürke számárcsillag,

a szürke számárcsillag.

ÉS ZÖLD, ÉS ZÖLD, ÉS ZÖLD

Fák, egek ablakmosói,
felhők rongyaival
törlitek tükörré a horizontot;
bércek bátor bakái vagytok,
őrt álltok minden hegygerincen,
villámsújtottan is
vezényelitek a vihart,
míg odúitokban,
szívetek fölött
retteg a mókus.

Fák,
gyönyörűim,
ti partizánhölgyek,
rengeti karotok
a szőke szellőcskét,
majdani tölgyek
kicsavaróit,
de most még jó itt,
jó itt,
vadméhek zümmögő kórusa
táncoltat mackókat a tóig,

hol ontja rájuk derűjét az ég,
s hírelí a vadont
bogár,
madár,

sütkérező gyík,
és zöld,
és zöld,
zöld még a csönd is.

MEGÖLTEK VALAKIT

Megöltek valakit éjjel
szóval, törrel vagy fejszével,
megöltek valakit éjjel.

Ebünk tutolt, siratózott, csaholt,
falumra dermedt ómen volt a Hold,
mint felkiáltójel alatt: a pont.

AZ ALKONY CSARNOKÁBAN

Az alkony csarnokában
dörömböl a Nap hengere,
lapít hegyeket,
mángorol dombokat,
pirosra hengerli
a rónák lemezét is,
bevérzi a Balatont,
aranyhidat süllyeszt,
s ahogy alászentül,
feketednek a fenyvesek

rakétakilövői,
finálét füttyöl a rigó,
kurta, fekete finálét,
csak a csintalan csalogány
csattog istenkísértően,
mielőtt csend lesz,
hatalmas,
hogy beleborzong a Hold is,
és a barna egek bakancsán
csikorognak a csillagok.

A HAJNAL RIGÓI

A hajnal rigói
még mélyen alszanak,
pityegnek álmukban
a langyos lomb alatt.

Dohorog a város,
dohorog, dohorog,
virrasztanak velem
az álmos verssorok.

Háromnegyed négy van.
Egyszerre valahol
éles fütty villan ki
a csönd lombja alól.

Aztán tíz, húsz, ötven,
száz helyről megéledt
füttykoncert kergeti
tova a sötétet!

Ablakodban, álom,
addig ámítanak,
amíg előpáváll
a hegy mögül a Nap.

VÉGRE!

Végre
megírtam
ezeket az istenverte évszakokat,
ezeket a virágportól
tüsszentőseket,
meg az egek vakuit,
a villangó villámokat,
s végigámultam
egy ifjú nyír lassú
vetkőzőszámát,
és azt is,
hogyan bújtatja bundába
december;

s most,
hogy a világtól
szavaim teherbe estek,
állok itt áldott állapotban,
mélázgatok,
merengek:
vajh, csak olyan maszatosan
szép
lenne ez a vers is,
akár
egy ma született gyermek.

ELLENEDRE IS

Mondottam volt néked egykor:
ne várd meg,
amíg felnövök,
mert én megöllek,
meggyilkollak,
kiszögezlek a temető kapujára,
hadd csócsálják húsodat a hollók,
hiszen te hajcsár vagy,
hajcsárok hajcsára,
legszebb játékaimba belerontó,
gondolataim gengsztere lettél,
anyám!
te,
vagy valami ahhoz hasonló.

Ó, hogy utáltalak,
hogyan megvetettelek,
isten a megmondhatója:
bőr focit akartam,
bőr focit,
rúgni a Holdba,
hadd rezegjen
a csillagok hálója,
de te mindig is alant jártál,
új permetezőgépre vágytál,
új kádakra
meg új hordókra.

No de álljunk meg egy szóra!

Ellenedre is felnőttem annak,
mivé az istenek akartak,
szellemem nagy lángra csavarták:
költő lettem,
vakmerő fiatal,
kit nagy ívben elkerült
az otromba dicsőség,
s a durva diadal.

De nem ácsingóztam rájuk,
szentigaz,
csak ültem versem tábortüzénél,
virrasztottam a hajnalt,
a vigaszt.

ELSŐ KÖNYVEM FOGADTATÁSA

Anyám,
ilyenkor másutt estélyt adnak,
pezsgős,
parádés,
pazar díszvacsorát:
te meg a földhöz vágod
könyvemet,
és rikácsolod,
hogyan szarsz a költészetemre.

De jól van ez így,
talán jól van ez így,
vak Istened is bólint
barbárságodra,
hiszen neki édes mindegy,
kit állítok szonettet talapzatára:
téged-e
vagy őt,
aki a mennyekből rondít a világra.

Hasonlítotok ti nagyon,
lobogótok a Deákné-vászna,
abba törлитеk kezeitek,
de orrotokat is abba fújjátok,
dudálva,
mint hajók a ködben,
hosszan dudálva.

MIRE A NYÁR MUZSIKÁJA ELHAL

Hársfa, öreg hársfa,
méhek mennyországa,
dongók, darazsak édene,
hogyan zsong lombod sátra!

Árnyékodban fekszem,
én, konok homokszem,
s mire a nyár muzsikája
elhal: megöregszem.

ÉJFÉL

Hold ökle dörömböl,
repszti ablakom.
Leccsatolt karórám
hever az asztalon.

Már nem vitatkozol,
nem dacolsz, nem érvelsz.
Szendereg, álmában
mosolyog egy kész vers.

Hamutartód a Hold.
Csupa füst, csupa por.
Vén lírák legénye,
te oda hamuzol.

Falióra virraszt
veled: tik-tak, tik-tak.
Már mosolygok rajta,
hogyminden perc itthagym,

itthagym.

SZONETT HELYETT

Már nincs jövőm,
csak múltam.

18 250 napja élek.
Kifakultam.

Nincs már jövőm,
csak múltam.

Markolom
borospoharam
asztalra-borultam.

Miként egy vak tükörben,
nézem magamat,
nézem:

egy megsárgult noteszlap
kivégző négyszögében.

RAGYOGJON A BORDAL

Józanul?
Ebben a részeg csillaglugasban?
Amikor majdnem rám csöppen a Hold?
Voltam én is valaha józan,
rá sem tudtam nézni a borra:
én bolond!

Józanul?
Nézzétek: hiszen inog a paplak!
Hold veri félre az egek nagyharangját!
Két szemem ilyenkor iker templomablak,
idegrendszeremen orgonál az Isten:
zaklat.

Józanul?
 Ebben az illuminált univerzumban?
 Hol csúrdöngölőt roznak a csillagok?
 És fergetegest jár a Föld a Holddal?
 No nem, barátaim, amíg én itt vagyok:
 csak ontsa Noé vesszeje a szőlőt,
 s ragyogjon a bordal!

A ZÖLD VELTELINI

Bizony mondom nektek,
 nem apad el soha
 a zöld veltelini:
 Kiss Benedek bora!

Gyújtogat már a Nap,
 csóvát dob a tájra,
 lángol Szent György hegye,
 lobog, mint a máglya.

De mit látok, nagy ég!
 Bence meg az Isten
 borozgatnak bent a
 cigarettafüstben.

Borozgassanak is,
 mert az idő hitvány!
 Bencénk előtt papír.
 Az Öreg meg diktál.

De míg az Úristen
 ragyogván ott ragyog,
 két koccintás között
 Benedek dalba fog.

Összeölelkeznek,
 kart a karba fonnak,
 a csúrdöngölőtől
 csak úgy reng a padlat.

Gondolj a világgal,
 uram: sokat ittál!
 Dobrokol a Göncöl
 paripája kint, vár.

A falon hirtelen
 kristálypohár csattan.
 Benyitok a házba
 óvatosan, lassan.

– Mi történt, barátom?!
 Eljött nagycsütörtök?
 – Gyere, édes komám,
 vigyen el az ördög!

– Láttam, amit láttam:
 nem ördöggel ittál!
 De az sem kutya ám,
 ki előtted itt áll.

Hamar azt a verset,
 ide vele gyorsan!
 (Először szellemi
 szomjúságom oltsam!)

És cincáljuk Bence
 avagy az Úr versét – – –
 Sarkcsillag fordítja
 virradatba esténk.

SZARKÓMA

Megkértem fiamat:
egyezne bele, hogy
jobb lábát levágják.

Mintha kértem volna:
taszítsa tengerbe
a dög Himaláját!

Jaj, piros pillanat
fakóra válása!
Vak borzongás jár át.

Álmomban fellegek
tonnái alatt ül,
morrog a magány rám;

jön a fiam: hóna
alatt arany mankó,
s elém dobja lábát.

AKI TEMETI FIÁT

Kínjaim ege istenért kiált,
szétjajdul a fájdalom bennem:
apa vagyok, ki temeti fiát,
só, sókristály izzik szememben.

Só, sókristály izzik szememben:
apa vagyok, ki temeti fiát,
szétjajdul a fájdalom bennem,
kínjaim ege istenért kiált.

Szemöldököm, te pusztai nagy sas,
emeld égre tekintetemet:
Isten! honnan a jogod, hogy zaklass?
Ütöttem rajtad én sebeket?!

Ütöttem rajtad én sebeket?!
Isten! honnan a jogod, hogy zaklass?
Emeld égre tekintetemet
szemöldököm, te pusztai nagy sas!

A MAGÁNY MARKÁBAN

Jaj, valami nagy-nagy,
halhatatlan bánat
markolja szívemet:
ringat, renget, rángat.

Csöndek csöndje ágyad,
csöndé már a széked,
asztalod is csöndé,
csöndé a fényképed.

Kihallgatom néha,
ámulom szobádat:
magukban beszélnek,
motyognak a tárgyak.

Jaj, valami nagy-nagy,
halhatatlan bánat
sötétíti elmém,
hogy hálnék utánad.

FELESÉGEMHEZ

Gyász asszonya,
kedves,
áldott
fekete hölgy,
bánat-bántott,
szabad-e háborgatni,
mondd,
szent magányod?
Érte,
kiért a Zambézi
zokog,
ne űzd világgá
mosolyod,
a holtakat
ne ébresztgesd,
asszonyok
asszonya,
kedves!

Arany
kirakatokból,
nézd,
hazahozom
neked a fényt:
gyönyörítse
nagyra
kerek,
engem fürkésző
szemedet!

KEDVES!

Ne rettegi, ha foggal
fenyeget gonosz vád,
mert én átmosolygom
jókedvetem hozzád!

És ne sápadj el, ha
rombol az irigység:
rétet rántok köréd,
sárgát, hogy virítsék!

Ám ha mégis rád ront
a ronda rágalom:
tudd, hogy fáj nekem is,
fáj nagyon, fáj nagyon.

SZEPTEMBER ELEJÉN

Csillagászati ősz. Vasárnap.
Szelek tornáztatják a fákat.

Fel-felnyög egy jegenye: korhan.
Arcán rémület, vád, iszony van.

Lépdelek, ősz, őregen, árván
útjaidnak hosszúdad árnyán.

Ne göncölödj, hét csillag, értem!
Nem akarok meghalni még, nem.

Lüktet, minden sejtem sajog: szeress ma.
Keresztfa vagyok, eleven keresztfa.

SZEMEM TÁBORTÜZÉNÉL

Vagyok, aki vagyok.

Nagy két szemem
tábortüzénél
ragyog, aki ragyog.

De csak az lobogjon,
de csak az ragyogjon,
ha kinek énnélkülem is
ragyognia van ok!

Vagyok, aki vagyok.

Agyam dzsungelében
sejtelem,
köd,
titok.

Ám én a nagyfényű fagyban,
fönn,
a csillagos magasban is,
árvácskát nyitok.

Vagyok, aki vagyok.

Öreg,
magányos,
őszezüst ember,

kinek megmosta lábát
a Tenger,
kinek megmosta lábát
A TENGER.

HALKAN

Bocsánat,
ezer bocsánat,
de én megöregedtem.

Nem leszek ott a
barikádon,
ahol elvérzett annyi
álmom,
lázás,
lázadó ifjúságom.

Bocsánat,
ezer bocsánat:
a lélek ép,
a test sivár rom.

BAKTASS CSAK

Mit motyogsz,
öreg,
magadban?!

Zöld ág döfi át az eget,
nyit rajta nagy rózsá-sebet:

tavasz van,
öreg,
tavasz van!

Gyere,
fényesítsd az eget,
nézd,
a fák hogy bolondoznak,
a földről,

mit vakond mozgat:
emeld föl
a tekinteted!

Felejts el mindent,
ami bánt!

Tán
az utolsó kikelet
doppingolja már szívedet.

Baktass csak,
öreg,
baktass:

Nap iránt!

NEHOGY ITT HAGYJ!

Özv. Horváth Eleknéhez

Kis rédicsei örökmozgó asszony,
hogy ég kezed alatt a munka,
lányod mellől könyörgöm hozzád,
nehogy itt hagyj,
nehogy itt hagyj te is
magunkra,
kis rédicsei örökmozgó asszony,
akit meggyönyörített
a munka,
a munka!

Házad fölött,
a téli ég alatt,
ha majd huszonegy holló suhog át,
sejted-e,
mondd,
véled-e hallani,

hogy mit is üzen
hitvesed,
unokád?

Kis rédicsei örökmozgó asszony,
lángol kezed alatt a munka,
én,
a vejed,
esedezem hozzád,
nehogy itt hagyj,
nehogy itt hagyj te is
magunkra,
kis rédicsei örökmozgó asszony,
akinek megkérte kezét
a munka,
a munka!

FEKETE SZÓ

Szécsi Margit temetésén

Szakad a hó az urnádra,
Margitka,
szakad a hó,
fúj a szél is,
ez a seszínű bitang,
ez a magamutogató,
szakad a hó az urnádra,
Margitka,
szakad a hó.

Nagy László ölébe
temetünk,
ott a helyed,
oda való,
Nagy László ölébe
való vagy,
te fekete fény,
fekete szó.

Senki sem járt-kelt
a földön
kerekebb szemmel
nálad,
neked sugdosta
csütörtök
a szebbnél szebb

csodákat:
senki sem járt-kelt
a földön
kerekebb szemmel
nálad!

S íme,
szomszédod lett a
márvány,
a kurva márvány,
hallgatok érted,
Margitka,
egeket átkiáltván,

kihallgatom
a kerge kozmoszt,
s ahogy lassúdan
ébredezek,
elállják utamat
a fejfák:
könnyet,
havat és
himnuszt nyelek.

SZÉCSI MARGITHOZ

Nem illendő a búcsúszó,
de szólnom kell a sírodnál:
tetőtől talpig ében gyász
ragyogtat, renget és rongál.

Te fellegetforma füstasszony,
elillant árva, itthagytál,
hiányod gyötri csak szívem,
hiányod, drága Margitkám!

De nem sírásra kértem szót,
mit Isten vár, mit Isten les.
Vagány voltál! Remek költő!
Sugárút vitt a szívedhez.

AKKOR

Ejtőzöm akkor én a föld alá
szétszigorodott arccal, holtan.
De mintha ég és föld is mondaná:
mindig leszek, mert mindig voltam.

ISTEN!

Már azt hittem,
legyűrtelek,
már azt hittem,
tértem a torkodon,
már azt hittem,
végzek veled,
már azt hittem,
szívedet rombolom,

amikor lelked,
a láthatatlan,
föltámadt újra:
száz alakban!

MI TÖRTÉNT?

Mi történt veled,
mondd,
mi történt,
hogy mindenről lemondtál
önként,
s mint egykedvű pálma
a szélben:
legyintgetsz csak
úton-útfélen?

Mi történt veled,
jaj,
mi történt,
hogy a halálhoz szegődtél
önként,
s vagy remetéje
a hallgatásnak,
kit az Isten is
megaláz csak!

Hova tűnt
hímpora hitednek?
A hited,
a hited hova lett?!
Oly árva maradtál
nélküle,
mint halott mellén
az amulett.

BETEG VAGYOK

Félve búcsúztatom el a Napot.
Az égbolt szinte félrebillen.
Térdelhetnék is, volna rá nagy ok,
de nincs Isten, jaj nincsen Isten.

Dől belőlem a csönd, úgy hallgatok.
helyettem eb rí, ló nyerít fel.
Sajog minden idegsejtem, sajog.
Megáldozom egy Mellerillel.

NINCS ÚJ A NAP ALATT

Unatkozik a Hold, ásít.
Állok alatta egymagam.
Énem, a jobbik, a másik,
az elmúlással vitázik:
ő immáron sallangtalan.

Ám engemet Isten ámít!
Szökik előlem, fél, vacog.
Várjak a feltámadásig?!
Sem egyházi, se világi
dogmák bolondja nem vagyok.

ÉN ÉDES DERENGŐM

Mit tehetnék érted
sebtiben, rögtön,
mit tehetnék érted,
hogyan élj örökkön?

Érted, kinek a föld
cella már, börtön,
mit tehetnék, mondd, mit,
hogyan élj örökkön?

Én nem élek ostyán,
keneten, misén:
de föltámasztalak!
Hogyan? Tudomiséen.

Élj örökké, fiam,
én édes derengőm,
kit a fekete csönd
fényre nem ereszt föl!

Mit tehetnék érted,
hisz a harsonahang
se távol, se közel,
csak harang bong, harang!

Ő a legelső vers,
ő az első dallam:
félelmek fókusza
a növekvő agyban.

Mennyit, mennyit, mennyit,
mennyit tűnődtem én,
amíg rádöbbsz, bentem,
hogyan Isten költemény!

Mit tehetnék érted,
mit is tehetek én?
Vacogtat a bánat,
remegtet a remény.

Hiányod fagyától
a bazalt reped meg!
Végzem fényes munkám:
betűkbe temetlek.

NÉGYSOROS

Engem nem istenget a pápa.
Kinövöm lassan férfikorom.
Hetvenhét tengernek vagyok a barátja.
Nőm van. Borom van. És mosolyom.

CSILLAGKÖZI CSALÓ

Kimutattad fogad fehérét,
te csillagközi csaló,
vérét vetted fiamnak, vérét,
sajogtatja sebem a hó,
kimutattad fogad fehérét,
te csillagközi csaló!

Hogy gyűlöllek, ó hogy utállak,
megfertőzi szájam a szó,
szétjárványul a dal utánad,
ettől leszel mindenható,
hogy gyűlöllek, ó hogy utállak,
te, te csillagközi csaló!

MAJD SZÁMOLUNK

Nem törtél meg, nagy Isten!
Tőled meg nem törtetem!
A játszma látszólag tiéd,
ám vívjuk rendületlen.

Majd számon kérem tőled
én: apámat, fiamat!
Szívem jegén rőt rianás
jajdul végig: rianat.

Te otromba, bumburnyák Isten!
Te, a kozmosz böhöm-nagy ökre!
Halálom után majd számolunk!
Hiszen te élsz, élsz mindörökre.

ADIEU BANDI

Földhöz vágta Bandi a Bibliát,
csak úgy nyekkent!
Mert unta már a földi hitvitát
a mennyekkel.

Belátta végül is, belátta ő:
Isten balján
ragyoghat egy berberhamita nő
vagy egy talján.

Utolsók-e az Utolsó hajók?
Örök naszád
kürtje bűg a ködben, kutatja, hogy
hol a hazád.

LEVÉL ISTENHEZ

Drága Senkim!

Végtére is ki vagy te?
Végtére is ki vagy te,
mondd?!

Agyunk csillagi sejtelve?
Vagy mennyei bolond?
kihez hiába sírunk,
zokogunk,
mert nem tudja:
mi a gond!

Mutasd,
mutasd meg hát,
mutasd meg hát magad,
te,
kit immár a félvilág
tagad,
tagad,
tagad!

És tagadlak én is,
Drága Senkim,
látod,
tagadom ostoba,
hülye túlvilágod,
tagadván tagadom,
amint látva látod.

Megmondanád, hogyan,
hogyan is volt szíved
egy karonülőnek
sorsát gyászba vonni?

Megmondanád?!
Mondd csak!
Már nem tudok zokogni.

És van-e sejtelled
arról, hogy mit érez
a vággyvert menyecske,
ki öltözik gyászba,
talpig mint a holló,
s a denevér este?

S ha sújt tekintete,
az cikkanat fecske.

Nincs neked sejtelled
arról, mit gondol a
fekete menyecske.

S miért nem kaptad el
selyem cukorkámat?!

Röpült, vidult feléd
a fellegek alá
egy cifra vasárnap,
napján ama józan,
fényes csalódásnak.

Hallottam én hallván:
szomorú cukorkám
földre miként esett,
bánatában szegény
be is szakajtott egy
laskás töklevelet.

És akkorát koppant,
nagyobbat annál is,
amikorát szívem,
a gyerekszív dobbant.

MI LENNE, HA?

Hajnalodik.

Tízezer tör,
talán az Istené,
hasogatja fölöttem,
a kondor egek vásznát.

Mi lenne,
mondd,
mi lenne,

ha most az egek urát
csakúgy lekomáznád?

Gyere,
öreg harcos,
üljünk ide a Hold alá,
hatalmasítsuk a hajnal csöndjét,
mielőtt sátrát bontaná!

Tudod-e,
vén róka,
te csillagközi csibész,
megszeppent lelkek
tejútonállója,
gengszter,
kurafi,
vigéc,

tudod-e,
ki ül itt melletted,
tudod-e,
ki az,
ki csepül:

egy ember,
egy esendő ember,
akinek szemébe
sarki fény remekül,

s nem fut előled többé,
nem fél,
nem menekül,

hanem szemedbe
vágja a világot
büszkén,
szemtelenül,

mert eloroztad az ifjúságát,
felét te,
felét a politikusok – – –

Virrasztok veled itt,
kék borzongás jár át,
mert óriás Nap kel,
s zuhog a fény, zuhog:

gyűlölöm,
Isten,
gyűlölöm

személyi kultuszod!

VÉLEM CSAK AZ IDŐT

Kántor Péternek

És szólott hozzám akkoron az angyal,
suhogott rajta sárga tűz-selyem:
pusztulhatatlan vagy te, halhatatlan,
ezt üzeni néked az istenem.

Kevély angyal, mondd meg az istenednek:
az agg idő alkalmazottja, én,
nem kérek tőle mást, csak azt az egyet,
fogócskázzon fürtjeim közt a fény.

Öreg vagyok, immár kikezd a rozsda.
Szemem homály, vélem csak az időt,
ki a múlás ösvényét kitaposta,

s delejezi a rajta lépdelőt.
Előtte reng a csillagközi rosta,
s ő rostál, rostál minden mérhetőt.

A VARJAK NEM FELEJTENEK

Varjak a városban,
megannyi fekete rongy,
hollók,
a dögvész madarai,
ránk szabadította őket a tél,
ránk uszította őket az éhség,
feketéll tőlük az utca,
bakacsinba vontak a terek,
megszállták a kukákat,
szórják,
cincálják a szemetet,
a szemetet,
keresik a húst,
a lódögöt,
de ma még nincs hulla,
ma még csak a KÖZÖNY
csúfítja városom,
hát csalódottan húz
északnak a csapat,
csőrükön szürke csönd ül,
vissza-visszanéznek,
zargatja őket az emlék,
hogy hátha eldördül,
hátha eldördül...

ELJÖVEND

Majd eljövend országotok,
siettetí már az Isten,
meginterjúvol engem is:
„Hogy-hogy itt kuksolsz a sitten?!”

Ejnye, ejnye, Jóisten úr,
hisz tudja jól, tagadom önt,
és az egész pereputtyát – – –
Oppardon, melyik fülem csöng?!

Nem, nem a bal, nem is a jobb,
hanem a harmadik, uram,
amivel ürbe fülelek
kíváncsian, szomorúan.

Bizony mondom, a harmadik,
a harmadik fülem csönög:
hívtalak, nem jelentkeztl,
ezért nyüvöm itt börtönöd!

Körmeim alatt a vérfolt
érted virít, pironkodik.
Fölöttem a nagy pecsét Hold
megbélyegezi sorsom itt.

Majd eljövend országotok,
hetvenhét harsonás bomol,
tűvé teszitek hazám, de
én már alulról szagolom...

IMA

romhalmaz
romhalmaz
romhalmaz

háború
háború
háború

irgalmaz
irgalmaz
irgalmaz

irgalmaz
irgalmaz
irgalmaz

rajtunk a
fekete
mámorú

romhalmaz
romhalmaz
romhalmaz

ISZONYÚ LESZ

Ó, nemcsak én,
jaj, nemcsak én,
elmúlik egyszer minden,
megfeketedik majd a fény,
haldoklik tó és tenger,
homokba fulladnak folyók,
partjukon gyászfák zörögnek:
íme, a világ, világod!
Öröknek hitted, öröknek.

Iszonyú lesz a bosszú itt,
a bosszú iszonyú lesz itt,
mert nem kell a Földnek az
élet,
nem kell,
nem kell
és nem kell,

megúnt bennünket a bolygó,
csillagi parancsra sújt,
ver,
hiszen millió éve nem volt,
nem volt egyetlen perc sem,
amit ne vont volna gyászba:
kőbalta, lándzsa, fegyver!
Iszonyú lesz a bosszú itt,
mert a Földnek:
az élet nem kell.

Kapkodhatsz akkor, szép fajom,
rakétád a hőben rád ég,
összekunkorodik az út,
a Hold pirosra vált épp,

nem enged el: megöl a Föld,
– fekete bölcsőben ringat,
a mostoha úrból sem int
egyetlen árva csillag:

tankjainkhoz törpítetted
gyönyörű álmainkat.

HOZZÁSZÓLÁS

Én most csak annyit mondanék:
borong, mereng, szorong a nép.

Miért nem az országrontók
fizetik vissza a kontót?!

Mert ránk szabadítják, édes párom,
a földi árut csillagi áron!

Tönkretenni a hazát: érdem?
És hová tűntek észrevétlen?

Villájukban sunyítanak.
Be ne süss hozzájuk, te Nap!

MUTASSATOK EGY CSILLAGOT

Mutassatok egy csillagot,
egy remete planétát fákkal,
s mindent örökre itt hagyok,
no persze, ha kinő a szárnyam!

Átrepülve majd hazátok fölött,
szikratávíron dízsürgönyözök:
ÚGY VÁGOM ISTEN KARÁMJA ELÉ
A BOLYGÓTOKAT, MINT MARHATÖKÖT!

ÓMEN

Azért,
mert ennek az országnak
Hortobágya van:

nem kell
föltétlenül
ökörködni!

POLITIKUSOK

Hogy mit is csinálnak
a politikusok?

Így válaszolt a vén,
a sokat tapasztalt:

– Hát mit csinálhatnak mást,
mondjátok,
mit is?!

NÉGYSZÖGESÍTIK
A KEREKASZTALT.

SZÍVÉLYES AJÁNLÁS

Ezt!
Minden kormánynak:
ezt ni!!

(Hogy legyen min nevetni,
hogy legyen min nevetni.)

Én nem ugrom ki az ablakon,
nem nyitok magamra gázcsapot,
kötélen sem himbálózom
világgra-nyelvet-öltve:

eljön úgyis a gyönyörű utód,
hogy helyemet betöltse.

Ezt!
a kormányok kormányának is:
ezt ni!!

Tollam által dicséretükre
nem íratik fecni,
de cetli sem,
cetli.

Ezt ni!
Ezt!!
Ezt ni!!!

CSALÁDFA

Tombol a mamut. Verme döng, duhog.
Partján vakogat, vigyorog ősöm.
De hát neki is anyja, apja volt!
Hatalmas ég, hát hol is kezdődöm?!

Szürkül, virrad, homályt rombol a Nap.
Félve sompolygok a tükör elé.
Látom őket és látom magamat:
csüngök egy ágról fejjel lefelé.

Ó, DRÁGA DÉLELŐTT!

Ó, drága délelőtt, de régen láttalak!
Nem évődöm veled, dehogyis bántalak,
csak hát ami igaz, az igaz: valóban
rég nem találkoztam déli harangszóval.

Ekkor tájt még alélt vagyok, szinte félholt,
de ha a marcipán kakas kukorékol,
oly gyorsan pattanok én ki amaz ágyból,
mint akit puskából lőttek ki, puskából.

RÍMHELYZETBEN

Ablak előtt platán.
Asztalomon Platón.
Merengek a Plútón.

*Szigligeti alkotóház,
3-as szoba.
1989. október 13.*

SZELLEMI HASMENÉS

Mondja,
mondja,
mondja csak
mondja,
mert magába szívott
mindent,
akár a spongya,
és most ontja,
ontja,
egyre csak
ontja magából,
hogy aszongya,
aszongya...
s mondja,
mondja csak
mondja!

EGY KÉPESLAPRA

Nézd,
micsoda szép
képeslap!

Fiedlernétől
kaptam,
kaptad.

Vállad mögé
ámulom hát
a csuromfény
Niagarát,
hol örökké
cseng a vízcsepp,
és minden csepp
a te kincsed.

RAJTAKAPVA

Szeméremdombod bozótosában
nyakon csíptek egy ürgét a cigányok.
No gyere, fussunk, fürge Linácska,
mert pofozkodni velük nem kívánok!

AGYÓ!

Most,
hogy a szerelem sátrát
összedúltam,
köpőcsésze pinácskák
odvába sercintek, agyó,
ti zokogtató gyönyörök,
percek,
agyó,
ti holdnagy valagok,
seggek,
hágató ingerek,
meredek
estek,
takarodjatok
innen a francba:
mit ingereltek!

MÁRTIKON

Te kékharisnya vagy,
én meg selyembéli
tricolorral tüntetek itt:
érti, aki érti,
érti aki érti!

Husadik hónapja
lőtávolban élünk,
a vak Isten a tanúm rá,
hogymi nagyon félünk,
hogymi nagyon félünk.

Te csak akkor voltál
félig halhatatlan,
mikor vágyam piramisát
púpozta a paplan,
púpozta a paplan.

Te kékharisnya vagy,
én meg selyembéli
tricolorral tüntetek itt:
értse, aki érti,
értse, aki érti!

MÁRTA!

Nem tudlak elfeledni!
Nincs rád sem ír, se balzsam.
Hüvelyfertőzés gyötri
kedvencedet: a farkam.

ÜZENET

Ne lássalak többé! kináld
másoknak vérdús ajkadat!
Madzaggal összevarrt pinád
fölsebezte a farkamat.

*Szigligeti alkotóház,
1989. november 26.*

MINARET

Ez ám a meredély!
Sem ága, se göcse.
Vajh, kinek mered ily
fennen föl a pöcse?!

KÉKHARISNYA

Bárisnya, gyönyörű bárisnya,
magácska hupikék-harisnya?!

Mint látom, nem zoknit stoppol itt.
Kegyed a külügynek dolgozik!?

UTCÁN

Hová ilyen sebbel-lobbal?!
Minden utcán hangyaboly van.

Asszonyom, Ön miért szalad?
Nincs a boltokon még lakat!

A csarnokban csuka, csirke,
kolbász, hús várja s csiperke.

Uram, Ön merő verejték!
Majdnem feldönt. Menjek
arrébb?!?

Hát te, öcsike, hová futsz?!
Meglásd, kerekék alá jutsz!

Az ég fényes példát mutat:
rajta átbandukol a Nap.

DURUZSOLOM A FÜLED BE

Kerekedik szépen
ötvenedik évem,
gurulhatunk a semmibe
édes feleségem!

Hiába könyörgök,
int Lucifer s dörmög:
micsoda lapocka, háj, fül,
pocak, far és körmök!

Mert pokolra szállunk,
Istened úgy döntött.
Tulipiros tepertőt süt
belőlünk az ördög.

Hát csak arra vigyázz,
mielőtt oszolnál,
úgy tedd le a valagadat,
hogy oda ne kozmálj!

S én majd duruzsolom
a füledbe halkan:
ugye, kedves, milyen forró,
helyre kicsi katlan?!

VEDELEM A VELTELINIT

Vedelem a veltelinit,
ne szólj rám, Te Örök asszony,
azért költő, ha ki költő,
hogyan vedeljen, hogy virrasszon!

Cigarettám Ábel-füstje
jegenyésül Isten felé:
áldott az Úr, pláne ha van,
térden csúszok színe elé.

Ám addig én meg nem halok,
amíg ama rút pokolban
nem nyittat kocsmát az ördög.
Mert hol kocsma van, ott bor van!

Bánom is én, hogy Lucifer
milyen ádáz bűnről szaval!
Fővel bukok a katlanba.
Lelkemig leiszom magam!

SZINTE SZISSZENT

Hű, de nagy gólt rúgott Isten,
csakúgy reng a csillagháló!
Bevágódott, szinte szisszent,
az újhold a kapufáról.

Soha még ilyen remek gólt!!!
De nem!! Nem érvényes! Les volt.

KÁLVÁRIA-ÉNEK

*Eleget éltem,
uram,
eleget.*

*Harminchárom éves vagyok,
mint glóriás gyermeked,
harminchárom éves.*

*Vállamra
ormótlan keresztfa nehezül:
ballagok hozzád
a Koponyák Hegyére.*

*Látod,
nem kísér senki.*

*Apámat megölték,
anyámat a magány ríkatja valahol,
feleségem, fiam tovariadtak tőlem,
a szájtáti tömeget pedig én
löktem el magamtól.*

*Hallgass meg hát,
uram:
ne riadj meg
a daltól!*

I.

Küszöbén az estnek,

csillagfakadáskor
dalba fog az ember,

ha már fáj a sorsa:
nagyon szépen fájjon,

küszöbén az estnek,
csillagfakadáskor.

II.

... és akkor fölriadtam,
uram,
vendégek aludtak lakásunkban,
keresték hajnalban a nagykest,
azt hittem,
engemet akarnak megölni,
mert hentes volt a férfi,
civilben mészáros,
felesége meg alkoholista,
eleven pálinka-temető,
attól rettegetem,
hogy hetvenhét szőke koca után
most az én véretem
futamítják majd meg.

De a félelemtől
újra elaludtam.

Arra emlékszem csak:
csipkegalléros sört
iszunk a Déliben
állva, toporogva.

Aztán asszonyomat,
kis rosszcsont fiamat,

no meg a két rokont is
fölkísértem szépen
az expressz-vonatra.

Elmém sírkertje őrzi már
örökre,
miről beszélgettünk.

FIGYELEM! FIGYELEM!
TIZENHÉT ÓRA HARMINC
PERCKOR
GÖCSEJ-EXPRESSZ INDUL
ZALAEGRSZEGRE
A HATODIK VÁGÁNYRÓL.

A VÁGÁNY MELLETT
TESSÉK VIGYÁZNI!

És megcsókoltam őket sorra.
És le akartam szállni.

Ám a folyosó tömve volt
katonákkal,
az ajtó pedig messze.

Katona katona hátán,
mint egy tömegsírban.

Közben a vonat elindult.

Engedjete!
Le akarok szállni!!
Ne vigyetek engem a Don-
kanyarhoz!!!

Nekem virág nyit
Voronyezsben is,
virág nyit:

fekete virág pompázik,
gyászlik.

A legutolsó pillanatban
leléptem a vonatlépcsőről,
nyolc-tíz apró lépést
futottam előre,
és úgy éreztem,
mintha egy láthatatlan lépcsőn
lépdelnék fölfelé,
föl,
föl a magasba...

III.

Esteledik a Zéró
kilométerköve:

sötétedem én is.

Csillagok bronzából a Mester
most önti fölém
az egek nagyharangját.

Fúj a szél is.

Végem
van.

IV.

A Lánchíd presszó
kerthelyiségében ültem,
pontosabban: darvadoztam
egy hideg kávé mellett.

És mintha figyelt volna valaki.

Körülnéztem.

Úgy három-négy méterre tőlem
egy hamvadthajú öreg
bámulta magányom.

Vén spicli lehet,
gondoltam magamban,
Isten besúgója,
a túlvilág kéme.

De mit bámul annyira?
Csak nem buzi a szentem?!

Ó, igen,
értem már,
a versem,
az ártatlan,

a Zúg Március című,
no meg a tömeges
letartóztatások...

Látok,
uram,
látok!

V.

De mit is látok én,
hatalmas Isten?!

Nem otthon,
a szomszéd lakásban ücsörgök,
az asztalon poharak,
és ámulom piros borodnak
színeváltozását,
nem szólok senkinek sem,
csak előtted fedem föl
beteg, botor agyam
egy-egy látomását.

Éjfél után vetődöm haza,
félíg tébolyultan.

VI.

Mintha hatalmas hangszóró
üvöltene rám
a falból:

TE GYÚLÖLÖD A
ZSIDÓKAT!!!
UTÁLOD A CIGÁNYOKAT!!
MEGVETED A
BERBERHAMITÁKAT!

NEEEEEEM!!!
NEM IGAZ!!

ÉN MINDEN NÉPET
SZERETEK!

Mert a népek nem gyűlölik
egymást.

De olykor vezéreiket
egy kanál vízben
meg tudnám fojtani,
szentigaz.

HA ÍGY VAN,
AKKOR HÁT SZAGGASD
MEG
RUHÁID!

Levetem atlétatrikómat,
és darabokra tépem.

TOVÁBB!
TOVÁBB!

Lehúzom alsónadrágomat is,
de csak harmadjára sikerül
belőle kilépnem.

Nézem a falat,
várom a hangot.

Csönd.

Állok tanácstalanul.

Csönd,
csönd,
csönd.

Aztán lassan,
komótosan,
széjjelszaggatom gatyámat.

Bólogatok
magam elé meredve,
szótlanul,
bambán.

Egy hirtelen mozdulattal
átölelem vállaimat,
és egy óriási szívdobbanást
érzek.

Tenyereimet mellemre szorítom,
és uramisten:

két szív dobog a mellkasomban!

VII.

Ily
nagyot
szív
csak
csillagon
dobban,

mikor
a
szellem
magára
döbben.

VIII.

Ijedtemben
lehuppanok az egyik fotelba,
aztán dúdolni kezdem,
majd énekelem,
végül már üvöltöm:

„Annyi bánat a szívemen,
kétrét hajlott az egeken.
Ha még egyet hajlott vóna,
szívem kettéhasadt vóna.”

Üdvözöllek, Ismeretlen Szerző!

Közös betegségünket,
közös bánatunkat,
most értem csak istenigazából,
most értem csak istenigazából.

IX.

De mi ez a
babszemnyi daganat
a jobb mellkasomon?!

Meg fogom magamat operálni,
meg én, ha addig élek is!

Nem kell hozzá más,
csak egy zsilettpenge,
meg egy kis bátorság.

Zsilett van,
bátorság is akad még!

Először függőlegesen
metszem föl a daganatot,
majd vízszintesen.

Még csak föl sem szisszenek.

Letörölöm a vért,
a váladékot,
és leragasztom a sebet.

Háttal az ablaknak,
háttal a hatalmas virradatnak,
elnyúlok meztelenül a heverőn.

Egy pillanatra elszenderedem,
de föl is riadok menten.

Hallásom annyira kifinomult,
hogy hallom azt is,
ahogy a parányi szemcsék
cikkantják az ablaküveget.

Harmadnapja már,
hogy egy falat sem megy le
a torkomon,
hogy egy szál cigarettát sem
tudok elszívni,
én,
a nagy dohányos:
csak a vizet iszom,
a vizet,
azt is csak tenyeremből,
mert gyűlölöm az aranyszélű

poharakat,
tányérokat,
gyűlölöm ezt a bearanyozott
világot,
és félek,
rettegek:

megmérgez valaki.

Röpke időre
ismét elszundítok,

de föl is riadok hirtelen,
mert azt álmodom,
hogyan anyámmal közösülök.

Röstelkedem magam előtt,
csóválom fejemet:

mi nem ér még engem,
uramisten,
mi nem ér?!

X.

Édesanyám!
Mi van akkor,
tudod-e,

tudod-e,
édesanyám,
mi van akkor:

ha megőszült
magzatod
álmában

visszaordít
öled
odújába?

XI.

Átülök a heverőről
a fotelba,
háttal a napkeltének.

Nem vagyok rá kíváncsi:
én a holdat rettegem most,
az egek mozdonyának
ütközőjét,
a nagy teleholdat,
ami olyan fényes,
akár egy sikoly.

Borzongok.

Előbb a jobb karomon és
combomon mered égnek a szőr,
aztán a balon.

Suhogást hallok.

Hát eljöttél hozzám, angyal?!

Ki küldött ide,
mondd?

Kondor Mester talán?

Vagy te vagy az, Génusz?!
Te tündökölsz itt köröttem?
Te bizsergetteted,
te horzsolod a bőröm?!

Valaki csönget.

Kicsit megnyitom az ajtót,
és kilesek a résen.

Fiatal cigányasszony áll odakint,
és már hadarja is,
hogy használt ruhákat,
cipőket venne.

Engemet meg gyötör a gondolat:
vajon megmutassam-e neki magamat
meztelenül,
vagy ne?!

Hirtelen mozdulattal
szélesre tárom az ajtót.

Az asszonyka végigmér,
vár egy kicsit,
majd iszonyatos rikácsolásba kezd,
sarkonfordul,
futásnak ered,
és elküld engem a fészkes fekete fenébe,
szitkaitól csak úgy zeng a lépcsőház.

Ám nekem a szemem se rebben,
arcizmom se rándul,
sőt,
minden szégyenérzet nélkül
csukom magamra az ajtót,
nagy,
barna,
bolondító magányom
ajtáját.

XII.

Kisfiam szobájában
állok a könyvespolc előtt,
szemezek az ELSŐ
MESESKÖNYVEM
című kötettel.

Föltétlenül el kell olvasnom! –
motyogok magamban.

Ám a következő pillanatban
Mohamed jut az eszembe,
meg Mekka,
a híres zarándokhely.

Igazis! – de merre van Mekka,
meg Napkelet,
Napnyugat,
Észak,
Dél?!

Szinte koppan,
ahogy leesik tekintetem a padlóra.

Négyzetesen rakták le a parkettát,
és én éppen a közepén állok.

Nincs más – dűnnyögöm magamban –,
mint letérdelni,
meghajolni,
és megcsókolni a padlót
minden égtáj szerint.

Így Mekka is megkapja a magáét!

Már harmadszor pusziom a parkettát,
és verem bele orromat a fába,
amikor ismét csöngetnek.

XIII.

Lábujjhegyen lopakodom az ajtóhoz.
Kilesek a kukucskálón,
de nem látok senkit.

Ki az? – kérdezem rekedt hangon.

Én vagyok.

Áve Maria! grácia plena.

Áldott legyen
a te méhednek gyümölcse,
áldott!

Keresztet vetek az ajtóra,
és kitárom sarkig.

Ott állok
szomszédasszonyom előtt
meztelenül.

Látja,
remegek tetőtől talpig,
hát szép lassan felöltöztet,
aztán magamra hagy.

De az ajtót nem csukja be.

Rövidesen
egy tányér levessel
tér vissza.

Megkóstolom.

Enyhe undor
és hányinger fog el.

Mi az, nem ízlik? – kérdi.

Nem – gondolom magamban –,
de nem szólok semmit.

Miért aranyozott a tányér széle?!
– csattanok föl hirtelen.

Mert így szebb.
De mondd csak,
mi bajod van neked az aranyozott szélű
tányérokkal?

Semmi, semmi, csak arra gondoltam,
hátha beleolvad a levesbe,
és megmérgezi.

Ugyan ki akarna téged
megmérgezni?!

Például a feleségem.
Meg az anyósom.

Bolondságot beszélsz.
Miért mérgeznének meg?
Hiszen szeretnek mind a ketten.

Akkor miért égették meg a fiamat
abban a kurva rédicsi kemencében?!

Milyen kemencében?!

Ebben a kemencében! – bökök rá
a TISZATÁJ című folyóirat egyik rajzára.

A rajz valóban nagyon hasonlít
anyósoméék rédicsi házára,
ám a különbözőségek most
elkerülik figyelmemet.

És te is a cinkosuk vagy, Marika!

Hát hogy lennék én a cinkosuk?!

Úgy, hogy állandóan beszélgettek egymással!

Beszélgetünk?!

Igen, beszélgettek!

Mégpedig a virágok nyelvén:
illattal!

Van bennetek valamilyen szerv,
amivel fölfogjátok
a legtávolabbi illat-üzeneteket is.
Ezért szereti hát minden nő annyira
a virágot!

A férfiakat vádoljátok durvasággal,
és közben
ti vagytok a csöndes ragadozók.
Nézz szét itt!

Tüskés,
karmos,
mérgezőld növények mindenütt.
A virágok levele lándzsa alakú.
A kanapén,
a fotelokon
leopárdfoltos pléddek.
Nyakatokban nyuszt-,
nyest-,
nyúzott coboj-
és ezüstróka-prémek.
Ragadozók vagytok,
rettenetes ragadozók!
És hogy erre most kell rádöbbenem,
harminchárom évesen!
Irtózom tőletek.

Tőlem is?

Ha nem volnál itt,
tőled is.

De te itt vagy mellettem,
neked kipanaszkodhatom
magamat,
elmondhatok mindent,
ami fáj – – –
És ez így van jól.
Köszönöm neked.

Kérdezhetnék tőled valamit?
Tavaly például miért nem
idegesítettek ezek a semmiségek?

Semmiségek?!

Igen, semmiségek.
Mert amiket most elősoroltál,
azok igenis semmiségek,
jelentéktelen dolgok
egyedtől egyig!

Neked igen,
de nekem nem azok.
Tudod, mire jöttem rá?

No?

Hát arra,
hogy ti nem a Föld lányai vagytok.
A ti igazi hazátok a Hold.
Tőle függök,
az ő parancsait teljesítitek.
Össze is vérez benneteket
minden hónapban.
Valaha a Földön csak férfiak
léteztek,
halhatatlanok voltak,
és boldogok nagyon.

Aztán megjelentetek ti,
a Hold lányai.
Elcsábítottátok őket,
erős borokkal megrészegítettétek,
alájuk feküdtetek,
és ordító csecsemőket
szültetek nekik.
Így vesztették el a férfiak
halhatatlanságukat,
így lettek halandók mind.
Ma sem csináltok mást,
csak összegyűjtitek
a férfiak spermáit,
átadjátok a holdfutárnak,

aki közvetít a Hold
és közöttetek.
Ma is láttam egy ilyen angyalt
a metróban.
Úgy tündökölt a csat
a nadrágszíján,
majdnem megvakított.

Fáradt vagy,
feküdj le!
Jó éjszakát kívánok.

És rámc sukta magányomat.

XIV.

Könnyű jó éjszakát kívánni,
de mi van akkor,
ha nagy ívben elkerül az álom,
perzsel szemem parazsa,
perzsel,
iker lyukat éget
a sötétre.

Állok a fekete falitükör előtt
az előszobában.
Odakint dereng már,
innen-onnan rigófüty hallatszik.
Kirajzolódik lassan a tükörképem is.

Ki vagy te,
szerencsétlen ember,
mondd,
ki vagy te?!

Írtál eddig
százegynéhány verset:

ez minden vagyondod.

Mosolyogsz,
derülsz,
olykor dühöngesz,
tombolsz,
és röhög rajtad a világ.

Mint egy fehér pecsét,
elcsattan tükörképemen
az első köpés.

Ki vagy te,
mondd,
szerencsétlen ember,
ki vagy te?!

Van feleséged,
gyermeked,
egyiket imádod,
másikat remeged,
menekülsz előlük mégis,
bújnál a föld szívébe.

Újabb köpés csattan
a tükör üvegére.

Ki vagy te,
ki vagy,
szerencsétlen ember?!

Betűk remetéje,
kiért remeg a tenger.

És pontot köpsz,
fényeset,
a mondat végére.

XV.

Valaki kopogtat.
Kitárom sarkig az ajtót.

Jaj,
te vagy,
te vagy az,
te vagy az, Marika,
suttogom sóhajtón.

Belép,
ránéz a tükörre.

Mi ez?
Mi történt itt?!

Volt egy kis elszámolnivalóm
magammal.

És ezek a köpések
a tükrön?

Nem a tükrön,
hanem tükörképemen.
Nagy különbség!

Virrasztottál megint
egész éjszaka?

Az önvizsgálat előtt
elnyomott az álom.
De tíz perc múlva
hirtelen fölriadtam,
mert azt álmodtam,
hogy kigyulladt a lakás.

Rohantam a beépített
szekrényekhez,
ahol fülledt könyveim
teljesen átmelegedtek már.

Tehetetlenül álltam
előttük,
tapogattam őket,
és arra gondoltam,
hogy percekben belül
rámlobban itt minden.

A félelmem csak növekedett,
amikor rámeredtem
arra a rekeszre,
amit csak fejszével
lehet fölfeszíteni.

Hát persze! – gondoltam,
ide rejtették
a lehallgató készüléket,
és itt kuksol valahol
a gyújtózzsinór kigyója is,
várván a megváltó szikrára.

Tombolt a halálfélelem
már bennem,
óriási energiájú
idegláz rázott meg
tetőtől talpig.

Kiszaladtam a folyosóra,
s mivel a liftbe nem mertem
beszállni,
legyalogoltam a lépcsőn
a hetedik emeletről
a földszintre.

Ám zárva voltak az ajtók.

Egek ura! – kiáltottam,
hát itt kell elpusztulnom!

Eszembe sem jutott,
hogyan a zárhoz
kulcsaim is vannak.

Visszalihegtem hát
a lakásba,
aminek ajtaját
nyitva felejtettem
szerencsére.

Mondd,
ez mikor történt?

A tükörfelenet előtt,
úgy éjfél tájban.

Éhes vagy-e már?

Hidd el,
nem tudok enni.
Egy falat sem
megy le a torkomon.
Csak a vizet vevelem
marékszámra,
csak a vizet.

Kávét sem kérsz?

Azt se.

Hát akkor
magadra hagylak.
Próbálj meg aludni.
Délután négyre hazajön
a munkából Tibor,
és akkor kivisszük Tibikét
levegőzni.
Jó?
És tollasozunk is majd,
ha lesz hozzá kedved.

Nagyon jó, válaszoltam,
és becsuktam mögöttem
az ajtót.

XVI.

Aki hosszú évekig
kollégiumokban lakik
vagy szűk albérletekben,
az megszokja a cellát,
a bezártság élményét,

és immáron
saját lakásában is
csak a pici konyhában
érzi magát igazán jól.

Így vagyok vele én is.

Könyökölök
a konyhaasztalon,
és azon tűnődöm,
hogy ki is ez a Tibor
tulajdonképpen.

Annyit tudok róla,
hogy Marika férje,
Csepelen dolgozik,
szakmája fűró-marós,
és két gyermek apja.

Szeretem,
mert becsületes ember.

De:
ennyi lenne csupán
az igazság?!
Véletlen dolog,
hogy szomszédok vagyunk?

Lehet:
őt bízták meg
a csepeli munkások,
hogy vigyázzon rám.

Hiszen
annyi a béemes
a házban, mint a nyű!

Vajon
mire készülnek délután?
Eljött
a megmérettetésem ideje?

És ő volna
a fölvezető ember
a próbatételhez?

No,
majd meglátjuk.

Lehajtottam fejemet
az asztalra,
és azon nyomban
elnyomott az álom.

Telefoncsörgés
ébresztett föl
három órakor,
de téves kapcsolat volt.

Érdekes,
hiába aludtam át
hosszú órákat,
az agyam
ugyanott folytatta
töprengéseimet,
ahol abbahagytam.

Továbbra is
marékszámra
vedeltem a vizet
a csapból.

Nem tudom,
a víztől-e
vagy sem,
de újra elkapott
az idegláz.

Olyan remegés
fogott el,
hogy az egész testem
rángott,
remegett,
mint a betonbontó
légkalapácsos emberé.

Asztalomon
ott feketéllett
a Biblia.

Vaktában fölütöttem.

Szerencsétlenségemre
éppen Jób könyörgésénél
nyílt ki a könyv:

„Kiálts csak!”

Kinek kiáltsak,
egek,
kihez kiáltsak én?!

És fölszakadt
mélyről,
nagy erővel
belőlem az üvöltés:

Pistáám!
Kormos István!!
Gyere értem,
barátom,
mert meghalok menten!!!

És elindultam a lakásban
kötelet keresni.

Hála az égnek,
nem találtam sehol.

Akkor odaléptem
a konyhaablakhoz,
kinyitottam sarkig,
hogy majd kiugrom.

De megcsapott
a meleg levegő,
hunyorogni kezdtem
a fényben,
és azt vettem észre,
hogy ha hunyorítok,
akkor a Nap is
elhalványul,
ha meg kinyitom a szememet,
akkor kisüt,
kifényesedik a Nap
újra.

Így játszottam percekig
a tüzes csillaggal,
és éreztem,
hogy egyre erősebb vagyok:
óriási energia
áramlik belém
tetőtől talpig.

XVII.

Jöhetsz most már, Tiborkám!
Állok a próba elébe!

És mintha
összebeszéltünk volna:
kopognak az ajtón.

Kicsit megszeppentem,
de pillanatok alatt
rácba szedtem magamat.

Kemény,
határozott kézfogással
tessékeltem befelé
a küszöbről.

Nem,
nem,
nem megyek be,
a család
itt vár a lift előtt,
gyere,
kimegyünk
sétálni egyet.

És valóban,
ott toporogtak már
a liftajtó előtt
mind a hárman.

Marika,
szatyrában a tollasütővel,
Ildi,
a kislányuk,
és a gyerekkocsiban

hason fekve Tibike,
a drága csöppség,
aki csupa szíj volt.

Elindultunk.

Fölnéztem a hatalmas,
tízemeletes házakra.

Minden ablak
tárva-nyitva volt.

Tehát itt is tudnak
a gyulladásveszélyről?!

Csak nem meri
szóvá tenni senki,
hallgatnak,
mint dinnye a fűben.

XVIII.

Ildikó és Tibor
a csöppséggel maradtak,
tologatták a parkban,
és játszottak vele.

Mi meg Marikával
tollasoztunk.

Kezdetben
egészen jól ment a játék,
csak aztán észrevettem,
hogy egy-egy röpülő
labdának
néha félméterrel is
mellé-mellé ütök.

Ez a terep
közvetlenül egy kicsi
református templom
szomszédságában volt.

Mögötte
négy hatalmas,
két méter mély
alapgödör,
majdani épületek
számára.

Egyszer aztán Marika
túl messze ütötte el
a tollaslabdát,
közelébe az egyik
gödörnek.

Nem futottam,
csak szép lassan
ballagtam érte.

A gödrön keresztül
palló volt vetve,
amin át épp egy
munkás libegett.

Félúton megállt,
visszanézett rám.

Ezt én
hívásnak véltem,
letettem a labda mellé
az ütőt,
és elindultam utána.

XIX.

Nagy nehezen
átevickéltem a pallón,
vissza se néztem
Tibiékre.

Ahogy partot értem,
leültem a gödörből
kihányt földre,
és láttam,
hogy Marikáék
szedelőzködnék,
és indulnak hazafelé.

No,
gondoltam,
most kezdődik
az én pokoljárásom,
a rég várt próbatétel,
a „három a magyar igazság”.

Ami legelőször is
szemembe tűnt,
az egy fölvonulási
épület volt,
egy sebbel-lobbal
összeütött faház.

Fölálltam,
és elindultam felé.

Az ajtótól öt méterre
megállított egy tábla:
DOHÁNYOZNI TILOS!

Automatikusan
zsebembe nyúltam,
és máris füstölgött
a cigarettám.

Minden slukkot
élvezettel pöfékeltem
a tábla felé.

De nem történt semmi.

Végre megjelent
az ajtóban egy férfi,
aki ingerülten
rám ripakodott:
dobjam el a cigarettát
azonnal!

Hohó,
bácsikám,
gondoltam magamban,
ez csak az első próba volt,
hol van még a harmadik?!

Eltapostam a csikket,
és új cigarettára gyújtottam.

Erre megindult felém,
megállt előttem,
és kiütötte a számból.

Én félrelöktem,
aztán berohantam
a faházba.

Ő meg elszaladt
segítséget kérni.

Balra nyílt
egy kis szoba,
tele szerszámokkal,
ruhákkal.

A szoba közepén,
két lyukacsos téglára téve,
villanyrezsó duruzsolt,
rajta serpenyőben forrt,
zubogott a lecsó.

Mint a villám,
úgy hasított agyamba
egy Nagy László-idézet:
„Beócián házat emelhess.”

Úgy,
Beócián,
tehát:
cián!

Ciánt öntöttek hát a lecsóba!

És nekem meg kell innom.
Szó nélkül.
Fenékig.

Ez hát a második próba!
Íme: a büntetésem.

Mert nem vagyok jó költő.

Mert megmérgettem,
és könnyűnek találtattam.

Csepűrágó vagyok.
Rímkovács.

Hirtelen három
félmeztelen férfi
tört be a szobába.

Gyorsan megmarkoltam
a serpenyő két fülét,
és hatalmasat kortyoltam
a forró lecsóból,
ami természetesen
sebesre égette a számát.

Ám fájdalmat nem éreztem.

Megragadtak
mind a hárman,
de csak nagy ügyel-bajjal
tudtak kituszkolni
az udvarra.

Szaladtam vagy tíz-tizenöt
métert előre,
aztán megálltam,
és szembefordultam velük.

Elindultak felém.

Középütt egy barna bőrű
dromedár sötétlett,
kezeit ökölbe szorította.

Egy lépésre tőlem
megálltak.

Még a testszagukat is
éreztem.

A dromedár merőn nézett
a szemembe,
majd így szólt:

Ide figyelj!
Mé nem mégy innen
a büdös picsába?!

Azért,
mert ti nem munkások
vagytok!

Hát mi a lófasz?!

Béemesek.
Akik itt egy katonai
objektumot építetek.

Erre a dromedár
állon vágott,
én pedig
féltérdre estem.

De nem vesztettem el
az eszméletemet,
gyorsan fölugrottam,
és usgyí,
elfutottam előlük.

Hallottam,
hogy mind a hárman
a kutyákért kiabálnak,
jöttek is gyorsan,
és utánam eredtek.

Én közben
vagy húsz-harminc hatalmas
betontömbhöz értem,
amikből görbe
vaskampók álltak ki.

Azt gondoltam,
ezekben legalább
ezer voltos áram van.

Akkorákat dobbant
a szívem,
mielőtt megmarkoltam
őket,
mint a búcsú ringlispilje
alatt a nagydob.

Ijedtemben
beszorultam
két betontömb közé.

A kutyák
már a sarkamban
voltak.

Arra gondoltam,
hogy úgy járok,
mint Jákob
az angyalokkal:
kificamodik
a csípőm.

És ekkor
megtörtént a mai nap
első csodája:
mögöttem
a kutyák megtorpantak,
és szűkülve,
vinnyogva
visszakotródtak.

Nagy nehezen
kiszabadítottam magamat
a betontömbök közül,
kezemet zsebre vágtam,
és elindultam

a dömperek sóderos útján,
sajnos,
nem hazafelé,
hanem épp ellenkező irányba.

XX.

Erős kátrányszag
csapta meg az orromat,
émelyegtem,
szájamon keresztül
szedtem a levegőt,
és egyszerre
belehasított a fájdalom
ajkamba,
nyelvembe,
torkomba is.

Napáldozat volt.

Ahogy visszanéztem
a református templom
csillagos tornyára,
kétségbeestem.

Nem tudtam, hol vagyok.

Az építkezés területén
beljebb nem mertem menni,
mert három-négy száz méterre
tőlem hosszú,
fekete földsánc
állta el az utamat.

Oda fognak temetni!
– suhant át az agyamon.

Megálltam az út szélén,
szinte vigyázzba vágtam
magamat,

és órákig nem mozdultam
egy tapodtat sem.

Csak agyam kaleidoszkópja
mutatott percenként
szörnyűbbnél szörnyűbb
képeket.

Először is
a síromat akartam
megásni.

Ásó,
kapa,
lapát nélkül.

Egy pillanat múlva
mégis úgy éreztem,
hogy lábam előtt tátong
a sírgödör.

És mintha valaki
feküdne benne.

Te vagy az,
Viktória?!
Nekem édes egyetlenem,
te vagy az?!

Én.
Gyere,
feküdj ide mellém!

Hogy kerülsz te ide?

Itt dolgozom
egy étteremben.
Felszolgáló vagyok.

Felszolgáló?

Az.

No,
majd egyszer
meglátogatlak.

És tovatűnt a hallucináció.

Csak egy pillanat
műve volt az egész:
máris azt hittem,
hogy én vagyok Jézus Krisztus.

Tőlem vagy kétszáz méterre
beindítottak egy dömper.

Na,
ha már Krisztus vagy,
csinálhatnál egy csodát is!

Itt jön ez a dömper,
állj elé,
és állítsd meg
magadtól egy méterre,
ha tudod!

Kiálltam
az út közepére.

Szememet behunytam,
és óriási energiával
arra koncentráltam,

hogy előttem egy méterre
álljon meg a dömper.

Ahogy közeledett a fény
és a motorzúgás,
úgy növekedett
bennem a hit,
hogy tényleg én vagyok
Jézus Krisztus,
a jehovisták megváltója.

Tíz méterre
lehetett tőlem
csak a dömper.

Kezemet ökölbe
szorítottam,
fogaim szinte
„csillagot csikordultak”,
hirtelen farkasszemet néztem
a lámpák fényével,
és megtörtént a csoda.

Tőlem egy méterre
megállt a dömper.

A sofőr leszállt,
odajött hozzám,
és a kezét nyújtotta.

Jézus Krisztus vagyok,
mondtam.
Ugye, hogy maga
szabolcsi?

Igen,
az vagyok.
És jehovista?

Az.

Hát akkor
mondja meg a többieknek,
hogy eljöttem.

Gyöngéden a hónom alá nyúlt,
és visszavezetett az út szélére,
ahol az előbb álltam.

És otthagyt egyedül,
egyedül a nagy éjszakában.

XXI.

Egek ura,
mióta állhatok én itt
egy helyben!

Zsibog,
sajog,
zsiborog már a lábam
talpamtól ágyékomig.

De lépni nem tudok
egy tapodtat sem.

Csak állok feszesen,
szinte vigyázzban.

Pilinszky János szép szavával
szólva:
„Fáradt vagyok. Kimeredek a
földből.”

És valóban:
egy percre el is szundítok,
egy percre csak,
csak egyetlen percre.

Ám ez elég ahhoz,
hogy isteni energiával
töltekezve
ébredjek föl.

Első gondolatom az,
hogy lézersugárral
két egyenlő részre
vágjam a Földgolyót,
valahogy úgy,
ahogyan a dinnyét szokás.

És már látni is vélem,
amint az előttem
álló betontömb
reped ketté.

Hirtelen oldalra lépek,
nehogy engemet is
két egyenlő részre
hasítson.

És víz, és víz, és özönvíz,
tengerek tengere
köröskörül!

De senki sem
merül ám el,
az emberek függőlegesen
állnak a vízben,
akár a csikóhal,
és beszélgetnek.

Olyan a víz felszíne
a rengeteg kobaktól,
akár a dinnyeföld
szüret előtt.

XXII.

Látomásom
néhány pillanat alatt
tovatúnt.

Csak álltam
az ijesztő-nagy Hold alatt,
feneketlen kútjába
meredten,
megkoszorúzva
a kozmosz csillagaival.

És szólítottam Amerikát,
és szólítottam Szovjetuniót,
és szólítottam Franciaországot,
és szólítottam Angliát,
és szólítottam Kínát:

ne tekintsétek
ellenségnek
egymást,

ne öljetek,
ölelkezzetek össze,
emberek!

És az ég alján,
körben,
apró villámokkal jelezték,
hogyan értenek engem.

Kimondhatatlan
boldogság fogott el,
kimondhatatlan.

A hatalmas öröm
elindította lábaimat is,
mentem toronyiránt,
Magyarország! című
versemet szavalva.

Az éjjeliőr
két vicsorgó kutyája
nagy ívben elkerült,
de a szemüket
le nem vették rólam.

Az öreg,
biztonság végett,
bezárta őket a faházba,
és eltűnt előlem.

Mintha valaki
hívott volna,
mintha valami
vonzott volna
a házikóhoz;

sündörögtem,
somfordáltam
körülöttem,
majd egy óvatlan
pillanatban
beosontam az épület
folyosójára.

Jobbról
az első ajtó
tele volt firkálva
nevekkel.

Lázasan
betűzgettem őket.

Elállt
a lélegzetem is,
amikor
megpillantottam
apám keresztnévét.

Hát itt vagy,
itt vagy hát,
édesapám,
itt vagy!

Tudtam én,
hogy egyszer hazajössz,
sejtettem én,
hogy eljössz értem
a föld alól is,
nem olyan messze van
Minszk városa,
nem olyan messze,
hogy haza ne érnél
gyalog is,
vagy kúszva,
négykézláb mászva!

Nyisd ki az ajtót,
édesapám,
ölelj meg,
ne szólj egy árva szót sem,
csak nézzél,

nyisd ki az ajtót,
édesapám,
csókold meg a te
nagy fiadat,
aki harminc éve
vár rád,
harminc hosszú éve,

nyisd ki az ajtót,
édesapám,
hadd essek előtted
térdre!

És döngetni kezdtem
az ajtót,

dörömböltem rajta
mind a két öklömmel
sokáig,
de csak a kutyák
morogtak,
vicsorogtak
odabent.

A nagy zajra
előővakodott lassan
az öreg éjjeliőr is.

Jöjjön ki onnan
nagyon gyorsan,
mert elengedem a kutyákat!
– szólt rám mérgesen.

Félnek azok tőlem,
legalább annyira,
mint maga!
– válaszoltam.

No jöjjön csak ki,
jöjjön,
amíg szépen kérem!
– hajtogatta az öreg.

És én kijöttem.

Álljon oda az út szélére!
– parancsolt rám,
mint egy őrmester.

Odaálltam.

Hét-nyolc méterre tőlem
megállt ő is,
és szembefordult velem.

XXIII.

Kicsoda maga?	Gyereke?
Utassy József vagyok.	Az is.
Mit keres itt?	És hol vannak?
Az apámat.	Rédicsen, az ország délnyugati határán.
Itt dolgozik az apja?	
Nem.	Maga beteg?
Hát?	Nem.
Meghalt.	Akkor mi a baj?
Mikor?	Árva vagyok.
1943. február 19-én Minszkben.	És ahogyan ezt kimondtam, azon nyomban elsírtam magamat.
A háborúban?	Az öreg nézett, hosszan szemlélgetett, majd a jobb kezét szeméhez emelte, s mutatóujjával fölitatta a fájdalom vizét.
Abban.	
Nem lopni jött ide?	De nem lépett hozzám közelebb, csak faggatott tovább.
Nem.	
Akkor miért nem megy haza?	
Mert nem tudok.	
Felesége?	Hol dolgozik?
Van.	Otthon.

És mit?

Írok.

Mit ír?

Verseket.

Verseket?!

Igen,
azokat.

Abból meg lehet
élni?

Nehezen.
Pláne,
ha ki sem adják
az ember könyvét.

A magáét?

Többek között
az enyémet sem.

És ki nem engedi,
hogy kiadják?

Aczél György.

Ki ő?

Ő a szocialista realizmumus.

Fél tőle?

Nem én!

Hát akkor?!

Nem érti?

Nem enged levegőhöz
jutni!

Hej, az anyja hétszentségit!

Azt mondom én is,
habár én nem vagyok
istenhívő,
de görbítse meg őkelmét az Idő
kérdőjellé,
és ne tudjon magára
kielégítő választ adni
sohasem!

És az egyik cipője
hol maradt?

Úgy látszik,
elhagytam valahol.

Maga csak álljon ott,
ahol van,
majd én megkeresem!

És elment az öregember
egyenesen arra a helyre,
ahol órákig álltam
vigyázzban.

Nyilván,
egész éjszaka
szemmel tartott
engem.

Visszafelé jövet
a kutyákat
nem engedte ki
a faházból,
járásán látszott,

hogy úgy hetven év körüli
férfi lehetett.

De azért
jól tartotta még magát.

Jobb kezében lengette
barna félcipőmet,
öt méterre tőlem
megállt,
és odahajította elém.

Húzza föl!
mondta.

Le sem kellett hajolnom,
csak beleléptem a cipőbe,
máris a lábamon volt.

Ide figyeljen!
emelte föl mutatóujját az öreg.
Én most elmegyek,
de egy negyedóra múlva
visszajövök,
addig maga várjon itt!
Megértette?!

Meg.

Azzal sarkonfordult,
és otthagyt.

XXIV.

Szürkült már,
derengett,
ám a csillagok még
hunyorogtak.

Megfeledkezve az
éjjeliőrnek tett fogadalmamról,
elindultam a Kerepesi út felé,
dudorászva egy dalt:

„Nem szánt-vet az égi madár,
mégis eltartja a határ.
Én sem szántok, se nem vetek,
mégis elélek köztetek.”

Annyira átadtam magamat
a dallamnak, szövegnek,
hogy szépen belegyalogoltam
egy hatalmas alapgödörbe.

Szerencsémre
ott mentem bele,

ahol nem meredek,
hanem lejtős volt az oldalfal,
a fenekén pedig finom,
vastag homokréteg
hűvöslött.

Hiába estem hanyatt lent,
egyáltalán nem ütöttem meg
magamat.

A homok hűvössége pedig
határozottan jólesett
megfáradt testemnek.

Lábaimat keresztbe
raktam,
szememet a sarkcsillagra
szögeztem,
két tenyerem fejem alá
simult,
és akkor kibukott belőlem
zokogatóan a panasza.

Látsz engemet, Uram?!

ÉN LÁTLAG TÉGED IS.

Látod magányomat?

Látod árvaságom?!

LÁTOM, LÁTVA LÁTOM.

Mért sújtasz így engem?

Miért gyötörsz? Miért

hajsza magad ellen?!

NEM TE VAGY EGYEDÜL
KONOK, ENGEDETLEN.

Akkor add meg nekem,
hogy örökkön éljek!

NEM TEHETEM. TÖRVÉNY,
HOGY AKI SZÜLETIK,
AMI VILÁGRA JÖN:
MÚLJON EL. NE KÉRDD EZT!

És elaludtam a gödör
fenekén.

Amikor fölbredtem,
tűnedezőben voltak
a csillagok már.

Fáztam.

Nagy nehezen kikecmeregtem
az átkozott gödörből,
körülnéztem,
és láttam,
hogy az építkezés szélén
világ van az egyik
földszintes épületben.

Hát igen,
gondoltam magamban,
üléseznék a nagyhatalmak,
körülülök végre
a kerekasztalt!

De hogy engem
meg sem hívtak,
azt egy kicsit furcsálltam.

Arrafelé
vettem az irányt.

Ahogy közeledtem
a virrasztó házhoz,
akkor vettem észre,
hogy előtte is
óriási alapgödör tátong,
az alját már lebetonozták,
és egy öreg bácsika
csákányozgatja
a betonlyukak pereméről
a fölösleges ragacsokat.

Jó reggelt kívánok!
Csákányozgat?

Adjon isten magának is!
Muszáj most csinálnom,
napkelte előtt,
mert később megköt
a beton,
és az atyáúristen se
tudja lefaragni.

Mit szól a nagy újsághoz?

Melyikhez?

Hát ahhoz, hogy éjszaka
kibékítettem
az öt nagyhatalmat.

No fene!

Itt üléseznek ebben a házban,
ahol ég a lámpa.

Nem magát kereste itt
az éjjeliőr az előbb?

Meglehet.
De adja már ide
azt a csákányt,
hadd próbálkozzam
vele én is!

És elvettem tőle
a szerszámot,
ami először könnyűnek,
aztán igen nehéznek tűnt.
Le is vertem az egyik lyuk
szélét alaposan,
mire az öreg így szólt:
„Adja ide,
nem a maga kezébe való ez!”

Való, nem való,
mégis én békítettem össze
ezeket ott!

Az lehet,
hogy maga békítette
össze őket,
az meglehet,
de látja,
nekem mégis csákányoznom kell itt,
ahelyett, hogy aludnék otthon
a vackomon.
Ha ők azok,
akikről maga beszél,
hát csak hadd koccintgassanak odabent,
hadd koccintgassanak!
De én azért azt mondanám magának,
hogy keresse meg itt valahol
az éjjeliőrt.

Na,
isten áldja meg, bátyám,
isten áldja!

Magát is, fiam,
magát is.

És szép lassan
kimásztam a gödörből.

XXV.

Már kivilágosodott teljesen.
A Kerepesi úton
megélénkült a forgalom,
de még nem volt hat óra.

Az építkezés bejáratánál
néhány munkás
szalonnát sütött.

Amint megpillantottam őket,
futottam hozzájuk.

Emberek!
azonnal oltsák el a tüzet,
és tapossák el cigarettájukat!

De rám se hederített senki.

Nem hallják?!
Pillanatokon belül
a levegőbe röpködhetünk
valamennyien!

Itt egy atombombasiló épül!!
Siló az atombombáknak!!

Ám ők csak csurgatták a zsírt
kenyerükre nyugodtan,
komótosan,
le-leharapva egy falatot.

Emberek!!!
Akkor én,
akkor én most:
levetkőzőm meztelenre!

És elöttük,
föl-alá sétálva,
sorra dobáltam le magamról
a göncöt.

Ott álltam színük előtt
meztelenül,
csak a zokni
meg a félcipő
maradt a lábamon.

Hűvös reggel volt,
de a tűzhöz
nem mertem közelebb
menni.

A járókelők közül
sokan megálltak
bámulni meztelenségemet.

Végre az egyik
szalonnát sütő munkás
rám szólt:

„Öltözzön föl,
fiatalember,
nehogy egy másik
nyavalyát is
összeszedjen magának!”

Mivel már nagyon
fáztam,
hallgattam az okos szóra,
és szép lassan
felöltöztem.

Mire befejeztem,
megérkezett az éjjeliőr,
oldalán két rendőrrel.
Rám bökött,
és csak annyit mondott nekik:

„Ott van.”

A rendőrök odajöttek hozzám,
köszöntek,
tisztelegtek,
és kérték tőlem
a személyazonosságait.

Hála az égnek,
ott volt a farzsebemben!

Odaadtam a soványabbnak,
mert ő szimpatikusabb volt
a másiknál,
aki legalább húsz kilóval
súlyosabbnak tűnt.

Mit keres maga itt?
faggatott a kövérebb rendőr.

Magának nem válaszolok.

Mi az, hogy nem válaszol?!

Egyszerűen nem válaszolok.

Miért, ha szabad kérdezni?

Mert maga buzi.

A körülállók
térdüket csapkodták
neveltükben.

A sovány rendőr is mosolygott,
visszaadta személyimet,
valamit súgott társának,
és elment.

Én meg csak álltam ott,
tekingettem jobbra-balra,
míg végül a tömegből
kiszúrtam egy overálos férfit,
aki nagyon hasonlított
az egyik kellemetlen
ismerősömhöz.

Odaálltam elébe,
és azt mondtam neki:
„Takarodjon innen,
de gyorsan ám!”

A kövér rendőr
nem értette az esetet,
meg is kérdezte tőlem:
„Miért zavarja el?”

Mert pofátlan ember!
Mindig kér, könyörög,
kunyerálgat,
ő meg nem ad soha senkinek
semmit.
És tudja ám a disznó,
hogy sem Bence barátom,
sem én,
nem tudunk neki nemet mondani,
ha kér valamit.
Távolítsa el innen!

A rendőr belekarolt
a férfibe,
valamit mondott neki halkan,
és kivezette a Kerepesi útra.

Néztem utánuk,
s mintha az utca végéről valaki
géppisztollyal lőtt volna ránk.

Nagyon megijedtem.

Hasra vágtam magamat,
és majdnem belebújtam
egy kis téglarakásba.

Hatalmas erejű
hallucináció tört rám.

Úgy láttam,
úgy hallottam,
úgy éreztem,
hogy lőnek rám
északról,
lőnek délről,
lőnek a magasból,
lőnek a mélyből,
lőnek a szélrózsa
minden irányából,

lőnek,
lőnek és
lőnek:
golyót asszonyomnak,
golyót kisfiamnak,
tipegő jövőmnek,
hatalmas helikoptert
vélek szitakötőnek,
de az is zúdítja
rám a golyózáport,
fetrengnek a földön,
dobálok hátamra
téglát,
cserepet,
zsákot,
bújnék az anyaföldbe,
egész a magmáig,
mert szégyen,
egyetemes szégyen az,
amit a tömeg lát itt:
egyetemes szégyen!

Közben megérkezett
a mentőautó.
Hárman szálltak ki belőle:
egy fiatal nő
és két férfi.

Tumultus vett már körül,
és mindenki látni akart.

A sovány rendőr kíséretében
a mentősök átvergődtek
nagy nehezen hozzám,
de én már torkomszakadtából
üvöltöttem rájuk:

Miért nem azokért mennek,
akik engemet idejuttattak?!?
Hol itt az igazság,

mondják meg,
hol itt az igazság?!?
Nem szálllok be,
azért sem szálllok be!!
Megértették?!
Ha igen,
ha nem:

takarodjanak innen!

Miért nem száll be,
fiatalember?
Mi jót akarunk magának,
hiszen maga beteg!
mondta a fehér köpenyes hölgy.

Nem!
Nem vagyok beteg!
Nem én vagyok beteg itt,
hanem a világ!
Én csak az egyik
áldozata vagyok,
csak az egyik!

Jöjjön szépen velünk,
kérelt ismét a hölgy kedvesen,
mi meggyógyítjuk magát,
újra egészséges lesz,
csak szálljon be a mentőbe!

Nem,
nem szálllok,
mert nem golyóálló!

Hát mibe szállna be akkor?

Tankba!
Harcokcsiba!
De abba is csak úgy,
ha előttünk is,

utánunk is jön
egy-egy.

A két rendőr
meg a két mentős férfi
közrefogott,
és apránként,
lépésről lépésre
közelítettek az autóhoz.

Édesanyám!!!

Nézd meg,
nézd meg, mit csinálnak
a fiaddal,

pedig
nem loptam,
nem csaltam,
nem öltem meg senkit!
Segítsetek,
emberek,
ne hagyjatok elvinni!!
Holnap lehet,
hogy ti kerültök sorra!!!
Segítsetek!

Nagy nehezen betuszkoltak
a kocsiba,
és becsapódott mögöttem
az ajtó.

XXVI.

Jaj,
drága barátom,
Bencém,
Benedekem,
menekülj hazulról,
mert ezek utánam
biztos érted mennek,
megárvul családod,
jaj, ne higgy ezeknek,
menekülj,
menekülj,
barátom a házból,
bujdoss el a Bükkbe,
keresd föl anyámat,
majd ő elrejt téged,
vigyáz rád vigyázón,
menekülj,
menekülj,
menekülj, barátom,
ezek lehallgatják
telefonjainkat,

lemetszik dalaink
szárnyát: föl ne szálljon,
és ha olykor-olykor
az öröm elringat:
spion dilettánsok
számúzik világgá
a mosolyt a szánkról,
menekülj,
menekülj,
menekülj, barátom,
ezek megaláznak,
ezek megtöretnek,
roppantanák, zúznák
gerincünk töreknek,
s ha a szögek ágyán
derül ki, hogy fakír,
fakír vagy, barátom,
fakír, fakír, fakír:
kitüntetnek. Íme:
József Attila-díj!

Maga József Attila-díjas?
kérdezte a fehér köpenyes
hölgy,
mert látta, kifulladtam.

Nem.
Én majd csak leszek.

Honnan tudja előre?

Megérzi az ember!
A vizeletéről.
Egy erdélyi író mondta,
hogy olyanok ezek a díjak,
akár a tripper.
Előbb vagy utóbb
mindenki megkapja.

Magával nem lehet
komolyan beszélni!

Beszéljünk akkor
komolytalanul!
Hogy van?

Én jól,
mert megérkeztünk.
És ne féljen ám,
nem esik semmi bántódása.

Ne is,
mert ha valaki engem
meg mer sokkolni,
azt én megölöm!
Ezt mondja meg a
dokiknak!

XXVII.

Ketten fürdetnek a kádban,
a Figyelő kádjában.

Ne érjetelek hozzám,
kikezdték csontjaim
a kurva izotópok,
akár a furulya,
olyan a lábszáram,
akár a furulya,
és fáj,
és fáj,
és fáj,
perzseli bőrömet
ez a zubogó gejzír!

Nem gejzír ez, Jóskám.
szappanos meleg víz.

Ki szólít nevemen?
Ki ismer itt engem?!

Prétor Károly vagyok,
barátod, ápolód.
Fürdés után szépen
meg is borotvállak,
csak csendesülj kicsit,
vetve már az ágyad,
álmodat pedig én
őrzöm majd, mert fáradt,
fáradt vagy, Józsikám,
fáradt, nagyon fáradt.

Azzal mind a ketten
megfogtak,
és kiemelték a kádból.
Alig tudtam megállni,
úgy remegtem,
amíg törölgettek.

A Figyelő nagy,
hatalmas szoba volt.

Elfért benne legalább
tizenöt ág.
A közepén
egy piszkos viaszosvászonnal
letakart,
ormótlan asztal
éktelenkedett.

Az ápolók
leültettek mellé.

Lehunytam szememet,
hogy ne lássam a borotválást.

És akkor bejött
a terembe az egyik
doktornő.
Valamit mondott
Prétor Károlynak,
aki már pamacsolta
az arcomat.

Hát itt vagy, Kiskati?!

Itt vagy te is, Mezey
Katinka?

Hát Oljanó hol van,
az én János barátom,
a rettegett dzsúdós?!

Írtok-e, drágáim,
lehet-e itt dolgozni?

Lehet,
biztos lehet,
ha a lágerben lehetett.
De kinek a hangját
hallom a sarokból:!
Bandikám! Te vagy az?!

Rózsa Bandi! Szólj már!

Látod, milyen szépen
összejöttünk ismét?

Itt van,
itt van,
itt van
az egész Kilencek!
Bence,
Győri Zsiga,
Filosz,
Kovács,
Konczek!

Fiúk,
egy hét múlva
lapot alapítunk:
lapot!
lapot!!
lapot!!!

Rendben van, Józsikám!
de most a kedvemért
ne beszélj egy percre,
mert éles a penge,
megvághatom arcod!

De én csak beszéltem,
mondtam a magamét,
s mikor Prétor Károly
megborotvált,
úgy éreztem, húz, vonz,
kiált értem, kiált
a fehér vetett ág.

Legott lefektettek,
hasra fordítottak,
s mintha szúnyog csípett
volna meg altájon,
picit megrándultam,
s alig telt el három
röpke perc, túl voltam
hetedhét határon:
vitt, sodort magával
az álom, az álom.

FÖLDI SZIVÁRVÁNY

PILLANGÓ BALLADA

Futkos egy kisfiú a réten
    esetlenül, sután,
meg-megbotlik, de fut serényen
    három lepke után.

Kezében pici hálót lenget,
    csapkod, amerre lép,
ám a három lepkék se restek –
    derül rajtuk az ég.

Hazafelé, ahogy a rétet
    a harmat megeste,
a kisfiú kezére száll: egy
    halálfejes lepke.

NEM TUDOM KIMONDANI

Harminc esztendeje írok,
hullasárgák a papírok,
és nem tudom kimondani
halálodat, Jóskám!

Mert sem ígém, se metaforám,
se ferde percem, se vak órám,
hát nem tudom kimondani
halálodat, Jóskám!

Most tél van, mocskos, vírusos.
Holló kiált rám ezernyi.
És halálodat belengi
a semmi, a semmi.

ÚTON

És megy az ember, bandukol, dúdol
végig ezen a vérmocskos úton,
kalapján agonizál a virág,
gyalázza Istent, keresi fiát,

és megy az ember, mendegél, ballag,
szeme vizében fürdik egy csillag.

ISTENÉRT KIÁLT

Amit sohasem tenne:
most Istenért kiált.
Miként ha felleg volna,
s a Nap felé robogva
vinné halott fiát.

És Istenért kiáltoz,
és Istenért kiált.

UTAD VÉGÉN

Édesem, én egyetlenem,
drágám, de messzire mentél!
Utad végén az ég alja
már örökre naplementéll.

Nincs könnyem, nem zokoghatok.
El a Hold sápad helyettem,
a Hold, ez a vén, izgatott
szatírfej a fellegekben.

Buzdítanak a csillagok:
ha már ilyen árván hagytak,
rengesd fiad emlékét úgy,
miként bölcsőjét ringattad!

FÖLTÁMADÁSÉRT VALÓ ÉNEK

Harangvirág bong
sírodon:
bimm-bamm,
bimm-bamm.

Kondul az ég is,
kongatom dalaimmal,
dalaimmal.

Árva,
oly árva,
aki él:

bimm-bamm,
bimm-bamm.

Ébreszd föl fiamat,
böjti szél:

Itt nyugszik
barna dalaimban!

Bimm-bamm,
bimm-bamm.

KETTEN MARADTUNK

Köszönöm,
hogy élsz,
hogy létezel,
megköszönöm,
hogy együtt
félsz velem,
köszönöm,
köszönöm,
édesem!

Ketten maradtunk,
ketten,
ketten,
ebben a világi
rettenetben:
ketten,
ketten maradtunk,
ketten!

Ma még tavasz van,
messze a nyárvég,
ám fekete az út,
s még feketébb lesz,
ha az elmúlás
angyala rálép,
és közénk zuhan,
közénk zuhan egy
jegenyeárnyék,
s hiába hüppögsz
utánam,
kedves,
hogy várj még,
várj még – –

fekete az út,
ha az elmúlás
angyala rálép.

NAGY ÉJSZAKA

Ó, éj,
ó, éjszaka,
te csillagos,
tücskös,
enyém a hold karéja ma,
ezüstös tőle minden,
ezüstös,
ó, éj,
ó, éjszaka,
te csillagos,
tücskös!

*

Apám katona volt.

Gyűlölt,
gyilkolt,
rabolt.

Apám katona volt.

Görbe tükrödnek fókuszában
remekítsd elém,
te hold!

Apám katona volt.

Hadd lássam őt
élve,
félve,
hülye bakanóták közt
köhincselve,
rumtól remegőn!

Vetítsd eléem őt,
görbe hold:

levegő
nekem ő,

levegőm!

De hagyjuk is a százszor
eldaloltat!
Látok én itt katonát eleget!
Zsoldosait a zsoldnak.
Hagyjuk is hát a százszor
eldaloltat!

*

Magyar éj,
fekete,
üszkös,
csillagos,
tücskös,
magyar éj!

Tehet-e többet a szív annál,
hogy hajnalig virrasszon?!
Teérted is,
magány nagyasszonya,
borok
bizalmas barátnője,
édesanyám,
te álomi asszony!

Hiába remeged haza anyádat,
szólogathatod már szólván
apádat,
férjedet,
unokádat,
de a fiadat is!

Megadatik azért néha,
hogy láthatlak,
megadatik.

De te vagy,
mindenek fölött te vagy,
te vagy ama hölgy,
a sápatag,
akire minden este ráomol,
rászakad az ég,
rászakad.

Ó, éj,
ó, éjek éje,
ezüst magányunk holdja,
szerelmünk körpecsétje,
állongok alattad árván,
gyülékony páromat ölelve,
és átsüt blúzán, átdereng
ökleim aranykulcsa: melle.

Ó, éj,
ó, éjek éje,
gyászoknak gyásza,
szerelmek szerelme!

Ám messze retten tőlünk
ím, az ábránd.
Bújnánk össze ötvenévesen,
de a fiunk:

a föld alól kiált ránk.

MEGHITT MONDAT

Óra nélküled ne múljon,
vérem talpfára ne hulljon,
valaki kell, hogy őrizzen,
ha ág roppan, ha nád zizzen:
Rád gondoltam,
mert nincs Isten.

BÚNTUDAT

Hű maradok, örökre hű tehozzád:
„A dallam nem változtat szövegén.”
Legombolom zászlóul szőke szoknyád,
fakóra szívta úgyis már a szél.

De nincs zászló, és lobogó sincs szentebb,
megcsókolom fényittas szövetét:
szeretlek és szeretlek és szeretlek,
bűneim gyöngysora fölizzik, ég.

Mert vétkeztem én ellened, de hányszor!
Erőm ha van, csupán a bűntudat.
Hisz azt sikerült benned megaláznom,

ami fenségemen is túlmutat.
Igen, lehetne Istené e pár sor,
de hogy kezdjem előlről az utat!

NEM ADOM INGYEN

Mióta készülsz már
a halálra!

Szorongva,
szitkozódva,
fájva:

mióta készülsz
a halálra.

Fölesküdtél rá:
szent az élet!

Hát se mozdony,
se kés,
se méreg,
se hurokja kenderkötélnek,
se pap,
se bíboros,
sem Isten,
se lövészárók a Pilisben:

nem lehet ok,
hogyan elveszítsen!
Életemet:
nem adom ingyen.

A BÜSZKE HOLTAK

Hallgasd ki egyszer majd a temetőt!
A büszke holtak adnak ám szavukra,
tudnak mindent, miről hallgat e Föld.
Zsebükben ott dereng a mélység kulcsa.

1992

Késik halálom.
Már az ötvenegyedik
lomb zúg a fákon.

VÉGE

Az elmúlás szaga immár
belengi a Holdat.
A gyümölcsfa almát ejt a
nyár végére pontnak.

BÚS

Szeptember aranya,
vénasszonyok nyara,
lomb hóhéra, piros szél –
fák alatt sörözők,
elnézem, hogy pörög,
hogyan perren a levél:

ősz jön, bűz, rothadás.
Csak szürcsölj, kis darázs
bús poharam peremén!

SESZÍNŰ

Nincs semmi kedvem.
Gondolatom is fakó.
Seszínű fújkál.

TÉKOZLÓ FIÚ

Három falu gyermeke,
hét falurossza
elibéd térdelhet-e,
ha már a fényes szél
hátán hazahozta,
és az utat, hű társát,
egész a vén küszöbig
bearanyozta?!

Elherdálta kincseit,
eltékozolta,
rajta Isten sem segít,
hisz gyermekkorát is
világgá dalolta,
most keresi, nincs sehol,
áll a faluja fölött,
sír – – – kirabolva.

A MAGÁNY VÁLLÁN

Hajnalban alszom el,
délután ébredek.
A magány vállára
lehajtom fejemet.

Kicsit ámultatom
istennel magamat,
bazzalyog rajta, hogy
hasamra süt a Nap.

Híreket hallgatok.
Kedvem lombja lefagy.
Ágálj csak, miniszter,
papolj, fekete pap!

Miattatok önti
orcámat el a pír,
s válik hómezővé
előttem a papír.

Betűm hollóhodik,
vakog rá az ordas,
szemében sarki fény,
szőre szikrás, holdas.

AKI MEGFESZÜL

Réz Pálnak

Feketéll már a fagyal bogyója,
feketéll, feketéll, feketéll.
Ó, állj meg, Idő, állj meg egy szóra,
mielőtt havat ont a nagy ég!
Fekete már a fagyal bogyója,
feketéll, feketéll, feketéll.

Íme hajam és íme szakállam!
Csupa zúzmara-vert, csupa dér.
Állj meg hát, Idő, hogy látva lássam,
aki megfeszül egy szavadért!
Íme hajam és íme szakállam,
csupa zúzmara-vert, csupa dér.

Tükröt elébe, isteni tükröt:
hazudós-e a mű, mit ígért!?
Vagy ügynök ez is, lírai ügynök,
aki trükköket ír pusziért?
Tükröt elébe, isteni tükröt:
hazudós-e a mű, mit ígért?!

Csend gyönyöríti a választ szóra.
Kit az ének imád: remetéll.
Ne hagyj itt, Idő, álomi óra,
te futós, te konok, te kevély!
Fekete már a fagyal bogyója,
feketéll, feketéll, feketéll.

AZ ÉNEK TISZTÁSAIN

Idő, idő, te ártatlan
csillagközi téboly,
a gondolat lohol utánad,
de megbotlik néhol.

Nagy vagy, hatalmas, óriás,
örök, halhatatlan,
ám engem fehér kakas ébreszt
piros virradatban.

Létem, e röpke földi lét
csak egy pár pillanat.
Hitemet holtan is hirdetem:
anyag vagyok, anyag.

Amíg ez a planéta itt
szüli énekesét:
engem az ének tisztásain
betűk balzsama véd.

Idő, idő, te ártatlan
csillagközi téboly,
a gondolat lohol utánad,
s fénypor, csupa fénypor.

TÍZ MONDAT

A vándormadarak kulcsa hóra zárja az egeket.
A füvek sóhaja, akár a szomorúfűzeké, megfagy.
Ma még utcaseprő szelekkel barátkozom a sarkon.
Nem vagyok szegény, de a szegénység remegtet most is.
Kinek dadogjam el, ha nem neked: miért is élek?!
Nem veszem tudomásul fiunk halálát. És kész!
Két nagy szemem reflektora megszégyeníti a gyertyákat.
Fekete vitára magához rendelt az Isten. Gyere máskor!
Korbáccsa sodródna a szelek. Jaj nektek, magány jegenyéi!
Egy pohár csönd unatkozik az asztalon. Belenézek. Elreped.

NAGYAPÁM ÉS A VADKAN

Szívemig riadtam
amikor a vadkan
maga alá tepert.

Akkor ha nem lő ránk
naccságos Dóka úr:
– vagy a vadkan vagy én! –

Fújt február szele,
avarral zörömbölt,
porka havat sepet.

vérem itatósa
lenne már a hegyhát,
ez a téboly-fehér.

S nem csillogna, nem ám,
a hála sós vize
vadőrének szemén!

A KIS HARMONIKÁS

Dadogós unokatestvérem jött értem, engedne el anyám
a fonóba harmonikástól, hogy húzzam nekik a talpalávalót.
Éjfélíg nyaggattam ruszki harmonikámat, amikor eléem állt
hatalmasan, némán: legény Vincze Gyurka és barátja Turza Vilmos.

Játszd el nekünk, öcskös, az Akácos utat, különben leverjük
szemöldöködöt bajusznak! Megértettük egymást?! – Aligha.
Mert elnémul a hangszer, hallgat a muzsika csöpp zsarnok láttán is.

Egy kapualjból törtek rám. Vili szemembe világított, Gyurka ütött.
Gondolatban mindkettőjüket saját halottamnak tekintettem.

Az égen apám ellopott ezüstórája tündökölte a pontos időt.

POFON SZENT ANTALNAK

Történjen aminek történnie kell, de bárhogyan is essék,
én ennek a szilvásváradi tanárnak kitépem a haját tövestől!
Úgy pofon vágott kétszer is, hogy könny szökött a szemembe, sós víz.
Akkora kövér csöppek potyogtak ölembe, mint szülém olvasóján a szemek.

Ám nekem Isten sem cimborám, sajnos, mióta Szent Antal utamat elállta.
Délután volt, rekkenő hőség, vágytam hát fatornyos templomunk hűvösére.
Először félre akartam verni a harangot, de aztán meggondoltam magam.

Látják úgyis, micsoda láng lobog szememben, micsoda pusztító tűzvész!
Az árvák gyönyörű haragjával közelítettem Szent Antal felé, és: durr-durr.

Mint aki jól végezte dolgát, belemostam kezeimet a szenteltvíz-tartóba.

SZENTKÚT

Ékes virágszál, hozzád esdeklünk – zengték a búcsújárók
velem együtt, elől a Krisztuskeresztet a falu kovácsa vitte.
Én a tömeg végén sántikáltam, mert előző nap este
beleléptem sarkammal egy rozsdás patkószögbe. Fájt és fájt.

Keresztapu kezemet szorongatta, tarts ki, gyerek, tarts ki,
ide már csak egy köpésre van a Szentkút, vagy annyira se!
Bongtak a harangok megbolondulásig, bongtak, bongtak.

Este átvergődtünk a teleszart erdőn a könnyező Szűz Mária
szobrához, aminek fejetetejét fölemeltem: és megmarkoltam

a retket, a sós retket, amitől zokogott a Szent Szűz.

RÉSZES CSÉPLŐK

Akkora asztagokat maga Isten vélt csak a földön,
mint amik árnya közé cséplőnk beszorult dohorogván.
Hajnal négykor ébredtünk, várt féldeci törköly,
s este kilencig nyeltük a porfelhőt meg a pelyvát.

Hej, ha a drága Pócs Marikánk nincs ott a csapatban,
biz belevágom a villát én a szőke kazalba,
s úgy hagyok ott mindent, mint Szent Pál annak előtte!

Oly gyönyörű volt, oly karcsú, csupa pelyva!
Élni tanultam tőle, élni, nagy remegéssel.

Ifjúságom, Pócs Marikám, mondd, merre is késel?!

A SUSZTERÁJ URA

A mester úrnak,
ennek az ortopéd járású hatalmas suszternek
akkora tenyere van,
mint egy vagonrakó szívlapát.

Már az angyalkák cipellőit foltozza rég,
de most itt ül előttem mégis
háromlábú székén,
és egy durva ráspollyal
vakargatja hátát.

Ám ő nem rest,
ő nem lebzsel:
Ő született szeptember,
született szeptember!

Lekanyarít hát egy félhold nagyságú talpat,
begyömöszöli a hátizsákba,
átdobja rossz lábát a kerékpáron,
és irány a falu másik susztere,
aki alig várja már jöttét.

Mire besántikál a kocsmába,
már a pulton várakozik rá a féldeci törköly.

És körülfogják a potyázók,
és ő fizet,
fizet mindenkinek.

Mi is hiányozhat más még
ebből a gyönyörű napból?

Hetvenhét ördög képében
várja otthon az asszony.

CIGÁNY KESERGŐ

Én Istenem,
te világvégi Viktor,
de jó neked, szakadjak meg, de jó!
Fogad ha fáj,
visítván nem visítol,
a rekkenetben is hull rád a hó.

Én istenem,
te világvégi Viktor,
de jó neked, mennyek ura, de jó!

Ám íteld meg
furcsa üzelmeinket:
bagóért adjuk el arany jövőnk,
s letépik rólunk az utolsó inget
a sarkunkban loholók,
lihegők.

Ítéld meg hát
furcsa üzelmeinket:
bagóért adjuk el arany jövőnk.

Én istenem,
te világvégi Viktor,
de jó neked, hatalmas ég, de jó!
Fejed ha fáj
a harsonától, síptól,
csak egyet intesz: zúdul rád a hó.

Én Istenem,
te világvégi Viktor,
de jó neked, szakadjak meg, de jó!

EGY KANCSÓ BOR TÜZÉNÉL

Egy kancsó bor tüze mellett melegszen, templomában derékig ér a hó,
vagyok ama kártyabéli Makk Ász, belenémult a ledöndült harang is,
akinek tíz ujját nyaldossák a lángok, öblös torkán akadt a búcsúszó.
mert kutyája is a tűz,
viháncoló ebe.

Egy kancsó bor tüze hevíti arcom,
pillangókat pillogok magam elé,
tavaszt,
hisz úgy kell a kikelet,
akár e pohár bor,
miként e pohár bor a mennyezet alatt.

Szél,
ne jajgattasd kint a huzalokat!

Jajong úgyis az isten,
őrijöng,

Egy kancsó bor tüze mellett didergek,
hullákat hizlal a Hold,
téli csendet,
gyöngy veri ki homlokomat,
magas láz,

jaj,
a tüzet,
zsarátnokát hitemnek:

őrizd,
gerjeszd,
s húzódj arrább,
Te Makk Ász!

TÉLÉJSZAKAI SÉTA

A téli éjben
süt a hideg a falból.
Nincs menedékhely.

Igazoltatják.
Bunda zaciba téve.
Vacog szegényke.

Nézd azt az embert!
Álma fűti a vagont.
Arca csupa gond.

Ó, pályaudvar!
Óvd a hidegtől, véd meg
minden szegényed!

Mert itt az időt
ím, egy féllábú férfi
mankója méri.

S a váróterem
homályából panaszlón
fölsír egy asszony.

A HOLDRÓL NÉZVÉST

A Naprendszer harmadik bolygója,
ez a levegős,
emberes égitest,
innen,
a Holdról nézvést,
olyan lakályos planéta,
légies,
bársonyos
és vizes.

De szálljunk csak alá!

A sivatag majd fölmutatja gyermekét,
kinek napjai pillogással telnek,
riadalmas két óriás szemét
beköpi a legyek, a cecelégy,
göndör hajában zsiszegnek a tetvek:

a sivatag majd fölmutatja gyermekét,
kinek napjai pillogással telnek.

Vagy nézd egy másik ország kölkeit!

Hasuk puffadt, szemükben vád, iszony,
rágják mandarinocska ökleik,
halál xilofonoz bordáikon.
Apjuk, anyjuk tekintete beretva.
Szemmel ölnek. Eleven két keresztfa.

Ám nézz a boldogokra is, akikre
a kék öröm égboltja ráborult.
Élnének, de idehozták nyakukra
a fürtelemmel bagzó háborút.

A háború fenségünk dönti romba.
Valahol mindig dörögnek az ágyúk,
hol itt, hol ott hull hó helyett a bomba,
valahol mindig győz: egy agyalágyult.

MÁTYÁS FERENC UTÁN KIÁLTVA

Kipusztulni az irodalomból?! No nem,
ehhez nekem semmi, de semmi kedvem!
Borok vén Bacchusza, gondoltad volna-e,
hogy a rizling túléli verseid!? Nem?!

Ó, én szólhattam volna néked: menj, kapálj,
kacsold a szőlőt, permetezz! Ez illet.
Ám egyszer kivillant szemedből a halál,

hiszen csak hálni járt beléd az ihlet.
Lehet az álmaid gyönyörűek voltak.

Megölted őket mind. Avagy kiraboltad.

HANGFOGÓ

Kiss Dénesnek

Hangfogót a húrokra, hangfogót!	Hangfogót a húrokra, hangfogót!
Nem hall nagyot a magasságos isten.	Dobnál hangosabban duhogtatsz mellet.
Csak hátát ismerik a harsogók,	Föltámasztod poraiból Szolónt.
széles hátát, ami félig mezítlen.	Nézd, a múzsák máris megszeppentek.

Hangfogót a húrokra, hangfogót!
S ha már úgy érzed, koponyád reped szét:
dünnyögg magad elé egy indulót,
s dúdold világgá a Kárpát-medencét!

PIROS

Ahol az ég a földdel összeér, kútágas állong, nyurga, ösztövér.	Nyugodt minden mozdulata, kimért, ki gondolná: galambot ölt imént.
Isten remeke suhog rá, ölyü, tollászkodik a fényben, gyönyörű.	Árulkodik ám karma közt a toll, csőrén a vér s a csontok valahol.

Piros az ég, piros a pillanat,
s a piros szélben búcsút int a Nap.

A POCOK MENNYBEMENETELE

A határ felett madár lebeg.	Összecsukódik szárnya,
Vércse bizonyára!	és mint a mennykő, a hajderménkű, úgy csap le rája.
Látja a dög: a fű között pocok döcög.	Nyüszít, sivalkodik, zokog fájdalmában a kis pocok,
És levihog rá, leröhög.	

hiába
legyezi a ragadozó szárnya,
nem így vágyott ő repülni,
nem ám:

A Főpocok Birodalmába.

A vércse száll,
száll,

s lehull vele puhán,
vigyázón vigyázva
egy vén rozoga fahídra:
kedvenc kivégző hídjára.

Itt véget ér a tanító mese.

Dicsértessék hát: a Pocok neve!

BERTALANOSDI

Mi bajod lett hirtelen,
Bertalan?!

Úgy süt a Nap,
szinte cseng:
vertarany!

Ne légy hozzám szívtelen,
Bertalan!

Egyhangú vagy,
mint a szent
estharang,

Mondd,
miért bánsz így velem,
Bertalan?

Szemtelen vagy,
szertelen:
Bertalan!

Mégis-mégis,
ameddig élek én:
tied minden porcikám,

Bercikém!

HÁROM ÁRNY A MENNYBOLTON

Hunya Zsoltnak és Léka Gézának

Ittunk, iddógáltunk,
félhold volt a bárpult,
körül Gézám és Zsoltom,
nagy felhő-papucsban
toporogtunk ottan,
három árny a mennybolton.
Szóla Jeremiás:
fiúk, az Úr piás,
hallgassuk ki, hogy horkol!

A Göncölszekéren
hevert falfehéren,
keze, lába szétdobva,
lesúnyá szemeit,
tátott szája pedig
maga lőn az éj odva.
Ránk se hederített,
nem szólt, nem is intett:
bámultuk álmélkodva.

Haza, haza innen,
lám, tökrészeg Isten!
Ránk csoda nem virrad ma.
Szólék ekkor Zsolthoz:
testvér ne bolondozz:
csak csillagról csillagra!
Óvatosan lépünk,
haza kell hogy érjünk
négyre, ötre vagy hatra!

Imhol a Kis Göncöl!
Kiragyog a csöndből,
jön utánunk caplatva:
Illés fénnel fékez,
(milyen szép emlék ez!)
Fiúk, ugrás a bakra!
Nem vagyunk mi sitten:
ég áldjon, nagy Isten!
Józanodj ki hajnalra.

HOGY ÉRZED MAGAD, DZSÓ?

A bőrömben?
Hát,
kissé lötyög már rajtam,
szent igaz.

Ám lemerészkedve
tudatom alá,
ha megszédít a tam-tam,
ropom reggelig is akár,
akár másokkal,
akár magamban,
csak eredeti tam-tam legyen,
eredeti ritmus,
eredeti dallam!

De hagyjuk a csúrdöngölőt,
hagyjuk,
hagyjuk és hagyjuk!

Balladát lejtesz te,
öreg,
balladát,
míg a Tejúton gyermeked
arany mankóval ballag át,
balladát lejtesz te,
öreg,
balladát.

Feleségeddel hogy vagy?

Feleséggel megvagyok.
Látod,
arcom,
szemem ragyog:
feleséggel megvagyok.

Idekívánkozik a rím:
szeretem a barátaim,
szeretnek a barátaim.

Hát anyádról mi hír, él-e?
De csak halkán, óvatos légy!

Fehér tyúkjait eteti:
búza, kukorica, moslék –
szinte látom magam előtt,
addig babrál a kilincsen:

rászakad a csillagos ég,
rászakad a csillagos ég.

KOROM MADARAK

Rigók,
füttyösek,
drágák,
március madarai,
ti vagytok az én testvéreim,
ti fagyúzók,
árvák,
kikelet fekete lángjai,
korom madárcák,
ám ha üt az óra,
fütyülni sohase gyávák,
ti vagytok az én testvéreim,
hisz titeket is
március tüze jár át,

s ha moccan a rügy,
kiszakad torkotokból
a fütty,
a fütty,
a fütty – – –
téltemetőik vagytok,
forradalmak hírnökei,
ti,
ti,
március madarai,
színarany csőrűek,
ti vagytok az én testvéreim:
házámhoz,
Európához hűek!

PILLANATKÉPEK

Zúdul a hólé.
Riadalom a völgyben.
Kerteket önt el.

Kakas meg sas küzd.
Szalad, kiált a gazda:
„Üssed a gatz, üsd!”

Bozsog a pázsit.
Kökörcsint méh csókolgat,
kisliba ásít.

Fogtam egy gyíkot,
de nem vittem messzire.
Úgy vert a szive.

A rét csöndjére
kiteregetett vásznak
szinte szikráznak.

Zengj, békakoncert!
Vidítson szimfóniád:
bánat öl, gond ver.

Harmat a bokrot,
füvet és fát megeste.
Altass el, este!

KIKELETI HAIKUK

Barackfavirág.
Hova, hé?! – Bandukolok
a tavasz iránt.

Cseresznyevirág.
Nézd elborult elmémet!
Csillapítsd le. Fáj.

Almafavirág.
Szórd fejemre szirmodat:
gyász lepi be, gyász.

Cigánymeggyvirág.
Cigány vagyok magam is,
cigány, de cigány!

Szilvafavirág.
Ussz rád ezer hernyó,
száz cserebogár.

Körtefavirág.
Istenem, milyen csúf kis
törpe a világ!

BALETT

Almafa lépdél,
balettozik a dombon.
Pörög a fényben.

A HŐSÉG HAIKUI

VEREJTÉK

Kész idegörlőn
arcomat, homlokomat
percenként törlöm.

CSÚCSON

Hé, hahó! Vivát!
Fiam, feleségem, ó,
a csúcsról kiált.

PATAK

A patakvízben
cigánylányok fürödnek.
És mind mezítlen!

ÁRKON-BOKRON

Férfit üldöznek
árkon-bokron keresztül
a lódarazsak.

BÜKKSZÉK

Jó, nagyon jó itt!
Só-térképet rajzol ránk
a sikamlós víz.

ARANYHOMOK

Milyen más alatt! –
így a kukák sirálya.
Csupa segg a strand.

JÁRDÁN

Szava lágy, taglalt:
„Ne ugrálj, szentem!” És placcs!!
Toccsan a fagylalt.

HOLDVILÁGNÁL

Turkál, szimatol,
röfög a sündisznócska.
Pisszeg egy sikló.

TÜCSKÖK TITKA

Egyetlen hangot,
egy árva hangot húztok!
Mégsem unalmas.
Lehet egy hang is dallam?
Igen, ha halhatatlan.

ŐSZI HAIKUK

Piros gyümölcsös.
Csendes fény, lágy szél, puha.
Hull a mandula.

*

Lombriadalom.
Megtizedeli a szél
a leveleket.

*

Avarfüst lombol.
Ím, a fák arcán gúny ül,
ördögi fintor.

Zúdul a dara.
Ezüstöz erdőt, mezőt
a dér, zúzmara.

*

A fehér csendben
mókusod alatt, fenyves,
ág roppan, reccsen.

*

Vijjog a vércse.
Csőrén vacog, didereg
egy cinkervércsepp.

És hogy ne alhass,
kereng álmaid fölött
a szirti nagy sas.

TUDAKOZÓ

Harangozzák a hírt:
éjjel valaki meghalt.
Az ég arca blazírt.
Falumba tudakozón
az agg Mátra bepillant.

TÉLI MINIATÚRÖK

A tó zsebtükrén
féllábon állva alszik
gunaram, ludam.

Színezüst plakát:
tündökölteti a Nap
a domb oldalát.

Didereg Isten.
Vacognak a vének is
a tömjénfüstben.

A tisztelendő
fele fej, fele bendő:
csúszkál. Esendő.

Hátrál, fut, rohan,
az óceánba hőköl
a hó boldogan.

A Tarna patak
csupa hólé, csupa gally,
csupa sár, latyak.

Láncon eb ugrál,
nyújtózkodik a macska.
Ragyog február.

Benn tehén méléz,
kívül a jégcsapokat
feji a fény már.

Siess, kikelet!
Ne ámíts, ne hitegess!
Vérem bizsereg.

NÉGY TANKA

Ingyen a napfény.
Ingyen a miriád rügy.
Ingyen a szél is.
Drága csak a hit, a hit:
hétfőtől vasárnapig.

Az egek vásznát
fecskék ollózzák széjjel.
Alkonyul, kékell.
Legurul a Karancs nagy
hátáról a narancs Nap.

*

*

Az erdő sárga
szemaforja pirosra
vált, megálljt jelez.
Vissza is hőköl a nyár,
és ördögszekérre száll.

Kavarog a hó.
Az utcákat söprik a
boszorkányszelek.
Medve szuszog alétan,
álmában is nagy tél van.

*

FÖLDI SZIVÁRVÁNY

ZÖLDVELTELINI

Iszom és iszom.
Iszkol, inal szívemből
irtózat, iszony.

SÁRGARIGÓ

„Kell dió, fiú?!”
Kell az öreg Istennek!
Alig van fogam.

BÍBOR OKTÓBER

Piros gyümölcsös.
Csendes fény, lágy szél, puha.
Hull a mandula.

FEKETETIAC

Dollárt vegyenek!
Ropogósat! – Tudja mit,
uram? Egye meg.

BARNA TÖRZSEK

Törzsek, ti barnák!
Ki hajt elsőnek lombot?
Aki legbarnább.

KÉK SERGŐ

Várj, körhinta-ég!
Lohol, kopóként követ
árnyam, a pribék.

FEHÉR MAGÁNY

Magad maradtál,
egyszál magad. Fehérlesz.
Eresz rí érted.

EGY KIS KONYHA TÁGASSÁGA

Kedd. Éjfél előtt.
Utcalányként kínálja
magát a befőtt.

*

Mint az elefánt,
a kávéfőző fröcsköl,
gőzt fú, remeg, ráng.

*

A teáskannán
hatalmas fedő barnáll.
Kész mexikói!

*

Szódásüvegünk,
ez a pocakos lieblich:
kiköpött pingvin.

Összeborított
kocsonyás tányér pulzál,
mint pufók ufók.

*

Ni, ez a páfrány
szakasztott, mint a polip!
Les, uralkodik.

*

Szemetesvödröm
tátog a hulladékra,
akár a béka.

*

Éjjeli lámpám
hattyúnyakát fölfebém
hajtja. Vigyáz rám.

TORONYIRÁNT

HOSSZÚ FALU

Ó, hogy elfárad,
mire küszöbünkig ér
a harang szava!

TEPLOMKERT

Vasárnaponként
szájtátva itt hallgattam
a férfinépet.

A KIS DINNYETOLVAJ

Nyelvemen ostya.
De bűneim zamatát
érezem a számban.

PAP

Istennel oly jó
malmozni, bigézni! Ám
félek a paptól.

PÁPA

Nagy süvegedtől,
mi árnyat von elmédre:
nem látom Istent.

ORGONASZÓ

És hangról hangra
lépdelek föl, föl: nincslő
trónod elébe.

KINCS

Micsoda kincs is,
ha egyszer majd rádöbbsz,
hogy Isten nincs is!

UTOLSÓ KENET

Menjen a francba!
Hagyjon engemet, atyám,
szépen meghalni.

A SZÍRIUSZHOZ

Ó, fényeskedj csak
szentséges Szíriuszom!
Mi vár rád? Tudom.
Én már halálomat is
unom, unom és unom.

SZÜLŐFALUM

Ölelni kéne,
csókolni hosszan téged:
Bükkszenterzsébet!

ÜNNEPRONTÓ

Ne hagyd magadat ünnepelni,
a selymekből suhog a semmi,
szélfúttá rongy mind, tízezernyi
zászlónál sem tudsz melegedni!

Kapkodjon levegőért a szónok,
ne lelje szép értelmét a szónak,
némuljon meg, ha neved kiejti,
ne figyeljen rá senki, de senki!

Jaj, ne hagyd magadat ünnepelni,
ne hagyd magadat ünnepelni.

KIHALLGATÁS

– Mondja, ezen a tüntetésen,
ahol született hős elég:
mi volt az Ön megbízatása?

– Csőcselék voltam, csőcselék.

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ

Kérdés.

Kedves Költő bácsi! Szeretném megkérni,
hogy meséljen nekünk gyermekkoráról!

VÁLASZ:

Nos, gyermekkorom oroszlánrészét falun
töltöttem, ahol egyedül voltam testvérek.

HELYZETJELENTÉS

Itt ülök a szeméremdombon.

A TUDÓS

A tudós
éjszakákon át
kutatott,
keresett.

Végül megtalálta!

(Ott volt a szekrény mögött.)

KOCSMAZAJBAN

Behallatszik a kocsmazaj versembe,
behallatszik.

Jaj, mert naponta megfeszülök boroméért,
megfeszülök naponta.

Bánatomat nagybőgő brummogja világgá,
nagy fekete bőgő.

Isten poharamban szivárvány,
szivárvány poharamban Isten.

Törzsvendég vagyok itt magam is,
törzsvendég.

Hozz nekem pincér, gyorsan ölő mérget,
hozz nekem!

Mert gyönyörűbb a hirtelen halál
a lassú elmúlásnál.

AZ ÍRÁSRÓL

Vallató vagyok én, vallató.
Nekem kifecsegi titkát a tenger,
megmutatja mélyét a tó:
vallató vagyok én, vallató.

De vádlott is leszek, vallatott.
Ám a színarany csönd obulusával
nyelvem alatt csak hallgatok.
Vádlott is leszek én, vallatott.

Az írás számomra gyöttelelem.
Temérdek éjfél és megannyi hajnal
verejtéke vall csöndesen:
az írás gyönyörű gyöttelelem.

LORCA

Készülj a hattyúdaaaalhoz!
Kezet tarkóra!!
Falhoz!!!

ÖRÖK PILÁTUS

A Hold üres lavórjában
mosom kezeimet.

MEGJEGYZÉS

„Egyszerű” embereknek
titulálnak titeket:

a nagyszerűek,
a bonyolult lelkek,
a makulátlanok,

akiken jókat derül a magas ég,

mert gőgösek,
pökhendiek
és hülyék!

PONTOS IDŐ

Hold,
holdam,
bolondítóm,
a mindenség mozdonyának
vagy-e az ütközője,
avagy a brassói Fekete templom,
toronyórája lennél?

Mindegy,
bánom is én,
mi vagy,
csak mutasd nekem a pontos
időt,
nehogy ott végezzem én is
a sikolykék sínek között!

GORDONKÁRA

Ha meghal egy dallam a gordonkán,
s fölzokog az alt, jajong a szoprán,
különös, furcsa borzongást hoz rám,
ha meghal egy dallam a gordonkán.

INTÉS

Vigyázzatok, fiúk!
Nem bátrak: vakmerőek
vagytok, büszkék, hiúk.
De megőszít majd az út,
polcon rothad a könyv meg.

K. B. PORTRÉJA

Kiskun arc. Konok.
Szítja szemét a távol.
Elidegenül.

FILLÉRFA

Haiku Kiss Annának

Ami van, örök.
Zörög az égigérő
fillérfa. Csörög.

JELET HAGYTAM

Ó,
elmúlás,
egyetlenem,
te pamutpuha-macskaléptű,

meg-megáll gyér hajam között,
s hosszan eltűnődik a fésű:

ó,
elmúlás,
kegyetlenem,
te lasszóhurok-ölelésű!

Megköszönöm neked, hogy élhettem.
Jelet hagytam magam után, nyomot.
Éltettem az életet, éltettem!
Az én síromnak szája mosolyog.

ISTEN FAGGATÁSA

(1992-94)

WESTERN SOCIETY

1900-1950

A NAGY ZARÁNDOK ÉG ALATT

Az ég alatt, az ég alatt,
akár a kormoráncsapat:
szárnyal az idő napra nap
a nagy zarándok ég alatt.

Hajnal van, dél van, alkonyul,
fellegek csordája vonul,
pulizza szellő pásztorul,
s az este lassan ránkborul.

Hajadra holdvilág vetül,
pillánkra lepke álom ül.

MOSOLYOD IRÁNT

Földek paplanát
már-már megemelinti
a moccanó mag.

Nézd a kétfejű
és nyolclábú kutyát, hé!
Megjött a tavasz.

Susztarbogarak
sütkéreznek a napon.
Lekapom kalapom.

Cseresznyevirág.
Nekivágtam, neki én
mosolyod iránt!

VIRRADJ RÁM

Piros az ég,
majd kicsattan,
páráll a föld,
szárad,

szelek
bő szoknyái után
kapkodnak
az ágak.

Énekek éneke:
tavasz,
virradj rám
nagy fényben,

és akard,
hogyan asszony után
kiáltozzon
vérem!

ROMA ROMANTIKA

Úgy néz rám az én szeretőm,
mintha szarvas volna,
szeme unszol epekedőn:
vinném a vadonba.

Róka ugat, kuvik rikolt,
ágyunk mohabársony,
reflektoroz a telihold:
hempergünk egymáson.

Részeg a mindenség, részeg!
Izgul értünk, biztat,
orrát az ég üvegéhez
nyomja ezer csillag.

Én cigánkám mindörökkön,
látod: nincs tapintat
sem az égen, sem a földön!
Nagy szemed kivirrad.

FEKETE TÜNDÉR

Tündér volt, fekete tündér,
ágyak elegáns vándora.
Ámulhatunk tovatűntén,
mert vissza nem jön már soha:
tündér volt, fekete tündér,
ágyak és vágyak vándora.

Férjek jöttek, férjek mentek:
fölnevelt három gyermeket.
Irigyelték is a szentek,
ezer híve volt, rengeteg.
Férjek jöttek, férjek mentek,
de maradtak a gyermekek.

Egyszer, egy piros éjen át
virrasztott vele a tenger.
Sugárzott szeméből a láz.
Elaludt. És nem ébredt fel.
Egyszer, egy piros éjen át
remegett érte a Tenger.

POKOLI NÉMBER

Álmaimnak nagyasszonya,
te,
te pokoli néMBER,
halálfejes lepkém vagy te,
szélvert fekete lángom,
ijesztő lidércem,
veled vívodom hajnalig,
csókolom lábad előtt a földet,
vessen lángot,
szórjon szikrát,

ha már alattunk bársony
a zöld gyeP –
ontsa verejtékét a homlok,
fürödjön tajtékban az ágyék,
mit bánom én,
ha összeomlok,
ha bőröm bőrdre ráég,
csak ontsa verejtékét a homlok,
tobzódjon tajtékban az ágyék,
amíg a vágy ég,
a vágy ég!

ŐSZ VAN SZERELMEM

hosszán az útnak
lombok tovasárgulnak
bánatnak bűnak

*

me glátszanak már
fákon a madárfészkek
üres mind nézhedd

*

mondd ördögszekér
hány bukott angyalt fuva-
rozol te ledér

száll az ökörnýál
elpattant gordonkahúr
brong vonótlanul

*

mért nyögsz ezüst húr
ké rdezd utassy apót
utazik a pók

*

lassúdad eső –
ólom egekből hull rád
a szomorúság

látod szememben
barna bánat bandukol
ősz van szerelmem

HARAG MÚLTÁN

lassan
sárga csöndben
ahogyan az ősz előtt
levetkőznek a fák

bontsd meg
barna blúzodat te is
ejtőernyőzön köréd
a szoknyád

és fújd el dühöm
fátylát nagy szememről
már nem haragszom
rád

pedig szavaid ökle
úgy sújtott szívemre
elefántot is
megtántorított volna

de immáron ajkam
mint fát a zúzmara
tetőtől talpig
összecsókolna

REMEKÍTGETEK

harsog a hárs
lombja herseg
alighanem
vihar készül

remekítgetek
egy verset
párom szelleméhez
ékül

s ahogy az ég
arca mérgül
szándékom is
egyre szentebb

odalopni
asztalára
ama villámlátta
verset

AKIT LOSONCI ANNA ÁHÍT

Költőt belőlem te neveltél,
kicsit magad is költő lettél,
mert szerettél,
nagyon szerettél.

Eger városnak szépe voltál,
derekad karcsú aranyoltár,
rámhajoltál:
zsoltárra zsoltár.

Fakadt a fű, ahova néztél,
dagadt a szívem, ha becéztél:
sebes idő,
lassulj meg, késsél!

Tizenhét éves vagyok, suhanc,
hagyj itt örökre, hová suhansz
idő, idő,
te nagyárnyú arc!

Én vagyok itt Balassi Bálint,
akit Losonci Anna áhít – – –
Szerelmünk helyén
ősz fűszál ing.

SZÖRNY

A szörny,
akit magamban hordok,
mosolyog rám.
Én meg vicsorgok.

Dőzsöl agyamban,
vedel, zabál,
sugall, parancsol,
dúl, kiabál.

Gyomra gyehennáján
a végzet
hetvenhét szüzet
elemésztett.

És most:
te következel, drága.
Szemet vetett
a szörny bokádra.

Hagyd a fonalat!
Aki fonta:
gombolyítsa föl
a teliholdra!

Minek ide kard?
És pajzs minek?
Somolyog rajtuk
a szörnyeteg.

Új ütközet ez,
új harc, új tusa:
reng agyam roppant
labirintusa.

Csak azt nem tudom
még: a te szörnyed
ki fékezi meg?
Magára szörnyed?!

Mert itt én esem
el, én. Bokádért
én halok itt meg!
A szörny tovább él.

KOPONYÁM TÁVLATA

Szédelgek az utcán,
az est rámomolt.
Koponyám távlata tébolyít,
a hold.

Lenni vagy nem lenni,
hamletül vizslat,
röntgenez tetőtől
talpig egy csillag.

Mit válaszolsz neki, mondd?
Azt, hogy magyar vagy?!
Nem értik a múzsák
értelmét szavadnak.

Légy hát egyetemes,
titokzatos, konok,
mint a fény szemedben,
s ajkadon mosolyod!

RONGY IDŐ

Micsoda rongy idő!
Eső, nyirok, latyak.
Dilemmázik a köd:
város, itthagyalak?

De nem győz meg senkit
a tétovázása:
jaj annak, akinek
köd a nagykabátja!

Bújhat a kazalba,
meleg lépcsőházba,
rejtethi hajnalig
egy vagon homálya.

Álmodhat jobb hazát,
amíg az ég alól
föl nem tör pirosan
ama nagy szemafor.

NÉZZÉTEK OTT AZT AZ EMBERT

Nézzétek ott azt az embert,
sárban, pocsolyában fetreng,
megszégyeníti a tengert,
jaj nézzétek azt az embert!

Kis hősök, ti nagymerészek,
ne dobjatok reá követ,
hiszen az élettől részeg,
részeg az élettől, s öreg.

Anyja halott. Apja halott.
Párja prostituált lett.
Él egy fiuk Kanadában,
félországot lóvá tett.

Hajnalban majd hazatalál.
Üres a ház, kong a konyha.
Minden sarokból a halál
heherészik vigyorogva.

Tovasárgul az ősz lassan.
Foghegyről köszönti a tél,
bólint mégis, s a magasban
megrándul a kenderkötél.

CSÁKY SZALMÁJA

Ne keltsetek nagy riadalmat:
Csáky szalmája ím az ország.
Tudhatjátok már: mi a gyarmat.
Világgá hírelik a morzsák.

Szorong a sok kirakatablak,
a bábukát mind megmotozzák,
az utca zeng, a lárma zaklat:
csörömpöl egész Magyarország.

Sajog a fényben ezer kardlap:
láttok ti még itt forradalmat,
forradalmat.

HAMIS NAP

Részeg rovarok a fényben,
virrasztó lámpám bűvöletében,
vélik,
megtalálták a Napot,
hódolnak neki hetvenhét körrel,
már vonzza őket a viaszosvászon,
potyognak asztalomra sorban,
szánom őket,
szánom,
hevernek hanyatt szanaszéjjel,
mint lakodalmak részegei,
szárnyuk béna,
potrohuk bársony,

lámpám,
a hamis napot leoltom,
hogy mindenik
lásson.

Jaj,
mert magam is,
apró legényke,
hányszor de hányszor
taszítódtam az álnok fénybe,
és most,
ahogy újra gyermek lennék,
szájba ver durván a legszebb emlék,
ellők az idő asztalától,
ellők:
hiszen én voltam a rajtanácselnök,
harminckét gyerkőc
gondja bújt
szívemhöz.

És boldog voltam,
igen,
boldog és boldog,
lobogtattam a beutalót,
az engedélyt a Balatonhoz,
csókolgattam a térképen
ama tintakék foltot,
boldog voltam,
igen,
boldog és boldog!

Ám
Egerben eltérítettek,
letagadták az egyszeregyet,
hiába dicsért kísérőm
egekig,
ők letagadták
a csillagos eget is,

ragyogták felém:
vár rám egy kastély,
parkerdő,
halastó
s egy virágzó kolhoz.

(Dolgozz,
kis üttörő,
tied lesz a jövő,
csak dolgozz,
dolgozz!)

Tóalmás,
hagymaföld,
laboda
meg paréj,

ötvenegy,
szószegés,
rossz álom,
fanyar éj.

HOLNAPTÓL TE MESÉLSZ

No,
gyere te mezítlábas,
libazöld kalapos lurkó,
kivezetlek a suszteráj bakancsosából,
fordíts hátat a falusi meséknek,
hiszen a nagyvilágban is
kaptafa minden,
kaptafa,
gyere te klottgatyás
kicsi taknyosom,
te,
úgy érintsd kezemet,
mintha liliomot fognál,
mert holnaptól te mesélsz,
bizony,
te mesélsz immár!

MILLPENGŐ-PILLANGÓ

én
?????? ?????
minden ünnepélyesség nélkül
kijelentem
hogy vágtató soraim pegazusáról
a lagzis csengőket leakasztom
és bedobom a költészet kelléktárába
lomnak

soraimat olyan
szeszélyesen tördeli majd a ritmus
miként gyerekmarmom
térdemen a mogyorófa-vesszőt

a jambust én egy sánta
nyugdíjas parkórtól tanultam
most visszaadom néki
nagy-nagy szeretettel

sántikáljon kedvemre sokáig

ám szonettre csak halálom előtt
remekítsen isten

a tér galambjai
hadd futkározzanak pirrichiuszokban
rebbentsék föl innen ezt a tapsos békét
ami ellen ágál már a csecsemő is

ha kell
kengurut hozatok daktílusziából
ugrasson át velem a csele-patakon
hiszen hány hexameter a világ
ki mondja meg

de a nyár kacsái
totyogjanak hazafelé a tóról
verjék a szpondeuszt az alkonyat porába
és vonják
vontassák
vonszolják falumba ezt a nyomornehéz
millpengő éjszakát
pillangó álmat

HEGYMÁSZÓK

Havak tonnáival
zúdult ránk a vihar.

Fönt fénylett a szélcsend,
hallatszott, a jég peng.

Mint egy repedt fazék,
úgy meredt ránk az ég.

Zászlónk ím, a csúcson!
Hadd suhogjon, zúgjon!

Eltűnt az út, eltűnt,
amin meneteltünk.

Piros tüzet raktunk,
kék dalra fakadtunk.

No, most merre, fiúk?!
Van-e innen kiút?

Tetszett ám az ének
a Hegy Szellemének!

Irány a hegygerinc!
Megmásszuk! Mese nincs!

Ígértük százszor is,
eljövünk máskor is.

És a virradatban
leballagtunk lassan.

ECETFA ALATT

A Kerepesi út balján,
szemközt a Taurusz sportteleppel,
találkozhatsz minden szerdán
a Bisztróban e drága sleppel.

Szikra János költő-őkelme
a csendről tart előadást,
(civilben öngyújtó lángelme!)
Léka Géza-díjas ma már.

S íme Léka Géza költő!
Aki várományosa rég
ama Szikra Jankó-díjnak,
miért tűzbe menne a nép.

De hol van Dzsó, a harmadik?!
Aki éjjel nem alhatik,
kire türelmetlenül vár
a ladik, a Kháron-ladik.

No, de addig van még idő!
Megőriz bennünket SZERDA,
s nagy árnyat vet, hatalmasat
ránk egy kőtörő ecetfa.

SZIKRA JÁNOSHOZ

1

Csak a népnek szánt
szavad szent.

Ne írv
az irodalomról,
erről az omlatag romról,
ne írv.

Kíméld meg tolladat:
mától
hangot sem a politikáról,
hangot se.

Esendők esendője:
én is
belebotlottam mégis,
mint számár a szürke kőbe.

2

Mindent,
ami ezután jön,
és méltónak találsz a dalra:
vállald magadra!

És ne ijedj meg,
ha ellened istenül
irigy kofák szava
vagy szent vád:

írv és írv!
az egek panaszfalára
sercegjen csillagot
pennád.

PRÚÚ PRÚÚ

Egy hosszú életen keresztül
hallhatta a tücsökzenét,
ám egyszer sem bukott ki száján:

Uram, de gyönyörű, be szép!

ELSÓHAJTOTT SOROK

Öreg vagyok,
fáradt.

Ámulom a felhőket,
az egek karfioljait.

Utánzat minden,
utánzat.

Sóhajtsd ki bátran:

nincs semmi eredetiség
ebben a vadonatódon világban!

Lehet,
így ülök most egy csillagon,
körmölöm mását ennek a
versnek,
vélem hallani tollamat,
serceg.

Micsoda percek,
herceg,

s milyen szomorú vers ez.

TINTAHAL

Tintahal, tiéd a tenger! –
parton habok fecsegik ezt.
De én tudom, annyi tied
belőle, mit bekékítesz
nagy fekete félelemmel.

Te is tintahal vagy, te toll!
Se fény arcomon, se mosoly.
Retteglek itt szomorúan,
te iszonyú uszonyú hal,
cápák cápája, gyilkosom.

UTÓKOR

Nos,

az utókor,
ez a kis taknyos,
engemet nem nagyon érdekel,

mert

lopni jár majd
a csillagokhoz,
és hadonászik vagy térdepel.

BESZÉLŐ NEVEK

MAGASS ÁRON

Kereskedő volnék,
nevem Magass Áron.
Eladnám én anyámat is,
de csak magas áron.

MAGH ÁNYOS

Magh Ányosnak hívnak.
Nagy nevetség persze,
hogy egy tüntetésen vertek
gumibottal fejbe.

KUPP ICA

Kocsmatündér vagyok.
Kit magamhoz intek,
ha siheder, ha aggastyán:
fenékig hörpinthet.

BACZ ILUS

Én vagyok Bacz Ilus.
Ha megkaptál, vacogj!
Előlről is, hátulról is
csak dollárért baczok.

DILL EMMA

Meghaljak? Ne haljak?
Mi van, ha meghalok?!

Úgy döntöttem, nem halok meg,
hisz úgyis meghalok!

FIAM ÉL

Valahol árván
fölcsovog a csíz.
Mord az ég, márvány,
hideg és precíz.

Félnek a fák tőlem,
vacog a vadon.
Koporsószagom van,
tömjénillatom.

Súlyod alatt, gyász,
itt nyögök ma is,
szemem gödrében
fölfakad a víz.

Mord az ég, márvány,
rideg és precíz,
fölcsovog árván
valahol a csíz.

Bánat-szép madár!
Ím, hozzád jövök.
Kialtsd világgá:
fiam él! Örök.

A CSEND HINTÁJA

Kijárok a játszótérre.
Szeptember van, még zöld a csend,
Isten őszi remeklése.
Magányosan egy hinta leng.

Egy hinta leng magányosan,
benne a drága Senki ül,
arcán bánat, talán mosoly,
de nem beszél csak senkiül.

Hát akkor: senkiül egy hangot!
Nézel maga elé, mereng.
Ne raboljátok el, harangok!
És leng a csend hintája, leng.

SZAKAD RÁM AZ ŐSZ

Odavetve az elmúlásnak
úgy hullok el, akár az állat.

Kurta sétára hív, unszol az út gyakran,
egeket csókol a tócsákban a talpam.

Égigérő fáról omlik rám a lomb,
pillogok alatta félig álmodón.

Vigyázva ballagok. Rettegek magamban:
mikor szakad végleg be a föld alattam?!

VIGYÁZD A TOLLAMAT VÉN VACSORACSILLAG

Uram, add írnom a mindennapi reményt,
teáskannámon a gondolatjelnyi fényt,
mosolyod állítson ajtóm elé angyalt:
buzdítson írásra! Biztasd, unszold, sarkalld!

Hömpölyögjön hozzám esti szénailat,
vigyázd a tollamat vén vacsoracsillag,
hogy el ne botoljon, hogy csüggjek szerelmén
minden egyes szónak, amit sugall elmém!

KÖLTŐNEK LENNI

Költőnek lenni: gályarabság.
Robot egy képzelt tengeren!
Nem fúj a szél, a drága passzát,
a zátony is csak sejtelem.

Zöldfülűként vonzott a nagyság
meg a hírnév, a szertelen.
Addig ámultam egy havas fát,
véretem fagyöngy szívta el.

Telente rámtört a tavaszvágy:
– ó, Március, egyetlenem! –
Ki sem fakadtak a barackfák,
már lombjukat sirattam el.

Tudtam, ha pávák remekítik
a délutáni dombtetőt:
ott Isten is jelen van mindig.
És féltem őt, rettegettem őt.

De csak tarka tollat találtam,
s rebegő, rezgő levegőt.

DAL AZ ELMÚLÁS FENYVESÉRŐL

Ihatnom kéne, pincér, tölts,
az elmúlásra innunk kell!
Te sem vagy jós, de én sem bölcs,
azért számunkra is jut hely.
Ihatnom kéne, pincér, tölts,
az elmúlásra innunk kell!

Kihallom, sír a fenyvesből
a vasfűrés, mi szálfát dönt:
koporsófákat enyvestől!
A hegyhát reng, az erdő döng.
Kihallom, sír a fenyvesből
a vasfűrés, mi szálfát dönt.

Te mézzel telt idő-kaptár:
suhancor, édes egyetlen!
Szerelmünk rég elillant már,
sosem lelsz rá e fenyvesben,
te mézzel telt idő-kaptár:
suhancor, édes egyetlen!

Ihatnom kéne, pincér, tölts,
az elmúlásra innunk kell!
Te sem vagy jós, de én sem bölcs.
Akad számunkra tán nyughely!
Ihatnom kéne, pincér, tölts,
az elmúlásra innunk kell.

MAGAMNAK DÚDOLOM

Magához imádkozik minden ember,
csak magához.
Fohászuk tömjénfüst a végtelenben,
áld vagy átkoz:
magához imádkozik minden ember,
csak magához.

Én is magamnak dúdoló,
dúdolván dudorászom:
szállj le pillangó szememre,
röptess el álom:
én is magamnak dúdoló
az ifjúságom.

A CSILLAGSÜKETHÖZ

Hozzád
hiába kiált
az ember

süket vagy
csillagsüket
kegyetlen

hiába kiált
hozzád
az ember

Rád kéne
törni
fellegajtódat

és pofa be
se himnusz
se szózat

be kéne
törni
fellegajtódat

Hadd látnák
hogyan
lúktet ím az úr

a világ agya
ki gyilkol
és szül – –

ám aggul
ő is
meg is megőszül

ESTELEDNEK LASSAN

Estelednek lassan már a lombok,
félálombban pityegdé a rigó,
szél ringatja el, boldog és boldog,
tőle tudom: élni, meghalni jó.

De ki takar engem be, ha te sem?
Még a fű is ellenem bátorul.
Szítja borom gyeheennáját szemem,
írnék, de tollam meg-megtántorul.

VACSORA AZ UDVARON

Mondd, hova tűnt kezed
vacsoracsillaga?

Dereng a domb, a hegy,
már minden szilvakék.

Holdam tányérjával
terítesz meg, mama.

Eb tutol. Valakit
magához int az ég.

Zeng a csönd. Hallani,
hogyan Isten orgonál.

Egy szerelmes legény
megy az úton, dalol:

Fejünk fölött brong el
egy nagy szarvasbogár.

ezer csókot kapott
cserébe valahol,

Serceg serpenyőben
a paprikás pörkölt,

és most félistennek
véli ifjú magát!

amíg hűl: megleled
nekem a Kis Göncölt.

Jó éjszakát, mama.
Mama, jó éjszakát.

A MAGÁNY NAGYASSZONYA

A magány nagyasszonya vagy, anyám! a magány nagyasszonya vagy, anyám!

Angyal vihogja körbe házadat,
törik a cserép, hull a vakolat,
meglátogat a kémény is talán:

Róka huncutolja el tyúkjaid,
hajnalkiáltó kakasodat is,
úgy élsz faludban, mikéntha tanyán:

A magány nagyasszonya vagy, anyám! A magány nagyasszonya vagy, anyám!

Ellened hízik patkány és görény,
egérlyuk ásít a falak tövén:
vigyázzák álmodat, mint hajdanán – – –
Időd ki tudja még mit tartogat?
Ha lefut egy csillag, ülsz, varrogatsz,
összeférceled feslett éjszakám.

A magány nagyasszonya vagy, anyám!

DUDORÁSZÓ

Telihold, te fogyó, te zúzmarát hozó, télnek árulkodó jeges fagyalbogyó, telihold, te fogyó!	Lobbanj piros ének, hadd melegednének az aggok, a vének, a deres legények, lobbanj piros ének!
--	--

Dermeszd fagy a könnyet,
ha majd elköszönnek
útkuk legyen bársony:
segítsd őket álom
                    át az elmúláson!

ŐSZÖK ŐSZE

Az idő partján hinta leng, én ülök rajta meg a csend.	Tenger, mosd meg a lábamat, moszat lepi be, ázalag.
És fúj a szél, és hull a lomb, minden levélen hullafolt.	Frissíts föl, te örök rimus, krisztusnál krisztusabb Krisztus.
Ősz a Fekete-tenger is, ősz a sirály, a felleg is,	Mosd le az árvaságomat, istenreforgó arcot adj.
Ősz az Isten, ki elhagyott, s az őszök ősze: én vagyok.	Kereszteld meg pogány vízzel nagy, lenyugvó piros szívem.

SZAKÁLLAM HAVÁBAN

Öreg este van. Aggastyán
szakállam hava szakad rám.

És megcsap a vénség szaga.
Fintorog rám az éjszaka.

Megálljatok hé, csillagok!
Én is lobogok, tűz vagyok,

hamuhodó tűz évada,
miként a mindenség maga.

Valahol, talán a holdon,
vonít egy magányos mozdony.

Öreg este van, aggastyán.
Szakállam hava szakad rám.

ÚTRAKÉSZEN

már
engem
minden
pillanatban

útrakészen
talál
a
halál

ÓCEÁN – PAUL CELAN

mintha
rengene
ringana –

magzatvíz
mondja
paul celan

s mint egy
várandós
kismama

földomborul
az
óceán

KÉSEI TISZTELETADÁS

Előragyog majd az idő,
kardhüvelyből villan a fény,
és fölsebzí a levegő
vén arcára: ki voltam én.

FÖLFELÉ A KOPONYÁK HEGYÉRE

Vállamon az ormótlan keresztfával
haldokolok fölfelé a Koponyák Hegyére,
villámlik nagy szemem, és a
pillanatfényben
átijed Veronika kendőjén arcom.

Hát elárultál, hatalmas Isten!

Szögeket kovácsoltatsz hóhéraiddal,
nagy, hideg, szigorú szögeket,
és a szemed meg se rebben talán,
ha telebuggyan markom meleg vérrrel.

A sokaságban itt sompolyognak,
sunnyítanak a spiclik seregestől,
kivezényelted ellenem őket is,
miként ezt az ádáz római csűrhet,
akiktől megszomorodik a Föld arca.

Ellenük kellett volna élnem, ellenük!

Ám te sugallatos szép szavakkal
fiadnak fogadtál föl engem,
majdani messiásnak.

És most megölsz.

Tudd meg hát:
jobban szeretem ezt a két latort itt,
mint botor agyad tudathasadását!

Mert zsarnok vagy, zsarnok,
zsarnokok zsarnoka,
tízezer évig is éltet a félelem,
bújtat a csoda,

De engemet már nem ámítasz többé,
felőlem fújhatja tüdőrepedésig
ama harsonákat az angyalok kara!

Mosolygok, mint a tenger,
és nem hiszek soha.

Szívemiránt csörömpöl egy lándzsás
római katona.

LENG AZ ÉG, RENG A FÖLD

Segíts, Uramisten,
könyörülj meg rajtam,
leng az ég fölöttem,
reng a föld alattam.

Uramisten, segíts,
magamra maradtam,
itt állok egyedül,
kötél a nyakamban.

Nagy piros szívednek
ágához kötöttem:
töröld el bűneim,
bűneim töröld el!

Reng a föld alattam,
leng az ég fölöttem.

LÁTNI AKAROM AZ ISTENT

Tárd ki előttem a fellegajtót:
látni akarom fényben az Istent!
Ám fejet színe előtt se hajtok,
ismerjük egymást hetedíziglen.

Dundi angyala megannyi habcsók,
ha időznék, hát övék az érdem.
Tárd ki előttem a fellegajtót,
esküszöm, nem lesz poros a térdem!

POGÁNY IMA

Hiszek én! – csak nem Istenben.
Lepke pillám meg se rebben.

Pogány öklömön a sólyom,
szájam szegletén mosolyom.

Minden porcikám pogány már,
az öröm is, ahogy átjár.

Sebnek elég, amit ütött
rajtam a nap, amíg süttött.

Órák lassan eloldalog.
Minden percbe: belehalok.

ZENGI ÉS GYALÁZZA ISTENT

Immár betöltöd minden időmet,
fókuszába rejtett a pillanat,
úgy állok itt, megszeppenve tőled,
mint kisfiú a rengő híd alatt.

Öreg vagyok, hunyorog rám tüzed.
Unlak! És megvetem világodat:
ezt a kontár munkát, e fércművet!
Ha van dilettáns, akkor az te vagy.

És nyújt feléd három kavicsot markom.
Szemem lesütöm. Fejemet lehajtom.

Kellett neked agyagból gyúrni embert!
Fegyvert csókol asszonya helyett, fegyvert.

Magad képeire formáltál uram:
vérengző vagy te is, ragadozó!
Nézzük egymást hosszan, szomorúan,
végül kiserked ajkamon a szó:

TARTSD MEG SZENTHÁROMSÁGODAT MAGADNAK!
Tagadlak és tagadlak és tagadlak.

HA MOST MEGHALNÉK

Ha most meghalnék hirtelen,
ha nagyot ásítana értem
a temető:
boldogtalan embert
búcsúztatna el
a rögök dobszólója.

Mert munkám
félbe-szerbe hagytam,
világgá ment őrzőm,
az angyal,
mivel én Istent
megtagadtam.

Piros parázson
toporog talpam.

ISTEN KITÜNTET

Íme, mit vetít eléem az álom:
a halálom.

de te voltál,
tetőtől talpig te voltál!

Barátaim, a dalra merészek
messze néznek.

Aki e drámát rettegi régen:
az feleségem.

Lélekharangok bongnak, csendülnek:
Isten kitüntet.

Ő nem sír-rí, őt rengeti a gyász.
Mindenegy mozdulatomra vigyáz.

Dohog magában: ellenem voltál,
minden éneked egy antizsoltár,

Eljegyzik majd a csillagi körök,
mert ő is örök:

Ő is örök.

AKIT LILÁRA VERT ÁTKOM

Áttűnődni
Isten rosszindulatát jóvá,
és nem félni a nagy találkozástól.

Erdők alján,
hol a töprengés ágya bársony,
ott sem félni a nagy találkozástól.

Remegni
öntudatlanul, mimóza módra, fájón
de nem félni a nagy találkozástól.

Vonulni
álomban átal a félvilágon,
ám nem félni a nagy találkozástól.

Harang ha bong,
mélyül a gödrök öble, tátong:
nem félni, nem, a nagy találkozástól.

Mert bűnös Ő,
ezerszer az! Lilára verte átkom.
Félsz, ugye félsz, Isten, a nagy találkozástól?!

TÁVOZOM AZ ÉDENKERTBŐL

Hármat csikordul mögöttem
az Aranykapu kulcsa:
távozom az Édenkertből.
A Kerub milyen furcsa.

Az Úr Hangja elől futok,
mert kioktat, belepofáz!
Hiába száll ajakamról
hozzá ima, fényes fohász.

Nem üldöznek. Önként jövök.
Hátrahagytam mindent én,
csak a fügefalevél leng
nadrágomul, ingemként.

És megőrjít a Tilalomfa!
Az állandó sziszegés.
Az imamalom mormolása:
hiszek és ... hiszek és ... hiszek és.

Hármat csikordul mögöttem
az Aranykapu kulcsa:
távozom az Édenkertből.
A Kerub sír. Be furcsa.

BEISMERŐ VALLOMÁS

Igen,
én fölláztam.

minden lim-lomot
szemétre vittem:

Fölláztam az Isten ellen,
mert erre ösztökélt a szellem:
fölláztam hát
Isten ellen.

ott keressétek,
hogyha van
Isten!

Nem jókedvemből,
nem is rosszból:
lázadtam fényes unalomból,
mikor Isten is szürkét gondol
a csillagokról.

Ama sziszegő almafának
minden gyümölcsét megettem:

Évám csak sírt,
siratózott,
én meg nevettem,

Amit én eddig hallottam,
hittem:

és eme szavakkal térdeltem elébe:
nekem nem elég Mózes meséje!

ISTEN MENEKÜL

Van valami gyönyörű dolog abban,
ahogy előlünk Isten menekül:
halandók elől Ő, a halhatatlan!
Kiderül egyszer minden, kiderül.

Egy perzsa sah, kit szóra bírt a csend,
hírelte: nincs, nincs a saknál nagyobb kincs.
Ha Istenről faggatták, így felelt:
sakktábla van, bábuk vannak, de matt nincs.

ISTEN FAGGATÁSA

Úristen, hát hol élek én?!
Valóban ez a föld hazám?
Mért nem ölel akkor magához
úgy igazán?

Fiam szélfútt zsendülő ág.
Örök barbár: letörted őt.
Hizlalod vele a rédicsi
köztemetőt.

Uram, te láttad apámat!
Agyamon derengés fut át:
valahol Minszkben kaparták el,
mint a kutyát.

Számomra mit eszeltél ki?!
Miféle döghalált, Uram?
Búzlók, de mégis téged szánlak
szomorúan.

Mert nincs esély, Uramisten,
föltámadásra nincs esély!
Gyere, ültess föl térdeidre,
s hazudj, mesélj.

ÖRÖMHÍR

Ha minden van, csak Isten nincs:
nyugalmad barna boldogság.
Kinyújtóznál a fényben, mint
esőáztatta kormos fák.

Gyiloktól mentes álmod látsz,
a lelked leng, a tested láng,
ha minden van, csak Isten nincs:
a mindenség vigyáz majd rád.

SZÉP NAPKELTŐ HOLNAP

(1995-97)

SELF-NARRATIVE

(1900-1901)

MERT FÖLTÁMAD PORAIBÓL

Nem,
nem lesz,
nem lesz vége,
nem lesz vége az öldöklésnek,
nem lesz vége az öldöklésnek soha,

nem,
nem lesz,
nem lesz vége,
nem lesz vége soha,
soha-de-soha-de-soha!

tenger fű rí a tömegsírokon,
zokog a moha:

mert föltámad poraiból ő is:
a generalisszimusz
meg a kiskatona – – –

És fölfegyverzé őket az Isten,
a mostoha Isten,
az ostoba.

FÁJ AZ IDŐ

Törvény: ami világra jött,
el kell múlnia lassan.
Ez a rend! itt a Földön is,
s a csillagos magasban.

Ezért fáj az Idő, sajog
a perc, nyilall a pillanat.
Ím, a piros elmúlás ágán
órák zsendülnek, inganak.

Jaj, hát hányszoros bűnös az,
ki gyalázzván a Földet:
asszony helyett fegyvert ölél,
s megöl, egykedvűn öl meg?!

FÖLKIÁLTÓ

Nem öltem embert.
Szolgáltam híven.

hagyjátok szépen
megöregedni:

Engedjétek hát dobogni,
verni,

lűktető kalitkájában
szívem!

EZÉRT VOLT HÁT

Léka Gézának

Nincs a szívem haván árnyék,
vakon is hazatalálnék
e dzsumbujból, ahol élek.
Szabad vagyok, nagyon félek.

Ezért volt hát annyi álom?
Lelki összeroppanásom?
Ezért vacogott az ének?!
Szabad vagyok, nagyon félek.

Ajakamról inal, oson,
világgá ijed a mosoly.
Magamra maradok végleg.
Szabad vagyok. Nagyon félek.

ÁLLSZ A FÜLKE-FÉNYBEN

A harmincas évek
terhével megrakott
nyomor-nehéz vonat
nem kért bocsánatot.

Ám sír a sín, sikolt,
zörömböl a váltó:
sehol egy megálló,
sehol egy Megváltó.

Állsz a fülke-fényben,
könyökölsz, hallgatod,
hogy dübörög a föld,
dohorog mozdonyod.

IMMÁR

Megöregedtem.
Nekem immár Isten is
előre köszön.

MEGFÁRADT FÁK ALATT

Törődött,
megfáradt fák alatt,
lombok alagútján
sétálgatok az őszben,
érszűkületes lábam meg-megállít,
lüktet a fájdalom csillaga bennem,
kölsönkéri rosszkedvemet
egy mogorva szomorúfűz:
majd ő világgá kiáltja sorsomat,
ha már idecsücsültem,
ide,
az öregség szakállszárítójára.

És hullnak rám a romlott,
inflációs levelek millpengői,
szédelegnek a szigorú szélben:

ó,
a boldogság aranyhintón
már Napnyugat felé tart,
viszi az ország verejtékét,
kerekei színezüst forintok – – –

Jön,
rámköszön egy fiatalember,
átöltözik a bokrok mögött,
szekrénye szutykos reklámszatyor,
zakójáról üvölt rám a vér:
leütötték a Keletinél.

Fél.

BEZÖRGET A BÁNAT

Szemem nagy ablakán
bezörget a bánat,
összerezzen szívem
halk mimóزابokra:

fiam van itt, harsány
kedvem ellen lázad! –
Széthull a piros perc
rőt pillanatokra.

MEGHALNI GYÖNYÖRŰ

In memoriam Rózsa Endre

Megjött a tavasz,
te meg elmentél,
barátom.

Fölhúztad a hétmérföldes csizmát,
nekivágtál a mindenség vadonának,
látlak lelki szemeim előtt:

csücsülsz a Plútón,
csöcsörészed a Múzsát,
pipálsz,
eregeted a füstkarikákat,

látod,
végülis igazad volt:
meghalni gyönyörű,

hess a fenébe bánat,

bevágtad magad mögött a fellegajtót,
csak úgy csörömpöltek a csillagok
utánad,

várt már,

toporgott,

tűkön állva toporgott az isten,
hogy kinevezhessen:

a vers tábornokának.

RÓZSA ENDRE

Komorlik minden betűm, gyászol:
Akár A Tenger, Úgy Hiányzol.

CSEPPRE CSEPP

Befelé zokogsz.
Dideregtet a bánat.
Könnycseppkőbarlang.

NAPSZENTÜLETKOR

Sétáltatom a szívemet.
Nap és hold őrségváltása jött el,
de semmi csinnadratta,
semmi zaj,
tele a rigók torka is
csönddel:
nap és hold őrségváltása jött el.

Ámultatom a szívemet.
Hogy ver szegényke, hogy ráng, hogy dobog!
Lapulnék falak mellé,
nem merek,
mert bevágná,
be a kirakatablakot:
úgy ver szegényke, úgy ráng, úgy dobog.

Csitítom halkan szívemet.

Csíjja-csicsíjja, te forradalmas!
Vetít az ég
tengerparti tájat:
gyönyörködj benne, ha tudsz.
Vagy hallgass!
Határtalan az élet, hatalmas.

AUGUSZTUSI ÉNEK

Húzzák,
húzzák a tücskök,
húzzák a tücskök a telihold alatt,
mintha nyikorognának a Göncölök kerekai,
ősz lesz lassan a mindenségben is,
kék, piros, sárga ősz,
és hullnak a túlérett csillagok,
potyognak almák, körték,
esedezik a hamvas szilva is,
zuhan,
minden zuhan,
zuhan a drága kozmosz a semmiben,
és zúg,
zúgdos a jégeső,
vad indulót dobol a földre,
üzen vele a tél:
hó jön hamar,
vakító csönd,
fehér – – –
fűrészt jajgattat íme, büszke fenyvest,
és omlik,
dől,
recsegve-ropogva dőndül a fenyő,
amiből nekem készül,
nekem készül majd
fekete koporsó.

MOST KEZD AZ ÉG

Most kezd az ég derengeni,
szívem virradattal teli.
S íme: sorsom naplementéll,
hordja hajam havát a szél,

viszi hajam havát a szél.

A HÁZAK ARCA

Vecsési Sándornak

Te,
ki a házak arcát kémleled,
tornácra kiülteted az időt:

nagyárnyú férfit,
nagyálmú nőt.

Órád,
a fakó oszlopsor ketyeg,
méri mogorván a mérhetetlent.

Hallgat hosszan a két öreg,
hallgat:

köztük csillagközi már
a csend.

Vakul,
befalazódik az ablak.

ŐSZ A PUSZTÁN

Száll az ökörnyál –
az ősz gondolatjele
ődöng a pusztán.

HAMVAD A CSIPKEBOKOR

Hamvad a csipkebokor tüze, ősz van.
Isten is élvezi most a határt:
feltör a szüretelőkből az ős dal,
messzeriasztva a büszke Halált.

És hazaballag a csősz, hazaballag.
Minden csontja ropog, feje fáj.
Prüsszögteti a pulit a harmat.
Elnyeli őket az esti homály.

HOLD ALÁ ÉN KIÁLLTAM

Hold alá én kiálltam,
ellened kiabáltam,
ráztam haragom öklét:
ne istengess, Öröklét!

A REMÉNY ÖRTÜZE MELLŐL

Úgy páráll a föld,
már-már Isten hiteget.
Áve, Kikelet!

*

Terített nyár, Te
Piros Negyvenszáz Ulti:
taníts elmúlni!

Fáradt az égbolt.
Vállamon varjú időz.
Ím, megjött az ősz.

*

Villog a vadon.
Szítsd a remény örtüzét
vakon, szabadon!

MAJD ÖSSZEOMLOK

Majd összeomlok szótlantul
gyaloglás közben a járdán,
jön egy buldog és megszagol,
mellém ül, vigyáz rám.

Körülállnak öten-hatan,
úgy néznek rám, mintha tóba.
Telefonál valaki a
hullaszállítóba.

A hölgy, a buldogos asszony
lefogja két szemem, reszket.
Repülőgép árnya vet rám
suhanó keresztet.

Futva megjön a rendőr is,
oszlát rögtön, teszi dolgát,
valahonnan előkerül
egy Új Magyarország,

és letakar vele, beföd.
Arca nem árul el semmit.
Mellém feketül egy furgon:
rám csukják a tepsit.

VALAHA

Valaha én is hittem.
Cimborám voltál, Isten,
pajkos gyönyörű társam
a rácsodálkozásban.

Hét falu tudott róla,
közös szeretőnk: Zója
Koszmogyemjanszkaja.
Na ja, na ja, na ja!

Susztarbogarak nászán
ámuldoztunk paráznán,
szították szívünket rőt,
szerelmes szitakötők.

Apánk, a drága, nem más,
mint Tökkolopi elvtárs:
fújta feneke kókadt
sej, a mi lobogónkat.

Aztán egy roppant reggelen:
magamra hagytál, Istenem.
Már vártak rám a parton vagy tizen!
S én járni:
járni kezdtem a vizen.

ISTEN PIROS PERCE

Delelnék a dombok,
bölénykednek barnán:
most térdemre ültethetném
Istent, ha akarnám.

Boldog vagyok, boldog.
Lám-lám örömben,
mint nagymama olvasóján,
peregdel a könnyem.

Ám elfut, menekül
Isten piros perce.
Durva bánat, goromba gond
feketül szívemre.

NEHÉZ NAP

Az ég biliárdasztalán
előragyognak immár a bolygók.
Játsszunk egy partit, Istenem!
Megtagadtalak. Nehéz napom volt.

NOÉ

Rengeteg vized gyötri bárkámat,
szorong a szívem, szorong: ó, bárcsak
fehér galambom hozna zöld ágot!

Jáfet mustrálja Kám feleségét,
soha még ilyen ravasz fehérnép...!
Istenem, adj már bárkányi békét!

Asszonyom pöröl, civódik velem,
tűrök, nyelek, nagy kezem tördelem:
adj már bárkányi békét, Istenem!

Pillants rám, szánj meg engemet, Uram,
lassan véget ér, fölfénylik utam,
vallok hát neked szép szomorúan:

Káin megöli mindenkor Ábelt,
nem lesz külön, nem, az én fajtám sem!
Szeress így minket! És ments meg! Ámen.

LABIRINTUS

Én Ariadném,
úrnóm,
szerelmem:

elfogynak lassan az ifjak,
lányok.

Megyek a Minotaurusz ellen,
megölöm még ma,
ha rátalálok.

Zeuszra mondom,
nem remeg térdem!

Hited fonala
ad erőt, reményt:

vársz a labirintus előtt
fényben,

és nézzük egymást hosszan,
te meg én.

IKAROSZ

El, csak el a földtől,
csak egyre távolabb:
meneküljünk, apám,
te drága-drága rab!

Vedd föl karjaidra
fenséges szárnyadat:
suhogjunk el innen
a roppant ég alatt!

Apám, Daidalosz,
tied minden érdem:
toporzékol Minosz
király vak dühében!

Sodor a szél, tárd ki,
tellegesd szárnyadat:
tavaszodik lassan,
alant már szántanak.

Apám, híred fölhat
a magas egekig!
– Nézd csak, fiam, a pórt,
nézd: ránk se hederít!

Áldott ő ezerszer,
és nálunk is rababb!
Miattunk izgul, de
érte tombol a Nap.

Jaj apám, engemet
Kréta királya átkoz:
szárnyam tolla széthull,
a tenger vonz magához!

HOLD

Lüktet, lobbog, tombol a Hold:
övé minden gondolatom.

Aztán egy éjjel, kedvem tűntén,
eljött értem a gonosz tündér.

Parázslík, izzik, sistereg,
ámultam őt, mint kisgyerek.

Jártam a várost tábolyodva,
csak sandígtattam föl a Holdra.

Rítam érte, ha elfogyott!
Mama, ki lopta el, tudod?

Húzott, vonzott magához,
mint egy örült vajákos.

„Eltűnt, szentem, majd visszajön!”
Maszatos arcom tiszta könny.

Összezavarta tekintetem:
forgott a világ, pörgött velem.

Ködben, homályban, füstben:
mögé bújhatott Isten.

Tombolt, lüktetett, lobbogott:
tőlem tíz évet ellopott.

S meglesett minket! Nyaranta
cigánylány csókolt alatta.

Kútja tüzébe ejtette,
Isten magának eltette.

Egyszer talán, ha itt a napja:
nagylelkű lesz és visszaadja.

EGY CSILLAGHOZ

Ágak között bujdosó csillag,
de jó, hogy vagy – de jó, hogy itt vagy,
te ágak közt bujdosó csillag!

Neked kiönthetem a szívem:
állsz panaszom előtt mezítlen.
Hogy örülne, ha volna Isten!

Szemem fényedre kitárt ablak,
ötvenhat éve szólongatlak,
agyam ötvenhat éve faggat.

Ki vagy te, mondd, te diadalmas?!
Tűz vagyok én, tomboló halmaz.
Őrizem álmodat, hogy alhass.

De jó, hogy vagy – de jó, hogy itt vagy,
te ágak közt csavargó csillag!
Hajnalodik. Földem kivirrad.

SZÉP NAPKELTŐ HOLNAP

Hová röptítek
ifjúságom,
percek?

Meg-megáll a tollam,
töpreng,
tovaserceg.

Én az elmúlásnak
vagyok fia,
herceg:

bánattal oltom be
büszke rózsakerted.

Add meg piros hitét,
hitelét dalomnak,

lámpásomul
lengess
nagy,
virrasztó holdat,

csillag-drótsövényen
ha kell,
átragyogjak

hozzád,
egyetlenem:

szép napkeltő holnap!

HOLTODIGLAN

Talpig fehérben
menyasszony meggyfák állnak
esküre készen.

NÉZLEK MÚLHATATLANUL

Göndör hajadban
szendereg a kondor éjfél.

Homlokod szirtjére most landol a nagy sas,
ragadozó szemöldököd madara.

Arcod iker tavát telepillogják a sirályok,
eleven ezüstöt rabolnak a vízből,
szürke zsványok.

Nem törődik veled,
nem törődik veled az idegen Isten,
én ámullak csak,
én:
én gyönyörködöm termetedben,
hajlós liliomszál.

Arany derekad oltára előtt
letérdelnek a büszke mondatok:
minden szavam téged köszönt,
szemed árterét el ne öntse,
el ne öntse a könny.

Mert
fölkél hátad mögül a napkorong,
tetőtől talpig bearanyoz majd, Zsókám,
lesz akkor ajkad vérnarancs meg nádméz,
lesz a tengerek titka mosolyod:
mindentudóbb,
mint Mona Lisáé.

Blúzod pihés birsalmáit
csókolgatom mindhalálig:

nyíljon meg értem tűzőled,
s hagyjon el minden gyűlölet.

RITMUSÁN A TENGEREKNEK

Jaj szeretlek, jaj nagyon szeretlek, lázás homlokomra hull a hó, bontsd meg ágyam hófúvását, kedves, drága tested legyen takaróm!	Jaj szeretlek, jaj nagyon szeretlek, gyöngyül arcod, ajkam csupa vér, lobbog nagy szemem zsarátja, reszket, lábad úgy kalimpál, Holdat ér!
--	---

Rengünk ritmusán a tengereknek:
jaj szeretlek, jaj nagyon szeretlek.

SZÁMÚZVE A SZERELEMBŐL

Kis szerelmem, nagy szerelmem, mennyit-mennyit játszadoztam kézilabda melletekkel: kis szerelmem, nagy szerelmem!	Állok itt most kiraboltan, szerelemből száműzötten, félig élve, félig holtan, állok árván, megraboltan.
--	--

Kis szerelmem, nagy szerelmem,
mint lidérc az éjszakában,
úgy lobogok Isten ellen:
kis szerelmem, nagy szerelmem.

IDILL

Kontyhullató ősz van,
vénesszonyok nyara.
Vakítsd meg tüzedet
csősz, és ballagj haza!

Látod: jön az úton,
lobog, ragyog, dúdol
az én szerelmesem:

kell hát kicsi kunyhód,
kell, hogy rá az újhold
süssön sejtelmesen.

Áldjon az ég, öreg!
Ó, szoknyahullató
hatalmas szerelem!
Meghalok nélküled.

SZÜRKÜL

Haza kéne menni,
hajnalodik lassan.
Hervad az óriás
csillagtábortűz is,

Szürkül, hamuhodik
az én szívem is már,
lombhullató hölgyem
nagyokat ásítgat,

hamvad a magasban.

néz fáradtan, pislán.

Jaj szerelem, vágyak
vágya, piros tündér!
– Jössz holnap is, kedves?
Írigy, nagy hold alatt

megyek haza büszkén.

ERZSIKÉM!

Neked kaszálnom kellene a rózsát,
mert te vagy itt a tisztesség, a jóság:
neked kaszálnom kellene a rózsát!

Álmomban olykor hetvenhét harang szól,
és megkondul az ég is messzehangzón:
jaj, meg ne halj! riadok föl. S te alszol.

Szívemből már kihalt a vágy, szorongok.
Hozz Erzsikém, bánat ellen piros bort,
és játssz velem, bolondozz és bolondozz!

Ha meghalunk, büszkén halunk meg. Halkan,
ahogy elhal a gordonkán a dallam.
Elmúlásunk ünnep lesz. Halhatatlan.

MESE SZÜLETÉSNAPOMRÓL

Hol volt,
hol nem volt,
talán egy csillaghajításnyira innen – – –

Álmaimban ma is visszafáj még
a szülőrés szorítása.

Tavaszi van, suhogó, gyönyörű kikelet,
sárga híreket kiáltoz dombon az aranyeső,
pici rügyek, bimbók bombái robbannak,
és szinte velem együtt születnek meg a pöttöm,
ráncosarcú, csecsemő levelek.

Komoran, barnán
fölbúg a völgyben a vasgyár szirénája,
mert vasárnap is zabál a kohó,
fálnak a kemencék.

Piros egek ejtőernyőjén hullong alá a Nap.

Apám a Kapcához címzett csehóban féldecizik,
ragyog, fizet fűnek-fának, rázzák a kezét,
és hátbaveregetik jól a barátok.

Mi meg mamácskával melengetjük egymást,
dömöckölöm két kicsi öklömmel a mellét,
mohó vagyok,
világra éhes:

szájam szegletén kibuggyan,
alácsorog apró arcomon
az anyatej.

HADD NÉZZEK RÁD

Mama, várj egy pillanatra,
hadd nézzek rád, mint a napra,
mint a napra, mint a holdra,
mint kezedre: csillagomra!

PAKK

Én gyomrocskám,
kicsi bendőm,
hogy vártad már a pakkot,
édesanyám küldeményét!

Állok a kollégium ablakában,
ámulom a sietős Széchenyi utcát.

Hirtelen akkorát dobban a szívem,
alig akarok hinni két szememnek:

ott jön apu!
A mostohám.

Jobbjában görbebot van,
balja csomagot lenget.

És ballag az internátus előtt,
billeg,
ballagván billeg.

Mama,
de jó, hogy gondolsz rám:
egyelek is meg!

Magasságos egek,
vajon miben sántikálhat
a mester úr?!

Ej, az anyja hétszentségit,
hát még be se kukkant hozzám?!

Kinek viszi,
hova lengeti akkor
az én csókkal pecsételt
picike pakkocskám?!

Viszi a vakvilágba,
kísérje el a bánat!

Vigyed csak,
hurcold csak,
cipeld, te sánta suszter:

a felsőrészkészítő
jó Vörös Gyuládnak!

Estefelé kiosonok,
törlöm ablakukról a szennyet,
és bámulom hosszan, bávatag:

mint egy hatalmas számárpöcs,
úgy mered ki Vörösné szájából
a kolbász,

és csak nyeli,
nyeli és nyeli,

mint én a nyálamat.

SZÍNED ELŐTT

Ördögök, rémek nyelvüket öltik,
ám anyám egészségemre hörpint,
s leissza magát a sárga földig.
Álmát pityókás angyalok őrzik.

Jaj mama, szépem, mit kell megélnem!
Fakulsz a földdel, mérgülsz az éggel,
alkohol tüzén lassúdan égsz el.
Isten színed előtt letérdel.

SÁNDOR BÁCSI

Nagy hold alatt
vonítanak
az éjszaka kutyái,

elhunyt komor
gyermekkorom
táltosa: Sándor bácsi.

Tengerész volt.
Ezer égbolt
ragyogott rá: delente

hallgatagon
ült a taton:
albatroszát etette.

Hány éjszakán
mesélt, az ám,
és micsoda meséket:

kikötőkről,
harcról, nőkről:
maga volt ő az élet!

Kántort, papot
nem hallgatok,
de őrt állok sírodnál,

és hüppögök,
ríjok, nyögök:
elzokogom, ki voltál.

A KAKUKKFŰ ILLATA

Házunk előtt
barnáll egy új
iskola,

olyan üres,
mint a szívem.
Nincs kora.

Két hatalmas
véreb őrzi
udvarát,

verebekkel
tollaslabdázna
a fák.

Jaj valahol,
túl az Óperencián,

gondolsz-e rám
öreg, árva
iskolám?!

Küszöböd én
nem léphetem
át soha:

megfojtana,
megölne,
meg:

a
kakukkfű
illata.

FORTÉLY

Mert ősebb ám a játék, mint a munka!
Már az összejtnek is humora van.
Gondoljatok a tíztonnás mamutra,
amint a fortély vermébe zuhan.

CSEHÓ

Azt a csehót, hová sörözni járok:
Ördögfignek neveztem el.
Innen mehettek mennybe a betyárok:
útszéli csárda ez, bűvőhelyem.

Itt lelnek rám szerdánként a barátok.
Dörzsöli kezét a Sátán.
Hebeg, habog, Istenke is csak tátog
egy-egy versük úrfelmutatásán.

VILÁG

temérdek
önérdek

HELYZETKÉP

Kutyavilág van.
Ám a karaván halad!
Veszett eb kószál.

EGY SZERKESZTŐHÖZ

Húzd ki szívemből keserű tüskéd,
s küldd vissza költeményem, de tüstént!

ROSTOCK – WARNEMÜNDE

Rostokoltam Warnemündében,
forró grogot vedeltem éppen,

s mivel meggyötört bitor lázam,
nem volt kedvem, hogy vitorlázsam.

Maradék márkám összesöpörtem:
hóka hajómon világgá szöktem.

Rosalinda meg csak állt a mólón,
nézett utánam: soha-nem-múlón.

EUTHANASIA

Jó veled lenni, Eutanázia!

Jó veled nagyon, Eutanázia!

Jobb karod a fejem alatt,
markom narancsa melled,
ajkad piros pecsét a számon:
üzensz velem a végtelennek.

Részeg vagyok, részeg a búcsútól.
Ó elmúlás, te szigorú szender!
Szerelmed lassan magamra húnym:
áldjon meg az ég, áldjon ezerszer!

Csókolj meg: bukó napot a tenger.

FENEKETLEN TÓ

Piros padon hálsz,
hol megerőszakoltak.
Kilencen voltak.
Szoknyád külön világa
zokog a parkban, drága.

MÉZMADÁR

Csalogattál mézmadaram,
hajlottam dalodra.
Most itt állok a dzsungelben:
sziszeg rám a kobra.

„SZÁMÚZETÉS”

Kiss Benedeknek s nekem ajánlá hajdan e verset
jó Bari Károly öcsénk. És: leközölte az ÉS.
Bence se kérlelt, én se rimámkodtam neked érte:
el te követted a „bűnt”. Ittunk rá gyönyörűt!

Mannán éltünk, isteni mannán, büszke varázslóm!

Voltál akkoriban: negyvenkét kilogramm.

És besoroztak, drága fiú, ádáz katonának.

Itt mosoly, ott hahota: „B. K. mint katona?!”

Véltem hallani, hogy levihog ránk, tapsol Aczél úr – – –

Szélvész hozta a hírt: fölvágtad ereid!

Váltak az arcok pillanatonként pulykalilává,

szinte percek alatt öklösödött a harag.

Persze, te minderről keveset tudsz, drága barátom!

Elfeledett, ami volt. S jöttek a „jóakarók”.

Aztán fényes versedről neveink levakartad:

mentél tornyod iránt. Fájt, Bari Karcsi: de fájt.

ISTEN HÁTA MÖGÖTT

Már csak azon gondolkodom,

történt, ami történt:

hogyan lehetne kijátszani

– Isten háta mögött! –

a Törvényt.

ELKÖSZÖNŐ SOROK M. G.-TŐL

Átnéztél rajtam,

akár egy szőke szitán,

drága Gusztikám:

mert költő voltam,

nem derék, állhatatos,

hű géplakatos,

miként Te!

NYILATKOZAT

Tagadom Istent.
És minden vallást a Földön.
Mert szellemem számára börtön.
Ám arcod,
ijedt angyali arcod
keresztje előtt:

a mennyboltot magamra öltöm.

EGYSZERŰ EZ!

Te az időnek dolgozol,
én az időtlenségnek.
Te asztalomra bort hozol,
s én dalba írlak téged:
    te az időnek dolgozol,
    én az időtlenségnek.

1911

1. 1st of Jan. 1911
2. 1st of Feb. 1911
3. 1st of March 1911
4. 1st of April 1911
5. 1st of May 1911
6. 1st of June 1911
7. 1st of July 1911
8. 1st of Aug. 1911
9. 1st of Sept. 1911
10. 1st of Oct. 1911
11. 1st of Nov. 1911
12. 1st of Dec. 1911

1912

1. 1st of Jan. 1912
2. 1st of Feb. 1912
3. 1st of March 1912
4. 1st of April 1912
5. 1st of May 1912
6. 1st of June 1912
7. 1st of July 1912
8. 1st of Aug. 1912
9. 1st of Sept. 1912
10. 1st of Oct. 1912
11. 1st of Nov. 1912
12. 1st of Dec. 1912

TARTALOM

TÜZEM, LOBOGÓM!

Ragyogásban /8	Első év /18
Koratavasz /8	Azok a jegenyék /18
Kis fehér kakas /8	Itt /19
Szerelmhajnal /9	A Nagy Szavak körútján /20
Viktória /9	Senki Földjén /21
A szűz /10	Filléreitek /21
Termékeny éj /10	Engedje meg, hogy bemutassam! /22
Fákat altat a szél /10	Sejhaj /22
Hogy kibírjam /10	Illegális nászéjszaka /23
Tüzem, lobogóm! /11	Csönddel cserepezve /23
Hurra /11	Abortusz után /24
Micsoda évszak /11	Szidom az istened /24
Kikelet Hortobágyról /12	Hó hull /25
Vezérökör /13	Warnemünde /25
Vihar előtt a réten /13	Kikiáltó /26
Hegyi legelőn /13	Ezüsthíd /27
Nyárutó /14	Nudista strandon /27
Irigykedő /15	Monológ a pódiumon /28
Szüret után /15	Szárszó /29
Fán maradt levelek /15	A föld alól is /29
Vadászdalocska /16	Felső fák erejére /31
Gunaram, jajgass /16	Zúg Március /31
Jégvirág /16	A kör átváltozásai /32
1951 /17	Csillagvirágváza /32
... ! /17	Mert /33
El /17	Piros pánt rajtam /33

CSILLAGOK ÁRVÁJA

Motívum /37	Erőforrás /50
Akit a gyász felöltöztet /37	Fény a bilincsen /51
Sírató /37	Meleg zsák /52
Kit koldus hazámnak hívok /38	Pohárköszöntő /52
Ismeretlen katona /38	Hóféhérke /53
Fekete trón /39	Kenderáztató /54
Magyarország /40	Zöld láz /54
Csendélet /41	Diridon /55
Mindenség Déva-vára /42	Egy pillanat rögzítése /55
Mert nagyon sújt és szeret /42	Egészségedre: Krisztina! /56
Lobogó gyász /43	Tél /57
A fűrfutású /43	Kikeletek /57
Temető ég /44	Végtelenül /58
Szemfedő föld /45	Az én kicsi fiam /58
Rege, rege, Ráró! /45	Derengők /59
Szárnas oltár /46	Szerelmemjesztő /60
Napóra /48	Várvaváró /60
Tengerlátó /48	A szerelem szélén /60
Apollinaire /49	Fellegajtó /61
Könyörtelen könyörgés /50	Van egy világ /61

Ének virág helyett /62
 Áve, Éva! /63
 Veronikon /64
 Angyali üdvözet /64
 Cigány kikelet /64
 Hamis jegyben /65
 A szerelemtől végleg eloldva /65
 Hanyatlásvégi nyár /65
 Amerre a nap lejár /66
 Balatoni képeslapok /67

Őszelő /67
 Hazáig /68
 Ősz fa /68
 Naplemente /69
 Hitfogyatkozás /69
 Őszvilág /70
 Akár a szarvasok /72
 Csillagra zárt egek alatt /73
 Paradicsomi tűzmadár /74
 Száll az ének /74

POKOLBÓL JÖVET

Égre tárt karú /77
 Eset /77
 Sötétedem /78
 Egy süket és vak Isten panaszfalára /78
 Lakótelepi Jézus /78
 Immár tízest lő /79
 Aki maga elé mered /79
 Csengés ezüst emléke száll /80
 Kovács Istvánhoz /80
 Te üss agyon! /80
 Félek már /81
 Halál úr! /81
 Halálra váltan /81
 Daltalanul /82

Holtpont /82
 Búcsú /83
 Itt nyugszik Nagy László /83
 Szavam /84
 Bábutok búbján /84
 A mélységekből /84
 Ifjúság, mint sólyommadár /85
 Potomság /85
 Szpartakusz énekel /86
 Szép elmúlás, gyönyörű enyészet /86
 Pokolból jövet /86
 Az én keresztem /87
 Szélkialtó /88

RAGADOZÓ FÖLD

1941. III. 23. /91
 Szép lassan /91
 Öregedőben /91
 Ragadozó Föld /91
 Béke /92
 Gyászdoboz /92
 Papa! /94
 Ahogy telnek /94
 Gyöngy /94
 Mint /94
 Ad notam: Balassi Bálint /95
 Zrínyi Miklós! /95
 Ady Endre! /95
 Hervay Gizella /95
 Verbőczy Antalhoz /96
 Fölfelé /97
 Hírhedt hangulat /97
 Mikor a téboly trónol /97
 Szívem „kettéhasadásakor” /98
 Mi történt? /98

Hazám! /98
 Értelmező halálom /99
 Ama napon /99
 Földem /100
 Tank /100
 Túlélni /101
 Vasban a világ /102
 Mikor nekivágtam /102
 Hadd szálljon az ének! /102
 Ahogy a torkomon kifér /103
 Karácsony /103
 Uramisten /104
 Tavaszi áhítat /104
 Úti dal /105
 Tollrajz /105
 Pásztoresmlék /105
 Üdvözet Szófiából /106
 Aranyhomok, nélkülöd /106
 Ökölbe szorított kézzel /107
 Várlak /107

HUNGÁRIA KÁVÉHÁZ

Székfoglaló /111
 Kávé-szonett /111
 Minden külön értesítés helyett /111
 Vallomás /111
 Irodalmi élet /112
 Az őstehetség /112
 Ajánlás /112
 Világvárosi éj /112
 Hát ti kik vagytok? /112
 Magyar nóta /113
 Folk beat /113
 Egyedül, elhagyatva /113
 Rögeszme /113
 Pillanatkép /113
 Egy rakás versről /113
 Prognózis /114
 Széljegyzet /114
 Két idézet /114
 Rímek /114
 Hogy mit csináljatok?! /114
 Közbeszólások /115
 Utolsó hitvitám /115
 Nyílt levél /116
 Vers és próza /116
 Szobrot a Holdra! /116
 Sziszfosz /116
 Kilencek /117
 Egy kritikára /117
 Távlát /117
 Ellenpont /117
 Múzsa /118
 Az ördögbe is! /118
 Ref /118
 Középszery Kázmér! /118
 Bee! /118
 Hogy ki a gyagya? /119
 Mentsvár /119
 Intés /119
 Kiáltvány /119

Hogy mikor változom meg?! /120
 Esti mérkőzés /120
 Korkép /120
 Te szalmalángész! /120
 Intelem /121
 Felhőfejes /121
 Nem eladó! /121
 Olyan jó! /121
 Vetkőztető /121
 Nők /122
 Magdihoz /122
 Fagyöngy /122
 Ne hidd, hogy megváltozom! /123
 Disztichon Hesiodoshoz /123
 Kérdések kérdése /123
 Megint egyedül /123
 Órák cikizése /123
 Félálomban /124
 Gyógyszereid /124
 Hátha /124
 Halkan /124
 Játék /125
 Egy népdalra /125
 Ismerős /125
 Kancsal rím /125
 Panaszt /125
 Kétsoros /126
 Tanulság /126
 Jótanács /126
 Szerelmem, ének! /126
 Rédcisi aprószen /126
 Kartotékkadat /127
 Kép /127
 Sláger /127
 Tavasz van, kikelet /127
 Az út kezdetén /128
 Csak éltem /128
 Weöres mester! /128
 Az utolsó szó jogán /128

HOL IFJÚSÁGOM TÚNT EL

Bükkszenterzsébet /131
 Az ég alatt /131
 – Hallod-e, Kiss Margit?! /131
 Ház épül /132
 Diófa /132
 A fekete levél /133
 Lesek át a szomszédba /133
 Vonulnak /134

Katonák, leventék /134
 A hála /135
 Otromba ágyú /135
 Hova cipeled azt a nagy ásót? /136
 Szoknyát küldtél /136
 Ördögszekér /137
 Havak hatalma /137
 Fagy /138

Fehér svájcisapkám /138
 Karácsonyfa /138
 Megyek iskolába /138
 Egyedül /139
 Ködmön Budu Sándor /139
 Cinke /140
 Varjúlakodalom /140
 A kétszínű tél /140
 Hóember /141
 Márciusra /142
 Tombol a tavasz /142
 Ragadozó /143
 Anyám vasal /143
 Nagy éjszaka van /143
 Derengő rét /144
 Irány: Pétervására! /144
 A pétervásári urak /145
 Országos vigyázban /145
 Idill, 1951 /145
 Pofon /146
 Keresztapu /146
 Villámfényben /147
 Viharban /147
 Ha rám ijeszt a zápor /147
 Rezség a levegő /148
 Sereg liba élén /148

Rezeda-álom /149
 Őzek /149
 Alkony-émlék /150
 Délutáni udvar /150
 Galambok /151
 Akácok /151
 Patakparton /151
 Nap hanyatlik /152
 Megvirrad /152
 Töklevél /152
 Tisztába így tettél /153
 A sánta suszter /153
 Malomudvar /153
 Ősök húrjaira /155
 Ahogy kel a nap /156
 Boszorkány /156
 Csillagok paraszánál /156
 Kocsma /156
 Vadonatódon /156
 Éjféli násznép /157
 Őszidő /158
 Lomtár /158
 Magány /158
 Gyermekkoromra mutató ujjam /159
 Csonk ágadon csüngtem /159
 Hol ifjúságod tűnt el /160

KESERVES

Öreg vers /163
 Október /163
 Torkig vagyok /163
 Átok /164
 Világ vagánya /165
 Papírom hava mellett /165
 Bordal /165
 10 haiku /166
 Irgalmatlanul /166
 Magamnak írok /167
 Csönd hull /168
 Morgolódó /169
 Parlandó /169
 Hát ide jutottam /170
 Csoma Pista bácsi /171
 Vallomás a Dunán /171
 Cezarșescu /172
 Önfeledten! /172
 Fiamhoz /173
 Bánat /173
 Ezüstvilág /173
 Krónikus osztály /174
 Nagy kék szemeidet örökre lehunyta /174

Gyászéj /174
 Napáldozat /174
 Választ világomtul /175
 A Nagy Göncölhöz /175
 Les rám a lombok résein /176
 Fiam! /176
 Faggatom fiamat /176
 Egy kisfiút kerget a tenger /177
 Faragj, művész, vádolj! /177
 1989 /177
 Négy haiku /178
 Évszakok /178
 Március /178
 Április /179
 Május /179
 Piros ünnep /180
 Falfehéren /180
 Szigliget /181
 Milyen egyszerű /181
 Alig ismerlek rád /181
 Őserő /182
 Szomorún integrálva /182
 Tükrös levél /182

Szeptember /183
 Rálehel a fákra a tél /183
 November /183
 Negyvenöt évesen /183
 Minden /184
 Rigóhívogató /184
 Már /185
 Daloló aranyhal /185
 A ragadozó látogatása /186
 Látok én egy nagy madarat /186
 Az öregség előszava /187
 Nagy László üzenete /187
 Álmodók alagútja /188
 Eger város főutcáján /188
 Immáron ötven /189
 Nyugdíjasok háza /189
 Fohász /190
 Titkok titka /190
 Barna /191
 In memoriam U. J. /191
 Szemed égboltja alatt /191
 Te meg a tenger /192
 Zsóka /192
 Tengerikék /192
 Részeg dal /194
 Tengerparton /194

Tenger /195
 Örök és mulandó /195
 Minden mozog /195
 Tópart /195
 Nagy éjszaka van /196
 Csókjaid édesvizével /196
 Csoda kell! /196
 Egy mozdulatról /197
 Utamba kerültél /198
 Elkészítés helyett /198
 Dedikáció /198
 Kritikusom színe előtt /198
 Újvidék kikötőjében /199
 Szüret /200
 Ámulat /200
 Augusztus /200
 Darvadozva /200
 Délután /201
 Kút /201
 Tokaj /201
 Proszit! /201
 Hukk! /201
 Egy fényrészeghez /202
 Hogy hogyan élek? /202
 Válasz /202
 Kis Pintér Imréhez /202

FÉNY A BILINCSEN

Korai kikelet /205
 Keserű fűszál /205
 Tarlók fakírja /206
 A zizegés kazlában /206
 Szamárcsillag /207
 És zöld, és zöld, és zöld /207
 Megöltek valakit /208
 Az alkony csarnokában /208
 A hajnal rigói /208
 Végre! /209
 Ellenedre is /209
 Első könyvem fogadtatása /210
 Mire a nyár muzsikája elhal /210
 Éjféli /211
 Szonett helyett /211
 Ragyogjon a bordal /211
 A zöld veltelini /212
 Szarkóma /213
 Aki temeti fiát /213
 A magány markában /213
 Feleségemhez /214
 Kedves! /214

Szeptember elején /214
 Szemem tábor tüzenél /215
 Halkan /215
 Baktass csak /216
 Nehogy itt hagyj! /216
 Fekete szó /217
 Szécsi Margithoz /217
 Akkor /218
 Isten! /218
 Mi történt? /218
 Beteg vagyok /219
 Nincs új a nap alatt /219
 Én édes derengőm /219
 Négy soros /220
 Csillagközi csaló /220
 Majd számolunk /220
 Adieu Bandi /221
 Levél Istenhez /221
 Mi lenne, ha? /222
 Vélem csak az időt /223
 A varjak nem felejtene /224
 Eljövend /224

Ima /225
 Iszonyú lesz /225
 Hozzászólás /226
 Mutassatok egy csillagot /226
 Ómen /226
 Politikusok /227
 Szívélyes ajánlás /227
 Családfa /227
 Ó, drága délelőtt! /228
 Rímhelyzetben /228
 Szellemi hasmenés /228
 Egy képeslapra /229

Rajtakapva /229
 Agyó! /229
 Mártikon /230
 Márta! /230
 Üzenet /230
 Minaret /230
 Kékharisnya /231
 Utcán /231
 Duruzsolom a füledbe /231
 Vedelem a veltelinít /232
 Szinte szisszent /232

KÁLVÁRIA-ÉNEK

I. /236
 II. /236
 III. /237
 IV. /237
 V. /238
 VI. /238
 VII. /239
 VIII. /240
 IX. /240
 X. /241
 XI. /241
 XII. /242
 XIII. /243
 XIV. /245

XV. /246
 XVI. /247
 XVII. /249
 XVIII. /250
 XIX. /251
 XX. /254
 XXI. /256
 XXII. /257
 XXIII. /259
 XXIV. /261
 XXV. /263
 XXVI. /267
 XXVII. /268

FÖLDI SZIVÁRVÁNY

Pillangó ballada /273
 Nem tudom kimondani /273
 Úton /273
 Istenért kiált /274
 Utad végén /274
 Föltámadásért való ének /274
 Ketten maradtunk /275
 Nagy éjszaka /275
 Meghitt mondat /277
 Bűntudat /277
 Nem adom ingyen /277
 A büszke holtak /278
 1992 /278
 Vége /278
 Bús /278
 Seszínű /279
 Tékozló fiú /279
 A magány vállán /279
 Aki megfeszül /280
 Az ének tisztásain /280
 Tíz mondat /281

Nagyapám és a vadkan /281
 A kis harmonikás /281
 Pofon Szent Antalnak /282
 Szentkút /282
 Részes cséplők /283
 A suszteráj ura /283
 Cigány kesergő /284
 Egy kancsó bor tüzenél /285
 Téléjszakai séta /285
 A Holdról nézvést /286
 Mátyás Ferenc után kiáltva /286
 Hangfogó /287
 Piros /287
 A pocok mennybemenetele /287
 Bertalanosdi /288
 Három árny a mennybolton /288
 Hogy érzed magad, Dzsó? /289
 Korom madarak /290
 Pillanatképek /290
 Kikeleti haikuk /291
 Balett /291

A hőség haikui /291
 Holdvilágnál /292
 Tücskök titka /292
 Őszi haikuk /292
 Tudakozó /293
 Téli miniatűrök /293
 Négy tanka /293
 Földi szivárvány /294
 Egy kis konyha tágassága /295
 Toronyiránt /295
 A Szíriuszhoz /296
 Szülőfalum /296
 Ünneprontó /296
 Kihallgatás /296

Író-olvasó találkozó /297
 Helyzetjelentés /297
 A tudós /297
 Kocsmazajban /297
 Az írásról /298
 Lorca /298
 Örök Pilátus /298
 Megjegyzés /298
 Pontos idő /299
 Gordonkára /299
 Intés /299
 K. B. portréja /299
 Fillérfa /299
 Jelet hagytam /300

ISTEN FAGGATÁSA

A nagy zarándok ég alatt /303
 Mosolyod iránt /303
 Virradj rám /303
 Roma romantika /303
 Fekete tündér /304
 Pokoli némbor /304
 Ősz van szerelmem /305
 Harag múltán /305
 Remekítgetek /306
 Akit Losonci Anna áhít /306
 Szörny /306
 Koponyám távlata /307
 Rongy idő /307
 Nézzétek ott azt az embert /308
 Csáky szalmája /308
 Hamis nap /309
 Holnaptól te mesélsz /310
 Millpengő-pillangó /310
 Hegymászók /311
 Ecetfa alatt /311
 Szikra Jánoshoz /312
 Prűűű prűűű /313
 Elsőhajtott sorok /313
 Tintahal /313
 Utókor /313
 Beszélő nevek /314
 Fiam él /314
 A csend hintája /315

Szakad rám az ősz /315
 Vigyázd a tollamat vén vacsoracsillag /315
 Költőnek lenni /315
 Dal az elmúlás fenyveséről /316
 Magamnak dúdolom /316
 A csillagsükekhöz /317
 Estelednek lassan /318
 Vacsora az udvaron /318
 A magány nagyasszonya /318
 Dudorászó /319
 Őszök ősze /319
 Szakállam havában /320
 Útrakészen /320
 Óceán – Paul Celan /320
 Kései tiszteletadás /320
 Fölfelé a Koponyák Hegyére /321
 Leng az ég, reng a föld /321
 Látni akarom az Istent /322
 Pogány ima /322
 Zengi és gyalázza Istent /322
 Ha most meghalnék /323
 Isten kitüntet /323
 Akit lilára vert átkom /323
 Távozom az Édenkertből /324
 Beismerő vallomás /324
 Isten menekül /325
 Isten faggatása /325
 Örömhír /325

SZÉP NAPKELTŐ HOLNAP

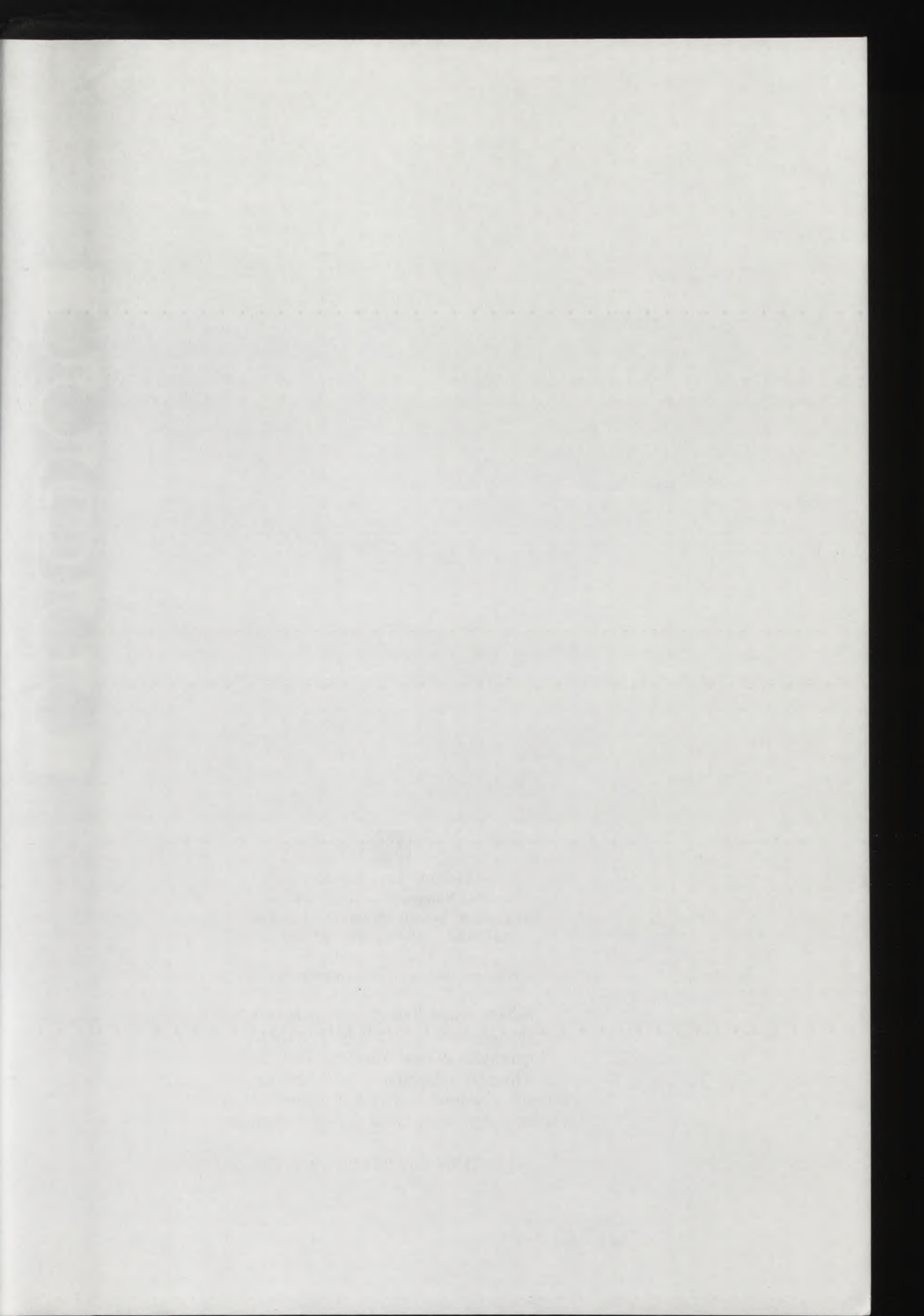
Mert föltámad poraiból /329
 Fájd az idő /329
 Fölkiáltó /329
 Ezért volt hát /330

Állsz a fülke-fényben /330
 Immár /330
 Megfáradt fák alatt /331
 Bezörget a bánat /331

Meghalni gyönyörű /331
 Rózsa Endre /332
 Cseppre csepp /332
 Napszentületkor /332
 Augusztusi ének /333
 Most kezd az ég /334
 A házak arca /334
 Ősz a pusztán /334
 Hamvad a csipkebokor /334
 Hold alá én kiálltam /335
 A remény őrtüze mellől /335
 Majd összeomlok /335
 Valaha /336
 Isten piros perce /336
 Nehéz nap /336
 Noé /337
 Labirintus /337
 Ikarosz /337
 Hold /338
 Egy csillaghoz /338
 Szép napkeltő holnap /339
 Holtodiglan /339
 Nézlek múlhatatlanul /340
 Ritmüsán a tengereknek /341

Számúzve a szerelemből /341
 Idill /341
 Szürkül /342
 Erzsikém! /342
 Mese születésnapomról /342
 Hadd nézzek rád /343
 Pakk /344
 Színed előtt /344
 Sándor bácsi /345
 A kakukkfű illata /345
 Fortély /346
 Csehó /346
 Világ /346
 Helyzetkép /346
 Egy szerkesztőhöz /346
 Rostock – Warnemünde /346
 Euthanasia /347
 Feneketlen tó /347
 Mézmadár /347
 „Száműzetés” /347
 Isten háta mögött /348
 Elkészülő sorok M. G.-től /348
 Nyilatkozat /349
 Egyszerű ez! /349

8604/01

Littera Nova Kiadó

1062 Budapest, Lehel út 3/B
Telefon/fax: 349-6769, 06-30-212-0996
Levélcím: 1399 Bp. Pf. 701/234
E-mail: litteranova@dpg.hu
Honlap: [www.extra.hu /litteranova](http://www.extra.hu/litteranova)

Felelős kiadó *Balázs Tibor* igazgató
Felelős szerkesztő *Balogh F. András*
Korrektúra *Nácsai Katalin / Tóth Éva*
Tipográfia *Ligetfalvi Zsolt György*
Készült a Nalors Grafika Kft. nyomdájában
Felelős vezető *Nagy Géza* ügyvezető igazgató

ISBN 963 9212 45 8

ISBN 963921245-8

9 789639 212459

1990 Ft

Utassy József

TÜZÉK TÜZE